

PRO-ART

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
NEVELÉSI PROGRAM

2023

Tartalom

BEVEZETÉS	4
1. A művészeti iskola küldetése.....	4
2. Az iskola jogi státusza:	4
3. Az iskola tanulói közössége és a szülői háttér	5
4. Az iskola külső kapcsolatai	6
5. Az iskola és Európa	6
A MŰVÉSZETI ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	8
1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.1. A művészeti iskola stratégiai és operatív céljai.....	8
1.2. Komplex Alapprogram	10
1.2.1. Alapelvek, célok, feladatok.....	10
1.2.2. Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek.....	11
1.2.3. Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:	13
1.2.4. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek	14
1.2.5. A DFHT célja:	14
1.2.6. DFHT koncepciója, módszerei:.....	14
1.2.7. A Komplex Alapprogram sajátosságai	15
1.2.8. Komplex óra	17
1.2.9. Értékelési rendszer	17
1.2.10. A pedagógusok feladatai	18
1.2.11. Komplex Alapprogram időkerete	18
1.3. Boldogságóra	19
1.3.1. A program felépítés	19
1.3.2. Témakörök(1).....	19
1.4. A nevelő-oktató munka feladatai	20
1.5. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	20
2. A művészeti ágak cél-és feladatrendszerének meghatározása	21
2.1. Táncművészet:.....	21
2.2. Szín- és bábművészet:	22
3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	23
3.1. A gyerek a legfontosabb érték:.....	23
3.2. A pedagógusok feladatai	23
4. A közösségi tevékenység szinterei és lehetőségei	26
5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	28

5. 1. A beilleszkedési zavarok kezelése	28
5. 2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	29
5. 3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	30
5. 4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása-sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése	31
5. 5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	31
6. A tanulóknak az iskolai döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	32
7. A pedagógusok helyi iskolai feladatai, a csoportvezetői munka tartalma és feladata	32
8. A nevelő-oktató munka ellenőrzési, értékelési és a pedagógusok előmeneteli rendszere	33
8. 1. Az ellenőrzésekről általában	33
8. 2. A belső ellenőrzés	34
8. 3. Az ellenőrzés formái	34
8. 4. A belső ellenőrzés területei	35
8. 5. A vezetők ellenőrzési kötelezettségei	36
8. 6. A pedagógusok szakmai, pedagógiai munkájának ellenőrzése, értékelése (tulajdonképpen ide írjuk a 326/2013 korm. rend.)	37
8. 7. A tanulói teljesítmény ellenőrzése és értékelése	38
8. 8. A szorgalom értékelésének szempontjai:	39
8. 9. Az iskolai közösség szerepe az értékelésben	41
8. 10. A tanuló jutalmazásának elvei, formái	41
8. 11. A tanulót fegyelmező intézkedések elvei és formái	42
8. 12. Nevelési eredmények vizsgálata	43
8. 13. Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása mellett alakuljon ki a tanulóknak az egészséges életmód igénye és képessége	43
9. Belépés és továbbhaladás az intézményi rendszerben	46
9. 1. Tanulói jogviszony létesítése, a tanulók felvétele	46
9. 2. A magasabb osztályba lépés feltételei	46
9. 3. A tanulói jogviszony megszűnése	48
10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai	48
10. 1. A vizsgák típusai	48
11. A szülő, a tanuló, az intézmény, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	50
11. 1. A tanulók és a pedagógusok együttműködésének fórumai	51
11. 2. Szülő és a pedagógusok együttműködésének formái:	52
12. A tanórán kívüli foglalkozások szervezeti formái és azok rendje	54
13. Pedagógiai program végrehajtásának személyi és tárgyi feltételei	55

13. 1. Személyi feltételek.....	55
13. 2. Az iskola épületei valamennyi településen rendelkezésre állnak, a köznevelési törvény által meghatározott módon és mértékben.	56
13. 3. Az iskola gazdálkodása és finanszírozása éves költségvetés alapján történik.....	56
13. 4. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	56
14. Pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	57
14. 1. A pedagógiai program érvényességi ideje.....	57
14. 2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	57
14. 3. A pedagógiai program módosítása	57
14. 4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	57

BEVEZETÉS

1. A művészeti iskola küldetése

A gyermekek nevelése során születik a legnagyobb érték, amelyet ember létrehozhat, a gyermekkor minden elszalasztott pillanata tartalmaz valami fontosat, s ennek legnagyobb része pótolhatatlan.

Ebben a nevelési folyamatban vitathatatlanul fontos szerepe van a művészeti tevékenységeknek, ahol a megszerzett tudásanyag mellett, nagy szerepet kap az önkifejezés, a fantázia, melyek során a gyermek teljes személyisége formálódik.

Művészeti iskolánk küldetése arra irányul, hogy Magyarország egy kicsiny térségében lehetőséget teremtsen a gyermekek számára a táncművészet megismerésére, és alapfokú művészetoktatás más területébe való bekapcsolódásra.

Intézményi keretek között vállalkozunk a „létezés legillékonyabb művészete”, táncművészet – azon belül is a társastánc, moderntánc és a néptánc – valamint a színjáték szakszerű közvetítésére.

Az intézmény létrehozásához értékes hozományként járul egy fiatal generáció táncosként, majd gyakorló tanárként szerzett szakmai gyakorlata. Ez a tudásanyag találkozik a befogadói oldalról – a művészeti nevelés iránt fogékony gyerekek és családok részéről - érkező igénnyel és várákozással.

A PRO-ART Alapfokú Művészeti Iskola alapvető célja: a táncművészet ágai, a zeneművészet ágai és a képző- és iparművészet ágai iránt érdeklődő tehetséges gyermek- és ifjúsági korosztályok számára intézményes keretek között lehetővé tenni a tanulmányi alapok elsajátítását.

Az intézmény alapításával a Magyarország Alaptörvénye a meghatározott művelődéshez való jog esélyegyenlőség alapján való gyakorlásának újabb lehetőségét kívánjuk megteremteni a művészetek területén Csongrád-Csanád vármegyében.

2. Az iskola jogi státusza:

Az iskola neve: PRO-ART Alapfokú Művészeti Iskola OM azonosítója: 200718

Az iskola fenntartója: PRO-ART Kistelek Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (6760 Kistelek, Kossuth utca 5,)

Alapításának éve: 2005. szeptember 01.

Székhelye: 6760 Kistelek, Kossuth utca 5.

Oktatott művészeti ág és tanszak:

- Táncművészeti ágban: társastánc, néptánc, modern tánc.
- Szín- és bábművészeti ág: színjáték

Az iskola típusa: alapfokú művészetoktatási intézmény 6-22 évesek számára.

Az oktatás munkarendje: nappali.

Az évfolyamok száma: 12 évfolyam: 1-2. előképző, 1-6. alapfokú, 7-10. továbbképző évfolyam.

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet. A művészetalapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

Az iskola működési területe: Csongrád-Csanád vármegye és Bács-Kiskun vármegye

Törvényességi felügyelet: Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal

Az aktuális telephelyek és felvehető maximális létszámok az **1. sz. mellékletben** találhatóak.

3. Az iskola tanulói közössége és a szülői háttér

Az iskola működésének legfontosabb feltétele a megfelelő számú, művészeti oktatásra fogékony gyerek. A megcélzott településeken szülők és a diákok is a lehetőségek bővülésének tekintik. A visszajelzések alapján a lakóhelyükből adódó hátrány csökkenéseként fogadják az oktatási kínálat bővülését. Beiratkozásukkal elkötelezik magukat, és egy új közösség tagjává válnak, napirendjük szorosabbá válik, elfoglaltságaik más irányt vesznek, mint eddig.

Várhatóan az „első fecskék” küldetéstudatával és lelkesedésével teljesítik majd az oktatási intézményben rájuk váró feladatokat. A szülők gyerekeik felemelkedésének egyik útjaként élik meg a művészeti iskolába való beíratást. A szükségletfelmérés megtörtént, az intézménnyel kapcsolatos tervekről szóló tájékoztató kiadványok, valamint a közösségi fórumokon adott tájékoztatás egybehangzóan pozitív visszhangot keltettek.

Az előzményekből arra lehet következtetni, hogy a szülői szándék megfelelő segítséget nyújt majd munkánkhoz, s a kommunikáció a tantestület, a diákok és a szülők háromszögében zökkenőmentes lesz.

4. Az iskola külső kapcsolatai

Az iskola nyitott, szakszerű, megbízható és barátságos partnere kíván lenni a külső szervezeteknek és magánszemélyeknek egyaránt.

- Elsődleges a fenntartóhoz, a PRO-ART Nonprofit Kft.-hez fűződő viszony, amely a kölcsönös szakmai hozzáértésen, a korrekt és kiszámítható együttműködésen alapul. Az alapítás során megfogalmazott közös célunk, hogy megfelelően szabályozott, hatékony (intézményi és fenntartói) működést valósítsunk meg.

- A települések önkormányzatainak vezetői már megalakuláskor kifejezték igényüket a művészeti iskola „bemutatóira”, melyekkel a közösségi rendezvények, ünnepek programját kívánják színesíteni. A fiatalokat megtartó programként értékelik az iskola beindulását, melynek fenntartása, működtetése nem terheli az önkormányzatok szűkös gazdálkodását. Az iskola tanulói rendszeresen megmutatják tudásukat a Falunapokon való szereplések során.

- Fontos együttműködő partnereink a befogadó intézmények.

A művészeti iskola zavartalan működésének egyik feltétele, hogy a befogadó intézménnyel már az oktatásszervezés első pillanatától egyeztessünk. Ez fogja meghatározni, hogy mennyire lesz életszerű az intézmény belső rendjére vonatkozó elképzelésünk, mennyire lesz biztosított a folyamatos információáramlás.

- Településeken működő civil közösségek:

A tehetséggondozás terén másik fontos partner a CLASSICON Kulturális, Tánc és Sport Egyesülete mazsorett területen.

A tehetséggondozás terén másik legfontosabb partner a versenytánc területén PRO-ART ELIT Táncakadémia Táncsport Egyesület. Az egyesület lehetőséget teremt a tehetséges tanulók továbbfejlődésére, a benne folyó szakmai munka garantálja, hogy adott táncos országos, sőt nemzetközi szintén is sikereket érjen el, a benne rejlő lehetőségek maradéktalan kibontakoztatásával.

További kapcsolataink: a szegedi Nemzeti Színház, Szent-Györgyi Albert Agora, Móra Ferenc Múzeum.

5. Az iskola és Európa

Hazánk európai integrációja rohamléptekkel halad, ezért külön szólnunk nemzetközi lehetőségekről.

Az iskola jó hagyományként felhasználhatja a már működő nemzetközi kapcsolatait, melyek Szerbiában, Ukrajnában, Romániában, Szlovéniában, Szlovákiában, Olaszországban és Litvániában működő „táncos körökkel”, szakmai műhelyekkel alakultak ki. Ezek a kapcsolatok adott szinten a művészeti iskola tanulói számára is gyümölcsözőek lehetnek.

Ha mindenhez hozzászámítjuk az Internet által nyújtott lehetőségeket, akkor iskolánkat - megfelelő korú partnercsoport felkutatásával - rövid időn belül bekapcsolhatjuk a nemzetközi táncos vérkeringésbe.

A lehetőségeknek sajnos gátat szab a családok anyagi helyzete; az iskolának tehát mindent el kell követnie az e területre fordítható finanszírozási források felderítése érdekében.

„Tizenöt éven alul mindenki tehetségesebb, mint azon felül:
csak a kivételes géniuszok fejlődnek mindig tovább. Kár elmulasztani ezt a
tehetséges kort. ”

Kodály Zoltán

A MŰVÉSZETI ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. A művészeti iskola stratégiai és operatív céljai

Nevelési modellünk a magyar neveléstörténet legnagyobbjainak örökségét mintázza, ahol a mozgás, zene, kép, szó együtt alkotják az iskolai anyanyelvi nevelés jelrendszerét. **A mi művészeti iskolánk lényege:** a tánc, a mozgás és a zene, a művészeti ismeretek átadása. Céljainkat és feladatainkat az általános pedagógiai, nevelésméleti és pszichológiai tézisekből kiindulva a helyi sajátosságok, a fenntartói és iskolahasználói igények figyelembevételével fogalmazzuk meg. A Pro-Art Alapfokú Művészeti iskola legfontosabb pedagógiai alapelveként az **erkölcsiséget**, (mindenekelőtt a humanitást és a felelősségtudatot), az **együttműködést és a minőséget** határozza meg. Hisszük, hogy Magyarországnak szabad polgárookra van szüksége. A polgár anyagilag és szellemileg független; dönteni képes, és vállalja elhatározása következményeit; felelős önmagáért, családjáért, közösségéért, nemzetéért. Bízunk igazában és ki is áll mellette. Becsületes, törvénytisztelő és demokrata, sem a szolgai alázatot, sem az elnyomó gőgöt nem ismeri. Élete során ízlést és erkölcsöt vár el és valósít meg. A művészeti tárgyak alaposabb megismertetése közelebb viheti tanítványainkat a boldogságra képes ember ideájához, segítséget nyújthatnak nekik a korunkra jellemző természetellenes stressz egészségi károsodás nélküli oldásához, az anyagi javakért rohanó ember mellett felmutathatják számukra a közösséget teremtő, szépségekben részesülő ember képét. Ezek háttérével kívánja kiemelt pedagógiai céljait megvalósítani. *Az iskola a gyermekekért van.*

Alapvető cél, hogy a művészi nevelés által a gyermekek teljes emberi élet megélésére legyenek képesek. A tantestület nevelőoktató munkája céljának tekinti a személyiség szabad kibontakozásának; a tanulók hasznos, felelős, tisztességes polgárrá nevelésének; alkotásra és boldogságra képes emberré válásának ügyét.

A művészeti iskola lényegénél fogva a táncoktatás, a zeneoktatás és a képzőművészeti oktatás során *szerzett sikerélményre támaszkodva* kívánja a tanulók egész személyiségét fejleszteni.

Az iskola célja, hogy *a tanulásban kevésbé sikeres gyerekek is sikerélményhez juthassanak*, önmaguk megismerése által, művészi önkifejezésük révén. A pszichológiai transzfer hatások érvényesülése eredményeként tanulási teljesítményük javulása, illetve értelmi képességeik fejlődése is elvárható. A művészeti nevelést-oktatást végző *pedagógusok, szakemberek számára is lehetőséget* biztosít ez az intézménytípus a személyes önmegvalósítás felé.

Stratégiai céljaink:

- A művészetoktatás egészét átható minőségközpontú szemlélet elérése
- Az egységes nevelői szemlélet kialakítása
- A következetes követelés és igényesség szerinti munkavégzés
 - Az általános erkölcsi értékek, humán magatartás minták, pozitív szokásrendszerek átadása, tudatosítása
- Egyénre szabott motiválással a tehetséggondozás hatékonyságának megőrzése
 - Az iskolahasználók, illetve pedagógusok igényeinek megfelelően az intézmény szolgáltató jellegének további erősítése
 - A társintézmény-egységek vezetőivel, munkatársaival való jó együttműködés fenntartása, közös rendezvények szervezése
- Esélyegyenlőség biztosítása hátrányos helyzetű és roma származású tanulóink számára.
- A város kulturális életében aktív, rendszeres részvétel.

Operatív céljaink:

- Az intézmény-egységet átfogó minőségközpontú szemlélet kialakítása érdekében:
- Az önfejlesztés, az önművelés, az önértékelés igényének fenntartása
- Tudásszerzésre való igény kialakítása a tanulóknak és pedagógusoknak egyaránt.
- Új módszerek megismerésére belső továbbképzések szervezése
- Szakmai versenyeken való megmérettetés biztosítása - Egy tanév során minden tanuló részvételének biztosítása a növendék hangversenyeken, színpadi bemutatókon, kiállításokon.
- A tehetséggondozás hatékonysága érdekében:
- A problémafelismerő, problémamegoldó képesség igényének fenntartása
- Tehetséggondozás egyénre szabottan, illetve tehetséggondozó program akkreditálása
- A folyamatos, személyre szabott fejlesztés megvalósítása
- Komplex személyiségfejlesztő program alkalmazása.
- Az iskolahasználók igényeihez alkalmazkodó szolgáltató jelleg erősítése érdekében:
- A tanulók, szülők igényeinek figyelembe vétele.
- Megfelelő színpadi megjelenés, jó minőségű iskolai hangszerek biztosítása
- Művészeti tábor szervezése
- A nagyobb esélyegyenlőség biztosítása érdekében:
- A szociális hátrányok kompenzálása

1.2. Komplex Alapprogram

A Komplex Alapprogram a Néptánc tanszakon az Alap 3. évfolyamtól néptánc, folklórismeret tantárgy keretében kerül bevezetésre a 2020/2021-es tanévben felmenő rendszerben. Szintén felmenő rendszerben a Társastánc tanszakon választott tantárgyakban kerül bevezetésre.

Mivel a nevelőtestület több, mint 60% -a elvégezte a KAK, DFHT képzéseket, illetve az Életgyakorlat és Testmozgás alapú alprogramokat, így a bevezetés évében az alapvető módszertani elemek és alprogrami tartalmak megjelennek az egyes tantárgyak tantervi követelményeiben, illetve a nevelő-oktató munka során alkalmazott módszertanban.

Szintén kiemelt cél, hogy a bevezetett tantárgy vonatkozásában évente legalább két alkalommal tudásmegosztás történjen adott tantárgyak vonatkozásában.

1.2.1. Alapelvek, célok, feladatok

A művészeti iskola által képviselt célok, alapelvek, értékek alapvetően megegyeznek a Komplex Alapprogram által prioritásként megfogalmazott koncepcióval.

Célok

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszerűen: az eredményes tanulásra.

Alapelvek

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevághó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei: 1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram koncepciója

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: Tanulni élmény! amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás **élménye**.

1.2.2. Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.

- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

1.2.3. Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (2 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (2 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek

További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.

- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

1.2.4. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A bevezetett tantárgyban, felmenő rendszerben 20%-ban a DFHT-t (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoporthoz) szükséges alkalmazni.

1.2.5. A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

1.2.6. DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

1.2.7. A Komplex Alapprogram sajátosságai**A Komplex Alapprogram alprogramjai:****A testmozgásalapú alprogram (TA)**

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok két területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- mozgásos tanulás próbatermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává. Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés/művészeti órai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása.

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz. Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl. Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértézi fel. Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást. Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása. A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

1.2.8. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag kereszttantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak kereszttantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 2 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tartalmi követelményeihez;

1.2.9. Értékelési rendszer

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

- 1) a minősítő (szummatív értékelés)
- 2) a fejlesztő (formatív értékelés).

A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor szükséges. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

1.2.10. A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

1.2.11. Komplex Alapprogram időkerete

- A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.
- A Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 % -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ban a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- 10 %-ban pedig a Komplex órák keretében adott évfolyamra/tantárgyra vonatkozó tantervek feldolgozása történik KIP/Komplex óra formájában.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

Időkeretek:

Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát az Nkt. határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a művészeti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

1.3. Boldogságóra

A Jobb Veled a Világ Alapítvány Boldogságóra programja a pozitív pszichológia kutatási eredményeire épített élménypedagógiai módszertan, melynek hatékonyságát az ELTE PPK empirikus kutatásokkal igazolta.

A program mind a tanárok, mind a gyermekek lelki jóllétével foglalkozik, sőt a szülők bevonására is lehetőséget nyújt. Kiegészítője az óvodai vagy iskolai munkának, hiszen segítségével lehetőség nyílik arra, hogy a hagyományos tudásmegosztást és az életben szükséges személyes és szociális kompetenciák fejlesztését összhangba hozzuk.

1.3.1. A program felépítés

A program a tanév minden hónapjában olyan témát jár körül, mely segíti és támogatja a gyerekeket a hétköznapi problémákkal való megküzdésben, és a folyamatos önismereti fejlesztéssel és boldogságérzetet fokozó technikák bemutatásával személyes, lelki egészségüket is tápláló kompetenciáikat fejleszti.

A boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a gyermekek elé, hanem hogy vezérfonalat adjon az óvodásoknak, iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint, hogy lehetőséget adjon a testi-lelki egészség megtartásához szükséges tényezők tanulmányozására és tudatosítására.

Négy különböző korcsoportra igazítva biztosítjuk a módszertani segédeszközöket:

3–6 évesek, 6–10 évesek, 10–14 éves korosztály;

1.3.2. Témakörök(1)

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

1. A hála gyakorlása
 2. Az optimizmus gyakorlása
 3. Társas kapcsolatok ápolása
 4. Boldogító jócselekedetek
 5. Célok kitűzése és elérése
 6. Megküzdési stratégiák
 7. Apró örömek élvezete
 8. A megbocsátás gyakorlása
 9. Testmozgás
 10. Fenntartható boldogság
- (1. <https://boldogsagora.hu/>)

Boldog Iskola cím elnyerése – a program bevezetése

A Boldog Iskola pályázat a 2021-2022-es tanévben indul az előkészítő szakasszal. Célja, a PRO-ART Alapfokú Művészeti Iskola pedagógusai, gyerekei és szülei körében a Boldog Iskola program és az erőszakmentes kommunikáció széles körű megismertetése, gyakorlati lehetőségek teremtése és hosszú távon a mindennapi életbe való beépítése. Fontos, hogy a kollégák megismerjék a módszert, illetve, hogy legalább 1 kolléga elvégezze az akkreditált továbbképzést.

Célkitűzés: a Jobb Veled a Világ Alapítvány Boldogságóra programjának megismerése, tájékozódás a programról a honlapon keresztül, a szakmai, munkaközösségi értekezleten.

Tevékenység: szakmai munkaértekezletek megtartása. Pedagógusok ismereteinek bővítése, érzékenyítés a pozitív pszichológia kutatási eredményeire épített élménypedagógiai módszertan iránt.

1.4. A nevelő-oktató munka feladatai

Iskolánkban a nevelés személyre szabottan, de természetesen közösségi keretekben folyik. Feladatait, színtereit, eljárásait részben a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés címszavak alatt részletezzük. Az iskola minden pedagógusának (bizonyos körülmények között a nem pedagógus dolgozóknak is) kötelessége az együttműködés valamennyi tanuló nevelésében. A nevelő munka központi, legnagyobb felelősséget viselő alakja minden tanuló esetében a csoportvezető.

Feladatok:

Az önművelésre, önálló alkotásra való vágy és az azt megvalósító képességek fejlesztése, hogy a tanuló minden tevékenységben keresse és találja is meg az értelmet, az értéket, esztétikumot, s az örömet. Segítenünk kell a gyereket abban, hogy saját testi, lelki, szellemi, művészi adottságait megismerje, hogy személyiségének fejlődése saját ügye legyen. Biztosítani szükséges a verseny és az együttműködés egyensúlyát. Meg kell teremteni a kortársközösségben, művészeti csoportokban az egyéni szuverenitás és a közösség egyensúlyát. Aktív, cselekedtető módszereket szükséges alkalmazni az oktatás során. Törekedni kell jól használható egyéni mesterségbeli fogások elsajátítására. A lehetőség szerint személyre szóló fejlesztésnek támaszkodnia kell a tanulók képzeletére és számítani kell kreativitásukra.

1.5. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

- személyiség és képességfejlesztés
- érték és normaközvetítés
- szocializációs funkciók gyakorlását

Az eszközök és eljárások kiválasztásakor szem előtt tartjuk, hogy iskolánk kínálata alapvetően önkéntes választás útján találkozik a tanulóval, valamint azt is, hogy nagy hangsúlyt kell, hogy kapjon a tehetséggondozás, biztosítani kell az eredményességet és a sikerélményt.

A tehetség kibontakoztatásának - e tárgykörnek külön fejezetet szentelünk – a kiemelt óraszámokon kívül hatékony eszköze a nem osztálykeretben, hanem kisebb csoportokban folyó oktatás.

2. A művészeti ágak cél-és feladatrendszerének meghatározása

2. 1. Táncművészet:

A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő

táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére. A táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére ritmusérzékének, hallásának, tér-és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására.

Kibontakoztatja az improvizatív képességet, a kreativitást.

Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket.

A táncművészeti ágak közül a legrégebbi hagyományokkal rendelkező társastáncoktatás nagy utat tett meg az ifjúság kulturált szórakozási formájától a művészetoktatásig.

Az értékeket megtartva a tantervi program további lehetőséget nyújt az alapos, mélyebb tudás megszerzésére, a rendszeres munka igényének kialakítására, a megfelelő munkafegyelemre, az önkontroll alkalmazására. Az alapfokú oktatás célja a társastánc iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek szakirányú fejlesztése. A főtárgyak és kötelező tárgyak tanulása során a tanulók jártasságot szereznek a különböző társastáncokból. Megismerik azok történetét, a hozzátartozó viselkedés szabályait és a mindennapok

magatartásformáit. A szabadon választható tantárgyak előkészítik a társastáncok tanulását, megismertetik a főtárgy előzményeivel a tanulót és bekapcsolódást biztosítanak a táncművészet más ágába, valamint a társművészetekben. A korán elkezdett testképzés előkészíti a társastánc tantárgy tanulását, majd a historikus táncokon keresztül a főtárgy előzményeivel ismerkedhetnek meg a tanulók.

A kötelezően választható tantárgy órái az összevont osztályokban történő tanulást segítik.

A tanszak komplex ismeretet adó, készségfejlesztő tanterve motiválja a tanulót az újabb tudás megszerzésére és ösztönzi a tanultak gyakorlati alkalmazására az élet minden területén. Közelebb viszi a tanulót a művészetekhez, ugyanakkor választott művészeti ágának értő művelőjévé, közönségévé válik.

2.2. Szín- és bábművészet:

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó szín-bábművészeti nevelés – figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi-dramatikus tapasztalatait – lehetőséget biztosít a színművészet-bábművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére; ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására és fejlesztésére, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, illetve felkészít a művészeti alapvizsgára és záróvizsgára.

A képzés lehetővé teszi mindkét területen a tanulók számára önmaguk tudatos megfigyelését. Az önértékelést annak érdekében, hogy képessé váljanak saját eredményeik felismerésére és azok színházi (bábszínházi) munka során történő alkalmazására. Az önkifejezést, a közös alkotómunka örömteli együttlétének megtapasztalását. Az élet más területein elsajátított tanulói ismeretek, készségek, attitűdök a színjátékban (bábjátékban) való alkalmazást. A drámával és színházzal (bábszínházzal) kapcsolatos tanulói aktív szókinccse bővül. Színházi (bábszínházi) előadások egyéni vagy csoportos készítését, illetve mások által bemutatott produkciók megtekintését, értelmezését.

A művészeti ág feladata, hogy a folyamatos fejlesztés eredményeképpen a tanuló képessé váljon a dráma és a színház értő befogadására, értelmezésére, illetve művészi együttműködésen keresztül, tanuló társaival együtt, drámai és színházi produktumok létrehozatalára.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

3. 1. A gyerek a legfontosabb érték:

A személyiség és képességfejlesztő, érték és normaközvetítő ill. szocializációs funkciók gyakorlását, azok prioritását, változtatását a gyerek mindenkori érdekei befolyásolják, és határozzák meg.

A tanórai, tanórán és iskolán kívüli nevelés oktatás az alábbi értékek közvetítését *célozza*:

- életigenlés, az élet tisztelete,
- humanitás, tolerancia, empátia, a másság elfogadása,
- tudás, műveltség, környezetkultúra,
- hazaszeretet, nemzeti hagyománytisztelet,
- erkölcsi értékek, tisztesség, becsület, felelősség, megbízhatóság,
- Kreativitás, az alkotás szépsége.

Általunk fontosnak tartott tulajdonságok, amelyek kívánatosak tanulóink személyiségében.

Kreativitás, nyitottság, segítőkészség, nemzeti identitás, munkaszeretet, családszeretet, erkölcsi tartás, kitartás, felelősség-tudat, önbizalom, őszinteség, a tudás tisztelete, fogékonyság az esztétikumra, megbízhatóság, jóindulat, tolerancia, empátia, önismeret, becsületesség, szociális érzékenység, edzettség, hagyománytisztelet, hagyományteremtés.

Fontos képességek fejlesztése:

- önálló ismeretszerzési képesség,
- jó kommunikációs képesség,
- jó megismerő képesség önmaga és az őt körülvevő világ felfedezésében,
- önálló feladatvégzési képesség, alkotó és logikus gondolkodási képesség és döntési képesség,
- önálló alkotás képessége egyénileg illetőleg közösségben,
- előadói képesség egyéni és társas produkciókban

3. 2. A pedagógusok feladatai

- Mindennapi munkánk arra irányuljon, hogy minél több tanulóink rendelkezzen minél több pozitív tulajdonsággal.
- A tanítandó tantárgyak nevelési lehetőségeinek maximális kihasználása.

- Egyéni és csoportos helyzetek teremtése ilyen jellegű beszélgetésekre (szituációs játékok, önértékelési gyakorlatok, művelődési iskolák látogatása, tapasztalatainak megbeszélése).
- A szülői ház megnyerése e célok sikeres megvalósítása érdekében.
- A nevelő erkölcsileg is példa legyen.

Az életszakaszok jellemzői:

Ismeretük feltétele, hogy nevelő-oktatói munkánk során tudatosan figyelembe vesszük azokat, és amellet felismerjük minden gyerekben az egyedit, a sajátosat, azt, amiben eltér az általánostól.

6-8 éves gyerek: Érzelmileg kiegyensúlyozott, nyitott, érdeklődő, aktív, öröme fogékony. Érzelmei központi szerepet kapnak a megismerésben. Mozgásigénye, játékszükséglete nagy. Figyelmét 10-15 percig tudja összpontosítani.

Az életkori jellemzők tudatában minél többjátékos helyzetteremtés szükséges a nevelési-oktatási folyamatban.

9-10 éves gyerek: Az objektív érdeklődés időszaka ez. Erős közlési vágy jellemzi a gyermeket, fontos, hogy erre lehetőségeket kapjon. Kíváncsiság, nyitottság a világra, a miértekre.

Fontos feladatunk: A különböző tevékenységi területek kapcsolódási pontjainak felfedeztetése a gyerekek által.

11-12 éves gyerek: Az egyre szélesedő társadalmi tapasztalatai alapján kiemelt szerepet kapnak a társas kapcsolatok, erős a kortárs csoportok hatása. Ez a kor a koordináló motorikus képességek fejlesztésének meghatározó szakasza.

Feladatunk, hogy erre helyezzük a fő hangsúlyokat.

13-16 éves gyerek: A biológiai és pszichológiai serdülés időszaka, nagy egyéni különbségekkel zajlik. Kialakulóban az autonómia, függetlenedési vágy a felnőttektől. Felerősödik az önmegismerés vágya. Korlátok, lehetőségek, képességek megismerésére való törekvés a jellemző. Gyakran a saját korlátok átlépésével is próbálkozik. Önálló véleményalkotás, kritikus szemlélet, kételkedések korszaka ez. Alakul az elvont és konkrét szintek összekapcsolásának képessége, elvont műveletek végzésére is képes.

A pedagógusok feladata e nehéz korszak megélésének segítése.

17-18 éves ifjú: Mivel a továbbképző évfolyamokon gimnazista korú fiatalok is tanulnak, ezért a körökben felmerülő gondokat - amelyek főleg a felnőtt szereppel kapcsolatos értékviszálgból erednek - megfelelően orvosolnunk kell.

Természetesen az iskola feladatai közé tartozik még az esetleges felmerülő krízishelyzetek kezelése.

Személyiségfejlesztés végcélja: a tanuló

- Passzív befogadóból váljon öntevékeny emberré.
- Ismerje történelmünket, népnemzeti kultúránkat, tisztelje és ápolja "zenei és tánc anyanyelvünket", néphagyományainkat.
- Ápolja a természetet, környezete esztétikai értékeit.
- Szeresse *hazáját*.
- Társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedjen az emberi és természeti környezetben.
- Viselkedjen udvariasan.
- Beszéljen kulturáltan.

Szeresse, tisztelje társait, szüleit, tanárait.

- Hangsúlyozni kell a tolerancia rendkívüli szerepét a másik ember megítélése, a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó magatartás terén; valamint más népek, kultúrák megismerésével és elfogadásával kapcsolatban.
- Erősíteni kell a tanulók hazafiságát, magyarságuk tudatát, elsősorban nemzeti nyelvünk, történelmünk és kultúránk torzítástól mentes megismertetésével.
- El kell fogadtatni velük a tényt, hogy habár a globalizáció ma feltartóztathatatlan folyamatnak tűnik, csak nemzeti sajátosságaink megőrzésével válhatunk az egységesülő Európa egyenrangú és hasznos polgáraivá.
- Tudatosítani kell bennük, hogy az emberi civilizáció gazdasági hátterének fenntartása csak úgy valósítható meg, ha felelősen bánnak környezetükkel.
- El kell sajátíttatni velük a demokrácia működésének szabályait, s beléjük kell oltani a jó ügyek szolgálatának vágyát.
- Fontossá kell tenni a jellem és az akarat fejlesztését, nagy elődeink példájának tiszteletét.
- Meg kell ismertetni velük az emberi együttélés szabályait, a családi és társadalmi helyzetekben szükségszerűen kialakuló konfliktusok kezelésének módját.
- El kell érni, hogy az iskolát önálló munkára képes és kész, az alkotásban örömet lelő fiatalok hagyják el.
- Világossá kell tenni számukra, hogy a tanulás időszaka nem zárulhat le az iskolával, de az egyetemmel sem. Egész életükben képesnek és késznek kell lenniük új ismeretek megszerzésére.

- Rá kell döbbsenteni őket, hogy a szépség és a harmónia létfontosságú, az egészséges létet és fejlődést szolgáló kategóriák.
- Lélektanilag is fel kell készíteni őket az előttük álló nehézségekre, hiszen ezekkel önbizalom, kiegyensúlyozottság és derű nélkül megbirkózni nem lehet.

4. A közösségi tevékenység szinterei és lehetőségei

Az oktató-nevelő munka, a személyiségfejlesztés ideális kerete a közösség. El kell érünk, hogy megszerzett tudásukat tanulóink kisebb-nagyobb csoportokban, teamekben való együttműködés során képesek legyenek sokoldalúan és zökkenőmentesen hasznosítani, a csapatmunka során akár különböző típusú (vezetői vagy egyszerű csoporttagi) szerep betöltésével. Az alkalmi csapatmunkán túlmenően a tanulóknak át kell érezniük igazi emberi közösségek létrehozásának igényét, és képesnek kell lenniük ilyen közösségek fenntartására. E tapasztalataik alapjául szolgálhatnak a felnőtt társadalom civil szervezeteiben való későbbi helytállásuknak.

A szerető család mellett az iskolai közösségben tapasztalt bizalom bír a legnagyobb jelentőséggel a kölcsönösséget, szolidaritást, együttműködési készséget tanúsító érett emberi személyiség, végső soron a társadalmi tőke létrehozásában. Az iskola, mint általában az emberi együttműködés terepei, szükségszerűen vet fel kisebb-nagyobb konfliktusokat. Ez természetes jelenség. A közösséget és annak tagjait minősíti, hogyan tudják a konfliktusokat kulturált módon kezelni. A kulturált konfliktuskezelés képessége az egyik legnagyobb adomány, amit a fiatal iskolájától kaphat. Az iskola, mint alapvető gyermekközösség, feladata a gyermekek iskolai életének és tevékenységeinek pedagógiaiilag céltudatos megszervezése és irányítása a közösség kereteiben és formáiban. Az iskolában a pedagógustestület szervezi, vezeti a nevelési folyamatot egységes normarendszer közvetítésével. A tanár-diák gyümölcsöző együttműködésainak alapja a korszerű pedagógiai elveken alapuló tanár-diák viszony.

A tanár-diák kapcsolatban a pedagógus, mint vezető feladatai:

Elősegíti a gyermek társas, rokonszenvi, közösségi kapcsolatainak kialakulását, fejlesztését. Gondoskodik arról, hogy a gyerekek megfelelő gyakorlatot szerezzenek a csoportmegbízatások vállalásában és teljesítésében, az önkiszolgáló munkában, együttes tevékenységek, közös programok, produkciók tervezésében, szervezésében és megvalósításában.

Tapasztalatokat biztosít a gyerekek számára a különféle társas helyzetekben, csoportszokások, hagyományok ápolásában. Tanulásban az önállóság, önművelés képességének fejlesztése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatásában lehetőséget teremt a gyerekek számára. Önálló, kulturált szabadidő töltés képességének kialakítása és fejlesztése.

A megvalósítás szakaszai:

Előképző, alapfok 1-2. osztály

A gyerekek véletlenszerűen alakult csoportjaiból tervszerűen, folyamatos irányítással kezdetben eredményesen működő csoportok, majd összeforrott öntevékeny csoportokat formálni.

A kortárs kiscsoportok "klikkesedésének" megelőzése - a csoportos együttműködés megtervezése révén.

Önkormányzó tevékenység kialakítása, fejlesztése a gyermek életkorának, fejlettségének megfelelő szinten bekapcsolódhasson a tervezés, szervezés, döntés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés együttes (tanár-diák) mozzanataiba.

A szabályok kialakítása, s azok megtartása, majd együttes ellenőrzés, értékelés. Közös tevékenységek tudatos tervezése, szervezése. A közös tevékenységek együttes élményt adnak, az együvé tartozás érzését erősítik. Ezek által születhetnek a különböző szokások, hagyományok, melyek újabb eszközt jelentenek a közösségek erősítésében.

Alapfok 3.-6. osztály, továbbképző

Az előző szakasz nevelő-oktató munkájának szerves folytatása, a készségek, képességek fejlesztésének folyamatában. A közösségi élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, segítőkészségét, szolidaritását, empátiáját. E korszakban a gyerek gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékeit. E szakasz szocializációs folyamatában az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázza az egyén és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban. Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlásához. A normarendszert kiegészíti a természet és az épített környezet iránti felelősséggel és mindennapi magatartással. Szükség szerint felkészít a szakirányú továbbtanulásra.

A közösségformálás eszközei, eljárásai:

- Pozitív nevelő-gyerek kapcsolat.
- Jó csoportlégkör teremtése.

- Együttes pozitív élmények biztosítása.
- Gyerekekkel együtt tervezett, szervezett tevékenységek.
- Közös munkálkodás a közös célok érdekében.
- A gyermeki önállóságra építés.
- A kiscsoportok pozitív személyiségformáló hatásának hasznosítása.
- Megfelelő rend, fegyelem biztosítása.
- A csoportok együttműködésének tudatos szervezése.
- Nyugodt együttélést biztosító normák, szabályok megalkotása és azok megtartása.
- A munka és magatartás rendszeres értékelése, és ez által a közös és egyéni értékrend folyamatos formálása.
- Az együvé tartozást elősegítő hagyományok megteremtése, azok ápolása, továbbfejlesztése.

5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

5.1. A beilleszkedési zavarok kezelése

A művészeti iskola éppúgy, mint az általános iskola mindenki számára nyitott és elérhető. Éppen ezért ugyanolyan arányban fordulhat elő beilleszkedési zavarral küzdő, magatartási problémákat felvető gyerek, mint a normál iskolában. Várható, hogy néhány esetben kimondottan az iskola egyéni készségekre alapozó volta miatt a szülők motiváló céllal kimondottan problémás gyerekeiket íratják be az iskolába. Ezeket az eseteket fel kell vállalni, és a művészetek eszközeivel kell a gyermek személyiségére hatni.

A beilleszkedési zavarral küzdő gyerekek esetében még inkább követelmény, hogy iskola oldott légkörű, a tantestület tanulókban bízó, őket igazi partnernek tekintő legyen.

Ezek a gyerekek közvetíthetik az ifjúságra leselkedő legrombolóbb veszélyek, a fiatalkori bűnözés vagy a szenvedélybetegségeket, ezért gondozásuk kiemelt fontosságú.

Indukálhatja a fent említett tüneteket a szociális környezetben tapasztalható elszegényedés, a szülők munkanélkülisége, az ezzel járó célvesztés, mely átragad gyerekekre. Az ilyen gyerekek figyelemmel kísérése mindenekelőtt a csoportvezető, azon túl a csoportban tanító nevelők feladata.

A zavarok jelentős része a szülő és a tanár együttműködésével megoldható, különösen, ha a pedagógus jó empátiás készséggel rendelkezik, és így a szükséges bizalom megteremtődött közte és a tanítványa között. A drog- és alkohol-prevenció, a dohányzással kapcsolatos felvilágosító tevékenység, a családi életre nevelés, valamint a mentálhigiénés program

alapvetően a csoportvezető közvetítésével és a nevelőtestület személyes példamutatásán keresztül valósul meg.

A művészeti iskola sajátos helyzetéből adódóan feltétlen szoros kapcsolatot alakít ki a tanuló általános és középiskolai tanítóival, tanáraival, kölcsönösen tájékoztatják egymást a problémákról, közös megoldást keresve.

Fontos a tanulók értelmi és érzelmi képességeinek pontos ismerete. Ennek alapján választja ki a nevelő a legmegfelelőbb eljárásokat (differenciálás, egyéni bánásmód).

Az eljárások formái lehetnek:

- A személyes kapcsolat hangsúlyozottabbá tétele a tanító-gyerek kapcsolatban.
- A szorongások, feszültségek oldása vagy nyugtalanság, túlzott mozgékonyág kezelése, higgadt, barátságos, odaforduló pedagógusi magatartással.
- Kiscsoportos foglalkozási forma, frissítő hatású az óra menetébe beiktatott rövid játékos, mozgásos feladatok.
- Az elméleti ismeretek és a gyakorlat összekapcsolása.
- Jól strukturált órai munka, a feladatok személyre szabottsága.
- A fölösleges, romboló típusú feszültségkeltés, a szorongást fokozó versenyhelyzetek kerülése.

5. 2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A művészetoktatási intézménybe felvett tanulók képességeik és irányultságuk alapján is elkötelezettek a táncművészet felé. Számukra ez az iskola biztosítja a tehetségük kibontakoztatását, továbbfejlesztését.

Lehetőségek:

- A kisebb létszámú csoportok
- Egyéni bánásmód, fejlesztési lehetőség
- A szabadon választható tantárgyak
- Az önálló gyakorlásra kijelölt terek és időszakok
- Vendégoktatók hívása
- A versenyekre való készülés, a versenyzés
- Versenytáncosoknak szervezett továbbképzéseken való részvétel
- Az iskolán kívüli együttlétek
- A tanulócsoporthoz természetes együttélése

Az iskola különös értékeihez tartozik, hogy pedagógusai az országos versenytáncmozgalom kiválóságai, egyéni életútjuk, személyes példájuk rendkívüli hatású lehet tanítványaikra.

A fentiek megvalósítása során élünk a törvény adta lehetőségekkel;

- ☐ Félévenként osztályozóvizsgát engedélyezünk
- ☐ Megadjuk a gyorsabb ütemű haladás lehetőségét
- ☐ Tanórán kívüli foglalkozásokat is szervezünk.
- ☐ A törvény adta lehetőséget kihasználva - tanévenként legfeljebb 6 napot –

tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozásokat szervezünk.

5. 3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Alapelv: az iskolában olyan légkört, olyan igazgatási, pedagógiai tevékenységet kell kialakítani, amely eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy bármelyik gyermek, tanuló származása, színe, vallása, nemzeti etnikai hovatartozása vagy bármilyen megkülönböztetés miatt hátrányos, megkülönböztetett helyzetbe kerüljön.

A pedagógiai tevékenység során mindenki részére biztosítani kell a fejlődéshez szükséges feltételeket, azokat a lehetőségeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a gyermek képességeit, tehetségét kibontakoztassa, és szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak. A művészeti iskolába jelentkezők között kevés a veszélyeztetett tanuló. A veszélyeztetettség leginkább anyagi természetű: a szegénységgel kapcsolatos helyzet az utóbbi években nem igazán javul, továbbá egyre több a csonka családok száma, ami szintén magában hordozza a veszélyeztetettség lehetőségét. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységet alapvetően az iskola vezetője felel.

Ezen túl a csoportvezető feladata, hogy idejében felismerje a tanulók veszélyeztetettségét és lehetőség szerint segítséget nyújtson. Az ifjúságvédelmi munka alapfeltétele a szülőkkel, a tanulókkal, valamint az általános iskolával, középiskolával való őszinte és folyamatos együttműködés. A kapcsolattartás szervezeti előfeltételei a Szervezeti és Működési Szabályzatban kerülnek rögzítésre. Ennél is lényegesebb az a közvetlen, informális kapcsolat, amely a legkényesebb problémák megbeszélését is lehetővé teszi. Tantestületünk mindennél fontosabbnak tartja a megelőzést, a szenvedélybetegségekkel, a fiatalkori bűnözéssel és az egyéb reális veszélyekkel kapcsolatosan egyaránt. Az utóbbi esztendő legégetőbb társadalmi gondja a drogfogyasztás, aminek a

veszélyeire föl kell készítenünk a tanulókat. A táncosok között nem népszerű a dohányzás, azonban tudatosabbá teszi a tanulókat, ha a dohányzástól való elrettentést ismeretterjesztő előadásokon is folytatjuk. A megelőző tevékenység központi színtere közösségi szinten általában a csoportfoglalkozás, az egyének szintjén a nyílt, személyes beszélgetés. Mindennek háttére az oldott, nyugodt, szeretetteljes iskolai légkör, amely a tanulót nemcsak a védelmező közösség tagjává avatja, de a tőle elvárható teljesítményekre is ösztönzi.

5. 4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása-sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése

Mivel iskolánk tevékenysége alapvető és mindenki által könnyen elsajátítható mozgássorok elsajátítására épül, melyekben lehetnek szabadabb, improvizatívabb elemek, a tanulási kudarc fogalmával nem kell találkozni. Lesznek lassabban haladók, kevésbé eredményesek, de a mozgás szeretetét és a táncolás élményét, a „*Bárhol, bárkivel, bármit tudok táncolni,*” érzését minden gyerek elérheti.

5. 5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az iskolafenntartó alapítói szándékának megfelelően az iskolahasználók szociális terheinek csökkentése érdekében az alábbi lehetőségeket biztosítja: A hátrányos helyzet alapvetően egészségi, szociokulturális vagy anyagi természetű lehet. Mivel a PRO-ART Alapfokú Művészeti Iskola működési területe különösen a falvakban létrehozott telephelyek tekintetében – Magyarország anyagilag hátrányos helyzetű térségében alakul, figyelembe kell vennünk a családok anyagi teherbírását. Ezért tanulóktól beszédhető taneszköz-használati díj - mely anyagilag további terheket róna a családokra- beszédésétől eltekintünk. Ennek fejében vállaljuk, hogy a költségvetésben így keletkezett hiányt pályázatokkal és szponzorok megnyerésével kívánjuk betölteni. Ezen túl egyéni elbírálás alapján - az anyagi lehetőségek függvényében támogatható az arra rászoruló tanuló:

- A képzéshez kapcsolódó kulturális programok belépőinek egyéni támogatását.
- A tanórán kívüli alkalmi továbbképzések költségei (oktatói díj, utazás, belépő)
- Tanulmányi kirándulás, nyári tábor költségei
- Egyéni versenyruhák megosztott költsége

A művészeti iskola tantestülete úgy véli: minden lehetséges eszközzel el kell érni, hogy a művészeti oktatás ne a társadalmi helyzet, a vagyon, hanem a belső motiváltság, a tehetség és kitartás alapján legyen a felnövekvő nemzedékek osztályrésze.

Mindenképpen segítenünk kell a hátrányos helyzetű tanulók iskolánkba való bejutását és itteni fejlődését, hiszen a művészeti oktatás a hátrányok megszüntetésének fontos színtere.

6. A tanulóknak az iskolai döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A közvetett demokrácia gyakorlásának a fóruma a telephelyi tanulói közösség, amelynek tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Legfontosabb feladata: az iskolai közösségi élet szervezése, a nevelőtestület véleményének meghallgatásával.

Iskolánk szervezeti felépítése miatt nehéz lenne diákönkormányzatot létre hozni. Ezért minden telephelyen az erre kijelölt pedagógus koordinálja a tanszakvezetők és a diákok munkáját, az esetleges kérdéseiket, kéréseiket összegyűjti és továbbítja az iskola vezetősége felé. Így a legitimációs feladatok esetében a vélemény nyilvánítás módjáról is a telephelyen megbízott pedagógus gondoskodik.

7. A pedagógusok helyi iskolai feladatai, a csoportvezetői munka tartalma és feladata

A művészeti iskolai csoportvezetői munka tartalma:

A nevelési-oktatási feladatok elosztása során gondoskodik a tanulók beosztásáról, a hozzá beosztott tanulókból a csoportok kialakításáról. Az ehhez rendelhető minimális tanulólétszámot, az alapfokú művészeti iskola felelős vezetőjének útmutatását és a helyi tantervben meghatározott szakmai szempontokat figyelembe véve alakítja, szervezi és működteti csoportjait ellátja szaktanári feladatait. A tanításon kívüli feladatait a rendes munkaidő tanítással le nem kötött részében végzi.

Feladata:

- az osztályába, csoportjaiba beosztott tanulókkal kapcsolatos tanügyi adminisztráció elvégzése
- a szülőkkel való kapcsolattartás, szülői értekezlet, fogadóóra, ill. egyéni konzultáció formájában,
- rendszeres kapcsolattartás a kötelező és választható tárgyakat tanító tanárokkal,
- az iskolai szervezeti és működési szabályzatában meghatározott módon a tanulók előmenetelének előkészítése az osztályozó értekezletekre,

- a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok elősegítése, kapcsolattartás a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel
- a házirend ismertetése a tanév kezdetén, tájékoztatás a baleset- és egyéb védelmi intézkedésekről, különös tekintettel a hangszeres oktatás sajátosságaira.
- A telephely, ahol munkáját végzi, vezetőjével való szoros együttműködés és a szakmai munka koordinációja.
- Biztosítja a tanulóknak az iskolai döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlását

8. A nevelő-oktató munka ellenőrzési, értékelési és a pedagógusok előmeneteli rendszere

8. 1. Az ellenőrzésekről általában

Ellenőrzés, mérés, értékelés célja: A küldetésnyilatkozat, a stratégia, a pedagógiai program meghatározása után vizsgálni kell a megvalósítás folyamatát, a kulcsfolyamatokat összevetni a cél- és feladat meghatározással, feltárni a problémákat, azokat azonosítani, ezek alapján javaslatokat tenni a hibás folyamatok szabályozására, és a felmerült problémák megoldására. Az iskolai feladatellátás és gazdálkodás területén egyaránt.

- biztosítja az iskola felelős vezetője számára a megfelelő mennyiségű és mélységű információkat az iskolában folyó nevelő-oktató munka tartalmáról és annak színvonaláról,
- segíti a vezetői működés és irányítás hatékonyságát, az iskola gazdaságos működését, valamint a vezető döntéseinek előkészítését és a döntések egységes, teljes körű végrehajtását,
- a szabálytalanságok, hiányosságok, lazaságok, fegyelmezetlenségek és azok okainak feltárásával biztosítsa az iskola törvényes jogszabályokban és a belső szabályzóknak előírt működését,
- hatékonyan támogassa a korszerűbb és operatívabb működést, belső erőforrások, tartalékok feltárását, a meglévő kapacitások jobb kihasználását, biztosítsa a pénz és egyéb eszközgazdálkodással, valamint elszámolással kapcsolatos kötelező előírások betartását.

Törvényi háttér:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (64-65.§, 86-87§)
- A nevelés-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet (145-156. §)
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.

évi XXXIII. tv. köznevelési intézményekben történő végrehajtásról 326./2013. kormányrendelet (I. és II. fejezet)

8. 2. A belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés ténymegállapító és értékelő tevékenység.

Az ellenőrzés a "van" állapot összehasonlítását jelenti a "kell" állapottal, magába foglalja a különbségek megállapítását, értékelését és a tényekből a következtetések levonását. Az ellenőrzés a meghatározott követelményektől való eltérés megítélése.

A belső ellenőrzés rendje:

A vezetői ellenőrzési tevékenység az irányító tevékenység szerves része. Valamennyi vezető beosztású dolgozó feladata a vezetése és az irányítása alatt működő munkaterület munkájának folyamatos ellenőrzése. A vezetői ellenőrzési tevékenység az iskola hierarchikus felépítésének figyelembevételével megosztottan történik.

Az ellenőrzés módjai:

- az irányítási funkcióhoz kapcsolódó ellenőrzés,
- az operatív adatok alapján végzett ellenőrzés,
- a beosztottak beszámoltatása,
- a helyszíni ellenőrzés.

8. 3. Az ellenőrzés formái

- írott anyag,
- kiadványozás, koordinálás,
- beszámoltatás,
- kötelezettség-vállalás,
- helyszíni ellenőrzés

Adatok, információk rendszerezése, elemzése, értékelése, igazgatói utasítások kiadása és az azokban foglaltak betartatása, munkaköri leírások kiadása, és az azokban leírtak elvégzésének ellenőrzése. A belső ellenőrzést eseti és névre szóló folyamatos megbízás alapján- a belső ellenőrzési tervben leírtaknak megfelelően kell végezni. A belső ellenőrzési terv tartalmaz gazdasági-pénzügyi, tanügy- igazgatási, nevelési és oktatási feladatot is, amelyet az igazgatóság illetékes tagja (vagy két, ül. több tagja együtt) teljesít. Minden ellenőrzés megállapításairól

feljegyzés készül, ez tartalmazza a szükségesnek tartott intézkedéseket is. Az igazgató véleményezi a nem általa végzett ellenőrzésekről szóló feljegyzéseket. Az igazgatóság és a tantestület áttekinti a fenntartótól érkező, más iskolákban végzett ellenőrzések tapasztalatait összegző elemzéseket. A mindezen forrásokból származó teendőket - amennyiben azok nem igényelnek azonnali beavatkozást - a következő tanévi munkatervbe integráljuk.

8. 4. A belső ellenőrzés területei

a. A pedagógusok szakmai, pedagógiai munkájának ellenőrzése, értékelése. El kell fogadni, hogy a pedagógus munkája nem csupán mesterség, hanem művészi is. Alapvetően a központi oktatásirányítás felelőssége, hogy az iskolákban megmaradjanak e hivatás művészi fokú művelői, s minél több tehetséges fiatal szerezzon vonzódást a pálya iránt.

b. A tanulók munkájának, tevékenységének ellenőrzése és értékelése.

c. A gazdasági és egyéb ellenőrző tevékenység

A gazdálkodási tevékenység ellenőrzése az alábbi területekre terjed ki:

- tárgyi eszköz-gazdálkodás ellenőrzése,
- létszám- és bér-gazdálkodás ellenőrzése,
- készlet- és energiagazdálkodás ellenőrzése,
- működési bevételek ellenőrzése,
- a takarékos, takarékos racionális gazdálkodás ellenőrzése.
- Számviteli, elszámolási tevékenység ellenőrzése
- Vagyonvédelemmel összefüggő ellenőrzési feladatok.

A fenntartó és a külső szervezetek által végzett ellenőrzés:

Nyilvánvaló, hogy az iskola fenntartója folyamatosan képet kíván kapni az iskolai által elvégzett munka eredményeiről, az iskolahálózatban végbemenő folyamatokról és azok társadalmi hatásairól, hogy az ellenőrzés eredményeit felhasználhassa tevékenysége jobbítására.

Iskolánk tevékenysége meghatározott részterületeinek ellenőrzésére további, nem ágazat-specifikus szervezetek (MÁK, Ügyészség, Munkaügyi Hivatal, NAV, Katasztrófa Védelem, stb.) jogosultak. Ezen szervezetek ellenőrző munkáját maximálisan támogatjuk, ellenőrzéseik eredményét tevékenységünk fejlesztése érdekében felhasználjuk.

8. 5. A vezetők ellenőrzési kötelezettségei

Az igazgató ellenőrzési kötelezettségei

Az iskola egyszemélyes felelős vezetője, a belső ellenőrzés operatív irányítója az igazgató. Az iskolában folyó munka megszervezésére, a beosztott dolgozók irányítására és ellenőrzésére elsődlegesen jogosult és köteles. Ellenőrzési joga és kötelessége kiterjed az iskola összes dolgozóira, az általuk végzett munka helyességére és eredményességére.

Folyamatos ellenőrzési kötelezettsége az alábbiakra terjed ki:

- előzetes terv szerint ellenőrzi az alapidokumentumok felhasználását, az oktatási törvény előírásainak érvényesülését, a nevelőtestületi határozatok végrehajtását,
- kialakítja és jóváhagyja az iskola részére vonatkozó szervezeti és működési szabályzatát, és az ügyrendeket, amelyekben meghatározza az egyes szervezeti egységek dolgozóinak ellenőrzési kötelezettségét, s azok végrehajtását ellenőrzi.
- gondoskodik a zavartalan belső ellenőrzési munka feltételeiről,
- ellenőrzéseinek megállapítása alapján gondoskodik a szükséges intézkedések megtételéről és azok végrehajtásáról, ellenőrzi az általa átruházott jogkörök gyakorlását, - gondoskodik a középvezető beszámoltatásáról,
- vizsgálja a szaktevékenység ellátásának hatékonyságát, fejlesztésének tervszerűségét és gazdaságosságát,
- a munkaerő foglalkoztatásának, a tárgyi eszközök optimális kihasználtságának, fenntartásának és fejlesztésének ellenőrzésével vizsgálja a rendelkezésre álló erőforrások hatékony felhasználását, a működés és a gazdálkodás szervezettségét,
- ellenőrzi a gazdasági, pénzügyi, munkaügyi, számviteli és más általános érvényű rendelkezések megtartását, a belső szabályzatok és utasítások, a munkaköri kiírások betartását, az iskolai vagyon védelmét, annak szervezettségét és hatékonyságát, a belső ellenőrzés egész rendszere és működése felett felügyeletet gyakorol.

Tanszakvezető, csoportvezető ellenőrzési feladatai

A tanszak- és csoport vezetője felelős a munkaközösségi- és csoport tagok munkájának megszervezéséért, munkájuk szakmai, tantárgy-pedagógiai irányításáért és ellenőrzéséért.

Ellenőrzési területei:

- a munkaközösség munkatervi feladatainak határidőre történő színvonalas elvégzése,

- versenyek megszervezése, azok meghirdetése és lebonyolítása, az iskolai szintű pályázatok kiírása, elbírálása, a tanulók szakirányú pályázaton való részvételének megszervezése,
- szakmai szertárak fejlesztése, az eszközök és anyagok célszerű felhasználása,
- értékelés folyamatossága,
- naplók, munkatervi dokumentumok folyamatos vezetése.

8. 6. A pedagógusok szakmai, pedagógiai munkájának ellenőrzése, értékelése (tulajdonképpen ide írjuk a 326/2013 korm. rend,)

A szakmai munka minőségének megőrzését szolgálja, hogy minden tanévben sor kerül valamennyi munkatárs ellenőrzésére. Az igazgató, a területért felelős igh. és az illetékes tanszakvezető, kijelölt mentor rendszeresen látogatja a pályakezdő, ill. a kollégák óráit. (Gyakornoki szabályzat)

Óralátogatásra kerül sor a szülők vagy a munkaközösség vezető által jelzett problémás esetekben is. Az ellenőrzés közvetett és közvetlen, belső és külső formáit egyaránt alapos elemző munka, értékelés, majd az értékelés megfelelő fórumokon való megvitatása követi. A levont következtetéseket felhasználjuk a következő rövid- és középtávú ciklus tervező munkájában.

A tanári munka átfogó értékelésének szempontjai:

- a szakmai munka tartalmi megújításában való részvétel, a helyi tanterv formálása;
- a oktatás elméleti háttérének, gyakorlati eszköztárának fejlesztése;
- a tehetséggondozás terén végzett munka
- a felkészültség, szaktudás, annak folyamatos fejlesztése;
- a tanítási órára való rendszeres felkészülés;
- a tanítási órák eredményessége, hangulata;
- a csoportvezetői nevelőmunka, a közösségteremtő tevékenység minősége;
- a tanulókkal, szülőkkel, kollégákkal kialakított emberi kapcsolatok milyensége;
- a magas színvonalon ellátott munkaközösség-vezetés;
- a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásában elért sikerek;
- közösségi rendezvények szervezése, felügyelete;
- edzőtáborok vezetése.
- az iskola hírnevének öregbítése az iskolán kívüli – bemutatók versenyek - tevékenység révén;
- a minőségfejlesztésben való részvétel.

8. 7. A tanulói teljesítmény ellenőrzése és értékelése

Az ellenőrzés és az értékelés a pedagógiai folyamat egyik alapszakasza, a visszacsatolás funkcióját látja el.

Célunk:

- a tanulók tudásszintjének meghatározása,
- meggyőződés a tananyag elsajátításának mértékéről és a továbbhaladás lehetőségéről,
- megerősítés, a hibák feltárása, azok elkerülése és kijavítása, motiválás, fejlesztő feladatok kijelölése,
- minősítés,
- kötelességtudásra nevelés, lényegkiemelő gondolkodás fejlesztése.
 - a kommunikációs képességek fejlesztése,
 - önismeret fejlesztése, vagyis hatást gyakorolni az iskolai szervezetre és benne az egyénekre, ami az iskolai eredményességéhez vezet.
 - Alapelvek:

Az ellenőrzés és értékelés legyen mindenkor folyamatos, ösztönző, fejlesztő, vegye figyelembe a tanuló képességeit, a teljesítményben bekövetkező tendenciái, a tantervi követelményeket.

A tanulók és a szülők ismerjék az ellenőrzés célját és mikéntjét. A szülőket a gyermek előmeneteléről folyamatosan tájékoztatni kell.

Az ellenőrzés és értékelés legyen mindig reális, nyílt és őszinte a tanulók és szülők előtt egyaránt.

A tanuló joga, hogy kifejtse véleményét az ellenőrzés és értékelés folyamatában.

- Az értékelés iskolai módjai:

Tanulói produktumon keresztül és szóban és írásban;

Az előképző I. és II. évfolyamán csak szöveges értékelést alkalmazunk.

A teljesítmény értékelésére:

- kiválóan megfelelt

- jól megfelelt

- megfelelt

- nem felelt meg kifejezéseket alkalmazzuk.

Tanulóinknak a tantárgyakban elért teljesítményét Alapfok 1-6; Továbbképző 7-10. osztályban tanév közben félévkor és év végén a hagyományos ötfokozatú érdemjegy, illetve osztályzati skálán értékeljük.

Az érdemjeggyel történő értékelési rendszerünk a következő:

5 (jeles): *kiválóan, önállóan előadott produkció, logikusan, hiánytalanul megadott válasz*

4 (jó): *önállóan előadott produkció, kis esztétikai hibával; logikusan felépített válasz kis hibával*

3 (közepes): *bizonytalanul előadott produktum, az ismeretanyag visszaadása kérdések alapján elfogadható*

2 (elégséges): *nehézkesen és hibásan előadott produktum, a kérdésekre alapján válaszok csak részben jók*

1 (elégtelen): *elfogadhatatlan, hibás produktum, az ismeretek hiánya szembeötlő*

Az érdemjegyek adását mindig kísérje szóbeli vagy írásbeli indoklás, értékelés.

A tanulók teljesítményének érdemjeggyel történő értékelése legalább havi 1 alkalommal szükséges.

A félévi és év végi minősítést a szaktanár állapítja meg a tanuló évközi teljesítménye alapján, az év végi minősítést a tantestület is felülvizsgálja. A minősítést félévkor az ellenőrzőbe, év végén a bizonyítványba írja az osztály vezetője, és azt a szülő kézjegyével veszi tudomásul.

Az a tanuló, aki osztályozóvizsgára kapott engedélyt, félév, illetve a tanév végén vizsgabizottság előtt ad számot felkészültségéről.

Tanév végén a tanulók az év során végzett munkájukról színpadi előadás keretében adnak számot.

A tanév végén nem minősíthető az a tanuló, akinek a tanévben az igazolt és igazolatlan mulasztásai együttesen meghaladják az előírt kötelező óraszám 1/3-át, kivéve, ha a tananyagot elsajátította, és a nevelőtestületi engedéllyel beszámolót tesz.

Alkalmazzuk az írásbeli és szóbeli formákat egyéni és csoportos értékeléseket, de mindenkor a személyiség tiszteletben tartásával, segítő, megerősítő, javító, fejlesztő szándékkal, amelyek lehetnek: diagnosztikus, formatív, lezáró minősítő.

8. 8. A szorgalom értékelésének szempontjai:

Példás:

- Annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik.

- Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre.
- Többlétfeladatokat vállal, maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el azokat.
- Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő.
- Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon túlra is kiterjed.

Jó:

- A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik.
- Ösztönző hatásokra rendszerint dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát.
- Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű.
- Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó:

- Annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást.
- Önállóan csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi önmagát.
- Munkája változékony, gyakran dolgozik képesség szintje alatt.
- Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

Hanyag:

- A tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el.
- Képességeihez, körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan.
- Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz.
- Érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

A tanulók szorgalmának értékelésére tehát a szóval kifejezett jelöléseket használja az iskola: példás - 5, jó - 4, változó - 3, hanyag - 2.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetőleg a csoportvezető által megadott osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

8. 9. Az iskolai közösség szerepe az értékelésben

Az iskolai közélet értékelési rendszerében kitüntetett szerepe van az iskolai gyűléseknek. Az értékelést külön rendezzük meg az előképzős, az alapfokon tanulók és a továbbképzőn tanulók részére. A csoportok önértékelése mellett a csoportvezetők minden tanév végén írásban értékelik a csoportok tevékenységét, fejlődését.

A művészeti csoportok önértékelésének állandó tartalmi elemei:

- A csoport tanulmányi előmenetelének általános vonásai, kiemelhető pozitívumok és lemaradások.
- Kiemelkedő versenyeredmények értékelése személyenként szaktanári vagy igazgatói dicsérek mellérendelésével.
- A csoport magatartási helyzetének általános vonatkozásai (kulturális, környezetvédelmi, stb. rendezvények szervezése).

Szaktanári, igazgatói dicsérek és elmarasztalások személyenként.

Az egész iskola előtti elismerésnek nagy motivációs hatása tovább erősítheti az egyéni és közösségi becsvágyat, s ez újabb eredményeket hozhat.

8. 10. A tanuló jutalmazásának elvei, formái

A jutalmazás alapja a kiemelkedő tanulmányi eredmény, az iskola jó hírét növelő cselekmény, a közösség érdekében kifejtett tevékenység, a példamutató szorgalom.

<i>A jutalom, elismerés formája</i>	<i>Jutalmazás alapja</i>	<i>Ideje</i>	<i>Adományozója</i>
<i>Szaktanári dicséret</i>	Kiemelkedő produkció	Tanév folyamán	Szaktanárok
<i>Tanszakvezetői dicséret</i>	Kiemelkedő közösségi munkáért	Tanév folyamán	Szaktanárok javaslat
<i>Igazgatói dicséret</i>	Kimagasló tanulmányi, kulturális tevékenységért	Tanév folyamán	Szaktanárok javaslatára igazgató

<i>Jutalomkönyv</i>	Kimagasló tanulmányi, kulturális tevékenységért, kitűnő tanulmányi	Tanév vége	Szaktanárok javaslatára igazgató
<i>Oklevél</i>	eredményért Kiemelkedő kulturális eredményért, közösségi munkáért	Tanév vége	Szaktanárok javaslatára igazgató
<i>Nevelőtestületi dicséret</i>	Példamutató magatartásért, kiváló tanulmányi eredményért	Tanév vége	Szaktanárok javaslatára nevelőtestület

8. 11. A tanulót fegyelmező intézkedések elvei és formái

Fegyelmező eljárás kiváltó oka az iskola Háziarendjének, vagy a tanulókkal kapcsolatban megfogalmazott magatartási elvárásoknak különböző súlyú és gyakoriságú megsértése.

- *Szaktanári figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli):* A tantárgyi követelmények teljesítésének elmaradása, a feladatok megoldásának többszöri hiánya, a felszerelés hiányossága és az órákon előforduló fegyelmezetlenség miatt.
- *Tanszakvezetői figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli):* A tanuló tanulmányi és magatartási kötelezettsége, a Háziarend enyhébb megsértése, mulasztás miatt.
- *Tanszakvezetői intés, megrovás (írásbeli):* Ismétlődő tanulmányi és magatartási problémák miatt.
- *Igazgatói figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli):* A Háziarend gyakori megsértése, igazolatlan mulasztás, szándékos károkozás.
- *Igazgatói intés (írásbeli):* A Háziarend súlyos megsértése, szándékos károkozás, súlyos fegyelmezetlenség miatt.

Fegyelmi büntetések:

- Megrovás A kötelességek nagyon súlyos,
- Szigorú megrovás vétkes és
- Áthelyezés másik osztályba ismétlődő megszegése miatt.
- Másik iskolába történő áthelyezés kezdeményezése szülőnél

A fegyelmi eljárás lefolytatásának szabályait a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 53.-61.§ -ig tartalmazza.

8. 12. Nevelési eredmények vizsgálata

Célunk, hogy az iskolai élet bizonyos szakaszainak kezdetén és lezárásakor képet kapjunk nevelési célkitűzéseink teljesülésének szintjéről. Ennek ismeretében tudjuk meghatározni további feladatainkat.

Módszere: Megfigyelés, beszélgetés, kérdőívek kitöltése, személyiségteszt, pedagógiai szituációteremtés.

Időpontja: A nevelési eredmény vizsgálata folyamatos.

Nyitó értékelést tartunk az iskolába lépő előképzős osztályok neveltségi szintjének mérésével.

Záró-nyitó értékelést készítünk alapfok 2. vagy 3. osztály végén.

Záró értékelést készítünk Alapfok 6. osztályt befejező tanulóinkról. A nevelési eredmény vizsgálatokat koordinálja az iskola igazgatója

8. 13. Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása mellett alakuljon ki a tanulóknak az egészséges életmód igénye és képessége

Sajátos célok megvalósítását segíti a helyi tantervbe illesztett néptánc, modern tánc, társastánc oktatása.

A mindennapos testmozgás váljon igényükké, túl a kötelező jellegen.

Sikerkritérium: órákon való aktív részvétel. Rendszeresen mozognak, rendezvényeken nagyobb létszámban vesznek részt.

Mérhetőség: rendezvényeken a létszám regisztrálható. Osztályzatok javulása. *Ismerjék a korszerű táplálkozás összetevőit.*

Sikerkritérium: ismerjék a korszerű táplálkozás összetevőit, helyes százalékos arányát. Tudatformálás révén felnőttkorukban annak követőivé váljanak.

Mérhetőség: elméletben ismerje a gyerekek többsége a korszerű táplálkozás helyes százalékos arányát, összetevőit.

A tehetséges illetve rendszeres sportági edzést igénylő tanulók számára biztosítjuk a szervezett foglalkozást

Sikerkritérium: ha a felkínált edzési lehetőségeket a gyerekek – tanulmányi előmenetelük veszélyeztetése nélkül – 60 %-ban rendszeresen kihasználják.

Ismerjék a különböző drogok (alkohol, cigaretta, kábítószer) veszélyeit, az egészségre gyakorolt káros, sokszor visszafordíthatatlan hatásait.

Sikerkritérium: nem alkalmaznak drogokat, nem fogyasztanak, nem dohányoznak.

A gyerekközösség és az adott nevelő ellenőrzi ezek betartását.

Ismerjék a néptánc, társastánc, moderntánc alapelemeit.

Sikerkritérium: alaplépéseket ismerik, javul a mozgáskoordinációjuk.

Mérhetőség: a partneriskolák hagyományos ünnepélyein, rendezvényein a tanulók bemutatják tudásukat.

Alapelvek:

- Egészséges életmódra nevelés, az egészséges életmód igényének kialakítása,
- napi rendszeres testmozgás igényének kialakítása, egészséges test formálása,
- megfelelő, korszerű táplálkozás alapjainak kialakítása, tudatosítása,
- az egyéni fizikai állapotok szintjének fejlesztése,
- egyénközpontú terhelés,
- a táncsport különböző ágaiban a tanulók kipróbálják magukat és jártasságot szerezzenek benne.

A tanulókból a társadalomba jól beilleszkedő, a demokrácia szabályait értő, alkalmazni tudó polgárokká váljanak.

A demokrácia szabályainak tanulásakor kiemelt szerephez jut az egyén és közösség összhangja, a szolidaritás, humanitás, kisebbségek iránti tolerancia kialakítása, a közügyekben való döntéshez szükséges információk megszerzésének igénye és képesség.

Ebben a körben kiemelt rész cél a társadalmi beilleszkedés, a szocializáció megalapozása.

Fontos sikerkritérium: ha a közösen megalkotott házirendet a pedagógusok és diákok többsége betartja, ha a gyerekek udvariasak és együttműködnek.

Alapelvek:

Közösségi életre nevelés, társadalmi normák és értékek átadása, demokrácia, mint fogalom helyes használatának kialakítása. Felelősségek, kötelességek, jogok megfelelő gyakorlása, alkalmazása, érvényesítése.

- közösségi nevelés,
- erkölcsi nevelés,
- szokások, hagyományok tisztelete,
- véleménynyilvánítás,
- diszkrimináció fogalomkörének ismerete,
- a tanulók feladattudatának kialakítása,

- érték és normarendszer formálása a társadalmi értékek viszonylatában.

Eszközök, eljárások:

- a pedagógusok ellenőrzése, értékelése, spontán megnyilvánulásai a diákok felé,
- házirend,
- tanulói demokrácia
- erkölcsi nevelés, viselkedéskultúra, amely nem tananyagként, hanem rejtett tantervként jelenik meg az iskola életében.

A tanulókból az értékeket vállaló, erkölcsi tartással bíró, kulturált magatartású fiatalok váljanak

Alapelvek:

- kultúralt magatartásformák elsajátítása erkölcsi normák közvetítésével, értékek átadásával.
- kötelesség és feladattudat kialakítása, jogok érvényesítése, felelősségtudat kialakítása.

Eszközök, eljárások: folyamatos visszacsatolás a pedagógusok és tanulóktársak részéről.

- A felnövekvő ifjakkban alakuljon ki környezettudatos magatartás, életvitel, képesek legyenek a maguk területén a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását.
- A tanulók váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt, legyenek képesek a környezeti változások elemi szintű értékelésére, az értékek megőrzésére.
- A fentiek teljesülnek, ha a tanulók ismerik azokat a jelenlegi folyamatokat, amelynek következményeként környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Hazai példákon is felismerik a modernizáció pozitív és negatív környezeti követelményeit.
- Részcél mérhető:
- ha a lehetséges választás esetén a környezetkímélő technikákat részesítik előnybe,
- ha termelő, vásárló és fogyasztási szokásaik környezet kímélőek,
- ha az energiafogyasztás, a hulladékkezelés, az élő és élettelen környezet védelme, ökológikus szemléletű.
- Alakuljon ki bennük vonzó jövőkép, erősödjön meg környezetük iránti pozitív érzelmi viszonyulásuk, mutakozzon meg életvitelükben, szokásaikban.
- A rész cél teljesül, ha a harmonikus környezet szépségeivel, az esztétikumok befogadására és élvezetére érzékennyé válnak a tanulók.
- Mérhető az iskolában lévő élő és élettelen környezetben végzett tanulói rongálások számával.

Alapelvek: A környezettudatos magatartásra nevelés, személyiségüknek és környezetüknek, társadalmunknak megfelelő, értékeiket képviselő életvitelre nevelés.

Eszközök, eljárások:

- problémamegoldó gondolkodásmód kialakítása,
- környezetkímélő technikák,
- esztétikus környezet kialakítása,
- mozgáskoordináció, harmonikus mozgás.

9. Belépés és továbbhaladás az intézményi rendszerben

9. 1. Tanulói jogviszony létesítése, a tanulók felvétele

Az iskola az engedélyezett tanszakokra felvételi jelentkezést hirdet. A tanulók kiválasztását felvételi vizsga keretében végzi, melynek idejét - évi két alkalom- az igazgató jelöli ki. Az első időpont a tanév végén május - június hónap.

Abban az esetben, ha ekkor nem töltődnek fel az osztályok, az iskola szeptember első hetében az esetleges üres helyek betöltésére pótfelvételi vizsgát hirdethet. A tanuló évfolyamba történő sorolásáról - felvételi vizsgán nyújtott teljesítménye alapján - a felvételi bizottság javaslatot tesz. A javaslatban irányadó: a jelentkezőket a vizsgaeredmény és az alkati megfelelés alapján kell rangsorolni.

Az új tanuló felvételéről - a felvételi bizottság javaslatát és az iskola engedélyezett tanulói létszámát figyelembe véve - az igazgató dönt.

A felvétel eredményét írásban vagy az iskola hirdetőtábláján közli a tanulókkal és a szülőkkel, gondozójukkal (a továbbiakban: szülő).

9. 2. A magasabb osztályba lépés feltételei

A művészeti iskola felsőbb osztályába az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott és a tanulmányait nem szakította meg és ezt a lezárt tanévet követően írásban benyújtott jelentkezési lappal igazolja.

A legmagasabb osztályt eredményesen végzett tanuló felvételi vizsga nélkül továbbképző osztályba léphet.

Az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően a tanuló művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

A művészeti alapvizsgát és a záróvizsgát az iskolai jogszabályi előírások szerint szervezi meg.

Addig az időig, amíg a művészeti alapvizsga rendszer nem kerül bevezetésre, csak abban az esetben léphet tovább a tanuló a továbbképző évfolyamra, ha legalább két alapfokú évfolyamot elvégzett.

- Tanulmányok folytatása ugyanazon az évfolyamon

Az a tanuló, aki osztálya tantervi anyagát önhibáján kívül elvégezni nem tudja, az igazgatótól legkésőbb május 10-ig kérheti, hogy tanulmányait a következő tanévben ugyanannak az osztálynak tanulójaként folytathassa. Az igazgató a szaktanár meghallgatása alapján dönt. Ebben az esetben a tanuló osztályzatot nem kap. A bizonyítványba és a törzslapba a fenti tényt be kell jegyezni. Az előző osztályban folytatja tanulmányait az a tanuló, akinek igazolt mulasztása valamely tantárgyból meghaladja az összes óraszám 1/3-át, kivéve, ha a tananyagot elsajátította, és igazgatói engedéllyel beszámolót tesz.

Javítóvizsga

Főtárgyból és kötelező tantárgyból a tanév végén kapott "A továbblépéshez szükséges követelményeket nem teljesítette" - minősítés esetén a tanuló augusztus 15-31. napja között javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga napját az igazgató állapítja meg, és az iskola hirdetőtábláján teszi közzé. A javítóvizsga idejéről és a vele kapcsolatos tudnivalókról a tanulók szüleit értesíteni kell. Ha a tanuló a javítóvizsga napján nem jelenik meg, vagy a javítóvizsgán nem felel meg, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja. A javítóvizsgát háromtagú bizottság előtt kell megtartani, melynek elnöke az igazgató vagy helyettese, tagja két tanár. A javítóvizsga eredményét a főtárgy tanára vezeti be a törzslapra és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató és a főtárgy tanára írja alá, az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik. A javítóvizsga nem nyilvános és nem ismételhető meg.

Osztályozó vizsga

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár javaslata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából tegyen osztályozó vizsgát. Az osztályozó vizsga követelményei megegyeznek az adott évfolyam(ok) tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeivel. Az osztályzatot a magasabb osztály követelményei alapján kell megállapítani. Osztályozó vizsgát az igazgató által megadott időben lehet tartani. A tanulónak az osztályozó vizsga engedélyezését írásban kell kérnie. A kérelmet legkésőbb május 10-ig lehet az igazgatóhoz benyújtani.

Szintén osztályozó vizsgát köteles tenni az a tanuló, akinek hiányzása meghaladja a törvényben foglaltakat, illetve akit felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.

9. 3. A tanulói jogviszony megszűnése

- Ha a szülő vagy a tanuló bejelenti, hogy kimarad az iskolából, a bejelentésben megjelölt napon,
- Az utolsó alapfokú évfolyam utolsó napján, ha a tanuló nem tesz művészeti alapvizsgát,
- Az utolsó továbbképző évfolyam záróvizsga letételének napján,
- Ha a tanuló nem tesz záróvizsgát, az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján.

10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

10. 1. A vizsgák típusai

- felvételi vizsga
- félévi és év végi vizsga
- osztályozó vizsga
- javítóvizsga
- alapvizsga
- záróvizsga

Felvételi vizsga

A jelentkezés és a felvételi vizsgák ideje május közepe. Az esetleges üres helyek betöltésére szeptember első hetében pótfelvételi vizsgával kerül sor. Új tanuló felvételéről az igazgató a felvételi bizottság javaslatát és az iskola engedélyezett létszámát figyelembe véve dönt.

A felvétel eredményét írásban vagy az iskola hirdetőtábláján kell a tanulókkal és a szüleikkel, gondozójukkal (továbbiakban: szülő) közölni. Ha több a jelentkező, mint a férőhely, a jelentkezőket a vizsga (elbeszélgetés, mozgásos bemutató) eredménye és az alkati megfelelés alapján kell rangsorolni. A tanulók osztályba sorolására – a felvételi vizsgán nyújtott teljesítménye alapján - a felvételi bizottság tesz javaslatot. A döntés ellen az iskola fenntartójánál van lehetőség fellebbezni.

Beírás

A tanulók beírását az igazgató vagy megbízottja végzi. A beiratkozásnál - az egyes személyi adatok esetleges változása miatt – a tanuló személyi adatait egyeztetni kell.

A beírt és ez által felvételt nyert tanulók nyilvántartása a beírási naplóban, a tanuló nyilvántartó könyvben, a főtárgy naplóban és a törzslapon történik.

Vizsgarendszerünk kialakításában szempontjaink a következők

- ☐ a tantervi követelmények elérésének összegző mérése
- ☐ a tanulók teljesítményének átfogó minősítése

Félévi és év végi vizsga

A tanulók főtárgyból (szakmai elméleti és gyakorlati tárgyakból) és választható tárgyakból minden félév végén vizsgát tesznek, osztályzatukat a havi osztályzataik alapján kapják.

Ha a tanuló orvosi igazolással igazolva betegség miatt nem tud vizsgázni vizsgaköteles tantárgyból félévkor vagy tanév végén, akkor a félévi vagy a tanév végi jegyét a félév, illetve a tanév során szerzett osztályzatainak átlaga alapján kapja.

Aki az adott félévben országos vagy nemzetközi versenyen jól szerepelt, vagy iskolai, illetve iskolán kívüli rendezvényen többször fellépett, vizsga alól felmentést

kaphat. Ebben az esetben a tanulók osztályzata a félév, illetve a tanév során szerzett osztályzatainak átlaga alapján kerül kialakításra.

Osztályozó vizsga

Az osztályozó vizsga legkésőbb az év végi osztályozó konferencia előtti tanítási napon, a törvényi mértéket meghaladó hiányzások miatt nem osztályozható növendék számára kínál beszámolási lehetőséget.

Osztályozó vizsgát köteles tenni az a tanuló, aki eggyel vagy több évfolyammal magasabban szeretné folytatni tanulmányait. Ebben az esetben a tanuló két, esetleg több évfolyam anyagából tesz osztályozó vizsgát.

Az osztályozó vizsga eredményét az osztályfőnök vezeti be a törzslapba és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató írja alá.

Javítóvizsga

Tantervi tantárgyakból a tanév végén kapott elégtelen osztályzat esetén a tanuló augusztus 31-ig javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga napját az igazgató állapítja meg. A javítóvizsga idejéről és a javítóvizsgával kapcsolatos tudnivalókról a tanulók szüleit értesíteni kell azzal, hogy ha a tanuló a javítóvizsgán nem jelenik meg, vagy a javítóvizsgán nem felel meg, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja.

A javítóvizsgát bizottság előtt kell megtartani, amelynek elnöke az igazgató, illetve megbízása vagy akadályoztatása esetén az igazgató helyettes, tagjai a tárgyat tanító tanár és még egy azonos vagy rokon szakos tanár.

A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök vezeti be a törzslapba és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató írja alá, az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik.

Alapvizsga – Nkt. 6. § (7)

Az alapfokú művészeti iskolában művészeti alapvizsgát kell szervezni. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. A művészeti alapvizsga vizsgakövetelményeit, vizsgafeladatait az alapfokú művészeti iskola az oktatásért felelős miniszter rendeletében foglalt keretek között határozza meg. Iskolánk a rendeletben foglaltak szerint szervezi meg.

Záróvizsga – Nkt. 6. § (7)

Az alapfokú művészeti iskolában művészeti záróvizsga is szervezhető. A művészeti záróvizsga vizsgakövetelményeit, vizsgafeladatait az alapfokú művészeti iskola az oktatásért felelős miniszter rendeletében foglalt keretek között határozza meg.

11. A szülő, a tanuló, az intézmény, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

„Tehetséges az, aki többet tud, mint amennyit tanult.” Minden gyerek tehetséges valamiben. A 1998/1999-es tanévtől intézményünk azok előtt a gyerekek előtt áll nyitva, akik kedvet éreznek a társastánc, néptánc tanulásához. Később szélesítettük kínálatunkat zenetanulási és a vizuális kultúra területét érintő tevékenységekkel. Ha megfelelő motivációval érkeznek, a kitartásuk már könnyen fejleszthető.

Azonban a művészeti iskola nem alapoktatás, hanem lehetőség és szolgáltatás, ami a tanulóhoz és szülőhöz fűződő viszonyt alapvetően befolyásolja. Miközben a tanuló szabadidejét a táncnak, zenének szenteli, azt is föl kell mérni, hogy ezzel párhuzamosan egy sokkal összetettebb feladattal birkózik: készülni az élethivatására.

A táncművészeti oktatás másik szembeötlő jellemzője, hogy a külsőségekkel domináló műfaj. Alapanyaga a „hús-vér gyermeki test” és a sérülékeny lélek. Nem elhanyagolható az állandó versenyhelyzet, ami szintén a műfaj alapvető sajátosságaiból adódik, és rendkívül sok konfliktushelyzetet hordoz magában.

Ennek fényében PR-tevékenységünk alapvető momentuma a legfontosabb partnereinkhez, a tanulókhöz és szüleikhez fűződő személyes kapcsolat. Nyílt napok, fórumok, egyéni beszélgetések során igyekszünk emberközelbe hozni az iskolát.

Kihasználjuk a bemutatók, koncertek és kiállítások adta lehetőségeket, pontos, világos megfogalmazású tájékoztató anyagainkat időben nyilvánosságra hozzuk. Törekvéseink szerint tanulóink egész intézményi pályafutásuk során megtapasztalhatják, hogy működik egy demokratikus és humánus közösség. A kommunikáció a tantestület, a diákok és a szülők háromszögében is zökkenőmentes.

Iskolánk pedagógiai programjában meghatározott céljaink elérése érdekében nevelő- oktató munkánkat úgy szervezzük, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően azok a tanulók érdekeit és a szülők elvárásait szolgálják.

Az iskola nyilvánosságát a honlapunk biztosítja: www.proart.hu

11. 1. A tanulók és a pedagógusok együttműködésének fórumai

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról, azt őket érintő kérdésekről

- az iskola telephelyenként kijelölt pedagógusa és
- a főtárgyi szaktanár folyamatosan tájékoztatja,

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

11. 2. Szülő és a pedagógusok együttműködésének formái:

Szülői értekezletek feladata:

A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása

- ☐ az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról,
- ☐ az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- ☐ a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- ☐ saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- ☐ az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról, a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Gyakorisága: tanévenként legalább kettő alkalommal. Az első a tanévkezdés nehézségein igyekszik könnyíteni, kitűzi a tanév nevelési és oktatási céljait, a szülőkkel közösen kialakítja az éves programot.

A második összegzést ad az elmúlt tanévről, az év során tapasztaltak megbeszélésével, az addig végzett nevelő-oktató munka értékelésével foglalkozik.

Szükség esetén rendkívüli szülői értekezletet tartunk (rendkívüli esemény, külföldi utazás, rendezvények, stb.)

Az iskola részéről részt vesznek a tanszaki főtárgyi tanárok, az igazgató vagy helyettese.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Minden pedagógus negyed évenként egy alkalommal a szülők rendelkezésére áll.

Nyílt tanítási napok

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és a közösség iskolai életéről és az érdeklődő szülők betekintést nyerjenek gyermekük előrehaladásáról.

Gyakorisága évi egy-két alkalom.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy csoport egészét érintő programokról. Eszköze a tájékoztató füzet, a postával kézbesített levél, a faliújság és a honlap. A gyermekek hiányzásairól jogszabályban meghatározott formában, azonnal értesítjük a szülőket.

Iskolai rendezvények, bemutatók,

Félévkor és évvégén a csoportok önállóan vizsga bemutatókon, kiemelt minőségű produkciókat a tanév záró Gálán adnak számot a tanév ismeretszerző folyamatáról.

Kötetlen beszélgetések

Versenyekre, fellépésekre való szülő kíséret.

Alkalmi beszélgetések,

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

Kihasználjuk a bemutatók adta lehetőségeket, pontos, világos megfogalmazású tájékoztató anyagainkat időben nyilvánosságra hozzuk. Törekvéseink szerint tanulóink egész iskolai pályafutásuk során megtapasztalhatják, hogy működik egy demokratikus és humánus közösség. A kommunikáció a tantestület, a diákok és a szülők háromszögében is zökkenőmentes.

A pedagógus, a tanuló és a szülő közötti - a közös pedagógiai feladatok megoldását célzó - kapcsolat formális kereteit jelen dokumentum, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat jelöli ki.

A szülői közösség

Az iskolában a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezetet (közösséget) hozhatnak létre.

A szülői közösséggel a tanszaki tanárok tartanak kapcsolatot.

A szülői közösség iskolai szintű képviselőjével az iskola igazgatója tart kapcsolatot.

Azokban az ügyekben, amelyekben a szülői munkaközösségnek az SZMSZ vagy jogszabály véleményezési jogot biztosít, a véleményt az igazgató kéri meg az írásos anyagok átadásával.

A szülői munkaközösség képviselőjét a nevelőtestületi értekezletre meghívják, ha véleményezéssel érintett napirendi pont tárgyalására kerül sor.

A Knt. 59.§ (1) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján az iskolai SZMSZ a szülői munkaközösség részére jogokat biztosít:

Véleményezési joga van:

- a működési szabályzatnak a szülőket is érintő rendelkezéseiben, (az alapfokú művészeti oktatásra vonatkozóan az iskola SZMSZ-e külön rendelkezik).
- a házirend megállapításában,
- a szülőket anyagilag is érintő ügyekben,
- a szülői értekezletek napirendjének meghatározásában,
- az iskola és a család kapcsolattartási rendjének kialakításában.

12. A tanórán kívüli foglalkozások szervezeti formái és azok rendje

Tanulmányi kirándulások, művészeti táborok, külföldi utak, versenyek, fesztiválok, szakmai rendezvények. A művészeti iskolákban tanulmányi kirándulásnak minősülnek az iskolai csoportok, tanszakok kölcsönös látogatásai, a művészeti, közművelődési iskolák kulturális rendezvényei, versenyek, fesztiválok stb. szervezett látogatásai.

A tanulmányi kirándulások a nevelő-oktató munka szerves részét képezik, azokat munkatervben rögzíti az iskola megbízott tanára.

Tanítási időben szervezett tanulmányi kirándulás esetében a tanulók részvételéhez az iskola igazgatójának hozzájárulása szükséges.

Tanulmányi kirándulások alkalmával annyi kísérőtanárt kell biztosítani, amennyi a zavartalan lebonyolításhoz szükséges, de 20 tanulónként legalább 1 főt. A kísérő tanárok felelősek a rendért és a tanulók testi épségéért.

A kirándulás alkalmával - ha a csoportok az iskola székhelyét elhagyják, az elsősegélyhez szükséges felszerelést magukkal kell vinni.

A kirándulások költségeit – a szülők meghallgatásával – úgy kell megállapítani, hogy azok a szülőket csak a legszükségesebb mértékben terheljék, a szükséges összeget lehetőleg elő takarékossgal biztosítsák, törekedni kell arra, hogy ha hátrányos helyzetű tanulók anyagi ok miatt ne maradjanak távol a kirándulásokról, és a többgyermekes szülők anyagi megterhelés is minél kevesebb legyen.

A szünetekben (nyári, téli, tavaszi) a művészeti iskola önálló vagy más szervezetekkel, iskolákkal közösen művészeti alkotó táborokat szervezhet. A költségeket az iskola, a rendező szervek, illetve a résztvevők közösen viselik. A tanulók a kirándulásokon és a táborokban önkéntesen vesznek részt.

A tanulmányi, szakmai versenyek, diáknap az éves munkatervben kerülnek rögzítésre, melyben a szervezés feladatai és felelősei is szerepelnek.

A területi és országos fordulóra továbbjutott tanulókat a verseny idejére az igazgató mentesíti a tanítási órákon való részvétel alól.

A vezető gondoskodik arról, hogy a nemzetközi, az országos, a körzeti, a helyi vagy házi versenyeken győztes, illetőleg helyezést elért tanulók eredményes szereplését az egész iskolai közösség megismerje (pl. honlap).

Egyéni versenyek és művészeti csoportok esetében az iskola anyagi lehetőségeinek arányában járul hozzá a diákok költségeihez.

A tanulmányi kirándulásokon, a szakmai versenyeken, táborozásokon és a továbbképzéseken résztvevő tanárok (kísérő tanárok) költségeiről az iskolának kell gondoskodnia.

Cserekapcsolatok, belföldi és külföldi

Az iskola igazgatója engedélyével az iskolai munkaterv alapján az iskola tanárai és tanulói tapasztalatcsere és közös művészeti tevékenység céljából cserelátogatásokat, közös fellépéseket szervezhetnek. Ennek költségeit a meghívó felek kölcsönösen megállapodásainak alapján határozzák meg.

13. Pedagógiai program végrehajtásának személyi és tárgyi feltételei

13. 1. Személyi feltételek

Pedagógusok:

A PRO-ART Alapfokú Művészeti Iskola fiatal tantestülettel rendelkezik. A tantestület képzettsége a Köznevelési törvényben előírtaknak megfelel.

Szakterületükön megfelelő táncos múlttal, asszisztensi tapasztalattal, kreativitással megáldott, irányt mutatni képes személyiségek.

A tantestület mentálhigiénés állapota kedvező, az eredményes együttműködést a közöttük lévő informális kapcsolatok is erősítik. A programban megjelölt feladatok elvégzésére tehát a PRO-ART tantestülete minden szempontból alkalmas.

Az iskola egyéb alkalmazottai:

A nem pedagógus állomány, létszáma és összetétele alapján megfelelő módon képes ellátni a jelenlegi és az átdolgozott helyi tanterv bevezetése utáni feladatokat.

Iskolatitkárok a székhelyen, illetve az ügyviteli irodában, a pedagógiai munkát jelmeztáros segíti.

A könyvelést könyvelőiroda látja el, mellyel a kapcsolatot az ügyintéző és az iskolatitkár tartja.

Az ezekben adódó javítási munkák elvégzésére szükség esetén vállalkozók munkáját vesszük igénybe, sok esetben teremköltség kompenzálásával.

Az épületek tisztaságáról az igazgatókkal kötött megállapodások értelmében a befogadó iskolák gondoskodnak.

A tanulók egészségügyi ellátását a helyi önkormányzatok által biztosított iskolaorvos és védőnő (valamint a fogorvos) végzi, az iskola dolgozóinak munkaegészségügyi ellátását üzemorvos biztosítja szerződés alapján.

13. 2. Az iskola épületei valamennyi településen rendelkezésre állnak, a köznevelési törvény által meghatározott módon és mértékben.

Az iskola működéséhez szükséges, előírt helyiségek az iskola épületében fellelhetők, és azok használatáról az iskola igazgatójával kötött bérleti szerződés részletesen szól.

13. 3. Az iskola gazdálkodása és finanszírozása éves költségvetés alapján történik.

A költségvetés a fenntartó jóváhagyása után lép életbe.

13. 4. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A Pedagógiai program megvalósításához szükséges eszközöket alapvetően a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktató intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról XVII. Fej. 63 pontban lévő 161.§ (1) fejezetben említve a **2.sz.melléklet** tartalmazza.

A felvett tanulók létszámának megfelelően eszközök és felszerelések rendelkezésre állnak.

14. Pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

14. 1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2023. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő- és oktató munkáját e pedagógiai program alapján.

A pedagógiai programhoz tartozó helyi tanterv 2023. szeptember 1. napjától kerül bevezetésre.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje öt tanévre, azaz 2023. szeptember 1. napjától, 2028. augusztus 31. napjáig szól.

14. 2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

Minden tanév végéig a nevelőtestület elvégezni a pedagógiai program felülvizsgálatát és szükség esetén a pedagógiai programot módosítja.

14. 3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet

- Az iskola igazgatója vagy fenntartója
- A nevelőtestület bármely tagja
- A szülői munkaközösség

A pedagógiai program módosítását a SZMK véleményezésével a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

14. 4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető a telephelyeken, valamint az iskola honlapján.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Pedagógiai programot készítette az iskola vezetője, és a pedagógusok.

Elfogadta a PRO-ART Alapfokú Művészeti Iskola tantestülete: 2023. április 24.

A Pedagógiai program érvényes: 2023-2028-ig, felülvizsgálata: évente történik (Amennyiben a törvényi változásokat így követni lehet.).

Felülvizsgálatát, módosítását kérheti: a fenntartó, illetve a tantestület.

A Pedagógiai Programot és a Helyi Tantervet a fenntartó ellenőrizte.

1. **Jóváhagyta:**

2023. 04. 24.
dátum

Székely Tamás
PRO-ART KISTELEK
Közhasznú Nonprofit Kft
6760 Kistelek, Kossuth u. 5.
Adószám: 21922396-1-06
a fenntartó nevében

2. **Elfogadta:**

2023. 04. 24.
dátum

Nagy Mihály - Szalóci Ágnes
a nevelőtestület nevében

Honvári Sándor
mb.intézményvezető

PRO-ART
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

1.sz. melléklet

*Telephelyek,
felvehető maximális tanulólétszám*

2023.

Az intézmény székhelye:

Székhely	Max. tanulói létsz.	Alapfokú művészetoktatás		Oktatás formája
		Oktatott művészeti ág	Tanszak	
1. 6760 Kistelek, Kossuth u. 5.	450	táncművészeti ág	társastánc néptánc modern tánc	csoportos
	50	szín- bábművészeti ág	színjáték	csoportos

Az intézmény telephelyei Csongrád-Csanád vármegyében:

Telephely	Max. tanulói létsz.	Alapfokú művészetoktatás		Oktatás formája
		Oktatott művészeti ág	Tanszak	
2. 6724 Szeged, Szent György tér 5.	100	táncművészeti ág	társastánc	csoportos
4. 6782 Mórahalom, Papírgyári út 3	100	táncművészeti ág	társastánc	csoportos

Az intézmény telephelyei Bács-Kiskun vármegyében:

Telephely	Max. tanulói létsz.	Alapfokú művészetoktatás		Oktatás formája
		Oktatott művészeti ág	Tanszak	
5. 6000 Kecskemét, Irinyi utca 17.	200	táncművészeti ág	társastánc modern tánc	csoportos
6. 6120 Kiskunmajsa, Deák Ferenc u. 12.	120	táncművészeti ág	társastánc	csoportos

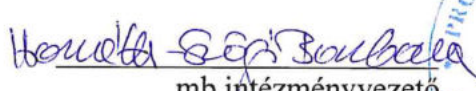
Az intézmény telephelyei Békés vármegyében:

Telephely	Max. tanulói létsz.	Alapfokú művészetoktatás		Oktatás formája
		Oktatott művészeti ág	Tanszak	
7. 5600 Békéscsaba, Andrássy út 37-43.	120	táncművészeti ág	modern tánc	csoportos

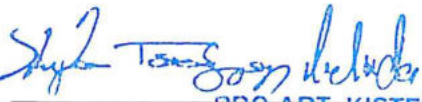
Az intézménybe maximálisan felvehető tanulói létszám: 1.140 fő

- Csongrád-Csanád vármegyében: 700 fő
- Bács-Kiskun vármegyében: 320 fő
- Békés vármegyében: 120 fő

Kistelek, 2023. május 30.

mb.intézményvezető

fenntartó

PRO-ART KISTELEK
Közhasznú Nonprofit Kft
6760 Kistelek, Kossuth u. 5.
Adószám: 21922596-1-06

PRO-ART

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2.sz. melléklet

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék

2023.

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék

Táncművészeti ág

Társastánc tanszak

Néptánc tanszak

Moderntánc tanszak

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék Társastánc tanszak

Székhely: 6760 Kistelek, Kossuth utca 5.

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Táncterem (Tornaterem)		1	
Tanterem			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Mozgatható balettrúd	1	
Audió készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Televízió		1
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
Hanganyag, CD	15-20	
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: kb 200 öltözet ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék Társastánc tanszak

Telephely: 6721 Szeged, Szent György tér 7.

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Táncterem (Tornaterem)		1	
Tanterem			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Mozgatható balettrúd	1	
Audió készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Televízió		1
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
Hanganyag, CD	15-20	
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: kb 200 öltözet ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék Társastánc tanszak

Telephely: 6000 Kecskemét, Irinyi utca 17.

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Tánc terem (Tornaterem)		1	
Tanterem			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Mozgatható balettrúd	1	
Audio készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Televízió		1
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
Hanganyag, CD	15-20	
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: kb 200 öltözet ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék Társastánc tanszak

Telephely: 6120 Kiskunmajsa, Deák Ferenc utca 12.

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Táncterem (Tornaterem)		1	
Tanterem			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Mozgatható balettrúd	1	
Audió készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Televízió		1
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
Hanganyag, CD	15-20	
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: kb 200 öltözet ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék Társastánc tanszak

Telephely: - 6782 Mórahalom, Papírgyári út 3

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Táncterem (Tornaterem)		1	
Tanterem			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Mozgatható balettrúd	1	
Audió készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Televízió		1
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
Hanganyag, CD	15-20	
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: kb 200 öltözet ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék ***Néptánc tanszak***

Telephely: 6760 Kistelek, Kossuth utca 5.

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Táncterem (Tornaterem)		1	
Tanterem			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Mozgatható balettrúd	1	
Audio készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Televízió		1
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
Hanganyag, CD	15-20	
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: 5 rend ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék Moderntánc tanszak

Telephely: 6760 Kistelek, Kossuth utca 5.

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Táncterem (Tornaterem)		1	
Tanterem			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Mozgatható balettrúd	1	
Audió készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Televízió		1
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
Hanganyag, CD	15-20	
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: kb 200 öltözet ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék ***Moderntánc tanszak***

Telephely: 6000 Kecskemét, Irinyi utca 17.

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Táncterem (Tornaterem)		1	
Tanterem			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Mozgatható balettrúd	1	
Audió készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Televízió		1
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
Hanganyag, CD	15-20	
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: kb 200 öltözet ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék ***Moderntánc tanszak***

Telephely: 5600 Békéscsaba, Andrásy út 37-43.

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Táncterem (Tornaterem)		1	
Tanterem			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Mozgatható balettrúd	1	
Audió készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Televízió		1
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
Hanganyag, CD	15-20	
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: kb 200 öltözet ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék

Szín-és Bábművészeti ág

Színjáték tanszak

Kötelező eszköz- és felszerelési jegyzék **Színháték tanszak**

Székhely: 6760 Kistelek, Kossuth utca 5.

I. Helyiségek

Megnevezés	Saját tulajdon	Kizárólagos bérlemény	Felhasználóként
Próbaterem		1	
Tanterem			1
Igazgatói			1
Ügyviteli helyiség, tanári			1
Könyvtár			1
Aula			1
Porta			1
Személyzeti WC, öltöző			1-1
Tanulói WC, öltöző, zuhanyzó nemenként			1-1

II. Helyiségek berendezései és egyéb eszközök, felszerelések

Megnevezés	Saját tulajdon	Felhasználóként
Filces tábla / tábla	1	
Ruhafogas		1
Szeméttároló		1
Tükörrel borított felület	1	
Szőnyeg		1
Audió készülék	1	
Video vagy DVD lejátszó készülék		1
CD vagy MP3 lejátszó	1	
Hanganyag, CD	1	
Televízió		1
Kellékek (db)	30-40	
Jelmezek (viselet, fellépő ruha...)	Az intézmény ruhatárában raktározva: kb 200 öltözet ruha, melyet szükség szerint használhatnak	

III. Nevelőmunkát segítő eszközök

Megnevezés	Saját tulajdon
Pedagógiai program	✓
Tantervek (évfolyamonként)	✓
Segédkönyvek	✓
Oktató video filmek	✓
Cd-tár	✓
Számítógép	✓
Adminisztratív eszközök	✓
Tanügyi nyomtatványok	✓

Kistelek, 2023. május 30.

Horváth Szófia
mb.intézményvezető

Székely Tamás

fenntartó

PRO-ART KISTELEK
Közhasznú Nonprofit Kft.
6760 Kistelek, Kossuth u. 5.
Adószám: 21922596-1-06

PRO-ART

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI

ISKOLA

HELYI TANTERVE

Érvényes 2023-2024-es tanévtől

Készült a Művelődési és Köznevelési miniszter 27/1998. (VI. 10)

MKM rendelet 1-2.melléklete szerinti módosítás alapján

a 3/2011. (I.26) NEFMI rendelettel összhangban

Az alapkörű művészetoktatás választott tevékenysége:

Táncművészeti ágon

az alábbi tanszakok kerülnek bevezetésre:

TÁRSASTÁNC TANSZAK

NÉPTÁNC TANSZAK

MODERNTÁNC TANSZAK

2023

I. TEVÉKENYSÉG, CÉL- ÉS FELADATRENDSZER

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A követelmény szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

Irányelvek:

- a) A közoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 10.§ (3) bekezdése kimondja, hogy a gyermeknek, tanulónak joga, hogy adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mérten tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészségeket alapozza meg, illetve felkészít a szakirányú továbbtanulásra. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában.
- b) A közoktatásról szóló törvény 8/B. § (5) bekezdésében foglaltak alapján az alapfokú művészetoktatási iskolákban folyó nevelő és oktató munka, illetve a helyi tanterv a művelődési és közoktatási miniszter által - művészeti áganként kiadott alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épül. Az alapfokú művészetoktatás követelménye a művészeti-kulturális műveltség azon továbbépíthető alapjait tartalmazza, amelyeket ezekben az iskolákban elsajátíthat minden tanuló. A követelmény és a tantervi program szakít a központi tantervi szabályozás formájával, ehelyett alap a helyi tantervek, a tantárgyi programok kidolgozásához.
- c) A követelmény a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységesítést szolgáló közös alapra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen. Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve

az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez - átlagos feltételek mellett - a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

- d) A követelmény és tantervi program lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok és a helyi tantervek kidolgozását, ezeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeként kezeli.
- e) Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a meghatározott követelmények teljesítésével történő képességfejlesztésen van. A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti műveltség megalapozásához. A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást, a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.
- f) A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

2. Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiség-fejlesztésében

- a) A művészeti tevékenység mint minden tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés alapja a nemzeti és egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartománya. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a színművészetben és bábművészetben ötvöződnek.
- b) Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

- c) A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői.
- d) A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.
- e) A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

3. Az iskola által felvázolt elvek

Az iskola művészetek kifejező eszközeit közvetíti, annak érdekében, hogy a tanulók képesek legyenek a művészetek kifejezésrendszerével a saját érzelmeiket jelrendszerbe önteni, mások számára befogadhatóvá tenni. Ezek révén kezelni tudják indulataikat, érzelmeiket, megtanulják megismerni és tisztelni a másik ember hasonló szimbólumrendszerét, és növekszik az empátikus képességük.

Az alapfokú művészetoktatás bevezetésével olyan fejlesztő pedagógiát kívánunk alkalmazni, amelyben a hangsúly a meghatározott követelmények teljesítésével történő képességfejlesztésen van. A tananyag a választott művészeti területek alapvető műveltségi tartalmait foglalja magába. E tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességének fejlesztésében, s az iskola a követelményeit a gyermek életkori sajátosságainak megfelelően határozza meg.

Művészetoktatásunk helyi tantervi programját az egyes művészeti területek központilag előírt követelményeire építjük. E követelmények tükrözik a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeit, a művészeti nevelés tapasztalatait, művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeit, és a magyar művészeti nevelés gyakorlatát.

A MKM által meghatározott követelmények a SZILVER Táncsport Egyesület – mint szakmai partner - vezetőinek, pedagógusainak 3-10 éves szakmai tapasztalata, az országosan kiemelkedő eredményeket hozó kialakított nevelési-oktatási rendszere, sajátos módszerei révén válnak teljesíthetővé a tanítványok számára. A SZILVER Alapfokú Művészeti Iskolában zajló alapfokú művészetoktatás tehát a *művészi kifejezőkészségeket* alapozza meg, ill. *felkészít szakirányú továbbtanulásra* is.

3.1. Az alapfokú művészetoktatásunk feladatai:

- Alapozza meg a művészi kifejezőkészség kialakítását: a művészeti képzés és az azokhoz társult tantárgyak fejlesszék a tanulók kommunikációs képességét a hétköznapi élet, az előadó művészet és az ábrázolás területén.
- Ismertesse meg az egyes művészeti ágak alapvető ismeretanyagát:
 - ismeretek közvetítése,
 - az ismeretek megértése,
 - feldolgozása,
 - rendszerezése,
 - kellő elsajátítása
- Bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját és fejlessze improvizációs készségét
Vezesse rá a növendékeket a szimbolikus jelrendszerek használatára, a művészeti alkotások belső logikájának megismerésére.
- Alakítson ki a művészeti ismeretek alkalmazását lehetővé tevő jártasságokat, készségeket;
- Teremtse lehetőséget a tanulók tudásának elmélyüléséhez;
- Biztosítsa az életkori sajátosságok és az egyéni fejlődési különbségek figyelembe vételével az egyéni haladási módot;
- Készítse fel művészeti együttesek munkájába való bekapcsolódásra.

3.2. Az alapfokú művészetoktatás célja:

- Megismertetni a növendékeket a nemzeti és egyetemes kultúra értékeivel
- Ráirányítani a figyelmüket a mindennapi élet esztétikájára
- Feltárni előttük a művészet megörökítő, átörökítő szerepét
- Megértetni velük, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség
- A művészeti nevelés révén megalapozni a tanulók esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, és az értékes alkotások iránti igényét
- A rendszeresen átélt pozitív élmények segítségével olyan magatartási szokásokat kialakítani, melyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői
- Hozzájárulni az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez
- Ápolni a nemzeti hagyományokat, a nemzeti értékek megőrzésére és a különböző kultúrák iránti nyitottságra nevelni

- A nemzeti-etnikai kisebbséghez tartozó gyerekeket és fiatalokat segíteni abban, hogy megtalálják, megőrizték és fejlesszék identitásukat, vállalják másságukat, és másoknak is megmutassák a kisebbség értékeit, erősítsék a közösséghez való kötődésüket
- Kapcsolatot alakítani az egyes művészeti ágakban foglalkozók között, társszművészeti lehetőségeket teremtem

II. TÁRSASTÁNC TANSZAK

A TANSZAK CÉLJAI, FELADATAI, TANTÁRGYAI, A TANTÁRGYAK HELYE A TANSZAK PROGRAMJÁBAN, AZOK ÓRASZÁMAI, KÖVETELMÉNYEI ÉS A TEHETSÉGGONDOZÁS FELADATAI

1. AZ ALAPFOKÚ TÁRSASTÁNCOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

A táncművészeti ágak közül a legrégebbi hagyományokkal rendelkező társastáncoktatás nagy utat tett meg az ifjúság kulturált szórakozási formájától a művészetoktatásig. Az értékeket megtartva a tantervi program további lehetőséget nyújt az alapos, mélyebb tudás megszerzésére, a rendszeres munka igényének kialakítására, a megfelelő munkafegyelemre, az önkontroll alkalmazására.

Az alapfokú oktatás célja a társastánc iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek szakirányú fejlesztése.

A főtárgyak és kötelező tantárgyak tanulása során a tanulók jártasságot szereznek a különböző társastáncokból.

Megismerik azok történetét, a hozzátartozó viselkedés szabályait és a mindennapok magatartásformáit. A szabadon választható tantárgyak előkészítik a társastáncok tanulását, megismertetik a főtárgy előzményeivel a tanulót és bekapcsolódást biztosítanak a táncművészet más ágába valamint a társművészetekbe. A korán elkezdett testképzés előkészíti a társastánc tantárgy tanulását, majd a historikus táncokon keresztül a főtárgy előzményeivel ismerkedhetnek meg a tanulók.

A kötelezően választható tantárgy órái az összevont osztályokban történő tanulást segítik.

A tanszak komplex ismeretet adó, készségfejlesztő tanterve motiválja a tanulót az újabb tudás megszerzésére és ösztönzi a tanultak gyakorlati alkalmazására az élet minden területén. Közelebb viszi a tanulót a művészetekhez, ugyanakkor választott művészeti ágának értő művelőjévé, közönségévé válik.

2. A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak

Főtárgy:

- Gyermektánc (1-2. előképző évfolyamon)
- Társastánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgyak:

- Viselkedéskultúra (3. alapfokú évfolyamon)
- Társastánc-történet (5-6. alapfokú évfolyamon, 9-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy - az összevont osztályokban:

- Viselkedéskultúra,
- Társastánc-történet

Választható tantárgyak:

- Társastánc gimnasztika (1-2. előképző évfolyamon, 1-3. alapfokú évfolyamon)
- Történelmi társastánc (6. alapfokú évfolyamon, 7-8. továbbképző évfolyamon)
- Társastánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	2-3	3-4	3	3	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy					1		1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1	1	1			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam) számát jelenti.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet

A tanítási órák időtartama: 45 perc

Tantárgyfelosztás:*Előképző 1-2.:*

Gyermektánc: heti 2 óra 72 óra/év

Alapfok 1-2.:

Társastánc: heti 4 óra 144 óra/év

Alapfok 3.:

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/év

Viselkedéskultúra: heti 1 óra 36 óra/év

Összevonás esetén

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/év

Viselkedéskultúra: heti 1 óra 36 óra/év

Alapfok 4.:

Társastánc: heti 4 óra 144 óra/év

Összevonás esetén (1-3. évfolyammal)

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/év

Viselkedéskultúra: heti 1 óra 36 óra/év

Összevonás esetén (5-6. évfolyammal)

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/év

Társastánc történet: heti 1 óra 36 óra/év

Alapfok 5-6.:

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/év

Társastánc történet: heti 1 óra 36 óra/év

Továbbképző 7-8.:

Társastánc: heti 4 óra 144 óra/év

Összevonás esetén (5-6. évfolyammal)

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/év

Társastánc történet: heti 1 óra 36 óra/év

Továbbképző 9-10.:

Társastánc: heti 3 óra 108 óra/év

Társastánc történet: heti 1 óra 36 óra/év

3. A TÁRSASTÁNCOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

A társastánc tanszak célja, hogy törekedjen a társastánc minél teljesebb megismertetésére, megszerettetésére, értékeinek megvédésére. Sajátos eszközeivel segítse a tanulók személyiségének formálását. Késztesse a tanulót hatékony, önálló tanulásra, a tanultak gyakorlati alkalmazására az élet minden területén

Kiemelt kompetenciák a társastánc területén

- Szakmai kompetenciák
 - A mozgás és a zene kapcsolatának kialakítása, összhangja
 - A helyes testtartás, a tudatos légzés megismerése
 - A társastánc alapjainak, technikai elemeinek ismerete
 - A kombinációk, etűdök, koreográfiák kivitelezése
 - A képességek (a ritmusérzék, a tér- és formaérzék, a stílusérzék, előadói készség, koncentrálóképeség) fejlesztése
 - A viselkedéskultúra alapszabályainak és magatartásformáinak elsajátítása, alkalmazása
 - Az idegen szavak, kifejezések kiejtése, alkalmazása
 - A táncok történeti háttérének ismerete
 - A historikus táncok ismerete
- Személyes kompetenciák
 - Az esztétikai érzék fejlesztése
 - A tánc iránti szeretetet mélyítése
 - Lelkiismeret, önfegyelem, önkontroll kialakítása
 - A fizikai és lelki állóképesség fejlesztése
 - Az értelmi és érzelmi intelligencia szintjének emelése
 - A múlt és jelen értékeinek befogadására nevelés
- Társas kompetenciák
 - A közösségi magatartás (közös alkotás öröme, alkalmazkodás, kapcsolatteremtés, aktív szerepvállalás, a társak elfogadása, tiszteletben tartása) formáinak kialakítása, gyakorlati alkalmazása
 - A táncos partnerkapcsolat kialakítása
 - Csoportos bemutatásnál a figyelmes együttműködésre nevelés
 - A táncművészetek iránti érdeklődés felkeltése

- A környezet megővésének fontossága
- Az egymás megsegítése és saját egészségünk megővése iránti igény kialakítása
- Módszerkompetenciák
 - A nyitottságra, az ismeretek befogására nevelés
 - A tanulás tanulása (a rendszeres és igényes munkára, a hatékony, önálló gyakorlásra nevelés)
 - Művészi önkifejezés fejlesztése
 - Az esztétikai érzék fejlesztése a táncelőadások rendszeres látogatásával, táncelemzéssel
 - A kiemelkedő alkotók megismerése a hazai és nemzetközi társastáncmozgalomban
 - Az elsajátított viselkedéskultúra gyakorlati alkalmazása
 - Tehetséggondozás, a tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

4. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

Az alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

- Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett
- Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

- A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező iskola állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálnak legyen a tanuló felkészültsége és tudása

Vizsga tantárgyak

- Művészeti alapvizsga: társastánc, társastánc történet

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

- Mentésülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként illetve párban - a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte
- Ha a tanuló már rendelkezik a táncművészeti ág valamelyik tanszakán tánc történet tantárgyból megszerzett művészeti záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyból a vizsga alól felmentés adható

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

- A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyaként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.
- A művészeti alapvizsga illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja.
- Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő.
- Amennyiben az iskola előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.
- Eredményes művészeti alapvizsgát illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.
- Sikertelen a művészeti alapvizsga illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

5. TANTÁRGYAK

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK

5.1. GYERMEKTÁNC

A gyermektánc oktatás elsődleges célja egy olyan egészséges, a művészetek iránt érdeklő gyermek nevelése, aki számára a társastánctanulás olyan tevékenységi forma, melyben fejlesztheti fizikális erejét, formálhatja testét, miközben fejlődnek értelmi képességei, térlátása, ritmusérzéke, munkához való hozzáállása és kitartása.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A csoportos játékhoz szükséges képességek és készségek (egyensúly-, ritmus és térérzékelés) fejlesztése.
- A munka természetes igényének, a megfelelő munkafegyelemnek, önkontrollnak a kialakítása.
- Ismeretszerzési, tanulási és problémamegoldó képesség, kifejezőkészség fejlesztése (a beszéd, a zene, a mozgás
- összekapcsolása).
- A tanuló fizikai állóképességének, tánc iránti szeretetének, technikai tudásának fejlesztése.

Tananyag

- Egyszerű mozgások (járás, futás, különböző irányú lépések, ugrás, fordulat)
- A helyes testtartás megtanítása
- Gimnasztikai gyakorlatok (játékos formában, utánzással)
- Rávezető gyakorlatok (testsúlyáthelyezés, súlyos és súlytalan lépés, helyzet)
- Az irányok, térformák tudatos használata
- Ritmikai gyakorlatok (hangjegyérték gyakorlatok, tempógyakorlatok)
- Játékos táncok, gyermektáncok (Petronella, Hacke-spitze, Kis kacska fürdik, Olálá, Kerek a káposzta, Letkiss...)

Követelmények

- A tanuló ismerje a 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es játékos táncokat, gyermektáncokat
- A tanuló legyen képes a csoportos táncolás magatartásformáinak betartására, legyen nyitott, érdeklődő, fogékony, együttműködő és problémamegoldó

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A megfigyelőképesség, emlékezés és gondolkodás képességének fejlesztése
- A rögtönzési és együttműködési képesség fejlesztése (indítás, megállítás, gyorsítás, lassítás)
- A megismerő- és befogadóképesség (az alapmotívumok és variációs lehetőségek) fejlesztése
- Tér-, forma-, stílus- és ritmusérzék fejlesztése

Tananyag

- Alapfogalmak tudatos alkalmazása
- A társastánc alapmozdulatainak bővítése (rézsút irányú lépések, jobbra fordulat, balra fordulat)
- Ritmikai gyakorlatok (ritmusra történő járás, taps, ütemgyakorlatok, ütemfajták)
- Dinamikus gyakorlatok (lendítések, emelések, hajlítások, nyújtások, fordítások, forgások)
- Gyermektáncok, divattáncok, nemzeti táncok (Country, Stomp, Disco Cha-cha-cha, Boogie-woogie, Polka, Csárdás...)

Követelmények

- A tanuló ismerje a társastánc alapfogalmait, alapmozdulatait, továbbá az évfolyamon tanult gyermektáncokat,
- divattáncokat, nemzeti táncokat
- A tanuló legyen képes a térben történő eligazodásra, a zenei lüktetések felismerésére. Tudjon a partnerrel, a csoporttal
- megfelelően kommunikálni

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- A gyermektáncok, divattáncok, nemzeti táncok leírását tartalmazó kiadványok, jegyzetek, ritmikával foglalkozó könyvek,
- A táncok zenéit tartalmazó CD-k, a terem méretének megfelelő audio készülék: CD lejátszó

5. 2. TÁRSASTÁNC

A társastánc tanterv játékos tevékenységi formákon, képességfejlesztő gyakorlatokon és improvizációs feladatokon keresztül fejleszti a tanuló érzelmi, értelmi, szociális és fizikai képességeit, gazdagítja önkifejezési formáit. A társastánc tantárgyat két év előképző után tíz éven át tanulják a tanulók. Az egymásra épülő, folyamatosan nehezedő táncok és azok motívumai jutatják el a tanulót az egyre magasabb szintű tánctudáshoz. A kompetenciaalapú tartalom, tanterv olyan területekre hívja fel a figyelmet, mint az együttműködés, a kritikus gondolkodás, az önbecsülés, a felelősségérzet és a tolerancia.

A művészeti munka eljuttatja a tanulót az alkotó munkához, mely hozzájárul a harmonikus, gazdag érzelmvilágú, egészséges gondolkodású személyiség kialakításához. A csoportos tanulás, az órákon való megmutatkozás lehetősége, a közös utazások, a bemutatók sikerei összekovácsolják a tanulókat, ezért igen nagy közösségformáló hatással bírnak.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az önálló ismeretszerzés, a folyamatos tanulás igényének kialakítása
- Az egyénnel és a csoporttal a hatékony és megfelelő kommunikálás elősegítése
- A ritmusérzék, technikai tudás, kezdeményezőkézség, az improvizációs készség fejlesztése

Tananyag

- A világtáncok kezelő, haladó motívumai, kombinációi
- A páros tánc szabályai (tánctartás, a vezetés és követés, közlekedés a táncparketten)
- A táncos alkalmakkor való viselkedés szabályai (bemutatkozás, felkérés, lekérés, leköszönés)

Követelmények

- A tanuló ismerje a világtáncok kezdő, haladó motívumait, tanult kombinációit, a korok szokásait, viselkedési szabályait, magatartásformáit
- A tanuló legyen képes a táncos alkalmakkor a tanultak gyakorlati alkalmazására, a világtáncok alapjainak kombinálására

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A standard és a latin-amerikai táncok helyes testtartásának kialakítása
- A térben való tájékozódás, a lábtechnika, a ritmusérzék, a hallás fejlesztése, a közösségtudat formálása
- A megfelelő táncos magatartásmód kialakítása, mások elfogadása, a szocializációs folyamatok elősegítése
- A partnerek közötti kommunikáció javítása

Tananyag

- A standard és a latin táncartás
- A ritmusok, ritmikák
- Táncirányok (Alignment)
- Lábpozíciók (Feet Positions), Lábmunka (Foot Work)
- Az Angol keringő Closed changes, Natural turn, Reverse turn alaplépései
- A Tangó Walk, Progressive side step, Progressive link, Closed promenade alaplépései
- A Quickstep Quarter turn to right, Quarter turn to left (heel pivot), Natural turn, Progressive chasse, Forward lock alaplépései
- A Cha-cha-cha Time step, Close basic, Open basic, Fan, Hockey stick, Check from OCPP, Check from OPP alaplépései
- A Rumba Basic movement, Alternative basic movement, Forward walks in close hold, Backward walks in close hold, Fan, Hockey stick alaplépései
- A Jive Basic in place, Basic in fallaway, Change of place right to left, Change of place left to right alaplépései

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult lépéseket, azok ritmikáját, a standard és latin táncokra jellemző testtartást, a helyes lábmunkát, a lépések irányait, a táncirányokat
- A tanuló legyen képes partnerével harmóniában a tanult táncanyag újraalkotására, a tanórákon megfelelő fizikai és szellemi erőnléttel részt venni

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A standard és a latin-amerikai táncok alaplépéseiben alkalmazott forgásmennyiség, a használt akciók elsajátítása valamint a tanult lépésekből álló kombinációkon és

etűdökön keresztül a táncokra jellemző stílusos előadásmód kialakítása

- A mozgáskoordináció, mozgásemlékezet, fizikai állóképesség fejlesztése, a zenei beosztáshoz, frázisokhoz való igazodás, a zenei hangsúlyok tudatosítása
- A technikai elemek alkalmazása, az egymást segítő táncos partnerkapcsolat kialakítása
- A nemzetközi táncanyag elmélyítése, a tanult táncok technikai tökéletesítése

Tananyag

- A latin táncokban használt akciók (Action Used)
- A standard táncokban alkalmazott forgásmennyiség (Amount of Turn)
- Az Angol keringő Natural spin turn, Whisk, Chasse from promenade position alaplépései
- A Tangó Rock turn, Open reverse turn lady outside, Back corté alaplépései
- A Quickstep Natural turn with hesitation, Natural pivot turn, Natural spin turn, Chasse reverse turn alaplépései
- A Cha-cha-cha Spot turn to left, Spot turn to right, Under arm turn to right, Under arm turn to left, Shoulder to shoulder,
- Hand to hand, Open hip twist, Turkish towel alaplépései
- A Rumba Spot turn to left, Spot turn to right, Under arm turn to left, Under arm turn to right, Check from OCPP, Check
- from OPP, Hand to hand alaplépései
- A Jive Link, Change of hands behind back, American spin, Left shoulder shove alapfigurái
- A tanult alaplépésekből és alapfigurákból összeállított kombinációk és etűdök

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult lépéseket, az alkalmazott forgásmennyiséget és a használt akciókat, az alaplépésekből és alap figurákból összeállított kombinációkat és etűdöket
- A tanuló legyen képes a tanult technikák alkalmazására, a kombinációk és etűdök párban történő, stílusos előadására, a táncos-táncosnő harmonikus kapcsolat kialakítására

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A latin táncok alaplépéseiben és alapfiguráiban alkalmazott testfordulatok

elsajátítása, a standard táncok

- alaplépéseiben és alapfiguráiban használt emelkedés, süllyedés fejlesztése
- A térbeli tájékozódás, előadói készség javítása
- A megfelelő viselkedésmódok kialakítása, az illemszabályok alkalmazása
- Stílusos előadásmód, tudatos gyakorlás

Tananyag

- A latin táncokban alkalmazott testfordulatok (Body Turn)
- A standard táncokban használt emelkedés, süllyedés (Rise and Fall)
- A Slowfox Feather, Three step, Natural turn, Reverse turn, Closed impetus and feather finish alaplépései
- Az Angol keringő Closed impetus, Hesitation change, Outside change alap figurái
- A Tangó Open reverse turn lady in line, Progressive side step reverse turn alap figurái
- A Quickstep Closed impetus, Back lock alap figurái
- A Samba Natural basic movement, Reverse basic movement, Side basic movement, Outside basic movement, Progressive basic movement, Whisks to left, Whisks to right, Promenade samba walks, Side samba walk, Stationary samba walks alaplépései
- A Cha-cha-cha Alemana, Cross basic, Cuban break in Open position alap figurái
- A Rumba Natural top, Close hip twist, Alemana alap figurái
- A Jive Curly whip, Whip, Throwaway whip alap figurái
- A tanult alaplépésekből és alapfigurákból összeállított koreográfiák

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult alaplépéseket, alapfigurákat és az ezekből összeállított etűdöket, az alkalmazott testfordulatokat valamint az emelkedést és süllyedést
- A tanuló legyen képes a tanult technikák párban történő alkalmazására, az etűdök pontos kivitelezésére

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A standard táncokban használt ellentétes törzsmozdulat és testhajlás elsajátítása az alapfigurákban
- A tanulói előadói készség, ritmusérzék, mozgásemlékezet fejlesztése, stílusérzék kialakítása

- Az önálló alkotás, a szabad improvizáció fejlesztése, a koreográfiák élményszerű előadása
- A múlt és jelen értékeinek befogadása, a tánc és társművészetek iránti érdeklődés felkeltése

Tananyag

- Ellentétes törzsmozdulat (CBM) és a testhajlás (Sway) fogalma
- A Bécsi keringő Natural turn, Change from natural to reverse, Change from reverse to natural alapfigurái
- A Slowfox Natural weave, Change of direction, Basic weave alapfigurái
- Az Angol keringő Reverse corté, Back whisk, Basic weave alapfigurái
- A Tangó Open promenade, Left foot and right foot rocks alapfigurái
- A Quickstep Reverse pivot, Progressive chasse to right, Tipple chasse to right alapfigurái
- A Paso doble Appel, Basic movement, Sur place, Chasses, Elevations, Huit alaplépései
- A Cha-cha-cha Cuban break in open CPP, Split Cuban break in OCPP, Split Cuban break from OCPP and OPP alapfigurái
- A Rumba Open hip twist, Side steps, Shoulder to shoulder alapfigurái
- A Jive Double cross whip, Stop and go, Rolling of the arm alapfigurái
- A Samba Reverse turn, Corta jaca, Travelling botafogos, Shadow botafogos, Promenade botafogo alapfigurái

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult alapfigurákat, az ezekből összeállított etűdöket, az ellentétes törzsmozdulat és a testhajlás fogalmát
- A tanuló legyen képes alkalmazni a standard táncokban használt ellentétes testmozdulatot és a testhajlást

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az új táncok alaplépéseinek elsajátítása és a már ismert táncok alapfiguráinak egymásra épülése
- A koncentrálókéesség, kombinációs készség, rendszerszemlélet fejlesztése
- A tanult technikai elemek együttes alkalmazása, a technikai elemek összefüggéseinek felismerése

Tananyag

- A Bécsi keringő Reverse turn alapfigurája
- Az Angol keringő Double reverse spin, Reverse pivot, Back lock, Progressive chasse to right alapfigurái
- A Tangó Natural twist turn, Natural Promenade turn alapfigurái
- A Quickstep Running finish, Natural turn and back lock, Double reverse spin alapfigurái
- A Slowfox Closed telemark, Open telemark and feather ending, Top spin haladólépései
- A Paso doble Attack, Separation, Sixteen, Twist turn, Promenade, Promenade close alapfigurái
- A Cha-cha-cha Changing feet variációk 1, 2, 3 alapfigurái
- A Rumba Forward walks in shadow position, Alemana from open facing position with handshake hold, Advanced opening out movement, alapfigurái
- A Samba Travelling voltas, Criss cross, Volta spot turn to right for lady, Volta spot turn to left for lady, Continuous volta spot turn alapfigurái
- A Jive Promenade walks slow, Promenade walks quick, Change of place with double spin haladólépései

Követelmények

- A tanuló ismerje a standard és latin táncok alaplépéseit, alapfiguráit, a Slowfox és a Jive tanult haladólépéseit
- A tanuló legyen képes a tanult lépések letáncolására szólóban és párban

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- A világtáncok kezdő- és haladólépéseit, tanult kombinációit, a korok szokásait, viselkedési szabályait, magatartásformáit
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépéseit, alapfiguráit, a latinamerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) alaplépéseit, alapfiguráit és tánctechnikai feladatait, a Slowfox és a Jive tanult haladólépéseit
- A szakkifejezéseket, fogalmakat, a szakmai anyagok hozzáférési lehetőségét
- A táncparkett szabályait

A tanuló legyen képes

- A tanult gyakorlati alkalmazására és a világtáncok alapjainak kombinálására
- Az általánosan elfogadott viselkedési szabályok gyakorlati alkalmazására, a közösségépítésre. A másság elfogadására, véleménynyilvánításra és a demokratikus magatartásformák elsajátítására
- A tanult táncok (kombinációk, etűdök, koreográfiák) pontos és stílusos előadására, a páros és csoportos feladatok végrehajtására
- A fogalmak megértésére, értelmezésére, a helyes és kreatív nyelvhasználatra a társadalmi és kulturális tevékenység során. Anyanyelvén és a nemzetközi táncnyelven kommunikálni
- A térben történő eligazodásra, a zenei lüktetési rendhez, zenei egységhez való igazodásra
- Az önálló feladatvállalásra, az önálló ismeretszerzésre
- Művészi előadásra, az improvizációra, az alapfokú művészeti vizsga követelményeinek teljesítésére

A művészeti alapvizsga követelményei**A vizsga részei**

- A vizsga gyakorlati vizsgából áll
- A vizsga tantárgya és időtartama:
- Társastánc főtárgy, 20-25 perc

A vizsga tartalma

- A társastánc gyakorlati vizsga a szaktanár által összeállított tánckombinációk bemutatásából áll
- A tanulók párosan, csoportos formában, önálló előadásban mutatják be a táncokat 2-2 percben, miközben számot
- adnak a standard és latin táncartás, a különböző ritmusok, stílusok, táncirányok, tánctechnikák ismeretéről
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, a latinamerikai (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) táncok alaplépései, alapfigurái, a Slowfox (Closed telemark, Open telemark and feather ending, Top spin) és a Jive (Promenade walks slow, Promenade walks quick, Change of place with double spin) haladólépései

A vizsga értékelése

- a standard táncok és a latin-amerikai táncok kombinációinak pontos kivitelezése,
- a zene és a tánc összhangjának betartása,
- a technikai biztonság,
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód,
- a térfigyelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

Továbbképző évfolyamok

A továbbképző elvégzése során a táncosok megismerik az öt standard (bécsi és angol keringő, tangó, slow fox és quickstep) és az öt latin-amerikai tánc (samba, cha-cha, rumba, paso doble, jive) összetettebb motívumait és az alaplépések variációit is.

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A koreográfiakészítés, a táncszerkesztési elvek gyakorlati alkalmazása, a tanult táncok alaplépéseinek és alapfiguráinak, haladólépéseinek és haladó figuráinak alkalmazása során.
- A stílusérzék, előadói készség, koncentrálóképeség fejlesztése.
- Az önállóan készített, rövid koreográfiákban a standard és latin táncok stílusjegyeinek alkalmazása.
- Belső igény kialakítása a különböző stílusirányzatokkal való találkozásra.

Tananyag

- A koreográfiakészítés szabályai és a táncszerkesztési elvek
- Az Angol keringő Weave from promenade position, Closed telemark, Open telemark and cross hesitation haladólépései
- A Tangó Promenade link, Four step haladólépései
- A Slowfox Hover feather, Hover telemark, Natural telemark, Hover cross haladólépései
- A Quickstep Quick open reverse, Fishtail, Running right turn haladólépései
- A Paso doble Promenade to counter promenade, Grand circle, La passe, Banderillas, Syncopated separation alapfigurái
- A Samba Natural roll, Close rocks, Open rocks, Backward rocks, Piait, Circular voltas haladólépései
- A Cha-cha-cha Open hip twist spirál, Natural top finish A, Natural top finish B,

Close hip twist haladólépései

- A Rumba Opening out to right, Opening out to left, Spiral, Curl, Reverse top haladólépései
- A Jive Fallaway throwaway, Overturned change of place left to right, Ball change haladólépései
- A standard és latin táncok stílusjegyei

Követelmények

- A tanuló ismerje a Paso doble alap figuráit, az Angol keringő, Tangó, Slowfox, Quickstep, Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Jive haladólépéseit, a koreográfiakészítés szabályait, a táncszerkesztési elveket.
- A tanuló legyen képes a standard és latin táncok stílusos eltáncolására, önállóan etűdök összeállítására.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanult lépések és figurák neveinek szakszerű használata, a szakkifejezések alkalmazása.
- A nyelvi kifejezőképesség fejlesztése.
- A táncos szakirodalom gyakorlati használata.

Tananyag

- Szakkifejezések, fogalmak
- A Bécsi keringő Fleckerl haladó figurája
- Az Angol keringő Open telemark and wing, Open impetus and cross hesitation, Open impetus and wing haladólépései
- A Tangó Backopen promenade, Outside swivels haladólépései
- A Quickstep Four quick run, V6, Closed telemark haladólépések
- A Slowfox Open telemark natural turn to outside swivel and feather ending, Open impetus, Weave from PP, Reverse weave haladólépései
- A Cha-cha-cha Closed hip twist spiral, Reverse top, Spiral haladólépései
- A Rumba Opening out from reverse top, Fallaway, Cuban rocks, Rope spinning haladólépései
- A Samba Closed volta, Contra botafogos, Samba locks in OPP, Samba locks in OCPP, Rhythm bounce, Simple volta, Methods of changing feet haladólépései
- A Paso doble Fallaway whisk, Fallaway reverse, Spanish line, Flamenco taps,

Chasse cape, Travelling spins from PP haladólépései

- A Jive Windmill, Spanish arms haladó figurái

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult haladólépéseket és haladó figurákat, a tanult szakkifejezéseket és fogalmakat
- A tanuló legyen képes azok stílusos és pontos eltáncolására, a szaknyelv használatára

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanult lépések és figurák improvizatív használatának elősegítése.
- A kombinációs készség, mozgásemlékezet, ritmusérzék, zenei lüktetésrendhez való igazodás fejlesztése, a saját
- egyéni karakter kialakítása.
- A táncok stílusjegyeinek megismerése, a táncok stílusos megjelenítése.
- A zene és a tánc összefüggéseinek felismerése.

Tananyag

- Improvizációs szabályok
- A Bécsi keringő Contra check haladó figurája
- Az Angol keringő Outside spin, Turning lock, Closed wing, Turning lock to right haladólépései
- A Tangó Fallaway promenade, Four step change, Brush tap haladólépései
- A Quickstep Six quick run, Zig-zag, back lock and running finish, Change of direction haladó figurák
- A Slowfox Natural twist turn, Curved feather to back feather, Natural zig-zag from PP haladó figurái
- A Cha-cha-cha Rope spinning, Sweetheart, Follow my leader, Curl haladólépései
- A Rumba Sliding doors, Three alemanas, Fencing, Three threes haladólépései
- A Paso doble Travelling spins from CPP, Changing feet variációk One beat hesitation, Syncopated chasses, Left foot variation, Coup de pique haladólépései
- A Jive Toe heel swivels, Flicks into break, Simple spin haladó figurái
- A Samba Argentine crosses, Rolling off the arm, Three step turn, Cruzados walks, Cruzados locks haladó figurái

Követelmények

- A tanuló ismerje az improvizáció szabályait, a standard és latin táncok tanult haladólépéseit és haladó figuráit
- A tanuló legyen képes improvizálásra, a tanult koreográfiák bemutatására, stílusos eltáncolására

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az előadói készség, a rendszerező képesség fejlesztése
- Egyéni táncstílus kialakítása
- Önálló ismeretszerzés és gondolkodás fejlesztése
- Az összefüggések keresése, a rendszerezés, a tudatos gyakorlás iránti igény kialakítása

Tananyag

- Az Angol keringő Fallaway reverse and slip pivot, Hover corté, Drag hesitation, Fallaway whisk, Left whisk, Contra check haladó figurái
- A Tangó Fallaway four step, Basic reverse turn, The chase, Fallaway reverse and slip pivot, five step haladó figurái
- A Quickstep Cross swivel, Rumba cross, Topsy to right and left, Hover corté, Cross chasse haladó figurái
- A Slowfox Fallaway reverse and slip pivot, Natural hover telemark, Bounce fallaway with weave ending haladó figurái
- A Cha-cha-cha Aida, Opening out from reverse top, Slip-close chasse, Syncopated open hip twist haladó figurái
- A Rumba Continuous hip twist, Continuous circular hip twist, Cucharachas, Syncopated open hip twist haladó figurái
- A Jive Reverse whip, Chicken walks haladó figurái
- A Samba Promenade to counter promenade runs, Carioca runs, Drug, Dropped volta, Samba side Chasses haladó figurái
- A Paso doble Alternative entries to PP, Twists, Separation with fallaway ending, Separation with lady's caping walks, Farol, Fregolina incorporating farol haladó figurái

Követelmények

- A tanuló ismerje a standard és latin táncok alaplépéseit, alapfiguráit, haladólépéseit,

haladó figuráit, az alkalmazott technikákat, táncokra jellemző stílusjegyeket

- A tanuló legyen képes a standard és latin táncok koreográfiájának stílusos eltáncolására szólóban, párban és csoportban

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- A standard és latin-amerikai táncok alaplépéseit, alapfiguráit, haladólépéseit, haladó figuráit, az alkalmazott technikákat, a táncokra jellemző stílusjegyeket
- A szakkifejezéseket, fogalmakat
- A páros és csoportos táncok megformálásának szabályait, a táncszerkesztés elvét
- A táncok karakterének megfelelő előadásmódot
- A táncalkalmaknak megfelelő magatartásmódot

A tanuló legyen képes

- A standard és latin-amerikai táncok önálló és páros bemutatására
- A szakmai elvárásoknak megfelelő nyelvezet alkalmazására
- A megfelelő technika alkalmazására, a táncok stílusos előadására
- A csoportos bemutatási formában figyelmes együttműködésre
- Önállóan használni a tereket, irányokat, a tanult társastáncok valamelyikéből vagy azok mixeléséből készített koreográfiák önállóan történő csoportos bemutatására
- Az elsajátított szókincs alkalmazására a mindennapi életben és a megszerzett ismeretekről beszélni
- A változó elvárásoknak megfelelni, a szakmai és társadalmi érdekképviselőre, a határon túl nyúló kapcsolatok kiépítésére
- Az improvizációra, a művészi önkifejezésre, a művészeti záróvizsga követelményeinek teljesítésére

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll
- A vizsga tantárgya és időtartama
- Társastánc, főtárgy 25-30 perc

A vizsga tartalma

- A társastánc gyakorlati vizsga anyaga előre kijelölt, a szaktanár által összeállított kombinációkból (5 standard, 5 latin-amerikai tánc) és egy koreográfiából áll,

melyet a tanulók párosan és csoportos formában, önállóan mutatnak be. Az előadás során lemérhető a tanulók technikai tudása, ritmus-, tér- és stílusérzéke, együttműködő készsége és művészi önkifejezése

- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- A latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) alaplépései, alapfigurái, haladólépései, haladó figurái
- Egy szabadon választott táncból 3-5 perces koreográfia. (Ebből a táncból a kombinációt nem kell bemutatni!)

A vizsga értékelése

- a standard táncokból és a latin-amerikai táncokból készített kombinációk és a koreográfia pontos kivitelezése
- a zene és a tánc összhangjának betartása
- a technikai biztonság
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód
- a térfigyelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Társastánc leírásokat tartalmazó könyvek hazai és külföldi kiadásai.
- Társastánczenét tartalmazó CD-k, társastánc DVD-k.
- A terem méretének megfelelő audio készülék (CD lejátszó), televízió, DVD lejátszó.
- Fellépő ruhák (standard- és latin-amerikai ruhák).

5. 3. VISELKEDÉSKULTÚRA

A viselkedéskultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a mindennapi élet és a társas érintkezés viselkedéskultúrájának alapszabályait, magatartásformáit.

Az udvariasság, az ízléses megjelenés, az alkalmazkodó készség, kombinációs készség mellett kialakul a tanulóban az esztétikai minőség tisztelete, mások megismerésének igénye, az emberi jogok tiszteletben tartása

Alapfokú évfolyamok

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az önmegismerés, az önkontroll, az önfejlesztés igényének kialakítása
- A kezdeményezőképesség és a kreativitás fejlesztése
- A kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása

Tananyag

- Viselkedésünk alapjai

5. 4. TÁRSASTÁNC TÖRTÉNET

A társastánc történet tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a XIX. századi társastáncok kialakulását, történeti háttérét, neves hazai és nemzetközi alkotóit és műveiket. A társastáncok stílus és formavilágát, az európai és hazai táncmozgalmak törekvéseit, és műhelyeik fejlődését.

Alapfokú évfolyamok

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló táncelméleti, tánc történeti tudásának, személyiségének, esztétikai és művészeti tudatosságának, nyelvi kommunikációjának fejlesztése, összegző és szintetizáló képességének javítása

Tananyag

- A társastánc művészi és közhasznú formái
- A társasági táncélet alkalmi, eseményei
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai
- A standard és latin-amerikai táncok kialakulása, történeti háttér

Követelmények

- A tanuló ismerje a standard (Angol keringő, Bécsi keringő, Tangó, Slowfox,

Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) történeti kialakulását, stílusjegyeit és formáit, a társasági táncélet alkalmait és eseményeit, a társastánc művészi és közhasznú formáit, a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait és korszakait

- A tanuló legyen képes felismerni a társastáncok stílusjegyeit, a társasági táncélet különböző alkalmait, jellemző stílusjegyeit.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló stílusérzékének, elemző képességének, analízáló értelmezésének, aktív befogadó magatartásának, egyéni és közösségi alkotótevékenységének fejlesztése.

Tananyag

- A XIX. század társastánc élet (Ausztria, Csehország, Olaszország, Franciaország) nemzetközileg meghatározó alkotóműhelyei, képviselői
- Az európai táncmozgalmak törekvései és fejlődésük
- A XIX. századi hazai táncmozgalmak és műhelyek fejlődése

Követelmények

- A tanuló ismerje a XIX. század európai és magyarországi táncélet fejlődését, jeles képviselőit, unkásságukat, alkotásaikat, a meghatározó stílusjegyek alapján ismerje fel a kor társastáncainak formanyelveit
- A tanuló legyen képes felismerni a korszak alkotóinak formanyelvét és műveik értékeit

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

A tanuló ismerje

- A standard (Angol keringő, Bécsi keringő, Tangó, Slowfox, Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) közhasznú formáit, stílusjegyeit (jellege, ütem, tempó, ritmus)
- A XIX. századi hazai és nemzetközi társastáncélet fejlődésének állomásait, alkotóműhelyeit és jeles képviselőit
- A magyar társasági táncélet alkalmait és eseményeit

A tanuló legyen képes

- A tánc sajátosságaira való érzékenységre, a stílusismeretre, a szakmai szókincs és fogalomkészlet önálló használatára

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga szóbeli vizsgából áll

- A vizsga tantárgya és időtartama
- Társastánc történet, 10 perc

A vizsga tartalma

- A szaktanár által összeállított szóbeli tételsor alapján a tanulók számot adnak a XIX. századi magyar és európai társasági táncélet fejlődéséről, korszakairól és neves táncmestereikről.
- A standard és latin-amerikai táncok kialakulásáról, történeti háttéréről, a társasági táncélet alkalmairól és eseményeiről
- A társasági élet alkalmai.
- A nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakai, alkotói.
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai.
- A hazai társastáncmozgalom kiemelkedő táncprodukciói.

A vizsga értékelése

- A standard (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) közhasznú formáinak, stílusjegyeinek ismerete (jellege, ütem, tempó, ritmus).
- A XIX. századi hazai és nemzetközi társastáncélet fejlődésének, alkotóműhelyeinek és jeles képviselőinek ismerete.
- A magyar társasági táncélet alkalmainak és eseményeinek ismerete.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- A standard táncok, a latin-amerikai táncok történeti kialakulását, stílusjegyeit és formáit tartalmazó társastánckönyv, a táncalkalmakkal, a nemzetközi és hazai táncélettel, a színpadi táncművészettel foglalkozó könyvek, oktatási segédanyagok,
- társastánc videokazetták,
- DVD-k, televízió, videó lejátszó, DVD lejátszó

Továbbképző évfolyamok

A társastánc történet tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a XX-XXI. század tánc történetének kiemelkedő hazai- és nemzetközi képviselőit, az európai társastáncélet fejlődését, a kor hazai alkotóműhelyeit és a formációs társastáncok kialakulását, aktív közreműködőként vegyen részt táncművek, koreográfiák elemzésében.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A társastáncok hazai és nemzetközi irányzatainak, alkotóműhelyeinek és képviselőinek megismertetése.
- A táncelméleti tudás valamint az összegző és szintetizáló képesség fejlesztése.

Tananyag

- Az európai társastáncélet fejlődése és alkotóműhelyeinek kialakulása (Anglia, Németország, Olaszország)
- A magyarországi táncközösségek, táncklubok és táncszervezetek kialakulása és a nemzetközi vérkeringésbe való bekapcsolódása a XX. századtól napjainkig

Követelmények

- A tanuló ismerje a társastánc hazai és nemzetközileg meghatározó alkotóműhelyeit, képviselőit, az európai táncmozgalmak törekvéseit és fejlődésüket, a hazai táncmozgalmak és műhelyek fejlődését
- A tanuló legyen képes a nemzetközi társastáncélet kiemelkedő műhelyeinek és stílusjegyeinek felismerésére, a magyarországi társastáncmozgalom fejlődésének, alkotóiinak és produkcióinak a felismerésére, tudatos értelmezésére

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Kiemelkedő hazai és nemzetközi (európai) táncművek, formációs alkotások elemzése és összehasonlítása.
- Életpályák és életművek megismerése a magyarországi társastáncmozgalomban, társastáncművek analizálása.

Tananyag

- A nemzetközi és magyarországi formációs társastáncok kialakulása.
- A XX-XXI. század hazai alkotóműhelyek és szakemberek (pedagógusok) életpályája és műveik.
- Jeles koreográfiák a társastáncmozgalomban.

Követelmények

- A tanuló ismerje a formációs társastáncok kialakulásának történetét, a XX-XXI. század kiemelkedő hazai alkotóit, műveiket.
- Biztosan tudjon eligazodni a formációs társastáncok világában, isme fel az alkotók műveit.
- A társastáncok stílus és formavilágában legyen jártas és önálló.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után**A tanuló ismerje**

- A nemzetközi és hazai táncélet legfontosabb korszakait, alkotóit, a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait, korszakait, a hazai társastánc mozgalom kiemelkedő táncprodukcióit

A tanuló legyen képes

- A múlt és a jelen értékeinek befogadására

A művészeti záróvizsga követelményei**A vizsga részei**

- A vizsga szóbeli vizsgarészből áll
- A vizsga tantárgya és időtartama
- Társastánc történet, 10 perc

A vizsga tartalma

- A társasági élet alkalmi
- A XX-XXI. századi nemzetközi és hazai társastáncélet kibontakozása, legfontosabb korszakai, alkotói
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait, korszakai
- A hazai társastáncmozgalom kiemelkedő táncprodukciói
- A formációs társastáncok kialakulásának története

A vizsga értékelése

- a nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakainak, alkotóinak ismerete,
- a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak ismerete,
- a hazai társastánc mozgalom táncprodukcióinak ismerete,
- a formációs társastáncok kialakulásának története.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- A nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakait, alkotóit, a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait,
- korszakait bemutató könyvek, oktatási segédanyagok, kiemelkedő táncprodukciókat tartalmazó videokazetták, DVD-k,
 - televízió, videó lejátszó, DVD lejátszó

5. 5. TÁRSASTÁNC GIMNASZTIKA

A társastánc gimnasztika oktatás elsődleges célja, hogy a tanuló a speciális társastáncformák és táncok elsajátításához megfelelő erőnlétben, izomzata gondosan előkészített és bemelegített állapotban legyen. Alapvető cél a sérülések elkerülése, a testtartási hibák javítása, a koordináció és a ritmikai készség fejlesztése

Előképző évfolyamok**1. évfolyam****Fejlesztési feladatok**

- A helyes, tudatosan kontrollált légzéstechnika és testtartás megtanulása és alkalmazása, a koordinációs készséget fejlesztő gyakorlatok és motívumok elsajátítása, tudatos alkalmazása és kivitelezése

Tananyag

- A kontrollált légzéstechnika elsajátítása
- A mozdulat iránya
- A mozdulat magassága és mélysége
- A mozdulat ritmusa

Követelmények

- A tanuló ismerje a helyes légzéstechnikát, az alaptartást és annak kontrollját, a mozdulatok sajátosságait, tájékozódást a térben
- A tanuló legyen képes a kontrollált légzésre és mozgásra, eligazodni a térben - színpadi térformákban - és zenei interpretációkra koordinált mozgáskombinációk kivitelezésére.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A mozgás esztétikai törvényszerűségeinek megismerése és tudatos alkalmazása a gyakorlatokban, az akusztikus és vizuális képességek, ritmikai készségek és koordinációs képességek fejlesztése

Tananyag

- A karok, törzs, lábak izomzatának erősítése
- Az egyensúlyi helyzet tudatos kialakítása
- A táncelőkészítő gimnasztikai gyakorlatok összeállítása etűd formában

Követelmények

- A tanuló ismerje a test izomzatának erősítését, az egyensúlyi helyzeteket, gyakorlatokat és etűdöket.
- A tanult mozgásformák önálló, plasztikus végrehajtását, a szakkifejezések tudatos használatát és ismeretét.
- A tanuló legyen képes testének tudatos kontrolljára, izomzatának és testrészeinek erősítésére és bemelegítésére, egyensúlyi helyzetek kialakítására és tudatos alkalmazására.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladat

- A természetes mozgásfajták megismerése, a mozgáskészségen alapuló mozgásérzék tudatosítása, a ritmika, az izomerő tudatos használata, az egyéni improvizáció fejlesztése

Tananyag

- Az előképző gyakorlatainak egymás utáni folyamatos összekapcsolása
- A mozgás esztétikai törvényszerűségei
- Lábgyakorlatok
- Nyakgyakorlatok
- Törzsgyakorlatok
- Kargyakorlatok

Követelmények

- A tanuló ismerje a mozgás esztétikai törvényszerűségeit, a láb-, nyak-, törzs- és kargyakorlatokat, a tanult mozgásformák tudatos és plasztikus végrehajtását.
- Legyen kreatív, gondolatait tudja kifejezni nem csak verbális, hanem nonverbális kifejezési eszközök segítségével is.
- A tanuló legyen képes testének és testrészeinek esztétikus használatára, mozdulatainak és tánckombinációinak tudatos értelmezésére és kivitelezésére.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló tudatos izomhasználata, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek ismerete, kombinációs gyakorlatok, etűdök önálló összeállítása, a mozgásfolyamatok kontrollja

Tananyag

- Lábgyakorlatok álló helyzetben
- Törzsgyakorlatok (fekvésben, rúd mellett)
- Hasizomgyakorlatok
- Kargyakorlatok
- Kombinációs gyakorlatok

Követelmények

- A tanuló ismerje álló és fekvő helyzetben a láb- és törzsgyakorlatokat, a hasizomgyakorlatokat és kombinációkat.
- A tanuló legyen képes az esztétikus mozdulatok, erősítő és bemelegítő sorozatok kivitelezésére, az izomerősítő gyakorlatok valamint kombinációk helyes és tudatos bemutatására, művészi kifejezésére, interpretálására.

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az etűdkészítés szabályainak megismerése.
- Az izolált testmozgások, kar - lábgyakorlatok elsajátítása.
- Önálló kombináció és etűdkészítés.

Tananyag

- Karhajlítás, nyújtás, feszítés
- Kézfej, ujjak tudatos használata
- Lábgyakorlatok - alsó lábszár, felső lábszár függetlenített mozgásai,

lábujjgyakorlatok

- Törzsívek
- Testhullám

Követelmények

- A tanuló ismerje a hajlítást, feszítést, nyújtást, a kar- és lábgyakorlatokat, a test izolációt, a tudatos testhasználatot
- A tanuló legyen képes a testrészek izolációjára, önálló etűd készítésére, a zenei frázisok és lüktetések felismerésére, a gyakorlatok egységeinek megkülönböztetésére

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- A gimnasztikai gyakorlatokat bemutató tankönyv,
- CD-k a ritmikus mozgáshoz,
- a terem méretének megfelelő audio készülék (CD lejátszó)

5. 6. TÖRTÉNELMI TÁRSASTÁNC

A tantárgy célja

- A tanulókat megismertetni a XVI-XIX. századig terjedő időszak - a reneszánsz és barokk korszakok, valamint a XIX. század - báli táncainak korabeli anyagával, az adott korszakok szokásaival és illemtanával.
- A történelmi társastáncok célja, hogy előmozdítsa a tanulók mozgáskultúrájának, ezen belül koordinációs képességének, tér és formaérzékének, fizikai állóképességének fejlődését, továbbá a tanulók koncentráció képességének, zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának, improvizációs készségének fejlesztését.
- Emellett alapozza meg és fejlessze a tanulók stílusismeretét, ízlését, magatartásának és társas kapcsolatainak kulturáltságát, társaival való együttműködési képességét. Járuljon hozzá a tanulók előadói készségének, művészi kifejező készségének sokirányú fejlődéséhez.
- Tágabb értelemben a tanuló váljon nyitottabbá az egyéb művészeti ágak irányába, fejlődjön komplex korszemlélete és legyen képes a tanultakat az iskolai tananyagba sokoldalúan visszakapcsolni.

Alapfokú évfolyamok

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló ismereteinek bővítése az adott történelmi társastáncanyag megfelelő korszakba való elhelyezése valamint a korabeli szokások és illemszabályok megismertetése által.
- A tanuló mozgáskultúrájának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának fejlesztése az adott mozdulat- és lépésanyagon keresztül.
- A tanult történelmi társastáncok elnevezéseinek, az alkalmazott szakkifejezéseknek, azok jelentéseinek megismertetése.
- A tanuló tér és formaérzékének, társaival való együttműködési képességének fejlesztése a koreográfiák által.
- A tanuló improvizációs készségének, stílusérzékének fejlesztése.

Tananyag

- XVI. századi reneszánsz társastáncok
- Reneszánsz stíluselemek: testtartás, lábfejek helyzete, kéztartások, lépéstechnika, meghajlások
- Francia reneszánsz körtáncok alaptípusai
- Branle double, Branle simple, Branle gay, Branle de Bourgogne
- Lépés és mozdulatanyag: double, simple, petit saut, pied en l'air, reprise, branle, Capriole, révérence
- A koreográfiák körben vagy láncban előadva. Díszítés improvizáció
- A szabálytalan branle;
- Branle coupé, Branle coupé, Charlotte, Branle coupé Aridan
- Zenei anyag-memorizálás, koreográfiatanulás
- Táncos játékok
- A tréfás, utánzó branle;
- Branle morgué, Branle des Chevaux, Branle des Lavandieres, Branle des Pois, Branle de la Montarde
- Zenei anyag-memorizálás, koreográfiatanulás, improvizatív gesztus lehetőségek
- Páros táncok
- Lépő tánc: Pavane
- Lépésanyag: simple, double előre és hátra, conversion, fleuret

- Különböző térforma lehetőségek, koreográfiatanulás
- Ugrós tánc: Gaillarde
- Lépésanyag: Cinq pas: grue, saut majeur, posture, cadence
- Egyéb mozdulatelemek: ruade, croisé
- Cinq pas variációk: „croisé”, „pieds joints”
- Pas raccourci: révérence passagiere
- Egyéb variációk: fleuret, onze pas
- Különböző lépéskötés lehetőségek, improvizáció
- Improvizált csoportos forma: Gaillarde lyonnaise
- Koreográfia szóló párra

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult történelmi társastáncok elnevezéseit, az alkalmazott szakkifejezéseket, azok jelentését, tudja a megfelelő történelmi korszakba elhelyezni a tanult történelmi társastáncanyagot
- A tanuló legyen képes a tanult báli táncok pontos, stílusos bemutatására, a zene és tánc összhangjának betartására, a csoportmunkában, a térforma kialakításban való fegyelmezett együttműködésre

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló ismereteinek bővítése az adott történelmi társastáncanyag megfelelő korszakba való elhelyezése, valamint a korabeli szokások és illemszabályok megismertetése által.
- A tanuló mozgáskultúrájának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának fejlesztése az adott mozdulat- és lépésanyagon keresztül.
- A tanult történelmi társastáncok elnevezéseinek, az alkalmazott szakkifejezéseknek, azok jelentésének megismertetése.
- A tanuló tér és formaérzékének, társaival való együttműködési képességének fejlesztése a koreográfiák által.
- A tanuló stílusérzékének, előadói készségének fejlesztése.

Tananyag

- Barokk báli táncok

- Barokk stíluselemek: testtartás, lábfejek kifelé forgatottsága, pozíciók, lépéstechnika, plié, élevé, port des bras
- Előkészítő etűdök 3/4-es és 4/4-es barokk zenékre
- Lépés anyag: demy coupé, pas de bourrée
- Etűd 4/4-ben
- Menüett
- Lépés anyag: pas de menuet előre, hátra, és oldal irányokba, chassé, révérence
- Menüett etűd 3/4-es zenére
- Contredance français;
- Menuet, R. A. Feuillet: La Bergere, Menuet du Chevalier Báli menüett szóló párra P. Rameau alapján
- Figurák: révérence, bevezetés, „Z”, „malom” jobb kézzel, „malom” bal kézzel, két kezlet nyújt
- Koreográfia
- Angol country dances
- Lépések, figurák: slipping, step, double, set, turn, siding, arms, meet, lead
- J. Playford: Gathering peascods, Sellenger’s Round, Parsons farewell
- Ismétlő anyag
- Reneszánsz társastáncok
- Gaillarde koreográfia szóló párra

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult történelmi társastáncok elnevezéseit, az alkalmazott szakkifejezéseket, azok jelentését, tudja a megfelelő történelmi korszakba elhelyezni a tanult történelmi társastáncanyagot
- A tanuló legyen képes a tanult báli táncok pontos, stílusos, kifejező bemutatására, a zene és tánc összhangjának betartására, a csoportmunkában, a térforma kialakításban való fegyelmezett együttműködésre

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló ismereteinek bővítése az adott történelmi társastáncanyag megfelelő korszakba való elhelyezése valamint a korabeli szokások és illemszabályok megismertetése által.
- A tanuló mozgáskultúrájának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai

memóriájának fejlesztése az adott mozdulat- és lépésanyagon keresztül.

- A tanult történelmi társastáncok elnevezéseinek, az alkalmazott szakkifejezéseknek, azok jelentésének megismertetése.
- A tanuló tér és formaérzékének, társaival való együttműködési képességének fejlesztése a koreográfiák által.
- A tanuló stílusérzékének, előadói készségének, művészi kifejezőképességének fejlesztése.

Tananyag

- Polonaise
- Alaplépések: pas polonaise előre, hátra haladva.
- Koreográfia
- Francia négyes
- Alaplépések: pas marché, pas élevé, pas chassé, chassé-formák, pas balancé, pas galop
- Francia négyes kiválasztott tételei
- Körmagyar
- Lépések: Andalgó, bokázók, tétovázó, vágás, lejtő, verbunkos, magányforgó, kettős forgó, toppantó, villám, kisharang, toborzó, urak magánya, friss, vitorlaforgás
- Koreográfia a Szöllősi-féle „körtáncz” alapján
- Ismétlő anyag
- Korszakonként egy-egy koreográfia

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult történelmi társastáncok elnevezéseit, az alkalmazott szakkifejezéseket, azok jelentését, tudja a megfelelő történelmi korszakba elhelyezni a tanult történelmi társastáncanyagot
- A tanuló legyen képes a tanult báli táncok stílusos és kifejező előadására, a zene és tánc összhangjának betartására, a csoportmunkában, a térforma kialakításban való fegyelmezett együttműködésre

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Történelmi társastánczenét tartalmazó CD-k, történelmi társastánc leírásokat tartalmazó könyvek, korabeli tánckönyvek magyar nyelvű kiadásai, viselettörténeti könyvek, történelmi társastánc DVD-k,
- a terem méretének megfelelő audio készülék (CD lejátszó), televízió, DVD lejátszó

6. VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

FELVÉTELI VIZSGA:

Ritmusvizsgálat,

Hallás utáni visszatapsolás,

Járás ill. séta zenére

FÉLÉVI, ÉVVÉGI VIZSGA:

A számonkérés formája:

Gyermektánc, Társastánc, Társastánc gimnasztika, Történelmi társastánc:

A tanulók minden évfolyamban félévi és év végi vizsgán adnak számot tudásukról az adott évfolyam tananyagából. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bemutatás párosan és csoportosan történik. A minősítésre, az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, a bizottság szótöbbséggel dönt. A bizottság a szaktanárokból áll.

Viselkedéskultúra:

A tanulók félévkor és év végén vizsgateszt kitöltése során adnak számot tudásukról. A teszt anyagát a szaktanár állítja össze, s az elért eredmény szerint osztályoz 1-5-ig terjedő érdemjeggyel.

Társastánc történet:

A tanulók félévkor és év végén a vizsgán adnak számot tudásukról az adott évfolyam tananyagából. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A minősítésre, osztályzásra a szaktanár jogosult. Az év végi osztályzatnak döntően az év közbeni munkán kell alapulnia. A tanuló teljesítményében nem az elsajátított lexikális tudást kell értékelni, hanem a tánc sajátosságaira való érzékenységet, a kialakult stílusismeretet, a szakmai szókincs és fogalomkészlet elsajátítását.

Magasabb évfolyamba lépés feltételei:

- A tanórák legalább 70 %-ának látogatása
- Az évfolyamra előírt tananyag elsajátítása
- A félévi és év végi vizsga letétele /vizsgaelőadás/.
- A követelményeken megfogalmazott tananyag legalább elégséges szintű ismerete

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA:

Az a tanuló, aki a tanítási év közben a tananyagot hamarabb teljesítette, az egyes évfolyamokat átugorni kívánja, így eggyel vagy több évfolyammal magasabban szeretné folytatni tanulmányait, az adott tanév(ek) vizsgaanyagából osztályozó vizsgát köteles tenni.

Szintén osztályozó vizsgát köteles tenni az a tanuló, akinek hiányzása meghaladja a törvényben foglaltakat, illetve akit felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.

A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bizottság 3 főből áll (igazgató vagy ig. helyettes és két tanár). Az osztályozó vizsga követelményei megegyeznek az adott évfolyam(ok) tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeivel, amely a pedagógiai program és helyi tanterv részét képezi.

JAVÍTÓ VIZSGA:

Annak a tanulónak, aki a tanítási év végén főtárgyból és kötelező tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, lehetősége van javítóvizsga letételére az adott tanév tananyagából.

A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bizottság 3 főből áll (igazgató vagy ig. helyettes és két tanár). A javító vizsga követelményei megegyeznek az adott évfolyam tantárgyankénti követelményeivel, amely a pedagógiai program és helyi tanterv részét képezi.

Szakirodalom:

- Technique of Latin dancing. Walter Laird
- The Ballroom Technique
- Standard és Latin amerikai táncok figurakatalógusa (videokazetta)
- Mérei Ferenc-Binét Ágnes: Gyermeki lélektan
- Fülöp Márta: Versengés az iskolában
- Szekszárdi Júlia: Nevelési kézikönyv nemcsak osztályfőnököknek
- Füzesi Zsuzsa: Beszélgetőkönyv
- Ligeti Mária: Alapfokú dzsessz-tréning
- Társastánc történeti olvasókönyv 1981.
- Populer variations By Alex Moore
- Ligeti Mária: Menüett-Mazurka
- Farkas Edit: Történelmi társastánc I.-II.

III. NÉPTÁNC TANSZAK

A TANSZAK CÉLJAI, FELADATAI, TANTÁRGYAI, A TANTÁRGYAK HELYE A TANSZAK PROGRAMJÁBAN, ÉS AZOK ÓRASZÁMAI, KÖVETELMÉNYEI

1. AZ ALAPFOKÚ NÉPTÁNCOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését.

A kárpát-medencei táncagyomány sokszínűsége tükröződik vissza az alapfokú művészetoktatás tantervében.

A tanórai keretek mellett fontos szerepet játszik a tánc színpadi megjelenítése is, amely egyrészt a művészi megtapasztalás élményét teszi lehetővé a tanulók számára, másrészt kulturális szerepvállalása révén a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszi táncos hagyományainkat.

A néptáncoktatás célrendszerében jelentős szemléletmód-változás következett be, középpontba került a tanulók technikai felkészültségének megalapozása, amely során alkalmassá válnak a különböző táncok újraalkotására, szabad és kötött formákban történő megjelenítésére.

Előtérbe került a helyi táncanyag, táncagyomány tanításának elsődlegessége, amely végigkísérheti az egész oktatási folyamatot. Nagyobb szabadságot biztosít a pedagógus számára a képzés megtervezésében, ugyanakkor biztosítja az iskolák közötti átjárhatóságot.

A spirális elrendezés elősegíti, hogy a különböző képességű tanulók a képzési szintek végére azonos módon rendelkezzenek az elvárt ismeretekkel, képességekkel, kompetenciákkal, megteremti az összevont osztályokban történő oktatás kereteit, lehetőségét.

A néptánc oktatása során a kulturális értékek közvetítése nem elsősorban a

képességek függvénye, hanem a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. Lehetővé teszi mindenki számára - beleértve a kisebbségeket valamint a hátrányos helyzetű gyermekeket is - az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését

2. A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tantárgyak

Főtárgy:

- Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)
- Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

- Folklórismeret (3-6. alapfokú évfolyamon)
- Tánc történet (9-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban:

- Folklórismeret
- Tánc történet

Választható tantárgyak:

- Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)
- Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)
- Népzenei alapismeretek (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)
- Táncjelírás-olvasás (9-10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	3	3	3	3	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy					1	1	1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1					1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet

A tanítási órák időtartama: 45 perc

Tantárgyfelosztás:

Előkészítő 1-2.:

Népi játékok:	heti 2 óra	72 óra/év
---------------	------------	-----------

Alapfok 1.-2.:

Néptánc:	heti 4 óra	144 óra/év
----------	------------	------------

Alapfok 3-6.:

Néptánc:	heti 3 óra	108 óra/év
Folklórismeret:	heti 1 óra	36 óra/év

Továbbképző 7-8.:

Néptánc:	heti 4 óra	144 óra/év
----------	------------	------------

Összevonás esetén (5—6. évfolyammal)

Néptánc:	heti 3 óra	108 óra/év
Folklórismeret:	heti 1 óra	36 óra/év

Összevonás esetén (9-10. évfolyammal)

Néptánc:	heti 3 óra	108 óra/év
Folklórismeret:	heti 1 óra	36 óra/év

Továbbképző 9-10.:

Néptánc:	heti 3 óra	108 óra/év
Tánc történet	heti 1 óra	36 óra/év

3. A NÉPTÁNCOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

A néptánc tanszak célja a magyar néptánc és népi kultúra iránti érdeklődés kialakítása és elmélyítése, hagyományaink, kulturális örökségünk továbbéltetése, a mozgáskultúra megalapozása és fejlesztése, a tánc, mint a közösségteremtés és közösségformálás lehetséges eszközének értelmezése.

Kiemelt kompetenciák a néptánc területén

- Szakmai kompetenciák
 - A táncos képességek - készségek - jártasságok kialakítása és fejlesztése
 - A hagyományos népi játékmód ismerete
 - Korszerű szemléletmód kialakítása a népi kultúra-népélet összefüggő rendszerének értelmezéséhez
 - A tánc általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása
 - A zenéhez igazodó, alkalmazkodó táncos mozgás kialakítása
 - Az improvizáció és a táncszerkesztés törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása
 - A térforma, stílusérzék és mozgásmemória fejlesztése, az alakzatok, formák gyakorlati alkalmazása
 - A táncokhoz kapcsolódó énekek, zenei kísérek, jellemző viseletek, szokások és a társasági táncélet alkalmainak megismerése
 - A színpad általános törvényszerűségeinek megismertetése
 - Előadói táncos magatartás kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően
 - A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése
- Személyes kompetenciák
 - Az esztétikai érzék fejlesztése
 - A rendszeres és következetes kitartó munkára nevelés
 - Nyitottságra, valamint a múlt és a jelen értékeinek befogadására nevelés
 - Folyamatos ismeretbővítésen keresztül a szintetikus látásmódra való nevelés
 - A vizuális memória és a képzelőerő fejlesztése
 - A kreativitás és a testi-lelki állóképesség fejlesztése
 - A kommunikáció verbális és nonverbális módjainak alkalmazása
- Társas kompetenciák

- A közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása
- A másság elfogadásának képessége
- Az önálló döntéshozatal képessége
- Kezdeményezőkézség, egyéni feladat- és szerepvállalás
- A kapcsolatteremtő képesség fejlesztése
- A szabálytudat kialakítása
- A csoportnorma kialakítása
- A segítő életmódra nevelés, a szociális érzékenység fejlesztése
- A közösségi szemlélet kialakítása
- A környezet megóvásának fontossága
- Az egészséges életmód igénye
- Módszerkompetenciák
 - Az ismeretbefogadás képességének fejlesztése
 - Az intelligens tudás megszerzésére irányuló igény kialakítása
 - Az összefüggések megértésére, a következtetések levonására irányuló fejlesztések
 - Az ismeretek alkalmazásának, újrafogalmazásának képessége
 - A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása
 - A hatékony önálló tanulásra nevelés
 - Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más környezetben is
 - A tehetség azonosítása, tehetséggondozás, mentorálás, nyomon követés

4. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

- Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett
- Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának

módja

- A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező iskola állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá

Vizsga tantárgyak**Művészeti alapvizsga**

- Néptánc
- Folklórismeret

Művészeti záróvizsga

- Néptánc
- Tánc történet

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

- Menteshat az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként, illetve párban - helyezést ért el

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

- A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni
- A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja (ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő)
- Amennyiben az iskola előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni

- Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette
- Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott
- Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette

5. TANTÁRGYAK

FEJLESZTÉSI FELADATOK, TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK

5. 1. NÉPI JÁTÉK

A képzés elemi szinten járuljon hozzá a tanuló szocializációs, kommunikációs készségének, kezdeményező készségének, kulturális tudatosságának, általános műveltségének fejlesztéséhez. Elsődleges feladat az önfeledt játék megvalósítása, a játékszabály megismerése, a játéköröm megélése

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Alapvető mozgulattípusok fejlesztése a játéktevékenység során
- A ritmus-tér-térforma fogalmainak kialakítása
- Az ugrás és forgás technikai előkészítése
- A tanuló mozgáskészségének, önfegyelmének, kommunikációs képességének, éneklési készségének,
- játékbátorságának, szabálytudatának fejlesztése
- A közösségi érzés, a közösséghez tartozás tudatos kialakítása
- A verbális és nonverbális kommunikáció szinkronjának elősegítése
- A szocializációs folyamatok fejlesztése

Tananyag

- A játékműveltség felmérése
- A népi játékokhoz szükséges mozgások, ritmusok, terek, térformák megismertetése
- Az alapvető mozdulattípusok
- Játéktípusok (sport-küzdő karakterű népi játékok, énekes-táncos gyermekjátékok)
- Népi mondókák, kiszámolók, szövegek, dallamok
- Alapvető zenei ismeretek (egyenletes lüktetés, zenéhez való igazodás, negyedes és nyolcados lüktetés, dallamegységek, a gyermekdalok hangkészlete, ritmusgyakorlatok)
- Irányok, alakzatok (előre-hátra, jobbra-balra, lent-főnt, sor, kör, oszlop, félkör, csigavonal, szórt forma, térkitöltés, térváltás, egyén és csoport viszonya az alakzatokban)
- Játékfüzések (a helyi vagy régió szerinti néphagyományban fellelhető népi gyermekjátékokból)

Követelmények

- A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, játékfüzéseket
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a társak előtti kommunikációra, a párválasztásra, a szerepvállalásra, a játéktevékenységre

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A mozgáskészség, alapvető kombinációs képesség fejlesztése a mozgás- és játéktevékenység során
- A ritmus-tér-térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- Az ugrás és forgástechnika fejlesztése
- A játékműveltség, játékbátorság, szabálytudat, önfegyelem és kezdeményezőképeség fejlesztése
- A kommunikációs és éneklési képesség fejlesztése, a verbális és nonverbális kommunikáció szinkronjának kialakítása
- A kreatív játékos tevékenység valamint a mozgásos és verbális önkifejezés ösztönzése, a közösségépítés megvalósítása, a szocializációs folyamatok fejlesztése

Tananyag

- Az alapvető mozdulattípusok variációs lehetőségeinek valamint az ugrás típusainak megismertetése
- Az improvizációs tevékenység előkészítése, a játéktudás bővítése
- Játéktípusok (sport-küzdő karakterű népi játékok, énekes táncos gyermekjátékok)
- Népi mondókák, kiszámolók, szövegek, dallamok
- Alapvető zenei ismeretek (egyenletes lüktetés, zenéhez való igazodás, negyedes és nyolcados lüktetés, dallamegységek, a gyermekdalok hangkészlete, ritmusgyakorlatok)
- Irányok, alakzatok (előre-hátra, jobbra-balra, lent-főnt, sor, kör, oszlop, félkör, csigavonal, szórt forma, térkitöltés, térváltás, egyén és csoport viszonya az alakzatokban)
- Játékfűzések (a helyi vagy régió szerinti néphagyományban fellelhető népi gyermekjátékokból)

Követelmények

- A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, a játékfűzéseket
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a társak előtti kommunikációra, a párválasztásra, a szerepvállalásra és a játéktevékenységre a variációk során is

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- 1 db tábla vagy flipchart
- 1 db történelmi Magyarország térkép vagy néprajzi térkép
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor
- A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok
- Néprajzi kézikönyvek, lexikonok, videó és/vagy DVD filmek
- A tanulólétszámnak megfelelő, a tanévzáró bemutatókhoz szükséges, megfelelő népviseletek, lábbelik

5. 2. NÉPTÁNC

A néptáncoktatás tantervi programja lehetővé teszi a tanulók kompetenciaalapú fejlesztését. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenységek és művészetek iránt, fejleszti a kapcsolatépítést az emberekkel, az időgazdálkodást, fejleszti a tanulók megérző képességét, intuícióját, kreativitásukat, improvizációs képességüket, készségüket.

Fejleszti a tanulók szocializációs, kommunikációs készségét, kezdeményező készségét, kulturális tudatosságát, általános műveltségét.

Lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokoldalú fejlesztésére, fizikai állóképességük, ügyességük, cselekvő biztonságuk, ritmusérzékük, hallásuk, tér- és formaérzékenységük fejlesztésére, gazdagítására.

Figyelembe veszi az egyéni adottságokat, az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat.

Alkalmazkodik a helyi igényekhez és hagyományokhoz. Rugalmassága révén hozzájárul a speciális képzési rendszerekben, összevont osztályokban történő oktatás megvalósításához, lehetőséget teremt a különböző életkorban a képzésbe bekapcsolódó tanulók számára az életkornak megfelelő szintű képzés megvalósítására.

Célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára az életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az ugrástechnikák fejlesztése, a népijáték-ismeret bővítése, az alapvető táncos alakzatok fogalmi rendszerének kialakítása és alkalmazása
- A ritmus-tér-térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- A játék központi szerepének megtartása
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- A játékbátorság, a kezdeményező-készség, az improvizációs készség, a

ritmuskészség és a mozgáskoordináció fejlesztése

- Az éneklési kedv, a társak előtti kommunikáció ösztönzése, közösségfejlesztés, a helyi szokások és normák kialakítása

Tananyag

- Táncelőkészítő gimnasztika
- Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok
- Énekes-táncos népi gyermekjátékok: (szerepjátékok, párválasztó játékok) a páros tánc előkészítése
- Táncgyakorlat:
 - Az ugrós és a csárdás tanítását előkészítő táncos mozdulatok megismertetése
 - Ugrós táncok előkészítése csoportos formában
 - Csárdás motívumok (egylépéses, kétlépéses, tovahaladó) csoportos formában
 - Eszközhasználat előkészítése (babzsák, karika, ugrálókötél, bot, üveg)
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga
- Koreográfia: népi gyermekjáték vagy népi gyermekjáték és tánc
- Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, 2/4-es löktetés
- Népi ének: a választott táncanyaghoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései
- Hagyományörzés: saját táncrégió gyermekjátékai és táncai

Követelmények

- A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, a játékfűzéseket és játékszabályokat, az ugrós és a csárdás technikai elemeit, a tánc közbeni eszközhasználatot
- A tanuló legyen képes a játéktevékenységre, együttműködésre, feladatvállalásra, a tánctechnikai elemek alkalmazására, improvizációra, a rövid táncetűd folyamatainak felidőzésére, koreográfia bemutatására, a ritmikai gyakorlatok megvalósítására

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az ugrások különbözőségeinek, hasonlóságainak összevetése
- A fizikai kontaktus megteremtésének elősegítése
- A csárdás mozgáselemeinek előkészítése
- A zenei löktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak felfedezése, alkalmazása
- Ritmus-tér-térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- A játékbátorság, a kezdeményezőkézség, az improvizációs készség, a ritmusérzék, a hallás, a ruganyosság, a térdhasználat, a kapcsolatteremtő képesség és az eszközhasználat fejlesztése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- Az éneklési kedv, a társak előtti kommunikáció ösztönzése, közösségfejlesztés, a helyi szokások és normák kialakítása

Tananyag

- Táncelőkészítő gimnasztika
- Tánctechnika: alapvető mozdulatípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, térdhasználat, térben való eligazodás, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás (séta, járás, futás, ridázás) lenghangsúlyfenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, eszközhasználat, csapások, gesztusok
- Énekes-táncos népi gyermekjátékok: a játékismeret bővítése, a játék központi szerepének megtartása, (szerepjátékok, párválasztó játékok) kör és páros tánc előkészítése
- Táncgyakorlat:
 - Az ugrástechnikáknak, a súlyvétel lehetőségeinek, az ugrós táncelemeknek és az összekapaszkodási módoknak amegismertetése
 - A Dunai táncdialektus ugrós táncai közül választott, a helyi tantervben meghatározott táncanyag (csoportos, páros)
 - A Dunai táncdialektus eszközös táncai közül a helyi tantervben meghatározott táncanyag bevezetése (szóló)
 - Csárdás motívumok (egylépéses, kétlépéses) páros formában
 - Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő táncípus anyaga

- Koreográfia: népi gyermekjáték és tánc és/vagy ugrós-eszközös táncok
- Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, a duda, a hosszúfurulya
- Népi ének: a Dunai táncdialektusból választott tánchoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok
- Táncfolklorisztika: az ugrós tánc típus fogalma, formai lehetőségei, összekapaszzkodási módok, a tánc típus főbb jellemzői
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok
- Hagyományörzés: a saját tánc régió gyermekjátékai és táncai

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult táncanyagot, az énekes táncos gyermekjátékok cselekményét, szövegét és dallamát, a tánc közbeni eszközhasználatot
- A tanuló legyen képes a közösségen belüli aktív tevékenységre, a tanult táncanyag újraalkotására, improvizációra, a tanult koreográfia bemutatására, a ritmikai gyakorlatok megvalósítására, a tanórákon megfelelő fizikai és szellemi erőnléttel való részvételre

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- A ritmus-tér-térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- Az ritmikai, plasztikai, dinamikai fogalmak kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően
- Az ugrós tánc ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek, a táncszerkesztés elveinek és a táncok elnevezésének megismertetése az adott tájegység illetve funkció szerint
- A gesztusmozdulat fogalmának kialakítása
- Az eszközhasználat lehetőségeinek bővítése
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása
- A zenei löktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlekezet, a fizikai állóképesség fejlesztése
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a

nemi identitás erősítése

- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Tananyag

- Táncelőkészítő gimnasztika
- Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, térdhasználat, térben való eligazodás, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás (séta, járás, futás, ridázás) lenthangsúlyfenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás-ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros fogás, kargesztusok, térirányok gyakorlatai, csapások, gesztusok
- Énekes-táncos népi gyermekjátékok: a játékk ismeret bővítése, a játék központi szerepének megtartása (szerepjátékok, párválasztó játékok) a kör- és páros táncok előkészítése
- Táncgyakorlat:
 - A Dunai táncdialektus ugrós-eszközös táncai közül választott tánc elmélyítése, a tananyag bővítése
 - A Tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc bevezetése
 - A verbunk előkészítése, a választott verbunk és csárdás elemeinek, a jellegzetes összekapaszkodási módoknak a megismerése
 - Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga
- Koreográfia: az ugrós-eszközös vagy a csárdás táncanyagából
- Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, a hangszerek funkciója, játékmódja, jellegzetes hangszer együttesek,
- Népi ének: a választott táncához kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok
- Táncfolklorisztika: az ugrós tánc fejlődése, formái, a csárdás jellemző vonásai, a tánc típus meghatározása, táncalkalmak, a táncos magatartás jellemzői, tánckezdő szokások, a táncok földrajzi, történelmi háttere
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései
- Hagyományörzés: a saját tánc régió gyermekjátékai és táncai

Követelmények

- A tanuló ismerje a választott ugrós, verbunk és csárdás elemeit, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanulthangszereket, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését

- A tanuló legyen képes az ugrós és eszközös ugrós valamint csárdás elemekből csoportosan és párban történő improvizációra, a tánc típus fogalmának meghatározására, a tájegységek, falvak földrajzi meghatározására

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- A körtáncok technikai előkészítése
- A táncszerkesztés elveinek, az összekapaszkodási módok variációs lehetőségeinek megismertetése, a táncos partnerkapcsolat kialakítása
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása
- A zenei löktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség fejlesztése
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a férfi és női szerepből adódó viselkedésmódok szerint a nemi identitás erősítése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Tananyag

- Táncelőkészítő gimnasztika
- Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúlyfenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás-ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, forgások, csapások, gesztusok (kar, láb)
- Táncgyakorlat:
 - A Dunai táncdialektus ugrós-eszközös táncai közül választott tánc elmélyítése
 - A Tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc ismeretének bővítése, ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek megismertetése
 - A Tiszai táncdialektus verbunkjai közül választott tánc bevezetése
 - Ismerkedés a Déli körtánc dialektussal
 - Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga

- Koreográfia: az ugrós-eszközös vagy a csárdás táncanyagából
- Zenei ismeretek: a Tiszai dialektus jellegzetes hangszerei (cimbalom, klarinét, tekerő) parasztszám, cigányszám, a hangszerek funkciói, játékmódja, 4/4-es löktetés, nyújtott ritmus, éles ritmus
- Népi ének: a választott csárdásokhoz és karikázókhoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok
- Táncfolklorisztika: a csárdás fejlődése, formái, jellemző vonásai, a táncstílus meghatározása, táncalkalmak, a táncos magatartás jellemzői, tánckezdő szokások, a táncok földrajzi, történelmi háttere
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései
- Hagyományőrzés: a saját táncrégió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek táncmagatartását is

Követelmények

- A tanuló ismerje a választott ugróst, verbunkot és csárdást, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanult hangszerek jellemzőit, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését
- A tanuló legyen képes a táncstílus fogalmának meghatározására, a tanult táncok földrajzi elhelyezésére, az elsajátított táncokból történő improvizálásra

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmasságát a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Összefoglaló és rendszerező gondolkodás ösztönzése, összefüggések feltárása a tanult táncdialektus ismeretanyagán keresztül
- A mozgás közbeni éneklési készség fejlesztése
- A legényes és a forgós-forgatós táncok előkészítése
- A táncrend fogalmának kialakítása
- A táncszerkesztés elveinek, az összekapcsolási módok variációs lehetőségeinek megismertetése, a táncos partnerkapcsolat kialakítása
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása
- A zenei löktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
- A zenei kíséretmódok és a tánc összefüggéseinek feltárása

- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség, a dinamikai és stílusérzék fejlesztése
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a férfi és női szerepből adódó viselkedésmódok szerinti táncformálás, a nemi identitás erősítése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Tananyag

- Táncelőkészítő gimnasztika
- Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúlyfenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás-ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, csapások gesztusok (kar, láb)
- Táncgyakorlat:
 - A legényes és a forgós-forgatós táncok előkészítése
 - A Dunai-dialektus csárdásai közül a helyi tantervben választott tánc bevezetése
 - A Tiszai dialektus verbunkjai közül választott tánc ismeretének bővítése
 - A Dunai dialektus verbunkjai közül a helyi tantervben választott tánc bevezetése
 - A Déli körtánc dialektus ismereteinek bővítése és az Északi körtánc dialektus bevezetése
 - Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga
- Koreográfia: az ismert táncanyagból
- Zenei ismeretek: a választott karikázó énekes dallamai és azok jellemzői, sajátosságai, a periódus fogalma, a szinkópa ritmus
- Népi ének: a tanult csárdásokhoz és körtáncokhoz kötődő dalok
- Táncfolklorisztika: a verbunk fejlődése, formái, jellemző vonásai, a tánc típus meghatározása, táncalkalmak, táncos magatartás
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései
- Hagyományörzés: a saját tánc régió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánc hagyományát is

Követelmények

- A tanuló ismerje a tánc típus, táncrend fogalmát, a Dunai táncdialektus választott táncait, a tanult koreográfiákat, a népdalok szövegét, dallamát, a hangszereket, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését, a jellegzetes falvakat
- A tanuló legyen képes a tánc típus fogalmának meghatározására, a tanult táncok földrajzi elhelyezésére, az elsajátított táncokból történő improvizálásra

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az összefoglaló és rendszerező gondolkodás valamint a fogalmi gondolkodás ösztönzése és fejlesztése, az összefüggések feltárása az alapfokú évfolyamok ismeretanyagán keresztül
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség, a stílusérzék, a dinamikai készség, a partnerkapcsolat fejlesztése
- A vizsgahelyzetre való felkészítés

Tananyag

- Táncelőkészítő gimnasztika
- Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrás típusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúlyfenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás-ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, forgások, csapások gesztusok (kar, láb)
- Táncgyakorlat:
 - A legényes és a forgós-forgatós táncok előkészítése
 - Az ugrós és eszközös ugrós táncok ismételése, táncismeret bővítése
 - A csárdások ismételése, táncismeret bővítése
 - A verbunkok ismételése, táncismeret bővítése
 - A körtáncok ismételése, táncismeret bővítése
 - Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga
- Koreográfia: az ismert táncanyagból

- Zenei ismeretek: a tanult tájegységek jellegzetes népi hangszerei és zenei együttesei, a dúvő és az esztam kíséret jellemzői, tánc típusok és kíséret módok
- Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismételése, bővítése
- Táncfolklorisztika: az ismert táncok jellemző vonásai, a tánc típusok, táncalkalmak, táncos magatartás
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései
- Hagyományörzés: a saját tánc régió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánc hagyományát is

Követelmények

- A tanuló ismerje az alapfokú évfolyamokon elsajátított táncokat, a tanult koreográfiákat, a tanult zenei, folklorisztikai, földrajzi jellemzőket
- A tanuló legyen képes a tanult ismeretek megfogalmazására, az önálló táncos megjelenítésre, improvizációra, a megfelelő táncos magatartás színpadi megjelenítésére, az alapfokú művészeti vizsga követelményeinek teljesítésére

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- Az ugrósok, ügyességi táncok, körtáncok, csárdások és a verbunkok táncanyagát a helyi tantervben meghatározott tájegységek szerint
- A tájegységek táncaihoz kötődő alapvető földrajzi, történelmi, zenei, táncfolklorisztikai ismeretek összefüggéseit
- A táncszerkesztés elveit, a jellemző összekapaszkodási módokat
- A tájegységre jellemző öltözködési, viselethordási szabályokat
- A ritmikai, plasztikai, dinamikai törvényszerűségeket és azok alkalmazását a gyakorlat során
- A színpadi törvényszerűségeket.
- A koreográfiák folyamatait, az alakzatok, térformák gyakorlati alkalmazását
- A táncalkalmaknak megfelelő magatartás- és viselkedésmódokat

A tanuló legyen képes

- Az egyéni és csoportos improvizációra, a testtudat fenntartására, az eszközhasználatra, a tudatos színpadi megjelenésre, a táncfolyamatok mozgásemlékeztetere, a viseletek tánc közbeni használatára, viselésére, a táncos magatartás és partnerkapcsolat kialakítására

- A megszerzett ismeretekről beszélni
- A térben történő eligazodásra, a zenei lüktetésrendhez, zenei egységekhez való igazodásra, ismerje és a gyakorlatban is tudja alkalmazni az alakzatokat, térformákat
- A képzés során elsajátított ismeretek alkalmazására más környezetben is
- A környezet értékeinek megőrzésére, gyarapítására, a környezettudatos magatartásra
- A közösségi szerepvállalásra, önálló feladatvállalásra
- A másság elfogadására, a csoport hagyományok kialakításában való aktivitásra
- Olyan szokások, tevékenységek kialakítására, amelyek az egészséges életvitelt segítik elő

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga gyakorlati vizsgából áll
- A vizsga tantárgya és időtartama
- Néptánc
- Csoportban 5-10 perc
- Egyénenként illetve párban: 2-3 perc

A vizsga tartalma

- Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása
- Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják - a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból

A vizsga értékelése

- Csoportban: a koreográfia ismerete, együttműködés a partnerekkel, színpadi jelenlét
- Egyénileg: a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során, a táncos mozgás és a zene illeszkedése, a partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az egyensúlyviszonyok szerepének felismertetése, a tartás-ellentartás jelentőségének tudatosítása
- A forgás technikai megvalósítása a különböző lábfőrészeken
- Az erdélyi táncokra jellemző partnerkapcsolat kialakítása tánc típusonként
- A tánc tételek funkcióinak megismertetése, a megfelelő táncos magatartás kialakítása
- A tánc stílusok jellemző vonásainak megismertetése, a táncszók tánc közbeni alkalmazása, a táncok stílusos megjelenítésének elősegítése
- Az önálló tánc szerkesztési gyakorlat, az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a fizikai erőnlét fejlesztése
- A sajátos egyéni karakter kialakításának ösztönzése, a táncos elemek ritmikai, plasztikai, dinamikai különbségeinek megvalósítása
- A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint
- A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása

Tananyag

- Tánc előkészítő gimnasztika
- Tánc technika: magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok kialakítása és fejlesztése, térben való használata
- Tánc gyakorlat:
 - Az alapfokon tanult táncok ismételése, a tánc ismeret bővítése a helyi tanterv alapján
 - Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend, az alapfokon előkészített legényesre és forgós-forgatós párosra építve

- A pontszerkezet, a táncot kísérő kargesztusok és azok funkcióinak megismertetése
- A forgás és forgatás módozatainak megismertetése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga
- Koreográfia: az ismert táncanyagból
- Zenei ismeretek: ardeleana-kolomejka típusú dallamok, a periódus szerkezete, zárlatok, félzárlatok, a zene és tánc kapcsolata, a „jajnóták” szerkezete és jellemzői, aszimmetrikus lüktetés
- Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismételése, bővítése, táncbéli kiáltások, táncszók
- Táncfolklorisztika: az Erdélyi dialektus táncai, tánc kultúrája, táncalkalmak, a táncrend, a tánc ház szerepe, az adatközlők megismerése
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései
- Hagyományörzés: a saját tánc régió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánc hagyományát is

Követelmények

- A tanuló ismerje az erdélyi táncok elsajátításához szükséges technikákat
- A tanuló legyen képes az erdélyi táncok improvizatív megjelenítésére, újraalkotására, a tanult koreográfiák bemutatására, a zene és tánc összhangjának gyakorlati megvalósítására

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az ismeret elmélyítése, bővítése
- A forgástechnika fejlesztése különböző lábfőrészekben
- A páros forgás és forgatás technika fejlesztése
- A stílusjegyek felismerése, elsajátítása és alkalmazása
- Az önálló tánc szerkesztési gyakorlat, improvizációs készség, előadói készség, ritmusérzék, fizikai erőnlét, sajátos egyéni karakter kialakítása
- A táncos elemek dinamikai különbségeinek megvalósítása, a forgás- és

ugrókészség fejlesztése

- A táncételek funkcióinak megismertetése, a megfelelő táncos magatartás kialakítása
- A táncrend fogalmának értelmezése az Erdélyi dialektus különböző területein
- A táncszók ismerete és alkalmazása
- A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint
- A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása

Tananyag

- Táncelőkészítő gimnasztika, az alapfok tananyagának megfelelően
- Tánctechnika: a magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok előadásmódjának fejlesztése, térben való használata
- Táncgyakorlat:
 - Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend tananyagának bővítése
 - A Dunai dialektus területéről kiválasztott táncrend, az alapfokon szerzett ismeretek felhasználásával, rendszerezésével
 - Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga
- Koreográfia: az ismert táncanyagból
- Zenei ismeretek: az erdélyi táncok kísérő hangszerei, zenekari felállások, jellegzetes éneklési stílusok, hajnalozó dallamok
- Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismételése, bővítése
- Táncfolklorisztika: az erdélyi táncok földrajzi, történelmi háttere, táncalkalmak, táncagyományok, szokások
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései
- Hagyományörzés: a saját táncrégió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek táncagyományát is

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult táncokat, újraalkotásuk módját, az erdélyi táncok elsajátításához szükséges technikákat, a zene és tánc összhangjának gyakorlati

megvalósítását

- A tanuló legyen képes az erdélyi táncok improvizatív megjelenítésére, a tanult koreográfiák bemutatására, a stílusos előadásmód megvalósítására

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az ismeret elmélyítése, bővítése
- A forgástechnika fejlesztése különböző lábfőrészeken
- A páros forgás és forgatástechnika fejlesztése
- A stílusjegyek felismerése, elsajátítása és alkalmazása
- Az önálló táncszerkesztési gyakorlat, improvizációs készség, előadói készség, ritmusérzék, fizikai erőnlét, a sajátos egyéni karakter kialakítása
- A táncos elemek dinamikai különbségeinek megvalósítása, a forgás- és ugrókészség fejlesztése
- A táncművek funkcióinak, megismertetése, a megfelelő táncos magatartás kialakítása
- A táncrend fogalmának értelmezése az Erdélyi dialektus különböző területein
- A táncok, stílusok jellemző vonásainak ismerete, a táncszók ismerete és alkalmazása
- A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint
- A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása

Tananyag

- Táncelőkészítő gimnasztika, az alapfok tananyagának megfelelően
- Tánctechnika: a magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok előadásmódjának fejlesztése, térben való használata
- Táncgyakorlat:
 - Az Erdélyi táncdialektus tananyagának bővítése
 - A Tiszai táncdialektus területéről kiválasztott táncrend az alapfokon szerzett

ismeretek felhasználásával, rendszerezésével

- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánc típus anyaga
- Koreográfia: az ismert táncanyagból
- Zenei ismeretek: erdélyi jellegzetes hangszerek, hangszer együttesek (hegedű, ütőgardon, koboz), az aszimmetrikus löktetésű táncok kíséretmódja
- Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismételése, bővítése
- Táncfolklorisztika: az erdélyi táncok földrajzi, történelmi háttere, táncalkalmak, táncagyományok, szokások
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései
- Hagyományőrzés: a saját táncrégió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek táncagyományát is

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult táncokat, újraalkotásuk módját, az erdélyi táncok elsajátításához szükséges technikákat, a zene és tánc összhangjának gyakorlati megvalósítását
- A tanuló legyen képes az erdélyi táncok improvizatív megjelenítésére, a tanult koreográfiák bemutatására, a stílusos előadásmód megvalósítására

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- A tanult táncanyag elmélyítése, bővítése, az egyes táncművelek funkciójának megismertetése
- Az összefoglaló és rendszerező, elemző gondolkodás valamint a fogalmi gondolkodás ösztönzése és fejlesztése, az összefüggések feltárása az alapfokú és a továbbképző évfolyamok ismeretanyagán keresztül
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség, a stílusérzék, a dinamikai készség, a partnerkapcsolat fejlesztése
- Az egyéni táncstílus kialakítása, a táncok újraalkotása
- Az eredeti filmekről történő tánc tanulás szabályainak megismertetése, gyakorlati

alkalmazása

- A vizsgahelyzetre való felkészítés
- Az önálló ismeretszerzés ösztönzése
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása

Tananyag

- Táncelőkészítő gimnasztika, az alapfok tananyagának megfelelően
- Tánctechnika: a magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok előadásmódjának fejlesztése, térben való
- használata
- Táncgyakorlat: az ismert táncrendek tananyagának bővítése, összegzése, rendszerezése
- Koreográfia: az ismert táncanyagból
- Zenei ismeretek: a zenei ismeretek összefoglalása, rendszerezése
- Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése
- Táncfolklorisztika: a Kárpát-medence táncai, tánc kultúrája
- Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései
- Hagyományörzés: a saját táncrégió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánc hagyományát is

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- Az ugrósok, eszközös táncok, körtáncok, karikázók, páros táncok, férfitáncok táncanyagát a helyi tantervben meghatározott tájegységek szerint
- A táncdialektusok és tájegységek, tánc típusok és táncrendek fogalmát és összefüggéseit
- A stílusjegyek, a színpadi törvényszerűségek, a ritmikai, plasztikai, dinamikai szabályszerűségek alkalmazását a gyakorlatban
- A tanult koreográfiákat

A tanuló legyen képes

- A testtudat fenntartására, a táncok improvizatív bemutatására, a kollektív és az individuális táncok tudatos megformálására, a táncalkalmaknak és a nemi identitásnak megfelelő magatartásmód tudatos megjelenítésére, a táncok egyéni, stílusos megjelenítésére, a táncos partnerkapcsolat megvalósítására a tájegységnek,

tánc típusnak megfelelően

- A szakmai nyelvezet alkalmazására, a képzés során elsajátított szókincs tudatos alkalmazására a mindennapi életben, a kommunikációra, véleménynyilvánításra, az érdeklődés, a szakmai ismeretszerzés fenntartására, az intelligens tudás megszerzésére

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll
- A vizsga tantárgya és időtartama
- Néptánc 8-10 perc

A vizsga tartalma

- A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort
- A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál
- Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által szabadon meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni
- A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket

A vizsga értékelése

- a táncrend ismerete, stílusos előadása,
- a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,
- a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,
- a táncos mozgás és a zene illeszkedése,
- a táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- 1 db tábla vagy flipchart
- 1 db történelmi Magyarország térkép vagy néprajzi térkép
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

- A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok
- Néprajzi kézikönyvek, lexikonok, videó és/vagy DVD filmek
- A tanulólétszámnak megfelelő, a tanulmányi versenyekhez és tanévzáró bemutatókhoz szükséges megfelelő népviseletek, lábbelik

5. 3. FOLKLÓRISMERET

A konkrét népszokások megismertetésén keresztül a tanulók előtt fel kell tárni a néphagyomány ünnepi rítusainak formai és tartalmi összetevőit, megjelenését.

Világítson rá a hagyomány folyamatosan változó természetére, egykori történeti rétegeire, eredetére.

Tegye élményszerűvé a jeles napok és ünnepi szokások megismerését. Aktualizálja az emberi élet fordulóihoz fűződő hagyományokat, szokásokat.

A gyermekjátékok és táncok táji és történeti megismertetésével a gyakorlati képzésben elsajátított ismeretek rendszerezéséhez nyújtson segítséget.

Alapfokú évfolyamok

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A játék- és táncalkalmak szerepének megismertetése a faluközösség és az egyén életén keresztül, a kommunikációs
- képesség, verbális kommunikáció, szocializációs készség, közösségérzet, a tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

- A gyermekkorhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, jeles napok és ünnepi szokások megismertetése
- Gyerekszületés, gyermekkor
 - Jóslo praktikák a gyermek születése előtt
 - Komatál hagyománya
 - Keresztelő
 - A gyermek befogadása, helye a családban és a falu társadalmában

- Az anya avatása
- Munkára nevelés, gyermekmunka
- A gyermekek játékkalkalmai és táncalkalmai
 - A munkavégzéshez kötődő játékkalkalmak (libalegeltetés, kalákamunkák)
 - A játszó helyszíne, időpontja, a falu társadalmi életében betöltött szerepe
 - A tánc tanulása
 - Gyermeklakodalmas (a felnőttek világának - szokások, táncok, zenei kultúra - tanulása)
 - A gyerekek táncalkalmai (kukoricabál, pulyabál, aprók tánca, serketánc)
- Az évkör ünnepei gyermekszemmel
 - Szent Miklós napja
 - Jézus születésének története
 - Óévbúcsúztató és évkezdő szokások
 - Szent Balázs napja, Balázsjárás
 - Szent Gergely napja, Gergelyjárás
 - Húsvét vasárnapjának és hétfőjének szokásai
 - Pünkösdi királynéjárás

Követelmények

- A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a gyermekkor jeles eseményeit, játék- és táncalkalmait
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet és a tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

- A tanuló előző évben megszerzett ismereteinek elmélyítése, bővítése
- A legényélethez, leányélethez, párvalasztáshoz, lakodalomhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, rituális cselekmények, jeles napok és ünnepi szokások

megismertetése

- A táncalkalmak jelentőségének megismertetése a párválasztás során
- Legényélet, leányélet, párválasztás, lakodalom
 - Munkavégzés a serdülő korban
 - Legényavatás, leányavatás
 - Udvarlási szokások, szerelmi élet, és azok színterei
 - Szokásjogok a paraszti társadalomban
 - Leánynéző, háztűznéző, hozomány
 - Leánykérés, eljegyzés, jegyajándék
 - Lakodalmi előkészületek
 - Lakodalmi tisztségviselők, feladatok
 - Lakodalmi szokások, rítusok
- Legények és lányok játék- és táncalkalmai
 - A fonó helyszíne, szerepe a párválasztásban, társas kapcsolatokban
 - Fonójátékok, tánc a fonóban (hangszerek, tánckíséret)
 - Böjti időszak (tavaszköszöntő játékok és a böjti karikázó)
 - Bállok időpontja, helyszíne, bálrendezés
- Lányok és legények szerepe a kalendáris szokásokban
 - Luca kettős alakja
 - Betlehemezés
 - Farsangi szokások
 - A nagyhét eseményei
 - A húsvéti tojás jelentése és díszítésének különböző technikái
 - Pünkösdi királyválasztás
 - Májusfaállítás
 - Nyári napforduló szerepe, Szent Iván napi szokások

Követelmények

- A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a leányélet, legényélet jeles eseményeit, táncalkalmait, a párválasztás szokásait, a lakodalom menetének, szereplőit
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A táncalkalmak szerepének változásai és a változások okainak feltárása
- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet valamint a tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

- A tanuló előző évben megszerzett ismereteinek elmélyítése, bővítése
- A rituális cselekmények szerepe, a felnőtt- és öregkorhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, a jeles napok és ünnepi szokások megismertetése
- Felnőttek, idősek és az elbúcsúztatás szokásai
 - Paraszti munka, munkaszervezés
 - Az idősek társadalmi szerepe a paraszti társadalomban
 - Előjelek, jóslások, hiedelmek
 - A haldoklóval, a halottal kapcsolatos szokások
 - Virrasztás, temetés, siratás
 - A halotti tor
 - Fejfák, keresztek
 - Mindenszentek napja
 - Halottak napja, megemlékezés a halottakról
- A házások táncalkalmai
 - Táncalkalmak a családi eseményeken (keresztelő, lakodalom)
 - Táncalkalmak a farsangban (házások bálja, batyusbál)
 - Asszonyok multságai (asszonyfarsang, lakodalmi kontyoló)
 - Férfiak multságai (pincézés, tejbemérés)
- Felnőttek az évkör ünnepein
 - Disznótorok ideje (alakoskodás, adománykérés)
 - A regölés (időpontja, jelmezek, hangszerek, szereplők)
 - Szent György napja
 - Virágvasárnap
 - A húsvéti ételek jelképrendszere
 - Fehérvasárnap
 - Aratás és a hozzá kapcsolódó szokások

- Szent István napja, új kenyér ünnepe
- Szüret, szüreti felvonulások, alakoskodás
- Szent Mihály napja
- Dömötör napja, Vendel napja

Követelmények

- A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a felnőtt- és időskor jeles eseményeit, szokásait, a különböző életkorokhoz kapcsolódó táncalkalmakat, azok szerepét
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az elméleti tananyag és az eddig tanult táncanyagok közötti összefüggések megfogalmazása
- A tananyagban meghatározott régi- és új stílusú táncrétegek jellemzőinek, a táncdialektusok elhelyezkedésének, földrajzi meghatározásának megismertetése
- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet valamint a tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

- Táncfolklorisztika
- A régi táncréteg jellemzői
- Körtáncok
 - Középkori táncagyomány, lánc- és körtáncok
 - Énekes női körtáncok helye és szerepe a tánc kultúrában
- Eszközös pásztortáncok
 - Kanásztánc, pásztortánc
 - Pásztorbotoló, cigánybotoló
- Ugrós-legényes tánc típus
 - Ugrós táncok (szóló, csoportos és páros formák, helyi sajátosságok)
 - Erdélyi legényes táncok

- Küzdő karakterű páros táncok
- Forgós-forgató páros táncok
 - Reneszánsz táncagyomány, forgós-forgató páros táncok
 - Lassú tempójú páros táncok
 - Mérsékelt és gyors tempójú páros táncok
 - Az új táncréteg jellemzői
 - A reformkor táncgyűjtése, a verbunk és csárdás kialakulása
- Verbunk
 - A szóló verbunk
 - Szabályozott szerkezetű verbunkok
- Csárdás
 - A csárdás tagolódása (lassú és friss, valamint csendes, csárdás, ugrós)
 - Körcsárdás, hármassárdás
- A dialektusok meghatározása, elhelyezkedése, jellemzői
 - Dunai dialektus
 - Tiszai dialektus
 - Erdélyi dialektus
- A tanult táncanyagok elhelyezése a nagy dialektusterületekben

Követelmények

- A tanuló ismerje a régi és az új táncrétegbe tartozó táncfajtákat, a főbb jellemzőiket, a tanulmányok során megtanult táncok földrajzi elhelyezkedését, dialektusait
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- A folklór, mint történelmi hagyomány sajátosságait, az egyes jeles napok időpontját, a jeles napok vallási, hiedelmi funkcióját, magyarázó történetét
- A hagyományos paraszti élet jellegzetes fordulópontjait, a magyar paraszti világkép legfőbb elemeit, eredetüket, s a hozzájuk fűződő mondákat, a parasztság

hiedelemvilága főbb szereplőit, funkcióit

A tanuló legyen képes

- A rítuscselekmények szövegeinek és tartalmának értelmezésére és használatára, a szakkifejezések, a megszerzett ismeretek alkalmazására, a tér-idő összefüggéseinek felismerésére
- A paraszti társadalom erkölcsi és viselkedési normáinak megítélésére, értékeinek elfogadására
- Az önálló ismeretszerzésre, az elméleti ismeretek alkalmazására a mindennapi életben
- A magyar folklórhagyományokat a nemzettudat részeként értelmezni
- Az azonosságok és különbségek felismerésére a hazai és egyetemes folklórban

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll
- A vizsga tantárgya és időtartama
- Folklórismeret
- Írásbeli: 30 perc
- Szóbeli: 5 perc

A vizsga tartalma

- A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított folklórismereti témakörökből áll
- Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző típusú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz
- A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról
- Témakörök
 - Jeles napok
 - Munkavégző ünnepek
 - Az emberélet fordulói
 - Táncdialektusok
 - A régi és új táncréteg tánc típusai

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az iskola pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák
- Az osztályzatra a pontok alapján a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

Szóbeli vizsga

- A tanuló feleletének tartalmi és formai szempontok alapján történő értékelése
- Az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- 1 db tábla vagy flipchart
- 1 db történelmi Magyarország térkép vagy néprajzi térkép
- Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor
- A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok
- Néprajzi kézikönyvek, lexikonok
- Néprajzi videó és/vagy DVD filmek

5. 4. TÁNC TÖRTÉNET

A tantárgy járuljon hozzá saját tánc kultúránk történetének megismeréséhez, a magyarságtudat erősítéséhez, a tanulók kommunikációs készségeinek fejlődéséhez, a más népek kultúrája iránti érdeklődés felkeltéséhez, a tantárgyhoz tartozó terminológiák használatához, igényes képi és hanganyag megismeréséhez, a táncművészet iránti érdeklődéshez, az arra fogékony közízlés fejlesztéséhez

Továbbképző évfolyamok

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az egyetemes tánc történet kronológiai rendjén keresztül a történelmi összefüggések felismertetése

- A tánc történet szempontjából kiemelkedő események, alkotók megismertetése és meghatározó műveik elemzése során
- a komplex látásmód kialakítása és fejlesztése
- Stílusérzék, logikus gondolkodás valamint a táncműfajok iránti érzékenység fejlesztése
- Más népek táncgyománnyainak megismerésére, több táncműfaj befogadására, a kulturált szórakozás elsajátítására
- valamint a saját tapasztalatainak gyarapítására ösztönözze a tanulót

Tananyag

- Tánc történeti alapfogalmak: köznapi és művészi mozgás, közhasznú és művészi tánc
- Az őskor táncélete: vallási szertartások, rítusok, ábrázoló táncok
- Az ókori kultúrák közül az egyiptomi, a japán és a görög tánc kultúra
- A középkor tánc kultúrája: tánc és a vallás kapcsolata, misztériumjáték, jokulátorok
- A reneszánsz ember eszménye, a magyarországi reneszánsz, Mátyás király udvartartásának tánc kultúrája
- A barokk kialakulás és hatása Európa művészetére, XIV. Lajos, a barokk mesterei
- A cselekményes balett kialakulása, Noverre munkássága
- A jezsuita színházak szerepe a színpadi tánc történetében
- A balett megjelenése Magyarországon - „Eszterházy esték”
- A romantika hatása Európa táncéletére
- A reformkori magyar „színpadi” táncművészet, paraszti táncok - Körmagyar
- A legjelentősebb szaklapok, kiadványok, szakkönyvek, a táncos helyszínek és események megismertetése a tanulókkal

Követelmények

- A tanuló ismerje az egyetemes tánc történet során a művészeti ág fejlődésében jelentős szerepet betöltött eseményeket, helyszíneket, műveket
- A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, illetve önálló gondolatok megfogalmazására egy tánc koreográfia kapcsán

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A XX. századi táncművészet jelentősebb állomásainak, a műfajok közti

átjárhatóság lehetőségeinek felismertetése

- A táncház-mozgalom kialakulásának és napjainkban betöltött szerepének felismertetése
- Az egyéni látásmód, stílusérzék, logikus gondolkodás valamint a táncműfajok iránti érzékenység nyitottság, befogadó készség fejlesztése
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása, a saját tapasztalatszerzés ösztönzése

Tananyag

- Tánc történeti alapfogalmak: a konkrét és elvont jelleg a művészetben, a művészi mozgás fajtáinak esztétikája
- A XX. század elejének táncművészeti újításai Amerikában (Isadora Duncan), hatásuk Európa táncéletére
- A XX. századi magyar mozdulatművészet megújítói
- A színpadi néptánc kialakulása: Gyöngyösbokréta, Csupajáték
- Művészegyüttesek Magyarországon: Néphadsereg Központi Művészegyüttese - Honvéd Táncszínház (Szabó Iván),
- Állami Népi Együttes (Rábai Miklós), SZOT - Budapest Táncegyüttes (Molnár István), BM Duna Művészegyüttes (Náfrádi László)
- A táncházmozgalom kialakulása, hatása a mai táncművészetre
- A koreográfusnemzedékek jelentősebb alkotói és kiemelkedő műveik a színpadi táncművészetben
- A művész- és a jelentősebb amatőr együttesek napjaink magyar táncművészetében
- A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási iskolái, országos rendezvényei
- A legjelentősebb szaklapok, kiadványok, szakkönyvek megismertetése a tanulókkal, melyek nyújtsanak segítséget az év végi vizsgára való felkészüléshez

Követelmények

- A tanuló ismerje a XX. századi magyar táncművészet jeles képviselőit, meghatározó műveiket, a színpadi néptáncművészet fontos fordulópontjait, a táncház-mozgalom legfontosabb eseményeit, az országos rendezvényeket, egyesületeket, szakmai szervezeteket, oktatási intézményeket
- A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, gondolatainak megfogalmazására egy táncmű, koreográfia kapcsán, a tánc történet fordulópontjainak megnevezésére, a tánc műfajainak elkülönítésére, a terminológia helyes használatára

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- Az egyetemes tánc történet során a művészeti ág fejlődésében jelentős szerepet betöltött eseményeket, helyszíneket, műveket, a magyar táncművészet jeles képviselőit, meghatározó műveiket, a színpadi néptáncművészet fontos fordulópontjait, a tánc ház-mozgalom legfontosabb eseményeit, az országos rendezvényeket, egyesületeket, szakmai szervezeteket, oktatási intézményeket

A tanuló legyen képes:

- Néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, gondolatainak megfogalmazására egy táncmű, koreográfia kapcsán, a tánc történet fordulópontjainak megnevezésére, a tánc műfajainak elkülönítésére, a terminológia helyes használatára

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll
- A vizsga tantárgya és időtartama
- Tánc történet
- Írásbeli: 30 perc
- Szóbeli: 5-10 perc

A vizsga tartalma

- A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított tánc történet témakörökből áll
- Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző tartalmú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését valamint a problémamegoldást ill. értelmező választ igénylő feladatokat tartalmazza
- A szóbeli vizsgán a tanuló egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról

Választható témakörök:

- Az őskor táncművészete
- A középkor jellemző táncformái
- A reneszánsz és barokk kor táncélete
- A romantika

- A reformkor táncélete
- A XX. század táncélete
- Gyöngyösbokréta mozgalom
- Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon
- Hazánk jeles alkotói és műveik
- A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az iskola pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák
- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

Szóbeli vizsga

- A tananyagtartalom elsajátításának mértéke
- Az összefüggések ismerete
- A szakmai kommunikáció fejlettsége

Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- 1 db tábla vagy flipchart
- Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor
- A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok
- Tánc történeti kézikönyvek, lexikonok
- Tánc történeti videó és/vagy DVD filmek

5. 5. NÉPZENEI ALAPISMERETEK

A népzenei alapismeretek az alapfokú és továbbképző évfolyamokon választható tantárgy.

Tanításának célja, hogy a néptánc tantárgyon belül elsajátított zenei ismeretek kibővítésével járuljon hozzá a tanulók népzenei neveléséhez.

Mutasson rá a tánc a zene az ének egységére, összefüggéseire. Világítson rá a hangszeres népzene és a tánc összefüggéseire, nyújtson élményszerű ismereteket a jellegzetes népi hangszerekről, hangszer-együttesekről, zenekarokról.

Segítse elő a komplex látásmód kialakulását, az elemző gondolkodást, az összefüggések felismerését. Nyújtson bővebb ismereteket a vokális népzene jellemzőiről, segítse elő a népi éneklési technika elsajátítását.

A közösségi éneklés élménye és hangulata erősítse az összetartozás érzését. A tantárgy tanítása során a gyakorlati megközelítés, az élményszerzés dominál, amelynek eszközei a hangszerek bemutatása, zenehallgatás, zenefelismerés, bemutatás.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az énekhang technikai adottságainak a légzés, a vokális hangzók, hangterjedelem fejlesztése
- A zenei képességek a hallás, intonálás, ritmusérzék, az egyszerű, érthető és kifejező szövegmondás képességének, a népdalok memorizálási képességének fejlesztése.
- Az ének és tánc egységének felismertetése, a tánc közbeni éneklés követelményeinek megismertetése
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő népdalokon keresztül a 2/4-es lüktetésrend hangsúlyainak érzékeltetése, felismertetése
- Az éneklés közösségi élményének, örömeinek felfedezése, megélése

Tananyag

- Negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A 2/4-es zenei lüktetés
- D-r-m dallamagú népi játék dallamok, népdalok
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A választott dallamok csoportos megszólaltatása
- Népi hangszerek: idiofon hangszerek

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető

ritmusértékeket, ritmusképleteket, a tanult hangszer jellemzőit

- A tanuló legyen képes a népdalok csoportos bemutatására, a kezdőhanghoz történő igazodásra, a ritmusértékek, ritmusképletek gyakorlati alkalmazására

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az énekhang technikai adottságainak a légzés, a vokális hangzók, hangterjedelem fejlesztése
- A népi éneklési technika kialakítása
- A zenei képességek a hallás, intonálás, ritmusérzék, az egyszerű, érthető és kifejező szövegmondás képességének, a népdalok memorizálási képességének fejlesztése
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő népdalokon keresztül a 2/4-es lüktetésrend hangsúlyainak érzékeltetése ének és tánc közben egyaránt
- A tánc közbeni éneklés kritériumainak, a dallamívek megformálási szabályainak megismertetése, megvalósítása a gyakorlat során. A karikázó dalok éneklésének fejlesztése, bővítése
- Az előéneklés szabályainak, az előénekeshez történő igazodás technikájának elsajátítása, fejlesztése
- A közösségi éneklés élményének, örömeinek felfedezése, nagyobb és kisebb létszámú csoportokban egyaránt

Tananyag

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A 2/4-es zenei lüktetés
- A dudaritmus
- A kanásztánc ritmus
- 5-6 hangterjedelmű dallamok
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A választott dallamok csoportos, kiscsoportos megszólaltatása
- Az előénekes feladata és funkciói, a bekapcsolódás módja
- Népi hangszerek: duda

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető ritmusértékeket, ritmusképleteket, a tanult hangszer jellemzőit

- A tanuló legyen képes a népdalok csoportos, kiscsoportos bemutatására, a kezdőhanghoz való igazodásra, a tanult dal előéneklésére, az előénekeshez történő bekapcsolódásra

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az előadásmód jellemző vonásainak, megismertetése, a fokozatos tempónövelés, tempóváltás technikájának megvalósítása
 - A hangterjedelem növelése, a magabiztos dalkezdés megvalósítása
 - Az intonációs készség és a zenei hallás, hangszín fejlesztése
 - A hangképzési technika és a megfelelő légzéstechnika elsajátítása
 - A népi éneklési technika fejlesztése
- Az énekelt népzenei karakterek megformálásához szükséges forma, dallam és tempóérzék fejlesztése
- Az egyéni feladatvállalás, a szóló, duó, kiscsoportos éneklés ösztönzése

Tananyag

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A nyújtott és éles ritmus
- A 4/4-es zenei lüktetés
- A hangterjedelem növelés oktáv terjedelemig
- A lassú, közepes és gyors tempó dallampéldákon keresztül
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A folklórismeret tantárgy témaköréhez kapcsolódó szokásdalok
- A választott dallamok csoportos, kiscsoportos, egyéni megszólaltatása
- Népi hangszerek: tekerő, klarinét

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető ritmusértékeket, ritmusképleteket, a tanult hangszerek jellemzőit
- A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen belüli éneklésre, a népdalok csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatására, a kezdőhanghoz történő igazodásra, az előénekeshez történő bekapcsolódásra

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az előadásmód jellemző vonásainak megismertetése, a fokozatos tempónövelés, tempóváltás szabályainak tudatosítása
- A magabiztos dalkezdés elsajátítása
- Az énekelt népzenei karakterek megformálásához szükséges forma, dallam és tempóérzék fejlesztése
- A népi éneklési technika fejlesztése.
- Az intonációs készség, zenei hallás, hangképzési technika és a megfelelő hangszín kialakítása, a hangterjedelem növelése
- Az egyéni feladatvállalás, a szóló, duó, kiscsoportos éneklés ösztönzése

Tananyag

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A nyújtott és éles ritmus
- A 4/4-es lüktetés
- A hangterjedelem növelése oktávon túlra
- A lassú, közepes és gyors tempó dallampéldákon keresztül
- A giusto előadásmód
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A folklórismeret tantárgy témaköréhez kapcsolódó szokásdalok
- Népi hangszerek: hegedű, brácsa, bőgő
- A dallamhangszerek, kísérő hangszerek, játékmód
- Az esztam és dúvó kíséret

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető ritmusértékeket, a giusto előadásmód jellemzőit, a hangszereket, kíséretmódokat
- A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen túl énekelni, a népdalok csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatására, a kezdőhanghoz való igazodásra, az előénekeshez történő bekapcsolódásra

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A zenei egységek érzékelésének elősegítése, zenei záratok és félzáratok

felismertetése

- A giusto és a parlando, rubato előadásmód jellegzetes vonásainak megismerése és alkalmazása
- A kíséretmódok és a tánc összefüggéseinek vizsgálata
- A fokozatos tempónövelés, tempóváltás tudatos alkalmazása
- A népdalcsozor szerkesztési elveinek megismertetése
- - A magabiztos dalkezdés elsajátítása
- Az intonációs készség, zenei hallás, hangképzési technika, megfelelő légzéstechnika kialakítása, a hangterjedelem és az éneklési kedv növelése
- Az egyéni feladatvállalás, a szóló éneklés ösztönzése

Tananyag

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A periódus, zárlat, félzárlat
- A hangterjedelem növelése oktávon túlra
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A folklórismeret tantárgy témaköréhez kapcsolódó szokásdalok
- Népi hangszerek: cimbalom, citera, tambura
- A zene és tánc összefüggései tájegységek és tánc típusok szerint

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét, dallamát, az alapvető ritmusértékeket, képleteket, a periódus fogalmát, a giusto előadásmódot, a hangszereket, kíséretmódokat
- A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen felül énekelni, a népdalok csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatására, a kezdőhanghoz való igazodásra, az előénekeshez történő bekapcsolódásra, a kíséretmódok felismerésére, a hangszerek felismerésére, a táncdallamok és tánc típus hallás utáni felismerésére és azonosítására

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A vokális népzene dialektusterületeinek, az éneklési technikák stílusjegyeinek megismertetése
- A dallam díszítéstechnika fejlesztése

- Az ismeretek szintetizálásának elősegítése
- A hangszeres népzene és a tánc típusok összefüggéseinek feltárása
- A stílusismeret, a zenefelismerés, az éneklési készség, a díszítéstechnika, a légzéstechnika, az előadásmód fejlesztése
- A vizsgahelyzetre való felkészítés

Tananyag

- A negyedek, nyolcadok ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A szinkópa
- Az aszimmetrikus zenei löktetés
- Az 5/8-os löktetésrend
- A periódus, a pontszerkezet
- A parlando, rubato és a giusto előadásmód
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A folklór ismeret tantárgy témaköréhez kapcsolódó szokásdalok
- A hangszerek, hangszer-együttesek, zenekari felállások tájegységek szerint
- A zene és tánc összefüggései tájegységek és tánc típusok szerint
- Zenefelismerés

Követelmények

- A tanuló ismerje az emberi hang sajátosságait a tanult népdalok szövegét, dallamát, az alapvető ritmusértékeket, képleteket, a periódust, a különböző előadásmódokat, a hangszereket, a kíséretmódokat
- A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen felül énekelni, a népdalok csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatására, a kezdőhanghoz való igazodásra, az előénekeshez történő bekapcsolódásra, a kíséretmódok felismerésére, a hangszerek felismerésére, a táncdallamok és tánc típus hallás utáni felismerésére, azonosítására. Az eddig tanult ismeretek összegzésére, a tananyag összefüggéseinek felismerésére.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A zenei stílusok táji tagolódásának felismertetése

- A zenei dialektusok előadásmódjának, stílusjegyeinek felismertetése
- A kíséretmód és a tánc összefüggéseinek megismertetése, tudatosítása
- Az aszimmetrikus zenei löktetés felismerése, jellemzőinek azonosítása
- A táncszók funkciójának, használatának, szövegeinek (az adott tájegység szerinti) megismertetése. A népzenei kiadványok népszerűsítése
- A stílusismeret, az éneklési készség, a díszítéstechnika, az előadásmód fejlesztése
- A különböző népzenei dialektusok felismerési képességének, a dialektusok díszítésmódjainak megszólaltatásához szükséges készségek fejlesztése

Tananyag

- A „jaj-nóták” jellemzői
- Az aszimmetrikus löktetés
- Az erdélyi éneklési stílus és díszítéstechnika
- Táncszók, csujogatások
- Az periódus és a tánc összefüggései
- A sánta dúvó kíséret
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- Az erdélyi zenekari felállások, ismert adatközlők

Követelmények

- A tanult népdalok szöveg és dallamismerete, csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatása, díszítése, a táncszók ismerete, gyakorlati alkalmazása
- A tanuló legyen képes a „jaj-nóták” felismerésére, éneklésre, a jellegzetes erdélyi hangszerek, a táncdallamok és tánc típus és kíséret módok felismerésére

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A zenei stílusok táji tagolódásának felismertetése
- A zenei dialektusok előadásmódjának, stílusjegyeinek felismertetése
- A kíséretmód és a tánc összefüggéseinek megismertetése, tudatosítása
- A tánc közbeni éneklés és csujogatás készségszintű ismeretének kialakítása
- A szólóéneklés közönség előtti megvalósítása
- A táncszók funkciójának, használatának, szövegeinek (az adott tájegység szerinti) megismertetése
- A táji dialektusokra jellemző hangszín technikájának elsajátítása

- A stílusismeret, a zenefelismerés, az éneklési készség, a díszítéstechnika, az előadásmód fejlesztése
- A különböző népzenei dialektusok felismerési képességének, a dialektusok díszítésmódjainak megszólaltatásához szükséges készségek fejlesztése

Tananyag

- A szinkópás ritmusok az erdélyi népzeneben
- Az erdélyi éneklési stílus és díszítéstechnika
- Táncszók, csujogatások tájegységnek megfelelően
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- Az erdélyi zenekari felállások, ismert adatközlők (tájegységnek megfelelően)
- A siratók és keservesek jellemzői
- Tájai dialektusokra jellemző hangszertársulások
- Alapvető népzenei kiadványok hangzó anyagok ismerte

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét, dallamát, a díszítéseket, a táncszókat, azok gyakorlati alkalmazását
- A tanuló legyen képes az önálló, közönség előtti éneklésre, a hangszerek felismerésére, a táncdallamok és táncstílus felismerésére

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tánc közbeni énekléstechnikájának fejlesztése
- Egyéni előadói képességek fejlesztése
- A zenei stílusok táji tagolódásának felismertetése
- A zenei dialektusok előadásmódjának, stílusjegyeinek felismertetése
- A kíséretmód és a tánc összefüggéseinek megismertetése, tudatosítása
- A táji dialektusokra jellemző hangszín technikájának elsajátítása
- A stílusismeret, a zenefelismerés, az éneklési készség, a díszítéstechnika, a légzéstechnika, az előadásmód fejlesztése
- A különböző népzenei dialektusok felismerési képességének, a dialektusok díszítésmódjainak megszólaltatásához szükséges készségek fejlesztése

Tananyag

- A szinkópás ritmusok az erdélyi népzeneben felismerésére, a táncdallamok és tánc típus felismerésére és azonosítására, a csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatásra

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A vokális és instrumentális népzene dialektusterületeinek, az éneklési technikák stílusjegyeinek, a díszítési módoknak, a hangszeres népzene jellemzőinek képességfejlesztése
- A hangszeres népzene és a tánc típusok összefüggéseinek felismertetése
- A stílusismeret, a zenefelismerés, az éneklési készség, a díszítéstechnika, az előadásmód fejlesztése

Tananyag

- A vokális és instrumentális népzene jellemzőinek összefoglalása, rendszerezése
- A tanult népdalok ismételése, gyakorlása
- A tanult éneklési technikák gyakorlása
- Hangszerfelismerés
- Tánczene felismerés (tájegység, típus)
- Az adatközlők életútja
- Neves gyűjtők: Kodály Zoltán, Bartók Béla, Lajtha László, Kallós Zoltán

Követelmények

- A tanuló ismerje a néptánc tantárgyon belül választott és a helyi tantervben meghatározott táncokhoz kötődő népdalokat, az alapvető ritmusértékeket, ritmusképleteket, az adott tájegység jellemző hangszereit, hangszer-együtteseit, zenekari felállásait, a periódus fogalmát, jellemzőit és összefüggéseit a táncokkal, a „jaj-nóta”, sirató és keserves fogalmát, ismert adatközlők, gyűjtők életútját
- A tanuló legyen képes a tanult népdalok memoriter éneklésére önállóan, a tanult díszítési technikák alkalmazására, alkalmazkodni a csoport hangszínéhez, hangmagasságához, a tanult hangszerek, kíséretmódok felismerésére

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- 1 db tábla, vagy flipchart
- 1 db történelmi Magyarország térkép vagy néprajzi térkép

- Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor
- A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok
- Népzenei kézikönyvek, lexikonok, kották
- Népzenei hangfelvételek, videó és/vagy DVD filmek

5. 6. TÁNCJELÍRÁS-OLVASÁS

A képzés járuljon hozzá a mozdulatok tudatos időbeli, (ritmikai) térbeli, (plasztikai) erőfokbeli (dinamikai) elemzéséhez, a testtudat, a mozgáskoordináció kialakításához, a magyar néptánc táncjelírással közölt folyamatainak megismeréséhez, egyszerű motívumok, motívumsorok lejegyzéséhez.

Továbbképző évfolyamok

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A mozdulatelemzés három alaptényezője (plasztika, ritmika, dinamika), összefüggéseinek feltárása
- A mozdulattípusok három leggyakoribb fajtája (lépés, ugrás, gesztusok) valamint a helyzettípusok fogalmának értelmezése
- A mozdulatok elemzésének módjának, a táncjelírás alapfogalmainak (vonallrendszer, irányok) rögzítése, a tanult mozdulat- és helyzettípusok jelölési rendszerének megismertetése
- A mozdulatanalizáló képesség, a mozgáskoordináció, a tér-, ritmus és dinamikai érzék, a testtudat fejlesztése

Tananyag

- A tánc tagolódása: fázis, motívum, motívumfűzés
- A mozdulatelemzés három alaptényezője (plasztika, ritmika, dinamika) és azok összefüggései
- A táncjelírás alapfogalmai (vonallrendszer, irányok) és alkalmazásuk
- A mozdulat típusai (lépés, súlyt hordó láb mozgása, gesztus, ugrás) és jelölése
- A helyzet típusai (testpozíció-állás, súlytalan testrészek mozdulatlansága, szünet a testben, térben, helyen) és jelölésük
- A táncjelírásban használt kiegészítő jelek (távolság csökkentés, növelés, földhöz

közeli lábmozdulatok, kis térdhajlítás, feszítés, a lábfej részei, dinamikai jelek, pozíciójelek, forgatás jele) és alkalmazásuk

Követelmények

- A tanuló ismerje a mozdulatelemzés alaptényezőit, a tanult mozdulat és helyzettípusokat, a táncjelírás vonalrendszerét és jeleit
- A tanuló legyen képes a frontirányok felismerésére és helyes használatára, a gesztusirányok egzakt módon való meghatározására, a motívumok ritmusának pontos eltapsolására, a motívumokban szereplő mozdulattípusok felismerésére, az egyszerű motívumok, folyamatok pontos leolvasására és előadására

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A további mozdulattípusok: forgások, forgatások, keringés fogalmának, jelrendszerének értelmezése
- A mozdulatelemzéshez szükséges kiegészítő fogalmak: páros viszony, fogások, táncos-eszköz viszonyának rögzítése
- A mozdulatelemzésnél tanultak lejegyzése táncjelírással
- A mozdulatanalizáló és szintetizáló képesség, a mozgáskoordináció, a tér, ritmus és dinamikai érzék, a testtudat fejlesztése

Tananyag

- A mozdulat további típusai (forgás, forgatás, keringés) jelölése és olvasása
- Kiegészítő fogalmak (páros viszony, fogások, táncos-eszköz viszonya) jelölése és olvasása
- Táncjelírásnál használt kiegészítő jelek (testrészek, ízületek) jelölése és olvasása
- Követelmények
- A tanuló ismerje a helyzet- és mozdulattípusokat és azok jelölését a vonalrendszerben
- A tanuló legyen képes a különböző tánc típusok motívumainak helyes leolvasására, stílusos előadására, a csapásoló és eszközös motívumok pontos interpretálására, egy motívumsor leolvasására, folyamatos előadására

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- 1 db tábla, vagy flipchart
- Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

- A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok
- Kézikönyvek, lexikonok

A tehetséggondozás feladatai Néptánc tanszakon:

- a szabadon választható tárgyak mozgásanyagának magasabb szintű elsajátítása,
- fellépési lehetőségek biztosítása az iskolai rendezvényeken,
- versenyek szervezése, területi, országos versenyekre nevezés,
- egyéni foglalkoztatás,
- nívócsoporthoz létrehozása,
- egyéni életutak irányítása.

6. VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

Általános alapelvek:

- A tanulók felvételi vizsgával kerülhetnek a tanszakra. Ezt követően félévi, év végi valamint alapvizsga keretén belül adnak számot tudásukról, elméletben valamint gyakorlatban.
- néptáncból csoportosan, illetve egyénileg elméletből valamint táncstudásból (improvizáció),
- népi énekből és folklórismeretből egyénileg szóban és írásban.
- Cél, hogy a 6. évfolyam végén megfeleljen a továbbképző felvételi követelményeinek.

FELVÉTELI VIZSGA:

- Cél a tanulók alkalmasságának vizsgálata.
- ritmusérzék, énektudás, közösségi viselkedés.

FÉLÉVI VIZSGÁK:

Táncból:

- A vizsga csoportban történik, mindig az adott évfolyam anyagából a szülők előtt.
- A gyerekek egy óra keretén belül mutatják be az addig tanultakat. Nem koreográfiák kerülnek bemutatásra, hanem csak etűdök, illetve a tanult táncanyag improvizálása.

- A vizsgán csak a szaktanár vesz részt.

Kötelező tárgyból:

- A fél év alatt tanultakból előre összeállított kérdéssor alapján írásban történik a beszámoló.
- Mindig az évfolyamnak megfelelő tananyagra épül

ÉV VÉGI VIZSGA:

Az év végi vizsgák hasonlóan a félévi vizsgákhoz, két részből állnak, táncból, illetve a kötelező tantárgyból.

Táncból:

- Minden páratlan évben „házi” vizsga van, csak a helyi tantestület előtt (két pedagógus) egyénileg szóban (kapcsolódó táncelméleti kérdésekből), valamint az adott évfolyam táncanyagából történő improvizálás keretében.
- A tanulónak a tanult tánc típusból improvizálnia kell 1.5 perces ismert zenére. Tudnia kell minimum két tanult népdalt.
- A tanulónak ismernie kell a tánchoz kapcsolódó elméleti anyagot, melyet kérdések formájában előre megszerkesztve megkap.
- Minden páros évben külsős szakértő bevonásával történik a vizsga a fenti szisztéma szerint.

Kötelező tárgyból:

- Minden páratlan évben itt is „házi” vizsga van, csak a helyi tantestület előtt (két pedagógus) egyénileg írásban, valamint szóban az adott évfolyamban tanultakból. Tételsor alapján, mely átfedi az egész évben tanultakat.
- Minden páros évben itt is külsős szakértő bevonásával történik a vizsga a fenti szisztéma szerint.

ALAPVIZSGA:

- Az alapvizsgára 6. évfolyam végén kerül sor akkor, ha a tanuló jelentkezik rá (nem kötelező, de amennyiben tovább akarja folytatni tanulmányait ajánlott).
- A vizsga külsős szakértő, valamint a pedagógus előtt folyik táncból, valamint a kötelező tárgyból.
- Két részből tevődik össze: elméleti és gyakorlati vizsga a 6 évfolyam anyagát összegezve.

Táncból:

- A tanuló 3 táncot illetve táncstílust húz a 6 évfolyam anyagai közül, melyek közül egyet ő választ bemutatásra, egyet pedig a vizsgabizottság. Ezekből kell adott zenére 1.5, 1.5percet szabadon improvizálnia.
- A húzott táncanyagokhoz kapcsolódó elméleti kérdésekre szóban kell válaszolnia. A kérdéseket előre összeállított lista alapján minden tanuló ismer. A kapcsolódó kérdések viselethez, táncos viselkedéshez, zenéhez, helyhez kötődnek.
- Az osztályzatot a két vizsgarész átlaga adja.

Kötelező tárgyból:

- A 6 év anyagából összeállított tételsor alapján szóban egyénileg, valamint írásban csoportosan történik a szintfelmérés.
- Az írásbeli vizsga kérdései között szerepel feleletválasztás, fogalom, valamint esszé- kérdés is.
- A szóbeli vizsga tételhúzás alapján történik, előre összeállított tételsor szerint, mely a 6 év alatt tanultakat foglalja össze.
- Az osztályzatot a két vizsgarész átlaga adja.
- Felmentés az alapvizsga alól:
- Tanulmányi versenyen való jó szerepléssel a tanuló felmentést nyerhet a vizsga alól.

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA:

- Az a tanuló, aki a tanítási év közben a tananyagot hamarabb teljesítette, az egyes évfolyamokat átugorni kívánja, így eggyel vagy több évfolyammal magasabban szeretné folytatni tanulmányait, az adott tanév(ek) vizsgaanyagából osztályozó vizsgát köteles tenni.
- Szintén osztályozó vizsgát köteles tenni az a tanuló, akinek hiányzása meghaladja a törvényben foglaltakat, illetve akit felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.
- A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bizottság 3 főből áll (igazgató vagy ig. helyettes és két tanár). Az osztályozó vizsga követelményei megegyeznek az adott évfolyam(ok) tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeivel, amely a pedagógiai program és helyi tanterv részét képezi.

JAVÍTÓ VIZSGA:

- Annak a tanulónak, aki a tanítási év végén főtárgyból és kötelező tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, lehetősége van javítóvizsga letételére az adott tanév tananyagából.
- A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bizottság 3 főből áll (igazgató vagy ig. helyettes és két tanár). A javító vizsga követelményei megegyeznek az adott évfolyam tantárgyankénti követelményeivel, amely a pedagógiai program és helyi tanterv részét képezi.

Szakirodalom:

- Flórián Mária: Magyar parasztviséletek
- Tátrai Zsuzsanna -Karácsony Molnár Erika: Jeles napok ünnepi népszokások
- Farkas Zoltán-Tóth Ildikó: A magyar néptánc tanulás alaptechnikái
- Andrásfalvy Bertalan -Borbély Jolán: Magyar néptánc hagyományok
- Magyar néprajz VI. kötet népzene, néptánc, népi játék,
- Lázár Katalin: Népi játékok
- Antal László: Néptánc pedagógia
- Néptánc nyelven: A Tímármódszer alkalmazása a játékokra és a táncra neveléshez
- Martin György: A Sárköz-Dunamenti táncok motívum kincse

IV. MODERNTÁNC TANSZAK

A TANSZAK CÉLJAI, FELADATAI, TANTÁRGYAI, A TANTÁRGYAKHELYE A TANSZAK PROGRAMJÁBAN, ÉS AZOK ÓRASZÁMAI, KÖVETELMÉNYEI

1. AZ ALAPFOKÚ MODERNTÁNCOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

A XXI. század társadalmi elvárásainak következtében állandóan alakuló, formálódó tánc kultúrák megjelenési formájának központi kérdése az önálló individuummal rendelkező ember. A testi, szellemi valamint lelki folyamatokra épülő mozgás megnyilvánulási formái elősegítik az emberi kapcsolatok kialakulását, az értelmi és érzelmi képességek kibontakoztatását és az önfejlesztés lehetőségének megélését

A moderntánc oktatása megteremti a harmonikus, egészséges személyiséggel rendelkező, társas kapcsolatokban jártas embert. Nyitott és értő közönséget nevel, miközben biztosítja a hivatásos pályaorientációt.

A technikai képzés elősegíti az oktatási folyamatban résztvevők számára a saját adottságaik szerinti képességfejlesztést. Az évenként meghatározott fejlesztési feladatok és a tananyag spirális elrendeződése lehetővé teszi az összevont osztályokban történő oktatást és nagyobb szabadságot teremt a pedagógus számára az oktatási folyamat megszervezése során.

2. A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tantárgyak

Főtárgy:

- Berczik-technika (1-2. előképző évfolyamon, 1-2. alapfokú évfolyamon)
- Jazz-technika (3-6. alapfokú évfolyamon és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

- Kreatív gyermektánc (1-2. előképző évfolyamon, 1-2. alapfokú évfolyamon)

- Limón-technika (5-6. alapfokú évfolyamon)
- Tánc történet (9-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy: az összevont osztályokban:

- Tánc történet
- Limón-technika

Választható tantárgyak:

- Kreatív gyerektánc (1-2. előképző évfolyamon, 1-2. alapfokú évfolyamon)
- Berczik-technika (1-2. előképző évfolyamon, 1-2. alapfokú évfolyamon)
- Jazz-technika (3-6. alapfokú évfolyamon)
- Kontakt improvizáció (5-6. alapfokú évfolyamon)
- Lábán-technika (7-8. továbbképző évfolyamon)
- Repertoár (7-10. továbbképző évfolyamon)
- Graham-technika (9-10. továbbképző évfolyamon)
- Improvizáció és kompozíció (9-10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	1	1	3	3	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy	1	1	1	1			1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy					1-2	1-2			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam) Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

Tantárgyfelosztás:*Előképző 1-2.*

Berczik technika	heti 1 óra	36 óra/év
Kreatív gyermektánc	heti 1 óra	36 óra/év

Alapfok 1-2.:

Berczik technika,	heti 3 óra	108 óra/év
Kreatív gyermektánc	heti 1 óra	36 óra/év

Alapfok 3-4.:

Jazz-technika	heti 4 óra	144 óra/év
---------------	------------	------------

Összevonás esetén (1-2.)

Jazz-technika	heti 3 óra	108 óra/év
Kreatív gyermektánc	heti 1 óra	36 óra/év

Összevonás esetén (5-6.)

Jazz-technika	heti 3 óra	108 óra/év
Limón technika	heti 1 óra	36 óra/hét

Alapfok 5-6.:

Jazz-technika	heti 3 óra	108 óra/év
Limón technika	heti 1 óra	36 óra/hét

Továbbképző 7-8.

Jazz technika	heti 4 óra	144 óra/év
---------------	------------	------------

Összevonás esetén (5-6.)

Jazz-technika	heti 3 óra	108 óra/év
Limón technika	heti 1 óra	36 óra/hét

Továbbképző 9-10.

Jazz-technika	heti 3 óra	108 óra/év
Tánc történet	heti 1 óra	36 óra/év

3. A MODERNTÁNC ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI**Kiemelt kompetenciák a moderntánc területén****Szakmai kompetenciák**

- A táncos képességek, készségek, jártasságok, kialakítása és fejlesztése

- A tér, idő, energia rendszereinek, törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása
- A táncstílusok és technikák általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása
- A mozgásmemória fejlesztése és a stílusérzék kialakítása
- Az improvizációs készség kialakítása és fejlesztése
- A színpad és a színpadi jelenlét általános törvényszerűségeinek megismertetése
- Tudatos előadói, táncos magatartás kialakítása és fejlesztése az életkori sajátosságoknak és az előképzettségnek megfelelően
- A táncművészet legfontosabb irányzatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése és tudatos értelmezése
- A művészetek és társ művészetek megismerése iránti igény kialakítása

Személyes kompetenciák

- Az esztétikai érzék kialakítása és fejlesztése
- A zenei ízlésformálás
- A tudatos és rendszeres munkára nevelés
- Nyitottságra és művészi alázatra nevelés
- Folyamatos ismeretbővítés valamint analizáló és szintetizáló tudás kialakítása
- A vizuális memória fejlesztése és a térben való tájékozódás képességének kialakítása
- A testi, lelki állóképesség fejlesztése, a személyiség kibontakoztatása
- A kommunikációs csatornák felismerése és alkalmazása

Társas kompetenciák

- A csoport és a csoportnorma kialakítása
- A csoportos alkotásban való aktív részvétel öröme
- A szabálytudat kialakítása
- A közösség tagjainak elfogadása és a közösségi szemlélet kialakítása
- A társak felé irányuló aktív figyelem kialakítása és fejlesztése
- Az egészséges életmódra nevelés
- A szocializációs normák kialakítása, a viselkedéskultúra megalapozása
- A környezet megóvásának igénye
- Módszerkompetenciák

- A motivált ismeretbefogadás igényének kialakítása és képességének fejlesztése
- A testtudat kialakítása
- A hatékony ismeretbefogadásra nevelés és az önálló tanulás képességének kialakítása
- Az ok-okozati összefüggések megértése
- A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása
- A tehetséggondozás és pályaaorientáció
- Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más táncstílusokban és élethelyzetekben

4. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

- Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett
- Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

- A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsgatantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező iskola állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá

Vizsga tantárgyak

- Művészeti alapvizsga
 - Jazz-technika
 - Limón-technika

- Művészeti záróvizsga
 - Jazz-technika
 - Tánc történet

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

- Menteshet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként illetve párban - helyezést ért el

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

- A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyaként külön-külön osztályzattal kell minősíteni
- A művészeti alapvizsga illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja (ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő)
- Amennyiben az iskola előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni
- Eredményes művészeti alapvizsgát illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette
- Sikertelen a művészeti alapvizsga illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott
- Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette

5. TANTÁRGYAK

FEJESZTÉSI FELADATOK, TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK

5. 1. BERCZIK-TECHNIKA

A Berczik-technika olyan - értékes zenékre, azokkal teljes harmóniában

végrehajtott és az esztétikai törvényszerűségeknek megfelelő - gimnasztikai alapú mozgásanyag és tánctechnikai mozgásformák összessége, amely magában foglalja a szükséges és egészséges természetes mozgásfajtákat.

Ízlés, jellem és személyiségformáló ereje a pozitív érzelmek felkeltésével kreativitásra, alkotásra, logikus gondolkodásra nevel.

Olyan izomérzékelést fejleszt ki, amely később megfelelő önkontrollt biztosít és fokozott plaszticitáshoz vezet, egyben elősegíti a formaérzék és formalátás kialakulását is.

Ismereteket ad át a tér, az idő és az erő összetevőiről és a mozgással való kapcsolatokról. A zene és a mozgás összhangja, a zenei periódusokhoz és hangsúlyokhoz való alkalmazkodás külön hangsúlyt kap.

A profilaxis, az alkatalakítás és a rekreáció módszere is. A képzés által olyan előkészítést kap a test, amelyre később bármely más tánctechnika is ráépíthető

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az izomzat gimnasztikus kidolgozottságának, az ízületek és szakaszok valamint a testrészek egymástól függetlenített mozgásszabadságának, a tudatos mozgáskoordinációnak, az ízületek és szakaszok együttes, egyidejű összehangolásának, a zenei műveltségnek, a zene és a mozgás összehangoltságának fejlesztése.
- Az alkat optimalizálása.
- A formaérzék kialakítása.
- A légzőizmok működésének tudatosítása.
- A testismeret, testtudat, önismeret, helyes énkép kialakítása, az együttműködési, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Az erő, a változatos mozgásdinamika, ritmika alkalmazásának ösztönzése.
- A bemutató szerek használatával célunk az egyéni gondolatok, ötletek felébresztése, a kezűgyesség, a koordinációs
- technika fejlesztése, a síkok, kartechnikák tanulásának megkönnyítése, az egyéni fantázia kibontakoztatása, az esztétikai hatás
- fokozása.

Tananyag

- Alapgyakorlatok
- Járás és futásgyakorlatok kartartásokkal, kargyakorlatokkal körben
- A természetes járás, mint a mozgásformák változatainak alapja (Lábvezetés, testsúlyáthelyezés, törzs-, kar kísérő
- kilengései)
- A természetes testtartás, mint a testkidolgozás mozgásanyagának alapja, a helyes tartás kialakítása, tudatosítása, az
- eltérések korrekciója
- Alapjárás, lábujjon-, sarkon-, külső talpélen, hajlított térdel-, nyújtott lábemeléssel járás, érintőjárás, futás
- térd/sarokemeléssel
- Alaptartás, pihenőtartás állásban, ülésben
- Középgyakorlatok fentről lefelé haladva, változatos kiinduló helyzetekből, kombinációkkal, variációkkal,
- szimmetrikus kivitelezésben
- Törzsgyakorlatok nagy alátámasztással fekvésben, ülésben: a gerincoszlop nyaki-, háti-, központi- és keresztcsonti
- szakaszának nagyobb egységekben történő átmozgatása, változatos dinamikai és ritmikai feladatokkal kombinálva
- Törzsdöntés, törzsdőlés, rész- és teljes törzshajlítás
- Ülésmódok
- Kar-, kéz- és ujjgyakorlatok a legváltozatosabb ülésekben, szimmetrikusan
- A lapocka és felkar, az alkar, a kézfej és az ujjak az anatómiai lehetőségek szerint végrehajtható mindenirányú
- foglalkoztatása: emelés, fordítás, körzés, hajlítás, nyújtás, távolítás, összezárás, takarás, a gyakorlatok segítése, az
- előadásmód finomítása
- Az alsó végtag gyakorlatai ülésben, fekvésben
- A talp, a lábfej, az ujjak, az alsó lábszár, a felső lábszár izmainak megfelelő erősítése, a természetes tartás, a helyes járás kialakítása, a deformációk megelőzése, kiküszöbölése: átgördülés, körzés, behúzás-nyújtás, távolítás, hajlítás, emelés, körzés, fordítás
- Szökdelő gyakorlatok, lendületvételek
- Kiegészítő gyakorlatok és feladatok

- Koordinációs és táncos feladatok
- Népi játékok és néptánc egyszerű lépéseinek és dallamainak felhasználásával végzett gyakorlatok
- Improvizáció, szabad tánc: az egyes mozgásformák változatos testhelyzetekben való gyakorlása a tanult motívumok, gyakorlatok alapján saját, egyéni mozgásrendszere és mozgáskulcsai segítségével a zene által keltett gondolatok táncban történő kifejezése
- Etűd: az egyes mozgásformák változatos testhelyzetekben való gyakorlása érdekében a tanár által készített etűd elsajátítása
- Bemutató szerek használata a középgyakorlatokban
- Tanévenként egy fő szer választható: similibda, fél-karika, 2 db ritmusbot (kiegészítő lehet a korong, a dob a négy évfolyamon végig)
- Ismerkedés a mozgás esztétikai tényezőivel
- Tér: a testrészek egyidejű egymáshoz való viszonya a térben
- Mozdulatplasztika: a mozdulat iránya (a relatív fő front, konkrét irányskála), magassági foka, hajlítási szöge
- A mozgásfolyamat rendezettsége, a mozdulatok egymáshoz való viszonya: a moduláció, a térrajz
- Idő: a mozdulatok egyidejű időbelisége, a mozdulat ritmikája: metrum, ritmus, tempó és összhangja
- A mozgásfolyamat egymásutánosságának időbeli rendje, motívum, mondat, periódus
- Erő: a mozdulatrészek egyidejű egymáshoz való viszonya az erőadagolás szempontjából
- A feszülő skála erőváltozatai: vezetett, ellenálló, fékezett, hangsúlyozott, rögzítő
- A lazító skála erőváltozatai: ernyesztés, rázás, ejtés, esés
- Ezek kombinációja: lendítés, ruganyozás
- A mozgásfolyamat egymásutánosságának erőbeli rendje, hangsúlyelhelyezések, erősítés-gyengítés

Követelmények

- A tanuló ismerje a gyakorlatok esztétikus, plasztikus végrehajtásának elveit, a térirányok, térlépcsők alkalmazását, a mozgás esztétikai törvényszerűségeit a korosztálynak megfelelő szinten
- Legyen képes az ízületek és nagyobb szakaszok egymástól elkülönített mozgására, függetlenítésére, együttes, egyidejű összehangolására valamint az

alap motorikus mozgásokra előre-, hátra-, oldalt-, átlós haladásra és fordulásra. Mozdulatokra a tér mindhárom szintjén.

- Határozza meg és használja a saját terét, hajtson végre mozgásokat egyenes és íves vonalon
- Legyen képes a tanult mozgásformák önálló, tudatos, kreatív, precíz végrehajtására, a tudatos izommunkára, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek korosztályi szintnek megfelelő, tudatos használatára, alakzatok kialakítására, szabálykövető magatartásra, a feladat- és szerepvállalásra, a tanult mozgásformák és etűdök zenével összehangolt csoportos előadására, társas együttlétre, mások elfogadására, fizikai kontaktus létesítésére

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az izomzat gimnasztikus kidolgozottságának, az ízületek és szakaszok valamint a testrészek egymástól függetlenített mozgásszabadságának, a tudatos mozgáskoordinációnak, az ízületek és szakaszok együttes, egyidejű összehangolásának, a zenei műveltségnek, a zene és a mozgás összehangoltságának fejlesztése.
- Az alkat optimalizálása.
- A formaérzék kialakítása.
- A légzőizmok működésének tudatosítása.
- A testismeret, testtudat, önismeret, helyes énkép kialakítása, az együttműködési, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Az erő, a változatos mozgásdinamika, ritmika alkalmazásának ösztönzése.
- A bemutató szerek használatával célunk az egyéni gondolatok, ötletek felébresztése, a kézügyesség, a koordinációs technika fejlesztése, a síkok, kartechnikák tanulásának megkönnyítése, az egyéni fantázia kibontakoztatása, az esztétikai hatás fokozása.

Tananyag

- Bemelegítő járás és futásgyakorlatok kartartásokkal, kargyakorlatokkal körben, alapjárással, lábujjon, sarkon, külső talpélen, hajlított térddel, nyújtott lábemeléssel járás, érintőjárással, passzé járással, hintajárással, futás párhuzamos és terpesztett térd emeléssel, sarokemeléssel
- Középgyakorlatok fentről lefelé haladva, változatos kiinduló helyzetekből,

- kombinációkkal, variációkkal szimmetrikusan
- Törzsgyakorlatok nagy alátámasztással fekvésben, ülésben, térdelésben
 - A fekvő- és ülőhelyzetekben tanult gyakorlatok végrehajtása térdelésben és rövid ideig állásban, nehezített változatban
 - A mozgásnak és kidolgozásnak megfelelő változatos dinamikai és ritmikai feladatokkal a gerincoszlop nyaki-, háti-, központi- és keresztcsonti szakaszának nagyobb egységeiben, a nehézségi szint, a tempó fokozásával, változó dinamikával
 - Kargyakorlatok a legváltozatosabb ülésekben, szimmetrikusan: lapocka és felkar, alkar, kézfej és ujjak
 - Az alsó végtag gyakorlatai ülésben, fekvésben, rúdnál: talp, lábfej, ujjak, alsó lábszár, felső lábszár
 - Szökdelő gyakorlatok, lendületek, ugrás-előkészítő gyakorlatok
 - Kiegészítő gyakorlatok és feladatok
 - Koordinációs, táncos feladatok a magyar néptánc egyszerű lépései és dallamai felhasználásával
 - Improvizáció-szabadtánc: a test önálló „gondolatainak”, érzéseinek a külső szemlélő által észlelhető kifejezése az addig tanult motívumok, gyakorlatok alapján saját, egyéni mozgásrendszere és mozgáskulcsai segítségével
 - Etüdkészítés: a tanár által készített etüd elsajátítása és diktálásra bemutatása, önálló etüdkészítés számolásra, rövidebb, egyszerűbb zenei egységekre készített „koreográfia” szólóban
 - Bemutató szerek használata a középgyakorlatokban
 - Tanévenként egy fő szer választható: műanyag labda, kiskarika, egy-két kisszalag, bot (kiegészítő lehet: korong, dob a négy évfolyamon végig)
 - A mozgás esztétikai tényezői: Tér, Idő, Erő

Követelmények

- A tanuló ismerje a gyakorlatok esztétikus, plasztikus végrehajtásának elveit, a térirányok, térlépcsők alkalmazását, a mozgás esztétikai törvényszerűségeit
- Legyen képes az ízületek és nagyobb szakaszok egymástól elkülönített mozgatására, függetlenítésére valamint együttes, egyidejű összehangolására, az alap motorikus mozgásokra, előre-, hátra-, oldalt-, átlós haladásra és fordulásra. Mozdulatokra a tér mindhárom szintjén, határozza meg és használja a saját terét, hajtson végre mozgásokat egyenes és íves vonalon
- Legyen képes a tanult mozgásformák önálló, tudatos, kreatív, plasztikus

végrehajtására, a tudatos izommunkára, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek tudatos használatára, alakzatok kialakítására, szabálykövető magatartásra, a feladatés szerepvállalásra, a tanult mozgásformák és etűdök zenével összehangolt csoportos előadására

- Legyen képes együttműködésre és társas együttlétre, mások elfogadására és fizikai kontaktus létesítésére

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az izomzat gimnasztikus kidolgozottságának, az ízületek és szakaszok valamint a testrészek egymástól függetlenített mozgásszabadságának, a tudatos mozgáskoordinációnak, az ízületek és szakaszok együttes, egyidejű összehangolásának, a zenei műveltségnek, a zene és a mozgás összehangoltságának fejlesztése.
- Az alkat optimalizálása.
- A formaérzék kialakítása.
- A légzőizmok működésének tudatosítása.
- A testismeret, testtudat, önismeret, helyes énkép kialakítása, az együttműködési, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Az erő, a változatos mozgásdinamika, ritmika alkalmazásának ösztönzése.
- A bemutató szerek használatával célunk az egyéni gondolatok, ötletek felébresztése, a kezűgyesség, a koordinációs technika fejlesztése, a síkok, kartechnikák tanulásának megkönnyítése, az egyéni fantázia kibontakoztatása, az esztétikai hatás fokozása.

Tananyag

- Bemelegítő járás és futásgyakorlatok kartartásokkal, aszimmetrikus kargyakorlatokkal körben, hintalépés előre-hátra, hármaslépés, táncos alapjáras, lábujjon, sarkon, külső talpélen járas, hajlított térdel, nyújtott lábemeléssel járas, érintőjáras, passzjáras, hintajáras, futás párhuzamos és terpesztett térdemeléssel/sarokemeléssel, galopp, alap tánclelések
- Az alsó végtag gyakorlatai rúdnál

- Középgyakorlatok fentről lefelé haladva, változatos kiinduló helyzetekből, kombinációkkal, variációkkal, szimmetrikusan
- Törzsgyakorlatok fekvésben, ülésben, térdelésben, állásban. A térdelő-, fekvő-, ülőhelyzetekben tanult gyakorlatok végrehajtása állásban, nehezített és kombinált formákban, változatos dinamikai és ritmikai feladatokkal, kisebb gerincegységekben, a nehézségi szint, a tempó fokozásával, változó dinamikával
- Kargyakorlatok a legváltozatosabb ülésekben, szimmetrikusan
- Az alsó végtag gyakorlatai ülésben, fekvésben, térdelésben, állásban
- Szökdelő gyakorlatok, lendületek, ugrás-előkészítő gyakorlatok, egyszerűbb ugrások
- Kiegészítő gyakorlatok és feladatok
- Koordinációs, táncos feladatok
- A magyar néptánc egyszerű lépései és dallamai felhasználásával
- Improvizáció-szabadtánc-etűdkészítés: számolásra szólóban, párban, rövidebb, egyszerűbb zenei egységekre készített „koreográfia” szólóban, majd párban
- Önálló feladatként csoportos etűd készítése „központilag adott” és szabadon választott zenére: 1-2 perces, az életkornak megfelelő zenére való saját koreográfiák
- Bemutató szerek használata a középgyakorlatokban
- Tanévenként egy fő szer választható, itt: műanyag labda, karika, 3 m-es szalag, bot (Kiegészítő lehet: korong, dob a négy évfolyamon végig)
- A mozgás esztétikai tényezői: Tér, Idő, Erő

Követelmények

- A tanuló ismerje a gyakorlatok esztétikus, plasztikus végrehajtásának elveit, a térirányok, térlépcsők alkalmazását, a mozgás esztétikai törvényszerűségeit
- A tanuló legyen képes az ízületek és nagyobb szakaszok egymástól elkülönített mozgatására, függetlenítésére valamint együttes, egyidejű összehangolására, az alap motorikus mozgásokra, előre-, hátra-, oldalt-, átlós haladásra és fordulásra.
- Mozdulatokra a tér mindhárom szintjén, határozza meg és használja a saját terét, hajtson végre mozgásokat egyenes és íves vonalon
- Legyen képes a tanult mozgásformák önálló, tudatos, kreatív, precíz végrehajtására, a tudatos izommunkára, a mozgás
- esztétikai törvényszerűségeinek tudatos használatára, alakzatok kialakítására, szabálykövető magatartásra, a feladat- és szerepvállalásra, a tanult mozgásformák

és etűdök zenével összehangolt csoportos előadására. Legyen képes együttműködésre és társas együttlétre, mások elfogadására és fizikai kontaktus létesítésére.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az izomzat gimnasztikus kidolgozottságának, az ízületek és szakaszok, valamint a testrészek egymástól függetlenített mozgásszabadságának, a tudatos mozgáskoordinációnak, az ízületek és szakaszok együttes, egyidejű összehangolásának, a zenei műveltségnek, a zene és a mozgás összehangoltságának fejlesztése.
- Az alkat optimalizálása.
- A formaérzék kialakítása.
- A légzőizmok működésének tudatosítása.
- A testismeret, testtudat, önismeret, helyes énkép kialakítása, az együttműködési, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Az erő, a változatos mozgásdinamika, ritmika alkalmazásának ösztönzése.
- A bemutató szerek használatával célunk az egyéni gondolatok, ötletek felébresztése, a kezűgyesség, a koordinációs
- technika fejlesztése, a síkok, kartechnikák tanulásának megkönnyítése, az egyéni fantázia kibontakoztatása, az esztétikai hatás fokozása.
- Önállóság, saját etűd-összeállítás bemutatásának képessége.

Tananyag

- Bemelegítő járás és futásgyakorlatok kartartásokkal, aszimmetrikus kargyakorlatokkal körben: hintalépés előre-hátra, hármaslépés, szökkenő hármaslépés, táncos alapjárással, lábujjon, sarkon, külső talpélen járás, hajlított térddel, nyújtott lábemeléssel járás, érintőjárással, passzjárással, hintajárással, futás párhuzamos és terpesztett térdemeléssel/sarokemeléssel, galopp, sasszé, alap tánclépések
- Az alsó végtag és a törzs gyakorlatai rúdnál
- Középgyakorlatok: fentről lefelé haladva, változatos kiinduló helyzetekből, kombinációkkal, variációkkal, aszimmetrikusan is
- Törzsgyakorlatok fekvésben, ülésben, térdelésben, támaszban, állásban. A mozgásnak és kidolgozásnak megfelelő változatos dinamikai és ritmikai feladatokkal, kisebb gerinc-egységekben, kombinációkban, variációkkal, a

nehézségi szint, a tempó fokozódásával, változó dinamikával.

- Kargyakorlatok a legváltozatosabb ülésekben és állásban szimmetrikusan és aszimmetrikusan
- Az alsó végtag gyakorlatai ülésben, fekvésben, térdelésben, állásban, elmozdulásban
- Diagonál gyakorlatok 1-4 fős csoportokban
- Szökdelő gyakorlatok, lendületek, ugrás-előkészítő gyakorlatok, ugrások összekötő lépésekkel
- Kiegészítő gyakorlatok és feladatok
- Koordinációs, táncos feladatok
- A magyar néptánc egyszerű lépései és dallamai felhasználásával
- Improvizáció-szabadtánc-etűdkészítés: rövidebb, egyszerűbb zenei egységre készített „koreográfia” szólóban, majd párban, csoportos etűd készítése „központilag adott” és szabadon választott zenére, 1-2 perces, az életkornak megfelelő zenére való önálló koreográfiák
- Bemutató szerek használata a középgyakorlatokban és az etűdökben
- Tanévenként egy fő szer választható: műanyag labda, 1 vagy 2 karika, 3-5 m-es szalag, bot (Kiegészítő lehet: korong, dob a négy évfolyamon végig)

Követelmények

- A tanuló ismerje a gyakorlatok esztétikus, plasztikus végrehajtásának elveit, a térirányok, térlépcsők alkalmazását, a mozgás esztétikai törvényszerűségeit
- A tanuló legyen képes az ízületek és nagyobb szakaszok egymástól elkülönített mozgatására, függetlenítésére valamint együttes, egyidejű összehangolására, az alap motorikus mozgásokra, előre-, hátra-, oldalt-, átlós haladásra és fordulásra.
- Mozdulatokra a tér mindhárom szintjén, határozza meg és használja a saját terét, hajtson végre mozgásokat egyenes és íves vonalon
- Legyen képes a tanult mozgásformák önálló, tudatos, kreatív, plasztikus végrehajtására, a tudatos izommunkára, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek tudatos használatára, alakzatok kialakítására, szabálykövető magatartásra, a feladatés szerepvállalásra, a tanult mozgásformák és etűdök zenével összehangolt csoportos előadására
- Legyen képes együttműködésre és társas együttlétre, mások elfogadására és fizikai kontaktus létesítésére

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Kísérő ritmushangszerek
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor
- A tantárgyhoz használt, évfolyamonként választható eszközök: similabda, félkarika, ritmusbot, műanyag labda 2-3 méretben, műanyag karika 2-3 méretben, kisszalag, 3-4 m-es szalag, kendő/fátyol, tornabot, korong, dob, ugrókötel vagy más eszközök az iskola helyi tanterve szerint

5. 2. KREATÍV GYERMEKTÁNC

A képzés feladata az önkifejezés mozgásban történő realizálása, az önfeledt játék megvalósítása, a különböző játékszabályok megismerése és alkalmazása, a játék örömeinek megélése.

A képzés célja, hogy a tanuló az önfeledt, ám a későbbiekben egyre tudatosabb mozgás segítségével jobban megismerkedjen testének képességeivel, a tér használatával, a dinamikai variációkkal és az idő, mint a zeneiség alkotóelemével.

Megtanulja figyelni, érteni és használni saját és mások nonverbális kommunikációját. Elsajátítja az együttműködés számtalan fajtáját.

A képzés hozzájárul a tanuló szocializációs, kommunikációs készségének, kezdeményezőképességének, önismeretének fejlesztéséhez.

Előképző évfolyamok**1. évfolyam****Fejlesztési feladatok**

- A tanuló mozgáskészségének fejlesztése
- A tanuló tér és formálátásának fejlesztése
- A tanuló önfegyelmének növelése
- A koncentrációképesség növelése
- A megfigyelőképesség kialakítása
- A kommunikációs képesség, játékbátorság, szabálytudat fejlesztése
- A közösségi érzés, a közösséghez tartozás tudatos kialakítása
- A verbális és nonverbális kommunikáció szinkronjának elősegítése

- A szocializációs folyamatok fejlesztése

Tananyag

- Ismerkedő táncok
- Ábrázoló táncok
- Csoportos táncok
- Ünnepi táncok
- Izom puzzle/testtudati táncok
- Kitalálás játékok
- Ábrázoló és csoportjátékok
- Anyaggal való játékok

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanév során ismerttetett táncjáték-fajtákat.
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a pár- és csoportválasztásra, a játéktevékenységre.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A kreativitás fejlesztése
- A testrészek mozgáslehetőségeinek megismertetése
- A test térben való mozgáslehetőségeink feltárása
- A tempókülönbségek felismerése, alkalmazása
- Egyszerű ritmusképletek megszólaltatása
- A helyzetfelismerő képesség fejlesztése
- A megoldási lehetőségek feltérképezése
- A döntésképeség növelése
- A mozgás kapcsolatteremtő lehetőségeinek alkalmazása
- A szociális érzékenység fejlesztése

Tananyag

- Energia levezető, összehangoló játékok
- Koncentrációt növelő játékok
- A feladatok egyénileg, páros, kis és nagycsoportos formában
- Alap mozgásformák elsajátítása, variálása, tudatosítása (kúszás, mászás, gurulás, lépés, járás, futás, ugrás)

- Alapvető gyakorlattípusok használata:
- Vezetés-követés: alárendeltség, fölérendeltség megtapasztalása
- Másolás-tükrözés: szinkronicitás, kánonforma
- Kontraszt variációk: mozgás-mozdulatalanság, kicsi-nagy mozgások, gyors-lassú mozgások tudatosítása
- Akció-reakció: párbeszédformák, folytatáson alapuló játékok
- Zenei táncjátékok
- Bizalmi játékok
- Fogócska és más, gyors reakciókészséget fejlesztő játékok
- Koncentrálás és kitalálás játékok
- Ábrázoló és csoportjátékok
- Anyaggal való játékok

Követelmények

- A tanuló ismerje az alapvető gyakorlattípusokat (vezetés-követés, másolás-tükrözés, kontrasztvariációk, akcióreakció) és a tanév során elsajátított különböző táncjátékfajtákat.
- A tanuló legyen képes az alap mozgásformák szabad variálására, a tanult mozgásformák gyakorlati megvalósítására, az új kapcsolatteremtési formák felhasználására valamint a térbeli és ritmikai alapfogalmak gyakorlati alkalmazására.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Önálló, aktív, kreatív mozgássorok létrehozásának ösztönzése
- A testtudat fejlesztése, a központ tudatosítása, izolációja, koordinációja
- Release alapok: az ellazulás technikájának megismerése, a földön való sérülésmentes mozgás illetve a földre való érkezés sérülésmentes formáinak feltérképezése
- Imaginációs alapok: a tanult lépések, mozgássorok képzeletben történő megjelenítésének kialakítása, képzettársítások összekötése a gyakorlati mozgással
- A mozgásmemória fejlesztése
- A problémák felismertetése előre és utólag
- A tér-, ritmika-, dinamika az életkornak megfelelő szintű alapelemek használata

- A kölcsönösségen alapuló szociális magatartás ösztönzése

Tananyag

- Energia kiegyenlítő, összehangoló játékok
- Koncentrációt növelő játékok
- Alapmozgásformák: döntések, dölések, esések, gurulások párban és egyénileg
- Lendített, ejtett, vezetett, tartott mozdulatok variálása, adaptálása más szabályrendszerekhez
- Térben haladás változatai, két- és háromdimenziós terek, térábrázolások megkülönböztetése
- Többszereplős térbeli képletek kialakítása, melyek megalapozzák a kompozíciókészítést
- Csoport improvizáció a tanultak felhasználásával
- 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es metrum ismerete és mozgásban való alkalmazása
- Hangok, szavak, énekhang játékos használata
- A végtag ízületek szabadságfokának megismerése a fő irányokban
- Az érzékszervek adta világ felfedezése
- A belső kép, tükörkép és a társak jelzései alapján kialakult énkép összevetése

Követelmények:

- A tanuló ismerje az alapmozgás formákat.
- A tanuló legyen képes tudatosan játszani a gravitáció és a teste adta lehetőségek széles spektrumával mind egyénileg, mind kis és nagy csoportban.
- Legyen képes aktívan, jó helyzetfelismeréssel részt venni egy csoport improvizációban, felhasználva a ritmika és a tér új ismereteit.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az absztrakció értése, létrehozása, más kontextusba való helyezése
- A koordinációs készség fejlesztése
- A térlátás, térfelosztás, téralkotás, térforma alkotás képességének fejlesztése
- A zenei szövegek értelmezése és az azokhoz való viszony definiálása, variálása

Tananyag

- Energia összehangoló játékok
- Bemelegítő, állóképesség javító, erősítő játékos gyakorlatok
- Koncentráló képességet javító feladatok

- A csont-, izom- és szalagrendszer feltérképezése, lehetőségeinek mozgásban való kipróbálása, a tapasztalatokból mozgásfolyamok alakítása
- Térformák (kocka, mozgásgömb), egy, két és háromdimenzionális irányok használata
- Az alap mozgásformák kötésének variációi, egyéni mozdulatsorrrá való rögzítése
- Testkapcsolatok (bodyhalf, diagonális kapcsolat, fejtető-farokcsont, ülőcsont-sarokcsont, tengelyek mentén való elválasztás illetve forgatás)
- Zenei ritmusok, szerkezetek analizálása, megértése, ritmikai képletek variálása, kánon, felezés, kiegészítés
- Etűdök készítése egyénileg és kiscsoportban
- Imagináció: képzeletbeli mozgások, tárgyakra való mozdulati reflektálás
- Mozgáselemzés, stíloselemzés
- Csoportimprovizáció stílusok, irányzatok szerint

Követelmények

- A tanuló ismerje saját testének lehetőségeit és korlátait, tudatosan használja és koordinálja testrészeit.
- Otthonosan mozogjon a tér rendszerében, tudatosan formálja a teret maga körül, ismerje a zene alapvető alkotórészeit.
- A tanuló legyen képes egy egyszerűbb zenemű szerkezetének felismerésére, mozgásfolyamok létrehozására és rögzítésére mind egyénileg, mind párban illetve kiscsoportban.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Kísérő hangszerek
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

5. 3. JAZZ-TECHNIKA

A jazz-technika a klasszikus balett, az afrikai és latin-amerikai táncok hagyományaira épülő színpadi táncforma. Jellemzői az izoláció és koordináció, az éles ritmikai és dinamikai kontrasztok, törekvés a könnyed, közérthető, expresszív előadásmódra.

Az oktatási folyamat célja, hogy a tanulók, a táncpedagógus irányításával tudatosan koordinált, plasztikus, egészséges testet fejlesszenek. A tanulók képessé válnak a művészi munkára, melyben az izolációs technika által magas szintre fejlődik koordinációs készségük és létrejön a dinamikai különbségekre épülő tudatos, harmonikus mozgás.

Az egyes évfolyamok számára összeállított tréningek a testi képességek, a fizikai erő és a koncentrációs készség fejlesztését szolgálják. A képzés során képesség szintjéről jártasság szintjére fejlesztik az izolációs technikát. Tudatosítják a test központ használatát, a kontrakciót és release-t.

A tanulók megismerik és biztonsággal alkalmazzák a jazz-technika általános és stiláris jegyeit

Alapfokú évfolyamok

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A helyes testtartás megismertetése és kialakítása, a központ helyének, valamint fontosságának megéreztetése.
- A jazz technika elsajátításához szükséges alapok megismertetése.
- Az en dehors és a parallel lábtartás helyzetek begyakoroltatása balett és jazz karpozíciókat alkalmazva.
- Az alapgyakorlatok megismertetése, az alaptechnikai elemek alkalmazása.
- A jazz-technikára jellemző izolációs képesség kialakítása.
- A testrészek mozgáslehetőségeinek felismertetése, megtapasztalása.
- A térben való mozgás lehetőségeinek előkészítése.
- A térhasználati képesség, készség kialakítása.
- Az alap szakkifejezések megismertetése és értő alkalmazása.

Tananyag

- Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása, a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális kihasználása
- Először földön, majd folyamatosan építkezve álló helyzetben, kapcsolódva az előző években tanultakhoz
- Erősítő és nyújtó gyakorlatok az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok

- Középgyakorlatok:
- Jazz karpozíciók és karvezetések
- Klasszikus balett karpozíciók I., II., III.
- Lábhelyzetek és pozícióváltások I., II., VI. pozícióban
- Port de bras szögletes karpozíciókkal
- Demi plié I., II., VI. pozícióban
- Relevé és plié relevé - parallel és en dehors pozíciókban váltakozva folyamatos átmenetekkel
- Battement tendu parallel és en dehors lábfejgyakorlatba ágyazva
- Passé parallel és en dehors pozíciókban
- Degagé II. pozícióban parallel és en dehors pozíciókban
- Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban
- Flat back
- Developpé először földön, majd álló helyzetben
- Enveloppé először földön, majd álló helyzetben
- Grand battement először földön, majd álló helyzetben
- Izolációs gyakorlatok: a fej és váll izolálása kettő majd négy irányba a középponton mindig áthaladva
- Térbeosztás: térirányok
- Összekötő lépések:
- Chassé, Keresztlépés (pas croisé)
- Jazzfutás csúsztatott lábbal, karral
- Ugrások:
- Két lábról-két lábra
- Két lábról-egy lábra
- Egy lábról-egy lábra

Követelmények

- A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, kar és lábpozíciókat valamint a technika szakkifejezéseit
- A tanuló legyen képes a gyakorlatok pontos kivitelezésére, a biztonságos térhasználatra, a tanult mozgásanyagból összeállított tréningsor és egy rövid kombináció bemutatására, mely tartalmazzon rövid improvizációs részt is

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.
- A pozíciók és tempóváltások hangsúlyos alkalmazása.
- Az új tréning elsajátítása, a koncentrációs idő intervallumának bővítése.
- A testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása, bővülő mozgásrepertoár létrehozása.
- A forgások előkészítése alapozó forgás előkészítő gyakorlatokkal.
- A térben való elmozdulás lehetőségének bővítése a szintek és irányok kombinációja által.

Tananyag

- Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználásával
- Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok
- Középgyakorlatok:
 - Demi plié, battement tendu parallel és en dehors pozíciókban karváltásokkal
 - Port de bras IV. pozíció grand plié
 - Passé parallel és en dehors pozíciókban karváltásokkal
 - Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, parallel és en dehors pozíciókban
 - Relevé és plié relevé - parallel és en dehors pozíciókban váltakozva karral
 - Twist előkészítő második pozícióból karral
 - Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban kar használatával
 - Fiat back. Developpé álló helyzetben
 - Enveloppé álló helyzetben
 - Rand battement álló helyzetben
- Izoláció: A fej és váll izolálása, egy-egy testrészrel négy irányba, ritmizálva, a középponton áthaladva és a körívek mentén
- Térbeosztás: térirányok, fönt-lent helyzetek
- Összekötő lépések irányváltásokkal:

- Féltalpon és féltalpról lassan legördülve
- Pas de bourrée
- Triplet
- Forgás előkészítő gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva
- Ugrások:
 - Két lábról-két lábra
 - Két lábról-egy lábra
 - Egy lábról-két lábra
 - Egy lábról-egy lábra

Követelmények

- A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, valamint a technika szakkifejezéseit
- A tanuló legyen képes a gyakorlatok pontos kivitelezésére és a stiláris jegyek képesség szintjén történő alkalmazására,
- az izolációs technika értő alkalmazására, a tanult mozgásanyagból összeállított tréning sor és egy rövid kombináció bemutatására, mely tartalmazzon rövid improvizációs részt is

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazásával, hosszabb időtartalmú tréning sorok által.
- Az izolációs gyakorlatok pontos, ritmizált formában történő alkalmazása.
- Az előkészített forgáselemek készség szinten történő alkalmazása gyakorlatokba építve.
- A szintváltások, dinamikai váltások biztonságos alkalmazása helyben és térben elmozdulva. A testtudat kialakításának megalapozása.

Tananyag

- Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása, a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználása
- Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok
- Középgyakorlatok:
 - Battement tendu és battement tendu jeté parallel és en dehors

- pozíciókban, pliékkel, karváltásokkal
- Port de bras gyakorlat
- Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, parallel és en dehors pozíciókban pliével és spirállal
- Developpé, enveloppé
- Attitude
- Adagio
- Grand battement
- Térben elmozduló grand-battement.
- Twist
- Hinge
- Arch
- Izoláció: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása - legalább kettő egy idejű alkalmazásával - alapirányokba a síkok mentén, a centrumon mindig áthaladva és ritmizálva
- Összekötő lépések: kombinálva más elemekkel féltalpon, pliében és féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
- Pas de bourrée
- Croisé-ból change
- Triplet
- Pivot
- Tombé
- Forgás gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva
- Ugrások: a jazz stílusra jellemző törzs és kar használattal
 - Két lábról - két lábra
 - Két lábról - egy lábra
 - Egy lábról - két lábra
 - Egy lábról - egy lábra
 - Egyik lábról a másik lábra

Követelmények

- A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, valamint a technika szakkifejezéseit, a stílusjegyeket, azok jellemzőit és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit
- A tanuló legyen képes az izolációs technika pontos, tudatos alkalmazására a tréning

során elsajátított gyakorlatokon belül.

- A gyakorlatok pontos kivitelezésére és a stiláris jegyek képesség szintjén történő alkalmazására, a tudatos munkára

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az ismeretanyag elmélyítése, a mozgásrepertoár bővítése.
- A mozgásminőség javítása és a technikára jellemző stiláris jegyek tisztázása.
- A tréning kombinatív gyakorlatainak képesség szinten történő elsajátítása.
- Az izolációs technika komplex formában történő alkalmazása.
- A biztos forgástechnika kialakítása a helyben és térben való elmozdulás lehetőségeinek figyelembevételével.
- A tér és idő, magasság-mélység és a dinamikai váltások biztonságos alkalmazása a kombinációkban.

Tananyag

- Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása, a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználása
- Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok
- Középgyakorlatok:
 - Battement tendu és battement tendu jeté parallel és en dehors pozíciókban, pliékkel, karváltásokkal
 - Port de bras gyakorlat
 - Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, parallel és en dehors pozíciókban pliével és spirállal
 - Developpé, enveloppé
 - Attitude
 - Adagio
 - Grand battement
 - Térben elmozduló grand-battement
 - Tilt
 - Twist
 - Hinge
- Izolációs gyakorlatok: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása - legalább kettő

- egy idejű alkalmazásával – alap irányokba, a síkok mentén, a köríveken is áthaladva és ritmizálva
- Összekötő lépések: kombinálva más elemekkel és különböző szintek használatával egy gyakorlaton belül féltalpon, pliében
 - Piqué plié-féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
 - Pas de bourrée
 - Change
 - Triplet
 - Pivot
 - Tombé
 - Forgás gyakorlatok helyben és térben elmozdulva
 - Ugrások: a jazz stílusra jellemző törzs, kar és dinamika használatával
 - Két lábról - két lábra
 - Két lábról - egy lábra
 - Egy lábról - két lábra
 - Egy lábról - egy lábra
 - Egyik lábról - másik lábra

Követelmények

- A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, valamint a technika szakkifejezéseit, a stílusjegyeket, azok jellemzőit és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit
- A tanuló legyen képes az jazz-technikára jellemző izolációs képesség elsajátítására, a stílári jegyek képesség szintjén történő alkalmazására, a tudatos munkára

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- A tanult technika mozgásanyagát, rendszerét, szaknyelvét és főbb stílusalkotó elemeit

A tanuló legyen képes

- Az elsajátított anyagot biztonsággal alkalmazni a jazz-technika stílusára és összetevőire jellemző előadásmód során.
- Testi adottságait és azokból adódó erősségeit-gyengéit elfogadni és tudatosan használni.
- Rendelkezzen a technika végrehajtásához szükséges izomerővel, lazassággal,

gyakorlati biztonsággal és stílusosan alkalmazza a technika elemeit

- Legyen képes a tréning sor és a tananyag mozgáselemeiből építkező önálló vagy csoportos etűd, kombináció harmonikus bemutatására és színpadi formában történő előadására

A vizsga részei

- A vizsga gyakorlati vizsgából áll
- A vizsga tantárgya és időtartama
- Jazz-technika
- 35-40 perc

A vizsga tartalma

- A jazz-technika vizsga anyaga előre kijelölt és a szaktanár által összeállított gyakorlatokból, gyakorlatsorokból, térben
- elmozduló lépés, forgás és ugráskombinációkból és néhány perces tánckombinációból áll, melyet a tanulók párosan vagy
- csoportos formában, önállóan mutatnak be.

Témakörök

- Parallel és en-dehors pozíciók
- Balett és jazz karpozíciók
- Gördülések, döntések, hajlások, mellkas emelések, rotációk, kontrakció, release
- A jazztánc által használt speciális mozgáselemek: twist, flat-back, tilt, hinge, tour, tombe, pas de bourre, chassé, pivot
- Izoláció: minimum két testrész egyidejű, összehangolt, izolált munkája
- Ötféle ugrásfajta
- A jazz-technika által használt balett technikai elemek: plié, tendu, battement, battement tendu jeté, rond de jambe, developpé, enveloppé, attitude, grand battement jeté használata a jazz tánc sajátosságainak megfelelően
- A jazz-technika sajátosságainak megfelelő, minimum 1,5 perces kombináció bemutatása

A vizsga értékelése

- A bemutatott tananyag pontos ismerete
- A gyakorlatok technikai biztonsága
- A jazz-technika sajátosságainak stílusos bemutatása

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az előző évek tananyagainak ismételése, a technikai tudás elmélyítése, az ismeretanyag folyamatos bővítése.
- A tudatosság megélése a megértés, megérzés, a stílusbeli sajátosságok és összefüggések felismertetése által.
- A jazz-technikára jellemző stílusjegyek, dinamikai váltások, a helyes légzéstechnika megismertetése és állandó fejlesztése.
- A tanult mozgásanyag készség szinten történő elsajátítása.
- A tanuló motiválása az izolációs gyakorlatok tudatos végrehajtására és kivitelezésére.
- A koordinációs készség, a ritmusérzék, a forgástechnika, az improvizációs készség fejlesztése.
- A térben való tájékozódás képességének szinteken és irányokban történő fejlesztése.

Tananyag

- Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása és a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális kihasználása
- Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok
- Középgyakorlatok:
 - Battement tendu és battement tendu jeté parallel és en dehors pozíciókban, pliékkel, karváltásokkal és dinamikai váltásokkal kombinálva
 - Port de bras gyakorlat. Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, parallel és en dehors pozíciókban pliével és spirállal. Rond de jambe en l'air en dehors és en dedans, parallel és en dehors pozíciókban pliével és spirállal
 - Developpé-enveloppé adagio és grand battement gyakorlatokba ágyazva
 - Attitude parallel és en dehors

- Grand battement parallel és en dehors pozíciókban
- Térben elmozduló grand battement
- Térben elmozduló rond de jambe par terre és en l'air
- Tilt
- Twist
- Hinge
- Arche
- Balance és offbalance helyzetek
- Izolációs gyakorlatok: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása - kettő, később három egyidejű alkalmazásával - ritmizálva, alap irányokba, síkok mentén és köríveken is haladva
- Összekötő lépések: kombinálva más elemekkel és különböző szintek használatával egy gyakorlaton belül
- Féltalpon, pliében, piqué, plié-féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
- Pas de bourrée
- Pas de bourrée en tournant
- Keresztlépés - pas croisé
- Triplet
- Pivot
- Tombé
- Soutenu
- Forgás gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva, a stílusra jellemző törzs, kar használatával és dinamikával, parallel és en dehors pozíciókban
- Ugrások: a jazz stílusra jellemző törzs, kar és dinamika használatával
 - Két lábról - két lábra - sauté
 - Két lábról - egy lábra - sissone
 - Egy lábról - két lábra - assemblé
 - Egy lábról - egy lábra - sauté
 - Egyik lábról - a másik lábra - jeté

Követelmények

- A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, kar és láb pozíciókat és a technikára jellemző szakkifejezéseket
- A tanuló legyen képes a gyakorlatok tudatos és minőségi kivitelezésére, az izoláció pontos végrehajtására, a forgások pontos, tudatos végrehajtására, szintváltások

biztos alkalmazására és a térben való tudatos tájékozódásra a különböző jazz kombinációkban is

- Legyen képes a tanult mozgásanyagból összeállított különböző, eltérő dinamikájú, két 1,5 perces kombináció bemutatására, melyek tartalmazzanak rövid, improvizációs részt is

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az előző évek tananyagának ismételése, a technikai tudás elmélyítése, az ismeretanyag folyamatos bővítése.
- A tudatosság megélése a megértés, megérzés, a stílusbeli sajátosságok és összefüggések felismertetése által.
- A jazz-technikára jellemző stílusjegyek, dinamikai váltások, a helyes légzéstechnika megismertetése és állandó fejlesztése.
- A tanult mozgásanyag készségszinten történő elsajátítása.
- A tanuló motiválása az izolációs gyakorlatok tudatos végrehajtására és kivitelezésére.
- A koordinációs készség, a ritmusérzék, a forgástechnika, az improvizációs készség fejlesztése.
- A térben való tájékozódás képességének szinteken és irányokban történő fejlesztése.

Tananyag

- Bemelegítő gyakorlatsor, melyben az ízületek átmozgatásán és a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális kihasználásán van a hangsúly
- Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok
- Középgyakorlatok:
 - Battement tendu és battement tendu jeté parallel és en dehors pozíciókban, pliékkel, karváltásokkal és dinamikai váltásokkal kombinálva
 - Port de bras gyakorlat
 - Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, parallel és en dehors pozíciókban (pliével és spirállal)
 - Rond de jambe en l'air en dehors és en dedans, parallel és en dehors

- pozíciókban (pliével és spirállal)
- Developpé-enveloppé adagio és grand battement gyakorlatokba ágyazva
 - Attitude parallel és en dehors
 - Grand battement parallel és en dehors pozíciókban
 - Térben elmozduló grand battement
 - Térben elmozduló rond de jambe par terre és en l'air
 - Tilt
 - Twist
 - Hinge
 - Arch
 - Balance és offbalance helyzetek
 - Izolációs gyakorlatok: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása - kettő, később három egyidejű alkalmazásával - ritmizálva, alap irányokba, síkok mentén és köríveken is haladva
 - Összekötő lépések kombinálva más elemekkel és különböző szintek használatával egy gyakorlaton belül
 - Féltaalpon, pliében, piqué plié-féltaalpról lassan leereszkedve, legördülve
 - Pas de bourrée
 - Pas de bourrée en tournant
 - Keresztlépés - as croisé
 - Triple
 - Pivot
 - Tombé
 - Soutenu
 - Forgás gyakorlatok helyben és térben elmozdulva, a stílusra jellemző törzs, kar használatával és dinamikával, parallel és en dehors pozíciókban
 - Ugrások a jazz stílusra jellemző törzs, kar és dinamika használatával
 - Két lábról - két lábra - sauté
 - Két lábról - egy lábra - sissone
 - Egy lábról - két lábra - assemblé
 - Egy lábról - egy lábra - sauté
 - Egyik lábról - a másik lábra - jeté

Követelmények

- A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, kar és láb pozíciókat és a

technikára jellemző szakkifejezéseket

- A tanuló legyen képes a gyakorlatok tudatos és minőségi kivitelezésére, az izoláció pontos végrehajtására, a forgások pontos, tudatos végrehajtására, szintváltások biztos alkalmazására és a térben való tudatos tájékozódásra a különböző jazz kombinációkban is
- Legyen képes a tanult mozgásanyagból összeállított különböző, eltérő dinamikájú, két 1,5 perces kombináció bemutatására, melyek tartalmazzanak rövid improvizációs részt is

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az előző évek anyagainak ismételése, a technikai tudás folyamatos bővítése és tovább mélyítése.
- A meglévő mozgásanyag ismeret szintjén történő elsajátítása.
- A tudatos légzéstechnika, a koordinációs készség, az egyensúlyérzék és a folyamatos koncentrációs készség fejlesztése.
- A jazz-technikára jellemző izolációs-, forgás- és ugrástechnika valamint az improvizációs készség fejlesztése.
- A szimmetrikus izolált mozgásformák mellett az aszimmetrikus izolált mozgás fejlesztése.
- A tudatosság, a dinamikus mozgásminőség, az igényes, harmonikus mozgás kialakítása

Tananyag

- Bemelegítő gyakorlatsor, melyben az ízületek átmozgatásán és a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális kihasználásán van a hangsúly, a törzs valamennyi mozgáslehetőségére építve
- Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok
- Középgyakorlatok:
 - A teljes mozgásanyag felhasználásával összeállított komplex gyakorlatok, melyek tartalmazzák az előző évek teljes lépésanyagát
 - Parallel és en dehors pozíciókban végzett összetett gyakorlatsorok, különös tekintettel a pozícióváltásokra, a stílusra jellemző törzshasználatra és a tudatos végrehajtásra

- Az ok-okozati összefüggések megértetése, a dinamikai váltások alkalmazása
- Izolációs gyakorlatok: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása - kettő, később három egyidejű alkalmazásával - ritmizálva, alap irányokba, síkok mentén és köríveken is haladva
- Összekötő lépések kombinálva más elemekkel és különböző szintek használatával egy gyakorlaton belül
 - Féltalpon, pliében
 - Piqué plié-féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
 - Pas de bourrée
 - Pas de bourrée en tournant
 - Keresztlépés - pas croisé
 - Triplet
 - Pivot
 - Tombé
 - Soutenu
 - Glissade
 - Pas couru
- Forgásgyakorlatok helyben és térben elmozdulva, a stílusra jellemző törzs, kar használatával és dinamikával, parallel és en dehors pozíciókban és pózokban, folyamatos átkötésekkel és váltásokkal. Összetett forgás gyakorlatok kombinálva grand battement-nal vagy térben elmozduló rond de jambe lépéssel vagy ugrással
- Ugrások a jazz stílusra jellemző törzs, kar és dinamika használatával
 - A klasszikus balett által használt ugrások és azok kombinációi
 - Két lábról - két lábra - sauté
 - Két lábról - egy lábra - sissone
 - Egy lábról - két lábra - assemblé
 - Egy lábról - egy lábra - sauté
 - Egyik lábról - a másik lábra - jeté

Követelmények

- A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, kar és láb pozíciókat és a technikára jellemző szakkifejezéseket
- A tanuló legyen képes a gyakorlatok tudatos és minőségi kivitelezésére, az izolációs gyakorlatok pontos végrehajtására, a forgások pontos, tudatos

végrehajtására, szintváltások biztos alkalmazására és a térben való tudatos tájékozódásra, a légzéstechnika tudatos használatára és a stílusnak megfelelő előadásmódra a különböző jazz kombinációkban is

- Legyen képes a tanult mozgásanyagból összeállított különböző, eltérő dinamikájú, három 1,5 perces kombináció bemutatására, melyek tartalmazzanak rövid improvizációs részt is.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az előző évek anyagainak ismételése, a technikai tudás folyamatos bővítése és tovább mélyítése.
- A meglévő mozgásanyag ismeret szintjén történő elsajátítása.
- A tudatos légzéstechnika, a koordinációs készség, az egyensúlyérzék és a folyamatos koncentrációs készség fejlesztése.
- A jazz-technikára jellemző izolációs-, forgás- és ugrástechnika valamint az improvizációs készség fejlesztése.
- A szimmetrikus izolált mozgásformák mellett az aszimmetrikus izolált mozgás fejlesztése.
- A tudatosság, a dinamikus mozgásminőség, az igényes, harmonikus mozgás kialakítása

Tananyag

- Bemelegítő gyakorlatsor, melyben az ízületek átmozgatásán és a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális kihasználásán van a hangsúly, a törzs valamennyi mozgáslehetőségére építve
- Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok
- Középgyakorlatok:
- A teljes mozgásanyag felhasználásával összeállított komplex gyakorlatok, melyek tartalmazzák az előző évek teljes lépésanyagát
- Parallel és en dehors pozíciókban végzett összetett gyakorlatsorok, különös tekintettel a pozícióváltásokra, a stílusraj jellemző törzshasználatra és a tudatos végrehajtásra
- Izolációs gyakorlatok: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása - kettő, később

- három egyidejű alkalmazásával - ritmizálva, alap irányokba, síkok mentén és köríveken is haladva
- Összekötő lépések kombinálva más elemekkel és különböző szintek használatával egy gyakorlaton belül
 - Féltalpon, pliében
 - Piqué plié-féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
 - Pas de bourrée
 - Pas de bourrée en tournant
 - Keresztlépés - pas croisé
 - Triplet
 - Pivot
 - Tombé
 - Soutenu
 - Glissade
 - Pas couru
 - Forgásgyakorlatok helyben és térben elmozdulva
 - A stílusra jellemző törzs, kar használatával és dinamikával, parallel és en dehors pozíciókban és pózokban, folyamatos átkötésekkel és váltásokkal Összetett forgásgyakorlatok kombinálva grand battement-nal, vagy térben elmozduló rond de jambe lépéssel vagy ugrással
 - Ugrások a jazz stílusra jellemző törzs, kar és dinamika használatával
 - A klasszikus balett által használt ugrások és azok kombinációi egyszerű akrobatikus elemekkel kombinálva
 - Két lábról - két lábra - sauté
 - Két lábról - egy lábra - sissone
 - Egy lábról - két lábra - assemblé
 - Egy lábról - egy lábra - sauté
 - Egyik lábról - a másik lábra - jeté

Követelmények

- A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, kar és láb pozíciókat és a technikára jellemző szakkifejezéseket
- A tanuló legyen képes a gyakorlatok tudatos és minőségi kivitelezésére, az izolációs gyakorlatok pontos végrehajtására, a forgások pontos, tudatos végrehajtására, szintváltások biztos alkalmazására és a térben való tudatos

tájékozódásra, a légzéstechnika tudatos használatára és a stílusnak megfelelő előadásmódra a különböző jazz kombinációkban is

- Legyen képes a tanult mozgásanyagból összeállított különböző, eltérő dinamikájú, három 1,5 perces kombináció bemutatására, melyek tartalmazzanak rövid improvizációs részt is.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje és alkalmazza biztonsággal

- A tanult technika mozgásanyagát, szaknyelvét, kifejezési formáit, stíláriis jegyeit. Ismerje a zene és a tánc összhangját segítő és kifejező ritmikai váltásokat: gyorsítások, lassítások, folyamatok, megállítások.
- A tanuló ismerje és folyamatosan fejlessze testi adottságait és ellensúlyozza azokból adódó hátrányait. Ismerje a technika táncosokra vonatkozó módszertanát.

Témakörök:

- Balett és jazz karpozíciók
- Gördülések, döntések, hajlások, mellkas emelések, rotációk, kontrakció, release használata
- A jazz-technika által használt speciális mozgáselemek: twist, flat back, tilt, hinge, tours, tombe, pas de bourré, chassé, pivot
- A testsúlyáthelyezések különböző formái
- Izoláció minimum három testrész egyidejű, összehangolt, izolált munkájával
- Forgások helyben és térben elmozdulva
- Térben elmozduló gyakorlat szintváltásokkal és irányváltásokkal
- Ötféle ugrásfajta
- A jazz-technika által használt balett technikai elemek - plié, tendu battement, battement tendu jeté, rond de jambe, developpé, enveloppé, attitude, grand battement jeté - használata a jazz-technika sajátosságainak megfelelően
- A jazz-technika sajátosságainak megfelelő, minimum három 1,5 perces kombináció bemutatása, melyek tartalmazzanak rövid improvizációs részt is

A vizsga értékelése

- A bemutatott tananyag pontos ismerete
- A gyakorlatok tudatos alkalmazása

- A jazz-technika sajátosságainak bemutatása
- A művészi előadásmód

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Kísérő hangszerek, elektronikus hanglejátszó eszközök az iskola helyi tanterve szerint
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor
- Kézi dob és dobverő

5. 4. LIMÓN-TECHNIKA

A Limón-technika lendítésekre, excentrikus forgásokra, a repülést, a szabadság érzetét keltő mozgásokra épül, melyben a test folyamatos zuhanásban és emelkedésben tartózkodik. A hangsúlyt a folyamatosságra és az energia átalakulására, újrafelhasználhatóságára helyezi. A technika egyszerre igényli a fizikai erőt, a kontrollált, összeszedett (koordinált) mozgást, a gravitációnak való ellenállást és engedést, valamint a könnyedséget és a kifinomult érzékenységet

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a Limón-technika alapjait képező és a többi modern tánctechnikától eltérő alapmozgás elveket tapasztalás útján és az alapelveket képesek legyenek alkalmazni egyszerű ülő, álló és haladó gyakorlatokban, kombinációkban, összetett mozgássorokban és etűdökben.

A Limón-technika nyelvezetének elsajátítása. A test tudatos használata és finom, érzékeny koordinációjának fejlesztése

Alapfokú évfolyamok

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az alaptartás, testtartás megismertetése és kialakítása.
- A Limón-technika elsajátításához szükséges alapok megismertetése.

- A súlyhasználat megtapasztalása és kialakítása a test izolált mozgásai közben.
- A gravitáció használatának elősegítése.
- A légzés és a mozdulat összehangoltságának ösztönzése.
- A mozgástanulási képesség, a mozgáskoordináció, a ritmikai készség és a térérzékelés fejlesztése.
- A Limón-technika nyelvezetének megismertetése.

Tananyag

- Talajon fekvésben végzett gyakorlatok:
 - A gerinc izolált mozgásai
 - Légző gyakorlatok
 - Fej (nyaki gerinc szakasz), kar (vállízület) és láb (csípő-, térd-, bokaízületek) izolált mozgáslehetőségeinek feltárása és elsajátítása
- Ülésben végzett gyakorlatok:
 - Folyamatos gerincgördülések előre, oldalra, véghelyzetben kitartással, elnyújtással
 - Gurulások, kar támasz helyzetekkel
 - Láb pozíciók (előkészítő, első, második pozíció) elsajátítása
 - Fej, kar, láb izolációs mozgáslehetőségeinek feltárása többnyire még az adott testrész súlytalanításával
- A gerincoszlop szakaszainak egymást követő mozgatása folyamatos gördülések által először előre, majd oldalirányban is
- Fej, kar, láb izolált zuhanások a gravitáció használatával
- Gerincgördülések, vezetések különböző lábpozíciókban végrehajtva
- Talajon végzett haladó gyakorlatok
- A karok súlyátvevő szerepének megismerése
- A végtagmozgások és a törzs lendületének felhasználása
- A testközpont ereje lendületekben
- Folyamatos gurulások fekvésben, ülőhelyzetekben
- Ülésből fekvésbe érkezések lendületekkel
- Kéz és lábtámasz helyzetek
- Álló középgyakorlatok
- Alaptartás helyzete
- Kar, törzs és láb alap pozíciók
- Kar és láb izolált mozgásai

- Plié, parallel és en dehors pozíciókban függőleges nyugalomban lévő törzs munkával
- Plié, parallel és en dehors pozíciókban gerincgördítéssel, karlendítéssel, majd törzs- és karlendítéssel
- A gerinc szakaszainak mozgatása gördülés által, szakaszonként megállítva és visszagördítve
- Törzsnyújtás, zuhanások, suspension
- Lábfő, boka, ízületek artikulációi
- Diagonális-haladó gyakorlatok
- Testsúlyáthelyezés siklásba, a testközpont folyamatos mozgása
- Kis ugrások előrehaladással, egy lábról egy lábra és egy lábról két lábra érkezéssel, parallel és en dehors pozíciókban

Követelmények

- A tanuló ismerje a technika alapelemeit, egyszerű gyakorlatait, a technikára jellemző kar, láb, törzs egyszerűbb
- koordinációját, a gravitáció mint erő felhasználását (földhasználat és könnyedség), a mozgáselemek végrehajtásának meghatározott szabályait
- A tanuló legyen képes az adott gyakorlatok, rövid kombinációk pontos végrehajtására, a gyakorlatok kivitelezéséhez szükséges és megfelelő energia használatára és a tanult mozgásanyagból összeállított rövid etűd bemutatására

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az alaptartás, testtartás tudatos használatának fejlesztése.
- Az ismeretanyag elmélyítése, a mozgásszótár és mozgásminőségek bővítése.
- A Limón-technika gyakorlatainak képesség szinten történő elsajátítása.
- A súlyhasználat megtapasztalása és kialakítása a test összetett mozgásai közben.
- A gravitáció használatának vizsgálata.
- A légzés és a mozdulat összehangoltságának ösztönzése.
- A mozgástanulási képesség, a mozgáskoordináció, a ritmikai készség és a térérzékelés fejlesztése.
- A technikára jellemző összetett mozgássorok biztonságos alkalmazása rövid etűdökben.
- A Limón-technikára jellemző előadásmód kialakításának elősegítése.

Tananyag

- Talajon fekvésben végzett gyakorlatok
- A gerinc izolált mozgásai
- Légző gyakorlatok végtag és törzsmozgásokkal koordinálva
- Fej (nyaki gerinc szakasz), kar (vállízület) és láb (csípő-, térd-, bokaízületek) izolált mozgásainak egymás után kötése
- Mellkas emelés fekvőhelyzetből vállig, fejtetőig, majd ülésig
- Ülésben végzett gyakorlatok
- Fej (nyaki gerinc szakasz), kar (vállízület) és láb (csípő-, térd-, bokaízületek) izolált mozgásainak egymás után kötése
- A különböző alap láb és karpozíciók összekötve a gerinc szakaszainak egymást követő mozgatásával (rugózás, gördülés és visszaépítés) előre, oldalirányban, spirális helyzetekben
- Törzsuhanások előre és oldalirányokba
- Talajon végzett haladó gyakorlatok
- Gurulások központ és végtagindítással, lendületekkel
- Ülésből, középhelyzetekből fekvésbe érkezések lendületekkel, esésekkel
- Kéz és lábtámasz helyzetekben kitartások majd zuhanások
- Álló középgyakorlatok
- Kar, törzs és láb alap pozícióik és rotációs gyakorlatok
- Kar és láb izolált mozgásai a technika stílus jegyeinek alapján (ujjak, kézfej mozgása)
- A gerinc szakaszainak mozgatása gördülés által, szakaszonként megállítva és visszagördítve
- Törzsnyújtás, zuhanások és körkörös irányok különböző lábpozíciókban
- Plié és relevé gyakorlatok parallel és en dehors pozíciókban
- Egyszerű tendu gyakorlatok, kar- és törzslendítéssel, ejtéssel koordináltan
- Láblendítések, lengetések, karmozgással összekötve
- Egyszerű támadások különböző térirányokba
- Támadások karejtéssel
- Diagonális-haladó gyakorlatok
- Siklás előre, oldalra, hátra haladással, kar- és törzsmozgásokkal koordinálva, fordulattal
- Siklás tempóváltással, kis ugrásokkal

- Kis ugrások előrehaladással, ritmikai változtatásokkal
- Láblengetések előrehaladással
- Egyik lábról a másikra történő átugrások
- Etűdökkel, rövid koreográfiák
- Egyszerű talajon végzett etűdök támaszhelyzetekkel, lendületekkel
- Etűdök álló helyzetben, térbeli elmozdulás nélkül és haladással
- Rövid koreográfia dinamikai váltásokkal, nehezebb zenei beosztásban

Követelmények

- A tanuló ismerje a technika alapelemeit, egyszerű gyakorlatait, a technikára jellemző kar, láb, törzs összetett koordinációját és variációs lehetőségeit, a gravitáció, mint erő felhasználását (földhasználat és könnyedség), a tér használatát, a mozgáselemek végrehajtásának meghatározott szabályait
- A tanuló legyen képes összetett gyakorlatok, hosszabb kombinációk pontos végrehajtására, a gyakorlatok kivitelezéséhez szükséges és megfelelő energia használatára, a technika dinamikai és érzelmi változásainak érzékeltetésére a kombinációkban, valamint rövid koreográfia meggyőző előadására

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- A Limón-technika alapjait képező és a többi moderntánc-technikáktól eltérő alapmozgás elveket, a technika jellemző gyakorlatait és térhasználatát

A tanuló legyen képes

- Finom, koordinált mozgásra, a megfelelő súlyhasználatra és a gravitáció érzékelésére, az alapelvek megfelelő alkalmazására ülő, álló és haladó gyakorlatokban, kombinációkban, összetett mozgássorokban és etűdökben.
- Legyen képes a technika dinamikai és érzelmi változásainak érzékeltetésére kombinációkban, és rövid koreográfia meggyőző előadására

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgyai és időtartamuk:

- Limón-technika
- Csoportban 30-40 perc

A vizsga tartalma:

- A Limón-technika vizsga anyaga a szaktanár által összeállított, talajon, állásban és haladással végzett egyszerű majd összetett gyakorlatokból álló tréning sor, melyet a tanulók csoportos formában, önállóan mutatnak be. 2-3 perces etűd kis csoportokban történő bemutatása

A vizsga értékelése

A vizsga értékelésének szempontjai:

- A bemutatott tananyag ismeretének minősége, a technika dinamikai változatosságának megjelenési szintje
- A gyakorlatok technikai végrehajtásának biztonsága
- A Limón-technika stílusának megfelelő előadásmód minősége

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Kísérő hangszerek.
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal.
- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor.

5. 5. TÁNC TÖRTÉNET

A tantárgy járuljon hozzá saját tánc kultúránk történetének megismeréséhez, a magyarságtudat erősítéséhez, a tanulók kommunikációs készségeinek fejlődéséhez, a más népek kultúrája iránti érdeklődés felkeltéséhez, a tantárgyhoz tartozó terminológiák használatához, igényes képi és hanganyag megismeréséhez, a táncművészet iránti érdeklődéshez, az arra fogékony közízlés fejlesztéséhez.

Továbbképző évfolyamok

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az egyetemes tánc történet kronológiai rendjén keresztül a történelmi összefüggések felismertetése

- A tánc történet szempontjából kiemelkedő események, alkotók megismertetése és meghatározó műveik elemzése során komplex látásmód kialakítása és fejlesztése
- A stílusérzék, logikus gondolkodás valamint a táncműfajok iránti érzékenység, a nonverbális kifejezések, a képzelőerő és mozgásmemória fejlesztése
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása, a saját tapasztalatszerzés ösztönzése
- A táncműfajok iránti nyitottság és befogadóképesség fejlesztése

Tananyag

- A mozgás fogalma: életfunkciós mozgások, közhasználatú táncok, művészi mozgás, a művészi mozgás nyelve
- Az őskor táncélete: ábrázoló táncok, szertartás táncok
- Az ókor táncéletének bemutatása 2-3 kultúra (egyiptomi, indiai, japán, görög) alapján
- A középkor társadalmának, táncéletének bemutatása
- A reneszánsz kialakulása Európában, hatása a művészetek fejlődésére, a reneszánsz táncművészek, a balett gyökerei
- A barokk kor általános jellemzői és az udvari balett kialakulása
- Noverre és a cselekményes balett
- A romantika alapelvei, a kor jelentős primabalerinái (Marie Taglioni, Fanny Elssler) koreográfusai, (Jules Perrot, Filippo Taglioni) kiemelkedő művei

Követelmények

- A tanuló ismerje az egyetemes tánc történet során a művészeti ág fejlődésében jelentős szerepet betöltött eseményeket,
- helyszíneket, műveket
- A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben illetve önálló gondolatok
- megfogalmazására egy tánc koreográfia kapcsán

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az egyetemes tánc történet kronológiai rendjén keresztül a történelmi összefüggések felismertetése.
- A tánc történet szempontjából kiemelkedő események, alkotók megismertetése és meghatározó műveik elemzése során komplex látásmód kialakítása és fejlesztése.
- A stílusérzék, logikus gondolkodás valamint a táncműfajok iránti érzékenység, a

nonverbális kifejezések, a képzelőerő és mozgásmemória fejlesztése.

- A kulturált szórakozás igényének kialakítása, a saját tapasztalatszerzés ösztönzése.
- A táncműfajok iránti nyitottság és befogadóképesség fejlesztése.

Tananyag

- Az orosz táncélet kialakulása és a romantika továbbélése Kelet-Európában
- Marius Petipa munkássága
- Jelentős orosz művészegyüttesek: Gyagilev-balett
- Az amerikai moderntánc kialakulása és hatása az európai tánc kultúrára
- Lábán Rudolf újításai a német expresszionizmus művészetében
- A magyar mozdulatművészet kialakulása, jelentős képviselők munkássága
- Jelentős táncműhelyek (Szeged, Pécs, Győr) munkássága, alkotói, jelentősebb műveik

Követelmények

- A tanuló ismerje a XX. századi magyar táncművészet jeles képviselőit, meghatározó műveiket, a színpadi táncművészet fontos fordulópontjait, a magyar táncélet legfontosabb eseményeit, az országos rendezvényeket, egyesületeket, szakmai szervezeteket, oktatási intézményeket
- A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, gondolatainak megfogalmazására egy táncmű, koreográfia kapcsán, a tánc történet fordulópontjainak megnevezésére, a tánc műfajainak elkülönítésére, a terminológia helyes használatára

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- Az egyes stílusirányzatok táncos mozgásnyelvét, mozdulatkincsét
- Az egyes korszakok, irányzatok legkiemelkedőbb alkotóit, műveit

A tanuló legyen képes

- A fenti ismereteit a tánc tanulás, az alkotás, a szabad tánc, a műélvezet helyzetében alkalmazni, tudását a
- kapcsolatteremtés, a kifejező mozgás szolgálatába állítani
- Gondolatait megfelelő szókinccsel szabatosan elmondani

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga írásbeli és szóbeli részekből áll
- A vizsga tantárgya és időtartama:
- Tánc történet
- 30-40 perces írásbeli
- 5-8 perces egyéni beszélgetés

A vizsga tartalma

- A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított tánc történet témakörökből áll
- Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző tartalmú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését valamint a
- problémamegoldást illetve értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz
- A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról

Választható témakörök:

- Az őskor táncművészete
- A középkor jellemző táncformái
- A reneszánsz és barokk kor táncélete
- A romantika
- A reformkor táncélete
- A XX. század táncélete
- Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon
- A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az iskola pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák
- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke
- hagy jóvá

Szóbeli vizsga

- A tananyag tartalom elsajátításának mértéke

- Az összefüggések ismerete
- A szakmai kommunikáció fejlettsége
- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke
- hagy jóvá

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Videólejátszó vagy DVD-lejátszó
- Televízió
- Magnetofon
- Diavetítő
- CD-lejátszó
- Videokazetták (archív felvételek, a tánc összes műfaját tartalmazó videokazettán)
- Diasorozat (történelmi korok szerint, archív felvételeket tartalmazó sorozat)
- Kézi könyvtár (tánc történeti kötetek, kiadványok, újságok)
- Hangtár - CD, magnókazetta (tánc történetéhez kapcsolódó zenei anyagok)

5. 6. KONTAKT IMPROVIZÁCIÓ

A kontakt improvizáció spontán fizikai dialógusok sora, amelyek a mozdulatlanságtól az erőteljes, energikus mozdulatokig terjednek. A tánc a két mozgásban lévő test közötti kommunikáción alapul, valamint a táncosok mozgását irányító fizikai törvényekhez való közös viszonyulásukon, úgymint a gravitáció, a lendület, a tehetetlenség, a súrlódás.

Ahhoz, hogy ezeket az élményeket átélhessük, a test megtanulja az izom többletfeszültségeit felszabadítani és a mozgás természetes folyamának teret engedni egy bizonyos minőségű akaratlagosság elhagyásával.

A gyakorlatok tartalmazzák a gurulást, esést, a fejjel lefelé levést, a fizikai kapcsolat pontjának követését, a súly megtámasztását és átadását. A mozgásanyag a befelé figyelmet és a mozgás folyamata iránti nyitottságot tükrözi. A mozdulatok forrása az a kreatív mozgatóerő, amit az egyensúlyi helyzetekből való kibillenés, a dezorientáltság idéz elő.

Általános a duett-forma, de többen is táncolhatják egyszerre. A kontakt

improvizáció eltér a többi tánctechnikától, célja a spontán kialakult helyzetekre adott egyedi válasz megtalálásának támogatása

A kontakt improvizáció célja, hogy a tanuló megismerje és megtapasztalja a táncforma technikai elemeit és tanulmányozza az érintésből adódó információk fogadását és adását, megfigyelje a test reflexeinek működését.

Célja az egyéni mozgásszótár, az improvizációs készség, az érintés nélkül és érintéssel keresztül történő kommunikáció, a figyelem, a váratlan helyzetek megoldási képességének, a belső mozgások érzékelésének fejlesztése.

A kreatív kompozíciós készség fejlesztése. A tanuló a különböző területekről jövő információk megszerzésével képes lesz testének tudatosabb használatára, az improvizációkban mozgásainak, reflexeinek és döntéseinek megfigyelésére.

A technikai elemek gyakorlásával „izom emlékezet” alakul ki, amely emlékezet képessé teszi a tanulót testének leggazdaságosabb és legmegfelelőbb használatára

Alapfokú évfolyamok

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A figyelem fenntartásának, a tanuló testismeretének, a mozgás gömbszerű térérzékelésének, improvizációs készségének, verbális és non verbális kommunikációjának és kreativitásának fejlesztése.
- A belső történések megfigyeltetésének képességfejlesztése.
- A puha izomtónusú és a gördülékeny talajra érkezés kialakítása.
- Az érintéssel és érintés nélkül történő kommunikációs készség fejlesztése.
- A saját test megtapasztalásának ösztönzése a társ viszonylatában.
- Duett és trió improvizációkban a súly, a gravitáció, a tér, az érintés megfelelő használatának kialakítása.
- Az érzékelés, észlelés és a figyelem által irányított mozgások az adott pillanatban megfelelő kiválasztásának fejlesztése.
- Az érzékszervek differenciált használatának fejlesztésével a figyelem belső irányításának elsajátítása.
- Csoportos játékokon keresztül a kapcsolatteremtés fejlesztése, a felszabadult mozgás ösztönzése, a figyelem megosztásának elősegítése és a váratlan helyzetekre való felkészülés vizsgálata.
- Az átélt fizikális élmény verbális megfogalmazásának elősegítése, ösztönzése.

Tananyag

Egyéni mozgásfelfedező feladatok

- Mozgások különböző testrészek indításával
- A testközpont mint motor felfedezése
- A perifériáról indított mozgások: kézfej, lábfej, fejtető, farok csont
- A gerinc mozgásaink megismerése, mozgások alacsony, közép és magas szinteken
- Tér, idő, dinamikai játékok

Test tudatossági feladatok

- Az elengedés és feszítés állapotai
- A különböző izomtónusok használata
- Aktív/passzív szerepek
- Információ adása és vétele érintéssel
- Az érintés minőségei
- Nyak, váll-kar, csípő-láb grafika a test általános ellazulási állapotának megteremtésére
- Ízületek izolálása végtagmozgatással
- Végtagok súlyérzékelése aktív, passzív szerepekkel
- A légzés megfigyelése, a légző mozgás szabadsága
- Gyakorlatok képek használatával: olvadás, gyökerezés/ellebegés

A talajon végzett gyakorlatok

- Gurulások különböző testrészek indításával (medence, kézfej, lábfej, fej, spirál, banán, vállon át előre/hátra)
- Tolások, kúszások, mászások, gördülés
- Támaszok. Fekvésben végrehajtott partner munkák

A partner munka

- Súlyérzékelési feladatok talajon, aktív/passzív szerepek
- Egyszerű figyelemirányító gyakorlatok
- Vezető/követő szerep feladatok
- Impulzusadással improvizációba vezetés

A táncforma alaptechnikai elemei

- Gurulások: egyénileg, párban, súlyadással/átvétellel
- Dőlések: egyénileg - talajon, középhelyzetben, állásban; párban - talajra vitel nélkül; csoportban

- Csúszások: egyénileg - talajon, falon; párban - társon: fekvő-, közép- és álló helyzetekben
- Mászások: egyénileg (kéz és lábtámaszok); párban társon: fekvő-, közép- és álló helyzetekben
- Tolások: egyénileg talajon, középhelyzetben, párban fekvő-, közép- és álló helyzetekben, haladás közben
- Húzások: párban fekvő-, közép- és álló helyzetekben, haladás közben
- A kontakt „gördülő pontja”: Egyénileg talajon, labdával, falnál, párban állásban (csak karok és a hát használatával)
- Emelések: test központra
- Statikus helyzetekben, földre vitellel
- Ugrások, elkapások: egyénileg - a talajra érkezések gyakorlása (álló- és támaszhelyzetekbe); párban - medence és válltámasszal, központra érkezések
- Ellensúlyozás: párban - álló helyzetben, szintváltással
- Fejjel lefelé történő dezorientáló gyakorlatok: egyénileg - kéztámaszok, kézállások
- Asztal pozícióból földre kerülések kéztámaszon át
- Bizalmi feladatok: csukott szemes feladatok, vezető/követő szerep feladatok
- Vezetett és szabad improvizációk
- Egyéni, páros improvizációk
- Páros gyakorlatokból felfedező improvizációk
- Fej-fej, hát-hát, tenyér-tenyér, talp-talp érintéssel
- Strukturált improvizáció
- Az érzékeléses feladatok
 - Csukott szemes bizalmi feladatok: vezető/követő szerepek
 - Periférikus látás megfigyelése
 - Tapintás, hallás, nyomásérzékelés
- Csoportos játékok
 - Térjátékok
 - Dinamikai játékok
 - Ügyességi játékok
 - Figyelemvezetési játékok, labdával, tapssal
- Visszajelzés és verbalitás
 - Adott feladat vagy improvizáció utáni visszajelzés
 - Óra végi megosztás

- Párban vagy csoportban
- A tanár vezetésével vagy anélkül

Követelmények

- A tanuló ismerje a táncforma alaptechnikai elemeit, az érintés különböző minőségeit
- A tanuló legyen képes saját testsúlyát érzékelni és használni, a gördülékeny és puha izomtónusra és földhasználatra, a
- technikai elemek improvizáció közbeni előhívására, kreatívan használni a helyzetek adta lehetőségeket

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A figyelemfenntartás képességének, testismeretnek, a mozgásszótárnak, a gömbszerű térérzékelésnek, a döntéshozatali képességnek, a kreativitásnak, az improvizációs készségnek, a verbális és nonverbális kommunikációnak a fejlesztése.
- Az elengedés/engedés érzet további fejlesztése, differenciálása, finomítása.
- Az izomtónus differenciált használatának fejlesztése, a figyelem hosszabb időn át való fenntartásának kialakítása.
- A gravitáció testre gyakorolt hatásának megismertetése, használatának megtapasztalása.
- A biztonságos súlyadás/átvétel kialakítása.
- Magasabb helyekről (lendületekből) a puha izomtónusú és gördülékeny talajra érkezés elsajátítása.
- Az érintéssel és érintés nélkül történő kommunikációs készség fejlesztése.
- Szóló, duett és trió improvizációkban a súly, a gravitáció, a tér, az érintés és a dezorientáció használatának további fejlesztése.
- Az érzékelés, észlelés és a figyelem által irányított mozgások kiválasztásának fejlesztése az adott pillanatnak megfelelően.
- A döntési képesség fejlesztése.
- Az érzékszervek differenciált használatának további fejlesztése, a figyelem belső irányításának tudatosítása.
- A verbális kifejezés fejlesztése véleményformálás nélkül.

Tananyag

- Egyéni mozgásfelfedező feladatok
- Mozgások különböző testrészek indításával
- Belső és külső tereket felfedező táncok
 - A testközpont, mint motor használata
 - A perifériáról indított mozgások: kézfej, lábfej, fejtető, farok csont
 - A testközpont és a periféria kapcsolata
 - A gerinc mozgásaink felfedezése kéztámasz helyzetekben, átjárhatóság az alacsony, közép és magas szinteken történő mozgások között
 - Tér, idő, dinamikai játékok
- Test tudatossági munka
 - Az előző év anyagának ismételése
 - Nyak, váll-kar, csípő-láb grafika a test általános ellazulási állapotának megteremtésére
 - Végtagok súlyérzékelése, passzív szerepből aktívvá válás
 - Ízületek szabad mozgásai végtagmozgatással
 - Gyakorlatok képek használatával: fejfonál, hálók, természeti képek
 - Autentikus mozgás, a partner tanúja a csukott szemmel mozgó társ táncának
- A talajon végzett gyakorlatok
 - Gurulások: ismételések különböző testrészek indításával
 - Tolások, kúszások, mászások, gördülések: ismételések és a mozgások kombinálása, improvizációba vezetése
 - Támaszok, gyors és dinamikus átmenetek
 - Fekvésben végrehajtott partner munkák
- Partner munka
 - Súlyérzékelési feladatok középhelyzetekben
 - Összetett figyelemirányító gyakorlatok
 - Vezető/követő szerepek váltakozása, majd egybeolvadása
 - Impulzusadás, ellenállás, kiegészítés, hozzáadás, ellensúlyozás
- Technikai elemek
 - Gurulások: ismételések: egyénileg, párban, súlyadással/átvétellel, érintő kísérettel, ellenállással

- Dőlések: egyénileg - talajon, középhelyzetben, állásban, haladással; párban - talajra vitel nélkül és talajra vitellel, hármas csoportokban, minden irányba, 6 fős csoportban, emelésekbe, elkapásokba, improvizációval
- Csúszások: párban - társon: fekvő-, közép- és álló-helyzetekben, haladás közben, a társ követésével, földre vitellel, súlyadással befejezve
- Mászások: egyénileg - kéz és láb támaszok, párban - társon: fekvő-, közép- és álló-helyzetekben, haladás közben, csoportban, földre vitellel
- Tolások: egyénileg talajon, középhelyzetben; párban fekvő-, közép- és álló-helyzetekben, haladás közben
- Húzások: egyénileg talajon, középhelyzetben, párban fekvő-, közép- és álló-helyzetekben, haladás közben, csoportban, eltérő dinamikai végrehajtások
- A kontakt „gördülő pontja”: egyénileg talajon, párban állásban az egész testfelület használatával, szintváltásokkal
- Emelések: testközpontra, felgurítások statikus és dinamikus helyzetekben, dőlésből hátra vételek támaszba érkezéssel
- Ugrások és elkapások: egyénileg - a talajra érkezések gyakorlása álló- és támasz helyzetekbe, gurulásban, párban - előre, oldalra, hátra ugrások - medence támasszal, központra érkezéssel, statikus és dinamikus helyzetekben
- Ellensúlyozás: párban - álló helyzetben, szintváltással, kipörgetéssel, dinamikus helyzetben forgással
- Fejjel lefelé történő dezorientáló gyakorlatok: egyénileg - kéztámaszok, kézállások, asztal pozícióból földre kerülések kéztámaszon át
- Bizalmi feladatok: csukott szemes feladatok, vezető/követő szerep feladatok
- Vezetett és szabad improvizációk
 - Egyéni, páros és csoportos improvizációk
 - Páros és kis csoportos gyakorlatokból felfedező improvizációk
 - Strukturált improvizáció
 - Improvizáció képekkel
 - A tanár vezetésével vagy anélkül
- Érzékelési feladatok

- Csukott szemes bizalmi feladatok: vezető/követő szerepek
- A periférikus látás használata
- A látás, nézés mozgásirányító szerepe
- Tapintás, hallás, nyomásérzékelés, energia, erő, inercia
- Csoportos játékok
 - Térjátékok
 - Dinamikai játékok
 - Páros és csoportos szerepjátékok
 - Figyelemvezetési játékok labdával
- Visszajelzés és verbalitás
 - Adott feladat vagy improvizáció után
 - Óra végén
 - Párban
 - Csoportban
 - Tanári vezetéssel vagy tanári vezetés nélkül

Követelmények

- A tanuló ismerje a táncforma alaptechnikai elemeit, az érintés mélységeit és azok információtartalmát, a tér gömbszerű használatát, a döntéshozáshoz szükséges fizikális készenléti állapotot
- A tanuló legyen képes saját testsúlyát érzékelni és használni, a gördülékeny és puha izomtónusra és földhasználatra, a technikai elemek improvizáció közbeni előhívására, az érintésen keresztül kommunikálni, engedni a táncot történni, kreatívan használni a helyzetek adta lehetőségeket
- Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után
- A tanuló ismerje a kontakt improvizáció mozgásnyelvét, alap technikai elemeit, a puha izomtónus használatát, a súly, az érintés, a környezettel és partnerekkel kialakított kontaktus törvényszerűségeit.
- A tanuló legyen képes a technikai ismereteit a szabad táncban (duett, trió) előhívni és alkalmazni, döntést hozni és kreatívan megoldani a váratlan helyzeteket.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Kísérő hangszerek
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal

- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

5. 7. LÁBÁN-TECHNIKA

A Lábán-technika - korábbi elterjedt nevén „Európai modern” technika - Rudolf Lábán elméleti rendszerére épül. Nem stílus, hanem táncnyelv alkotó módszer. Lábán táncalkotó elveire épülő, mindig az adott pedagógus, adott tanulókra tudatosan szerkesztett gyakorlat és mozdulatsora. Célja a táncművészet tudatos táncolás útján történő továbbfejlesztése, a tér- és az erőtan adott évi követelményeinek elsajátítása, tudatos használata és verbalizálása

A helyi tanterv és a pedagógus szabadsága az oktatási forma meghatározása, mely lehet másolás alapú, melyben rögzített gyakorlatsorok rendszeres ismételése történik, improvizáció alapú, ahol a tér és erő princípiumok határozzák meg az improvizáció gyakorlatokat és vegyes típusú, amely a fent említett két forma elegye. Amennyiben a tanulók alkalmasak rá, kompozíciós feladatokat is tartalmazhat az óra

Aktív erő-befektetésű mozgások, melyekben mind a könnyű mind az erős erőfajta megjelenik; passzív erő-befektetésű mozgások, melyekben mind a gyenge mind a nehéz erőfajta megjelenik

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tánc alkotóelemeinek Lábán által rendszerezett, megfelelő szintű megismerése és tudatosítása, kiegészítve, megerősítve a tanszak más évfolyamain megismert tánctechnikák megértését
- A testtel és az idővel, mint táncalkotó elemekkel kapcsolatos ismereteket bővítése
- Testtudat, ritmus/idő érzék
- A mozgáslehetőség bővítése, az időben - mint mértékegységben - történő gondolkodás kialakítása
- A tempó különbségek megtapasztalásának elősegítése

Tananyag

- A tér alsó szintjén végzett gyakorlatok:
- A központból, perifériából (lábujj, kézujj, fejtető), és midlimb-ből (könyök, térd)

indított mozdulatok; bodyhalf: (testfél) - jobb-bal oldal, alsó-felső test tudatos, totális használata; diagonális kapcsolat tudatosítása; egyéb, a csoport igényeinek megfelelő testkapcsolat felhasználása

- A tér középső szintjén végzett gyakorlatok:
- Izolációs gyakorlatok - lábfej, lábujjak, térd, csípő, felsőtest, fej, kar, kezujjak, alsó test: sarok-ülőcsont kapcsolat variációi a gravitáció, mint nehezítő tényező bevonásával; felsőtest: fejtető, farkcsont kapcsolatának mozdulatokban való feltérképezése; felsőtest: hát-kezujjak kapcsolatának megtartása különböző kar és testhelyzetekben
- Koordinációt fejlesztő gyakorlatok: bodyhalf (testfél), diagonális kapcsolatok felhasználásával
- A gyakorlatok folyamatos nehezítése, a térben való haladás fokozatos bevezetése
- A tér felső szintjén végzett gyakorlatok:
- Testkapcsolatok, koordinációk és izolációk alkalmazása; ugrások; emelések
- Az idő, mint variációs elem:
- A gyakorlatok metruma 2/4, 3/4, 4/4, 5/4 illetve ettől eltérő szabályszerű illetve szabálytalan beosztású is lehet
- Az improvizáció, mint módszer használata
- Mint egy-egy rögzített gyakorlatsor variációja
- Verbalitásfejlesztés:
- A tanulók fizikai síkon megélt tapasztalatainak szavakba öntése: egyénileg, csoportos megbeszélés során, írásos formában

Követelmények

- A tanuló ismerje a Lábán Rudolf által meghatározott testkapcsolatokat, mozdulatindítási lehetőségeket, a ritmikai előjegyzések gyakorlati megkülönböztetését, használatát, a különböző tempókat
- A tanuló legyen képes a különböző testrészek tudatos izolációjára, totális mozgásra, az izolált testrészek tudatos koordinációjára, ritmus képletek mozgásban való pontos visszaadására, metrum-tartásra

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A térismeret rendszerezése, az erőhasználat, mint táncalkotó elem tudatosítása

- A testtudat, ritmus/idő érzék, tértudat fejlesztése
- A saját testen kívüli világ rendszerezése
- Önmagára, kis és nagycsoportra való figyelés; izomkontroll, optimális izomhasználat; koncentrációs készség fejlesztése

Tananyag

- A 27 térirány Lábán Rudolf meghatározása szerint:
- 6 egy dimenzionális irány: mély, magas, jobb, bal, előre, hátra
- 12 két dimenzionális irány: bal magas, jobb magas, bal mély, jobb mély, elől magas, elől mély, hátul magas, hátul mély, jobb elől, bal elől, jobb hátul, bal hátul, háromdimenziós irányok jobb elől magas, jobb elől mély, bal elől magas, bal elől mély, jobb hátul magas, jobb hátul mély, bal hátul magas, bal hátul mély
- A 27. irány a táncoló maga
- Szagittális tengely és sík, vertikális tengely és sík valamint horizontális tengely és sík
- Térben alkotott formák, egyénileg - kocka, mozgásgömb és csoportosan: térrajzok például shapeflow segítségével
- Az alap szakkifejezések elméletben és gyakorlatban
- Totális mozgás: az izolált mozgás ellentéte, teljes test vagy teljes testrész együttmozgását jelöli
- Bodyhalf: testfél, a test vertikális középvonalától számított teljes jobb oldalát vagy teljes baloldalát jelöli
- A test köldöknél elhelyezkedő horizontális vonal által elválasztott felső testet illetve alsó testet is jelölheti
- Midlimb: végtag közép, a lábnál a térdet, a karnál a könyököt jelöli

Követelmények

- A tanuló ismerje az erőtant és a minőségtant mind elméletben mind gyakorlatban: az egy-, a két- és háromdimenziós irányokat, a 3 alaptengelyt és síkot, a 3 alapvető szintet, a mozgásgömb fogalmát, az aktív és passzív erőhasználatot
- A tanuló legyen képes megkülönböztetni a 27 irányt, mozogjon tudatosan az oktaéderben és a kockában.
- Az izomhasználat tudatos befolyásolása a gravitáció ellenében, összetett minőségű mozdulatok kivitelezése

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Kísérő hangszerek
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

5. 8. GRAHAM-TECHNIKA

A Graham-technika az első önálló mozdulatkinccsel, táncnyelvvel, dinamikai elvekkel, didaktikai rendszerrel felvértezett moderntánc rendszer, mely a mai napig inspirációs forrás a színpadi tánc, a tánckultúra fejlesztés világában, nem utolsósorban a táncpedagógia hatékony eszköze.

A tantárgy tanításának célja a speciális és széles körben hasznosítható dinamikai alapelveket tartalmazó technika megismertetése.

Továbbképző évfolyamok

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A testtudat fejlesztése, ritmikai, dinamikai, előadói képességek, a mozgáskultúra tudatosságának fejlesztése, a fogalmi ismeretek, a szakterminológia bővítése.
- A tananyagból nyert ismeretek beépítése más táncteknikák gyakorlati és elméleti ismereteibe, megtalálva a különbségeket és párhuzamokat.
- Az alapelemek, alapsorozatok és azok technikai, dinamikai és stílári jellemzőinek, a Graham-technika speciális térhasználatának felismertetése.
- A diagonális mozgás fejlesztése

Tananyag

- Alapelemek, alapsorozatok
- Talajon végzett gyakorlatok:
 - Bounces: a törzset és a medenceízületet fokozatosan bemelegítő, rugózó gerincmozgások
 - Breathing: a légzés bevonása a törzs, majd a teljes test mozgásába
 - Spiral: a spirális mozgások alapja, a gerincforgatás, mely előkészíti a talajról fölemelkedés és az oda-vissza ereszkedés technikáját
 - Contraction-release: a testközpont, mint minden mozgás kiindulópontja
- Álló helyzetben végzett gyakorlatok

- Brush: a lábfej, boka, térd bemelegítése
- Plié: az emelkedés, ereszkedés és az ugrás előkészítése
- Plié-contraction-release, a lábak combtöből való mozgása, lendítések, emelések s azok kombinációinak formájában, a központból indítva
- Térben haladó gyakorlatok
 - Walk - diagonális lépés-, járás-, futásgyakorlat
 - Triplet - hármaslépések, irányváltásokkal, ritmizálással
 - Skip - ugrások egyik lábról a másikra, haladva
- Az év végére az alapelemek és sorozatok ritmikai, tempóbeli, térbeli variációkkal gazdagíthatók

Követelmények

- A tanuló ismerje a Graham-technika, mint a klasszikus balettől eltérő, első teljes moderntánc rendszer alapelveit, a technika alapelemeit, alapsorozatait, azok helyes végrehajtásának szempontjait és a Graham-technika helyét a tánc történetben
- A tanuló legyen képes az alapelemek és alapsorozatok felismerésére, azok technikai, dinamikai és stílusos szempontból helyes végrehajtására

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A testtudat fejlesztése, a ritmikai, dinamikai, előadói képességek, a mozgáskultúra tudatosságának fejlesztése, a fogalmi ismeretek, a szakterminológia bővítése.
- A tananyagból nyert ismeretek beépítése más tánc technikák gyakorlati és elméleti ismereteibe, megtalálva a különbségeket és párhuzamokat.
- Az alapelemek, alapsorozatok és azok technikai, dinamikai és stílusos jellemzőinek, a Graham-technika speciális térhasználatának felismertetése.
- A diagonális mozgás és a mozgáskombináció fejlesztése.

Tananyag

- Talajon végzett gyakorlatok: bounce, breathing, spiral, contraction-release ritmikai és dinamikai nehezítésekkel
- Spirál IV. pozícióban, fold - a bonyolultabb törzsfordítási gyakorlat a testközpont-indítású „contraction-release” és a spirális mozgások ötvözése, föl/leereszkedés a talajról/talajra
- Álló középgyakorlatok: a gravitáció felhasználásával és leküzdésével, valamint a lendület felhasználásával és fékezésével

- Brush, plié, plié-contraction-release, a lábak combtőből való mozgatása, lendítések, emelések, s azok kombinációinak formájában
- Weight shift, suspension: testsúly eltolással, elbillentéssel
- Térben haladó gyakorlatok,
- Walk - diagonális lépés-, járás-, futásgyakorlat
- Triplet - hármaslépések, irányváltásokkal, ritmizálással
- Skip - ugrások egyik lábról a másikra, haladva. A diagonális-haladó gyakorlatok bővítése: lépéskombinációk;

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Kísérő hangszerek
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

5. 9. REPERTOÁR

A tanulók megismerkednek, és részletesen elemzik a hazai és nemzetközi modern tánc repertoárt. Létrehozzák saját egyéni alkotásaikból álló mozgás nyelvüket. Kialakul egyfajta önálló gondolkodásmód és egyéni véleményalkotási képesség a táncművek, koreográfiák elemzése során.

A tanulók lehetőséget kapnak az egyéni és csoportos megnyilvánulásokra, önálló alkotások létrehozására és bemutatására. Felmérhetik, és tudatosan fejleszthetik tanulási képességeiket, stílusérzéküket.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanulót tegye képessé a modern órákon tanult ismeretek felhasználásával egyéni és csoportos koreográfiák elsajátítására és minőségi előadására.
- Alakítsa ki a csoport kooperáció, az együtt gondolkodás és az alkotás képességét.

Tananyag

- A megismert táncstílusokra, mozgásanyagra építve a szaktanár által kiválasztott, betanított vagy felújított művek előadása.

- A tananyagnak tartalmazni kell az előző évfolyamokban tanult lépésanyagokat, ismereteket

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanulás szempontjait, folyamatát, az előadott mű lépésanyagát, stílusát
- A tanuló legyen képes a koreográfia elemeinek gyors és lényegi elsajátítására, a tanult tánc tudatos, művészi előadására.
- A tanuló rendelkezzen a társakhoz való alkalmazkodás képességével

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanulót tegye képessé az eddig tanult ismeretek felhasználásával egyéni és csoportos koreográfiák elsajátítására és minőségi előadására.
- Alakítsa ki a csoport kooperációt, az együtt gondolkodás és az alkotás képességét.
- Motiválja a tanulót az eddig betanult koreográfiák művészi előadásának továbbfejlesztésére, elmélyítésére

Tananyag

- A megismert táncstílusok mozgásanyagára építve a szaktanár illetve a tanulók által létrehozott művek előadása.
- A tananyagnak tartalmazni kell az előző évfolyamokban tanult lépésanyagokat, ismereteket.
- Megismerkednek a modern repertoár jellegzetes műveivel, és a szaktanár vezetésével elemzik.
- Ezekből ihletet meríthetnek és az adott koreográfiához hasonló, rövid műveket készítenek.
- A modern repertoárból a szaktanár feladata kiválasztani a feldolgozandó műveket

Követelmények

- A tanuló ismerje az eddig elsajátított koreográfiák lépésanyagát
- A tanuló legyen képes a koreográfia elemeinek gyors és lényegi elsajátítására, a tanult tánc tudatos, művészi előadására.
- A tanuló rendelkezzen a társakhoz való alkalmazkodás képességével

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanulót tegye képessé az eddig tanult ismeretek felhasználásával egyéni és csoportos koreográfiák elsajátítására és minőségi előadására
- Alakítsa ki a tanulóban az önálló tanulás és önfejlesztés képességét
- Motiválja a tanulót az eddig betanult koreográfiák művészi előadásának továbbfejlesztésére, elmélyítésére

Tananyag

- Megismerkednek a modern repertoár hazai és nemzetközi műveivel.
- A szaktanár irányításával előre kiválasztott és meghatározott részletek önálló betanulása.
- A modern repertoárból a szaktanár feladata kiválasztani a feldolgozandó műveket

Követelmények

- A tanuló ismerje az adott koreográfiák pontos lépésanyagát és rendelkezzen az adott darabhoz tartozó alapismeretekkel
- A tanuló legyen képes a koreográfia elemeinek gyors és lényegi elsajátítására, a tanult tánc tudatos, művészi előadására.
- A tanuló rendelkezzen az önálló tanulás képességével, művészi alázattal és együttműködési képességgel

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanulót tegye képessé az eddig tanult ismeretek felhasználásával egyéni és csoportos koreográfiák létrehozására és minőségi előadására
- Alakítsa ki a tanulóban az önálló tanulás, az önfejlesztés és a csoporttal való együttműködés, együttgondolkodás képességét
- Motiválja a tanulót az eddig elsajátított koreográfiák művészi előadásának továbbfejlesztésére, elmélyítésére és az önálló véleményalkotásra

Tananyag

- Megismerkednek az aktuális modern repertoár hazai és nemzetközi műveivel
- A modern repertoárból a szaktanár és a tanuló közös feladata kiválasztani a feldolgozandó műveket
- Az eddig megismert, elsajátított és feldolgozott mozgásrepertoár felhasználásával a tanulók létrehoznak rövid önálló koreográfiákat, műveket

Követelmények

- A tanuló ismerje az adott koreográfiák pontos lépésanyagát és rendelkezzen az

adott darabhoz tartozó alapismeretekkel

- A tanuló legyen képes a koreográfia elemeinek gyors és lényegi elsajátítására, az önfejlesztésre és a tanult tánc tudatos művészi előadására.
- A tanuló rendelkezzen az önálló gondolkodás, művészi alázat és az együttműködés képességével
- A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

Kísérő hangszerek:

- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

5. 10. IMPROVIZÁCIÓ ÉS KOMPOZÍCIÓ

Az improvizáció elnevezésű tantárgy Rudolf Lábán elméleti rendszerére épül. Ez a struktúra nem stílus, táncnyelv, hanem táncnyelv alkotó módszer. Lábán táncalkotó elveire épülő, mindig az adott pedagógus adott tanulóira tudatosan szerkesztett gyakorlatsora.

Célja a táncművészet tudatos táncolás útján történő továbbfejlesztése. Az improvizáció, mint táncforma alkalmazása elősegíti a tanuló egyedi mozgásszótárának bővítését. A képzés célja, hogy a tanuló képes legyen a tánc alkotóelemeinek megismerésére, tudatos alkalmazására

A Lábán módszer a mozgás egyetemes szabályszerűségeire, lehetőségeire mutat rá, fejlesztve ezzel a már előző évfolyamokban megismert moderntánc-technikák megértését, tudatosabb kivitelezését

A kompozíció az improvizáció rendszere mentén integrálja a különböző művészeti ágak kompozíció elméleteiben felhalmozott tudást.

A tantárgy a tanuló saját mozgásmemóriáját, struktúrafelismerő illetve alkotóképességét, kommunikációs eszközeit fejleszti, valamint megalapozza a lehetőségét annak, hogy a későbbiekben aktív alkotóvá váljon egy koreográfus mellett vagy önállóan is

Továbbképző évfolyamok

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Kreativitásfejlesztés
- Az integrált gondolkodásmód: érzelmi-szellemi-fizikai önvaló összekapcsolása
- Testtudat fejlesztés: a test és az idegrendszer, izom, csont és szalagrendszer közötti kapcsolat tudatosítása
- Az érzelmek verbalizálásának elősegítése
- Az érzelmek mozdulati absztrahálásának elősegítése
- A struktúrában való gondolkodás képességének fejlesztése

Tananyag

- A test, a tudat és az érzelmek kapcsolatán alapuló egyéni illetve csoportos kooperációt igénylő improvizációs feladatok
- Szabályrendszeren alapuló kötött és szabad improvizációk
- Szabálykövető és szabályteremtő jelenlét
- Zártkörű improvizációs bemutatók az előadói helyzet megtapasztalása érdekében
- Hazai és külföldi, példaértékű előadások megtekintése és elemzése Kortárs alkotókkal való eszmecsere

Követelmények

- A tanuló ismerje az anatómia alapjait mind elméletben mind gyakorlatban. A tanuló képes legyen kifinomult idegrendszerről tanúskodó egyéni jegyeket viselő mozgás-improvizációs folyamatokat létrehozni
- A tanuló legyen képes önállóan és kisebb csoportokban is - felismerhető rendszeren alapuló - rövid mozgásetűdök alkotására

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A kreativitás fejlesztése
- A tér, mint absztrakció felismerése
- A tér, mint eszközzel való játék fejlesztése (távolságok, irányok, formák, képzőművészeti eszközök alkalmazása)
- A tér szerkeszthetőségének felismerése (2 és 3 dimenziós művek példája alapján)
- A tér, mint színpadi eszköz feltérképezése (díszlet, színpadi szabályok, perspektíva)
- A téridő kapcsolat élményének megtapasztalása

- Az idő, mint absztrakció felismerése
- Az idő szerkeszthetőségének felismerése (zenei struktúrák, előadás struktúrák, irodalmi struktúrák)
- Az idő, mint színpadi eszköz feltérképezése (színpadi idő, film idő, real time)
- Az idő, mint eszközzel való játék fejlesztése

Tananyag

- A tér és az idő témájában adott egyéni illetve csoportos kooperációt igénylő improvizációs feladatok
- Szabályrendszeren alapuló kötött és szabad improvizációk
- Szabálykövető és szabályteremtő jelenlét
- Alkotói rendszerek ismertetése
- Alkotói rendszerek másolása
- Új alkotói rendszerek létrehozása
- Zártkörű és nézők számára is nyitott improvizációs bemutatók az előadói helyzet megtapasztalása érdekében.
- Zártkörű és nézők számára is nyitott kompozíciók bemutatása a visszajelzés (negatív és pozitív kritikák) megtapasztalása érdekében

Követelmények

- A tanuló ismerje a tér és az idő kulturálisan elfogadott szabályait, a társművészetek szerkesztési modelljeit, egyéni, kiemelkedő megoldásait
- A tanuló legyen képes a tér és az idő kulturálisan elfogadott szabályainak újraértelmezésére, a régi modelleket új kontextusba helyezni

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz:

- Kísérő hangszerek
- Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- Videó- vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

6. VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

FELVÉTELI VIZSGA:

Ritmusvizsgálat,

Hallás utáni visszatapsolás,

Járás ill. séta zenére

FÉLÉVI, ÉVVÉGI VIZSGA:**A számonkérés formája:**

Gyakorlati vizsga: (Berczik-, Jazz-, Limón-technika, kreatív gyermektánc)

A tanulók minden évfolyamban félévi és év végi vizsgán adnak számot tudásukról az adott évfolyam tananyagából. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bemutatás egyénileg, párosan, vagy csoportosan történik. A minősítésre, az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, a bizottság szótöbbséggel dönt. A bizottság a szaktanárokból áll.

Elméleti vizsga: (Tánc történet):

A tanulók félévkor és év végén a vizsgán adnak számot tudásukról. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A minősítésre, osztályzásra a szaktanár jogosult. Az év végi osztályzatnak döntően az év közbeni munkán kell alapulnia. A tanuló teljesítményében nem az elsajátított lexikális tudást kell értékelni, hanem a tánc sajátosságaira való érzékenységet, a kialakult stílusismeretet, a szakmai szókincs és fogalomkészlet elsajátítását.

Magasabb évfolyamba lépés feltételei:

- A tanórák legalább 70 %-ának látogatása
- Az évfolyamra előírt tananyag elsajátítása
- A félévi és év végi vizsga letétele /vizsgaelőadás/.
- A követelményeken megfogalmazott tananyag legalább elégséges szintű ismerete

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA:

Az a tanuló, aki a tanítási év közben a tananyagot hamarabb teljesítette, az egyes évfolyamokat átugorni kívánja, így eggyel vagy több évfolyammal magasabban szeretné folytatni tanulmányait, az adott tanév(ek) vizsgaanyagából osztályozó vizsgát köteles tenni.

Szintén osztályozó vizsgát köteles tenni az a tanuló, akinek hiányzása meghaladja a törvényben foglaltakat, illetve akit felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.

A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bizottság 3 főből áll (igazgató vagy ig. helyettes és két tanár). Az osztályozó vizsga követelményei megegyeznek az adott

évfolyam(ok) tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeivel, amely a pedagógiai program és helyi tanterv részét képezi.

JAVÍTÓ VIZSGA:

Annak a tanulónak, aki a tanítási év végén főtárgyból és kötelező tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, lehetősége van javítóvizsga letételére az adott tanév tananyagából.

A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bizottság 3 főből áll (igazgató vagy ig. helyettes és két tanár). A javító vizsga követelményei megegyeznek az adott évfolyam tantárgyankénti követelményeivel, amely a pedagógiai program és helyi tanterv részét képezi.

Szakirodalom:

- Angelus István: Táncoskönyv
- Mérei Ferenc-Binét Ágnes: Gyermeklélektan
- Duro Zsuzsa: Tehetséges gyerekekről mindenkinek
- Fülöp Márta: Versengés az iskolában

PRO-ART

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI

ISKOLA

HELYI TANTERVE

Érvényes 2023-2024-es tanévtől

Készült a Művelődési és Köznevelési miniszter 27/1998. (VI. 10)

MKM rendelet 1-2.melléklete szerinti módosítás alapján

a 3/2011. (I.26) NEFMI rendelettel összhangban

Az alapfokú művészetoktatás választott tevékenysége:

Szín- és bábművészeti ágban

az alábbi tanszakok kerülnek bevezetésre:

SZÍNJÁTÉK TANSZAK

2023

SZÍNMŰVÉSZETI–BÁBMŰVÉSZETI ÁG

I. Fejezet

AZ ALAPFOKÚ SZÍNMŰVÉSZETI–BÁBMŰVÉSZETI OKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi–bábszínházi nevelés – figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi–dramatikus tapasztalatait – lehetőséget biztosít a színművészet–bábművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére; ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására és fejlesztésére, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, illetve felkészít a művészeti alapvizsgára és záróvizsgára.

A képzés lehetővé teszi mindkét területen

- A tanulók számára önmaguk tudatos megfigyelését
- Az önértékelést annak érdekében, hogy képessé váljanak saját eredményeik felismerésére és azok színházi (bábszínházi) munka során történő alkalmazására
- Az önkifejezést, a közös alkotómunka örömteli együttlétének megtapasztalását
- Az élet más területein elsajátított tanulói ismeretek, készségek, attitűdök színjátékban
- (bábjátékban) való alkalmazását
- Drámával és színházzal (bábszínházzal) kapcsolatos tanulói aktív szókincs bővítését
- Színházi (bábszínházi) előadások egyéni vagy csoportos készítését, illetve mások által bemutatott produkciók megtekintését, értelmezését

A színművészet területén különösen

- Változatos dramatikus tevékenységformákban való részvételt
- Az alapvető dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban
- A színházi–drámai formával való kísérletezést, a színpadi megjelenítés jellemzőinek megismerését
- A színjáték kulturális hagyományainak megismerését
- A színjátéknak mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását

A bábművészet területén különösen

- Változatos bábos tevékenységformákban való részvételt;
- Az alapvető bábszínpadai technikák megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban;
- A bábjátékos technikákkal való kísérletezést, továbbá a bábszínházi megjelenítés jellemzőinek megismerését
- A bábos és maszkos játékok kulturális tradícióinak megismerését;
- Bábjátéknak mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását.

A KÉPZÉS struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Színjáték tanszak

Főtárgy: dráma és színjáték

Kötelezően választható tantárgyak:

- beszéd és vers (1. alapfokú évfolyamtól)
- mozgás és tánc (1. alapfokú évfolyamtól)
- zene és ének (1. alapfokú évfolyamtól)
- színházismeret (3. alapfokú évfolyamtól)

Választható tantárgyak: a színjáték és bábjáték tanszak bármelyik tantárgya

Bábjáték tanszak

Főtárgy: bábjáték

Kötelezően választható tantárgyak:

- bábkészítés (1. alapfokú évfolyamtól)
- beszéd és vers (1. alapfokú évfolyamtól)
- mozgás és tánc (1. alapfokú évfolyamtól)
- zene és ének (1. alapfokú évfolyamtól)
- színházismeret (3. alapfokú évfolyamtól)

Választható tantárgyak: a bábjáték és színjáték tanszak bármelyik tantárgya

Óraterv

Színjáték tanszak

Évfolyamok	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
Tantárgy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Főtárgy	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óraszám:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Bábjáték tanszak

Évfolyamok	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
Tantárgy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Főtárgy	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óraszám:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázatok Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyainak és azok óraszámainak a figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

Ha az intézmény az ajánlott minimális heti összórát biztosítja, akkor az ezen felül tanított választható tantárgyakat heti 0,5 órában is oktathatja.

A dráma és színjáték tantárgy heti órászáma a helyi tantervekben heti 2 óra is lehet, ha a beszéd és vers, valamint a mozgás és tánc tantárgyakat minimálisan heti 1–1 órában önálló tantárgyként oktatja az iskola.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

A SZÍN- ÉS BÁBMŰVÉSZETI OKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a szín- és bábművészet területén

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

- Színházi alapfogalmak/szakkifejezések alkalmazása
- Drámai/színházi konvenciók alkalmazása
- Meghatározó történeti és kortárs színházi stílusok felismerése
- A színházi műfajok felismerése
- A szöveg- és előadáselemzés meghatározó szempontjainak, a színészi alkotómunka fázisainak, főbb összetevőinek megismerése, alkalmazása
- Drámai szövegek értő – színészi szempontokat figyelembe vevő – olvasása
- Különböző színészi technikák megismerése és alkalmazása
- Színházi improvizáció
- Karakterábrázolás nyelvi, beszédtechnikai, illetve mozgásos eszközökkel
- Előadásban (játékban) szerepek megformálása
- A rendezői instrukciók mentén végzett munka
- Más művészeti ágak területéről származó ismereteinek alkalmazása a szerepalkotás során
- Színházi előadások elemzése, értékelése

Személyes kompetenciák

- Önállóság
- Döntésképeség
- Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság
- Mozgáskoordináció
- Fejlődőképesség, önfejlesztés

Társas kompetenciák

- Kapcsolatteremtő készség
- Kezdeményező-készség
- Empatikus készség
- Tolerancia
- Kommunikációs rugalmasság
- Adekvát metakommunikáció
- Konfliktusmegoldó készség

Módszerkompetenciák

- Kreativitás, ötletgazdagság
- Problémamegoldás
- Figyelem összpontosítás
- Helyzetfelismerés
- Kritikus gondolkodás

Kiemelt kompetenciák a bábművészet területén

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

- Bábszínházi alapfogalmak/szakkifejezések megismerése, alkalmazása
- Az animáció útján történő kifejezés sajátosságainak megismerése, alkalmazása
- A főbb báb- és színpadtechnikák elméletének és gyakorlatának megismerése
- A bábjáték kultúrtörténeti szerepének, tradícióinak megismerése
- A darab-, szerep- és előadáselemzés szempontjainak megismerése, alkalmazása
- A bábjátékos tevékenység összetevőinek, azok egymásra épülésének megismerése, alkalmazása
- A rögzített előadásmód és az improvizációs technika közti különbség felismerése, alkalmazási lehetőségeik megtapasztalása, a különböző játéktílusok felismerése
- A társművészetekkel való kapcsolódás lehetőségeinek megtapasztalása
- A bábszínház működési struktúrájának megismerése
- A bábjáték alkotófázisaiban való részvétel
- A partnerekkel való alkotó együttműködés
- A színpadi szituációnak megfelelő improvizáció
- A bábjáték komplexitásában rejlő lehetőségek felismerése és alkalmazása
- Egy-egy bábtechnika és színpadtechnika alkalmazási lehetőségeinek felismerése
- Egy-egy téma bábtechnikai és színpadtechnikai lehetőségeinek felismerése, alkalmazása. Önálló feladatmegoldás esetén témaválasztásának és a technikai megoldásának indokolása, megvalósítása (tanári segítséggel)
- Tanári/rendezői instrukciók fogadása
- Jelenet vagy jelenetsor gyakorlás útján történő eljátszása és reprodukálása
- Különféle szerepek megformálása
- Előadás/próba folyamán szükség szerinti háttér munka elvégzése

Személyes kompetenciák

- Kézügyesség
- Önállóság
- Döntésképeség
- Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság
- Mozgáskoordináció
- Fejlődőképesség, önfejlesztés

Társas kompetenciák

- Kapcsolatteremtő készség
- Kezdeményezőkézség
- Empatikus készség
- Tolerancia
- Kommunikációs rugalmasság
- Adekvát metakommunikáció
- Konfliktusmegoldó készség

Módszerkompetenciák

- Új ötletek, megoldások kipróbálása
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Kreativitás, ötletgazdagság
- Problémamegoldás
- Figyelem összpontosítás
- Helyzetfelismerés
- Kritikus gondolkodás

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

Vizsga tantárgyak

Színjáték tanszak

A művészeti alapvizsga tantárgyai:

- dráma és színjáték, valamint
- egy választott tantárgy az alábbiak közül beszéd és vers
- mozgás és tánc zene és ének színházismeret

A művészeti záróvizsga tantárgyai:

- dráma és színjáték, valamint
- egy választott tantárgy az alábbiak közül beszéd és vers
- mozgás és tánc zene és ének színházismeret

Bábjáték tanszak

A művészeti alapvizsga tantárgyai:

- bábjáték, valamint
- egy választott tantárgy az alábbiak közül bábkészítés
- beszéd és vers mozgás és tánc zene és ének színházismeret

A művészeti záróvizsga tantárgyai:

- bábjáték, valamint
- egy választott tantárgy az alábbiak közül bábkészítés
- beszéd és vers mozgás és tánc zene és ének színházismeret

Színjáték és bábjáték tanszakon a fent megjelölt választható tantárgyak közül vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri.

Ha a tanuló már rendelkezik a színművészeti és bábművészeti ág valamelyik tanszakán beszéd és vers, mozgás és tánc, zene és ének, színházismeret tantárgyakból megszerzett művészeti alapvizsga vagy záróvizsga–bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön–külön osztályzattal kell minősíteni.

Azokban a tantárgyakban, ahol a tantárgy vizsgálja több vizsgarészből áll, ott a tantárgy osztályzatát a vizsgarészek osztályzatának számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsga tantárgy végső osztályzatának meghatározásában a szóbeli vizsgarész osztályzata a döntő.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti, alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A követelmény és tantervi program szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

1. 1. A közoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 10. § (3) bekezdése kimondja, hogy a gyermeknek, tanulónak joga, hogy adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mérten tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, elősegíti a szakmai orientációt, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülést. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.
2. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja a művészeti-kulturális műveltség azon elemeit, továbbépíthető alapjait tartalmazza, amelyeket ezekben az intézményekben elsajátíthat minden tanuló. A követelmények és tantervi programok tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészetoktatási intézménynek teljesítenie, biztosítania kell.
3. A követelmény és tantervi program a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységes alapra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen.
Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.
4. A követelmény és tantervi program lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok, ezen belül a helyi tantervek kidolgozását, melyeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeként kezel.

Alapelvek, célok

1. Az alapfokú művészetoktatási intézmény a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja (a továbbiakban: követelmény és tantervi program) a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.
2. A követelmény és tantervi program határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészetoktatási intézmények közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alapra építhetik az alapfokú művészetoktatási intézmények pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.
3. Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.
A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlesztéséhez.
A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.
A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.
4. A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

1. Az alapfokú művészeti oktatás-nevelés a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást segíti elő.

2. A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést, és fejlesztik a kreativitást. A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.
3. A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerű tapasztalatokon keresztül ismerhetik meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a szín- és bábművészetben ötvöződnek.
Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.
4. A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményesség összetevői.
5. A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.
6. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődését.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja tartalmi szabályozásának értelmezése

A követelmény és a tantervi program

A követelmény és a tantervi program a pedagógiai programokon belül a helyi tantervek és a tantárgyi programok kidolgozásának alapidokumentuma.

A követelmény és a tantervi program művészeti áganként határozza meg a nevelő-oktató munka kötelező

közös céljait, tartalmazza a nevelő-oktató munka alapjául szolgáló, az egyes tartalmi szakaszokban teljesítendő fejlesztési feladatokat.

Fejlesztési feladat

A fejlesztési feladatok meghatározzák a tanulók képességfejlesztésének különböző területeit, melyek kijelölik, hogy mely kulskompetenciák fejlesztése kívánatos, a művészeti oktatás folyamata során. A pedagógiai folyamat különböző aspektusaira helyezik a hangsúlyt, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a tananyag felépítését és az egyes évfolyamok követelményeit.

Helyi tanterv

Az a tanterv, melyet egy iskola pedagógiai programjában kitűzött céljainak, alapelveinek megfelelően kiválaszt, vagy összeállít.

A közoktatásról szóló törvény 8/B. §-ának (5) bekezdésében foglaltak alapján az alapfokú művészetoktatási intézményekben folyó nevelő és oktató munka, illetve a helyi tanterv az oktatásért felelős miniszter által – művészeti áganként – kiadott Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épül.

A közoktatásról szóló törvény 45. §-ának (3) bekezdése alapján az alapfokú művészetoktatási intézmény a helyi

tantervét az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján készíti el, vagy az ily módon készített tantervek közül választ, és azt építi be helyi tantervként pedagógiai programjába. A helyi tanterv összeállításánál lehetőség van a helyi sajátosságok figyelembe vételével történő tantervfejlesztésre.

Követelmények

A tanulói teljesítmény és továbbhaladás értékelésének alapjául szolgáló kritériumrendszer.

A követelmény és tantervi program a nélkülözhetetlen ismeretek megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, kellő elsajátítására, s ezzel párhuzamosan azok alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulónak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni úgy, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülően határozza meg az évfolyamok végén elvárható követelményszinteket.

Kompetenciák

A művészetoktatás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének leglényegesebb, alapvető elemei, amelyre a fejlesztési célok irányulnak.

Tananyag

Az oktatás és a tanulás kiválasztott, különböző módon (spirális, lineáris, koncentrikus, egyéb) elrendezett ismeretanyaga. A tananyag komplex rendszert alkot, amely több szempontból is csoportosítható, és amelyben domináns szerepet kap az ismeretanyag gyakorlati alkalmazása.

A kompetencia alapú tananyag egy adott oktatási program része, amely moduláris felépítésű is lehet, tanuló- és tevékenységközpontú, differenciált módszerek alkalmazására épülő, egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközrendszer. Homogén és heterogén csoportokban a tanulók személyes, kognitív, szociális és speciális kompetenciáit fejleszti.

Tanszak

Az oktatásszervezéshez kapcsolódó fogalom. A tantárgyaknak a művészeti ág sajátosságai alapján rendezett csoportja.

Tantárgy: A művészeti ágon belül választott tantervi program.

Főtárgy

Az elsődlegesen kiválasztott tantárgy.

Kötelező tantárgy – kötelezően választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagának feldolgozásához szükséges tantárgy.

Választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagát kiegészítő tantárgy.

Óraterv

A jogszabályokba foglalt tanulási idő pedagógiai céloknak megfelelő felosztása tantárgyak és évfolyamok szerint. Az óratervben hagyományosan heti óraszám szerepel. A helyi tanterv az éves órakeretet megtartva didaktikailag indokolt esetben más óraszám felbontást is alkalmazhat.

Tantervi program

Az oktatás tartalmának, kiválasztásának, elrendezésének, feldolgozásának koncepciója. Funkciója az oktatási folyamat tervszerűségének megalapozása, az oktatás alapvető tartalmi egységeinek meghatározása.

Tantervi tananyagtartalom

A tantervi tananyagtartalomnak általában két szintje van. Az első szinten találhatjuk azt a tantervi tartalmat, amely részletes felsorolás formájában megadja az adott terület, tantárgy legfontosabb témáit, témaköreit, fogalmait, személyeit, műveit. A második szinten találhatjuk azokat a tartalmakat, amelyek több téma együttesét, csomópontjait jelentik, összefüggésekre, kulcsfogalmakra helyezik a hangsúlyt, a kultúrákövetítés szempontjából relevánsak.

Taneszköz

Oktatási eszköz, segédeszköz, tanítási és szemléltető eszköz. Az oktatás folyamatában felhasználható, az oktatás céljainak elérését elősegítő tárgy. A taneszközök lehetnek hangszerek, háromdimenziós (tanári demonstrációs eszközök, tanulói munkaeszközök), nyomtatott (tanári és tanulói segédletek), oktatástechnikai taneszközök (anyagok és egyéb eszközök).

Vizsgakövetelmények

Az egyes tanulói teljesítmények és a jogszabályban rögzített normák összehasonlítására alkalmas kritériumrendszer az oktatási rendszer szakaszainak határain. Az alapfokú művészetoktatási intézményeket érintően a jogszabályban rögzített a művészeti alapvizsga és záróvizsga követelménye. E vizsgakövetelmények az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épülnek.

Az alapfokú művészetoktatás követelmény és tantervi program alkalmazásának, és a programfejlesztés gyakorlatának fogalmai

Oktatási program, (pedagógiai rendszer) a helyi tantervben

A tanítás-tanulás megtervezését-megszervezését segítő, dokumentumok, szakmai eszközök rendszere. A

pedagógiai rendszer jellegzetes komponensei a következők:

1. Tantervi program: tartalmazza a tantárgy tanításának céljait, fejlesztési feladatait, a követelményeket témákhoz, évfolyamokhoz vagy hosszabb ciklusokhoz rendelve, az értékelés elveit, továbbá kijelöli és az időben elrendezi a tananyagot.
2. Pedagógiai koncepció, mely összefoglalja, elméletileg is megalapozza azokat a pedagógiai elveket, amelyeken a program alapul.
3. Modulleírások: részletes leírást adnak egy-egy téma feldolgozásának menetéről, mindenekelőtt a tanulói tevékenységekről és az ajánlott eszközökről.
4. Eszközi elemek, amelyek lehetővé teszik a tervezett tevékenységek megvalósítását:
 - a. információhordozók: tankönyvek, kották, szövegek, képek, filmek, hanghordozók, makettek, digitális adathordozók stb.,
 - b. feladathordozók: munkafüzetek, feladatlapok stb.,
 - c. a kettő kombinációi: szoftverek stb.
 - d. Minden olyan további eszköz, mely a feladat megoldását, a tevékenység végzését lehetővé teszi. (Pl. hangszerek, egyéb felszerelések.)
5. Értékelési eszközök, amelyek elősegítik a tanulói teljesítmények javítását, növelését, amelyek a tanuló egyéni fejlődését szolgálják.
6. Továbbképzési programok, melyek során felkészítik a pedagógusokat a program alkalmazására és továbbfejlesztésére.
7. Támogatás: tanácsadás és programkarbantartás külső szakértő és az iskolavezetés részéről.

A szóhasználatot differenciáltabbá tehetjük, ha oktatási programnak az (1), (2), (3) és (4) pontban felsorolt komponenseket nevezzük, programcsomagról akkor beszélünk, ha ezek kiegészülnek az (5) ponttal. A pedagógiai rendszer pedig a (6) és (7) pontokat is tartalmazza.

A programfejlesztés szintjei

1. A modulok szintje: a program elemi egysége a modul, azaz a tanítási (tanulási) egység, a pedagógiaiilag feldolgozott téma.
Itt alapvetően két feladat van: a témák azonosítása (azaz a tananyag kiválasztása) és a témák tanításának megtervezése. Egy modul több variációban készül el aszerint, hogy fiatalabb vagy idősebb tanulóknak szánjuk.
2. Az adatbázis szintje: a modulokhoz eszközi elemeket kell kidolgozni: feladatokat, szemléltető és informatív anyagokat. Ezek azonban professzionális fejlesztés esetén nem kötődhetnek kizárólagosan egyetlen modulhoz, külön adatbázisba szerveződnek, amely háttérként szolgál a legkülönbözőbb modulok számára.

3. A rendszerek szintje: a modulok sorrendje és egymásra épülése természetesen az esetek többségében nem lehet véletlenszerű. A programoknak bejárési utakat kell kínálni (lehetőleg többes számban) a kidolgozott modulokhoz. Bizonyos eszközi elemek szorosan kötődnek ezekhez a bejárési utakhoz. Ilyenek a tankönyvek, az értékelési eszközök, a továbbképzési programok, továbbá a tantervi programok.

DRÁMA ÉS SZÍNJÁTÉK

A dráma és színjáték főtárgy elsődleges célja, hogy a színházművészet – ezen belül is elsősorban a színjáték – iránt érdeklődő tanulók számára lehetőséget biztosítson a drámán és színjátékon keresztül történő önkifejezésre, közösségi alkotásra, a kommunikációs és előadói képességeik fejlődésére, a színházi alkotófolyamaton keresztül a színpadi munka alapjainak elsajátítására, a színházon keresztül önmagukra és a világra vonatkozó kérdések megfogalmazására és a válaszok keresésére.

A tantárgy oktatása során a célokat a közösségben végzett dramatikus tevékenység élményén, a játék örömein keresztül érjük el.

A tantárgy feladata, hogy a folyamatos fejlesztés eredményeképpen a tanuló váljon képessé a dráma és a színház értő befogadására, értelmezésére, illetve művészi együttműködésen keresztül, tanuló társaival együtt, drámai és színházi produktumok létrehozatalára.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a csoportos játék örömeit
- a csoportos játék szabályait
- az érzékszervek működésének jelentőségét
- az alapvető emberi, állati mozgássémákat
- a jelenet kezdetének és befejezésének fontosságát
- a szerepjátékokban való részvétel élményét
- a dramatikus munkához szükséges népi gyermekjátékokat, kiszámolókat, mondókákat, gyerekdalokat, énekes-táncos játékokat, gyerekverseket, népmeséket

Fejlessze a tanulók

- érzékszerveinek működését, érzékelését
- ritmusérzékét
- megfigyelő- és utánzókéességét
- mozgásos ügyességét, koordinációját
- együttműködési képességét
- hallási figyelmét
- figyelemösszpontosító (koncentráló) képességét
- szabálytudatát
- közösségtudatát

Ösztönözze a tanulókat

- környezetük megfigyelésére, megismerésére, az arról való véleményalkotásra
- társaikkal való nyugodt kapcsolat kialakítására, egymás elfogadására
- versek, mesék meghallgatására, értelmezésére
- a hétköznapi szabályok és a csoportos játék szabályainak betartására és betartatására
- a nemkívánatos (pl. agresszív) viselkedésformák visszaszorítására
- a játék örömeinek másokkal való megosztására

Tananyag*Bemelegítő mozgásos játékok*

- Versenyjátékok, nagymozgásos játékok
- Népi kiszámoló- és fogócskajátékok
- Egyszerű mozgáselemeket is tartalmazó körjátékok, népi játékok
- Egyszerű mimes játékok tanári narrációra
- Rövidebb versek, mesék kísérése mozgással

Érzékelő játékok

- Színek, formák, illatok, ízek felismerése, csoportosítása, megkülönböztetése
- Az érzékszervek által keltett érzetek megfogalmazása
- Az idő észlelésének fejlesztése

Ritmusgyakorlatok

- Egyenletes lüktetés érzékeltetése mondókázással
- Szöveges és mozgásos ritmusjátékok
- Tempótartás (gyors és lassú) különböző térformákban
- Természetes ritmusok felfedezése és mozgásos lekövetése

Beszédgyakorlatok

- Hangok utánzása
- Beszédszervek ügyesítése játékos formában (ajak-, nyelvgyakorlatok)
- Beszédre készítő játékok

Utánzó játékok

- Testtartás és mozgás utánzása
- Hétköznapi tevékenységek utánzása
- Állatok mozgásának utánzása

Memória– és koncentrációfejlesztő játékok

- Mondókák, kiszámolók, találós kérdések
- Mozgásos és szöveges figyelemfejlesztő játékok

Szerepjátékok, szabályjátékok

- Népi gyermekjátékok
- Énekes–táncos játékok
- Mozgásos (testnevelési) játékok
- Egyszerű szerkezetű drámajátékok

Csoportos improvizációs játékok

- Mondókák, gyerekdalok feldolgozása
- Gyerekversek feldolgozása

Komplex drámafoglalkozások

- Mesei motívum vagy meserészlet vagy rövidebb mese feldolgozása tanári közreműködéssel (térmeghatározás, szimuláció, a teljes csoportot megmozgató szerepjáték, a tanár szerepben, szertartás, állókép, némajáték)

Követelmények*A tanulók ismerjék*

- az érzékszervek működésének funkcióját, jelentőségét
- a jelenet kezdetének és befejezésének fontosságát
- a dramatikus munkához szükséges népi gyermekjátékokat, kiszámolókat, mondókákat, gyerekdalokat, énekes–táncos játékokat, gyerekverseket, népmeséket (mindegyikből legalább egyet)

Legyenek képesek

- adottságaiknak megfelelően a látáshoz és halláshoz kapcsolódó differenciált és pontos érzékelésre
- a csoportos ritmusjátékokban való aktív részvételre
- alapvető emberi, állati mozgássémák utánzására, a csoportos utánzó játékokban való aktív részvételre
- legalább egy vers vagy rövid meserészlet önálló elmondására
- a beszéd és a mozgás összekapcsolására csoportos játék során
- a szerepjátékokban, csoportos improvizációkban való részvételre
- társaikkal való együttműködésre

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a csoportos improvizációs játék örömet
- a csoportos játék szabályait
- az alapvető emberi, állati mozgássémákat
- a bemelegítéshez használható mozgásos (testnevelési) játékokat
- az alapvető ritmushangszerek használatát
- a dramatikus munkához szükséges újabb népi gyermekjátékokat, mondókákat, gyerekdalokat,
- gyerekverseket, népmeséket
- egyes drámajátékok szabályait

Fejlessze a tanulók

- érzékszerveinek működését, érzékelését
- ritmusérzékét
- megfigyelő- és utánzókéességét
- mozgásos ügyességét, koordinációját
- együttműködési képességét
- hallási figyelmét
- figyelemösszpontosító (koncentráló) képességét
- kifejezőkészségét
- helyzetfelismerési képességét
- szabálytudatát
- közösségtudatát

Ösztönözze a tanulókat

- környezetük megfigyelésére, megismerésére, az arról való véleményalkotásra
- társaikkal való nyugodt kapcsolat kialakítására, egymás elfogadására
- versek, mesék meghallgatására, értelmezésére
- az önállóan olvasott versek, mesék élményének megosztására
- a hétköznapi szabályok és a csoportos játék szabályainak betartására és betartatására
- a nemkívánatos (pl. agresszív) viselkedésformák visszaszorítására
- a játék örömeinek másokkal való megosztására

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Fogójátékok
- Versenyjátékok, nagymozgásos játékok
- Mozgáselemeket tartalmazó körjátékok, népi játékok
- Mimes játékok tanári narrációra

Érzékelő játékok

- Az érzékszervek által keltett érzetek megfogalmazása
- Színkompozíciók összehasonlítása
- Tájékozódás hangok segítségével, tapintással, szaglással
- Az idő észlelésének fejlesztése

Ritmusgyakorlatok

- Szöveges és mozgásos ritmusjátékok
- Tempótartás különböző térformákban
- Futások irányváloztatással
- Ritmushangszerek és mozgás

Beszédgyakorlatok

- Beszédre készítő játékok
- Beszédgimnasztikai gyakorlatok
- Beszédszervek ügyesítése játékos formában

Utánzó játékok

- Egyszerű mozgástükrözések
- Hétköznapi tevékenységek és mesterségek jellemző gesztusainak utánzása
- Állatmozgások, természeti jelenségekhez kapcsolódó mozgások utánzása

Memória– és koncentrációfejlesztő játékok

- Versek, mondókák szöveg nélkül, csak mozgással
- Összetettebb mozgásos és szöveges figyelemfejlesztő játékok

Szerepjátékok, szabályjátékok

- Népi gyermekjátékok
- Mozgásos (testnevelési) játékok
- Egész csoportos és páros munkára épülő drámajátékok
- Vetélkedőjátékok

Komplex drámafoglalkozások

- Mesei motívum vagy meserészlet, vagy rövidebb mese feldolgozása tanári közreműködéssel (térmeghatározás, közös rajzolás, üzenetek, szimuláció, a teljes csoportot megmozgató szerepjáték, a tanár szerepben, szertartás, állókép, némajáték)

Követelmények*A tanulók ismerjék*

- a csoportos játék szabályait
- az alapvető emberi, állati mozgássémákat
- a bemelegítéshez során használt mozgásos (testnevelési) játékokat

- a megismert ritmushangszerek használatát
- a dramatikus munkához szükséges népi gyermekjátékokat, mondókákat, gyerekdalokat, gyerekverseket, népmeséket (az újonnan – tanultak közül mindegyikből legalább egyet)
- egyes drámajátékok szabályait

Legyenek képesek

- adottságaiknak megfelelően differenciált és pontos érzékelésre
- a csoportos ritmusjátékokban való aktív részvételre
- alapvető emberi, állati mozgássémák utánzására, a csoportos utánzó játékokban való aktív részvételre
- legalább egy újonnan tanult vers és rövid meserészlet önálló elmondására
- a beszéd és a mozgás összekapcsolására a játékok során
- a szerepjátékokban, csoportos improvizációkban való részvételre
- társaikkal való együttműködésre

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a képzelet és az emlékezet szerepét, fontosságát
- az egyszerű mozgáselemek összekapcsolását
- a tér használatát és az abban való tájékozódást
- a helyszín fogalmát, jelentőségét
- a figyelemösszpontosítás fontosságát, alapvető technikáit
- a beszédtevékenység részeit (légzés, hangadás, kiejtés)
- rövidebb prózai mesék dramatikus feldolgozásának folyamatát
- a hang tulajdonságait (pl. mélység, magasság)
- a legfontosabb légző- és hangképző gyakorlatokat
- a ritmikus mozgással kombinált koncentrációs gyakorlatokat

Fejlessze a tanulók

- együttműködő képességét
- képzelőerejét
- mozgásos improvizációs képességét
- térbeli tájékozódását
- figyelem-összpontosító képességét

- megfigyelő képességét
- problémamegoldó képességét
- ritmusérzékét
- légzőkapacitását
- hangképzését
- artikulációs képességét

Ösztönözze a tanulókat

- maguk és környezetük egyre tudatosabb megfigyelésére
- a közlésformák egyre differenciáltabb alkalmazására
- társaikkal való együttműködésre
- gondolataik és érzelmeik pontos kifejezésére
- a csoporton belüli aktív és kezdeményező munkára
- kiscsoportokban önállóan végzett tevékenységre

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Összekapaszkodó, érintésére törekvő, érintés elől elhúzódó, a gimnasztika gyakorlatait játékos szituációba tevő gyakorlatok (pl.: váll-, térdérintős játékok, nehezített speciális helyzetű fogók)
- Lazító és feszítő gyakorlatok
- Térformáló, térérzékelő játékok: játékos formában különböző térformák felvétele, formálása, kikerüléssel gyakorlatokban térérzék-fejlesztés körjátékok, lánc-típusú népi játékok
- Szabad mozgás zenére önállóan és a társakkal együttműködve

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- A saját és a társak légzésének megfigyelése nyugalmi állapotban, tevékenység során (pl. tűzfűjás), beszéd közben; a tapasztalatok megfogalmazása
- Fúvójátékok (pl. lyukas kulcs, síp, szájharmonika fúvása) a kilégzés erejének és hosszának tanulmányozására;
- folyamatos és szaggatott fúvások
- Indirekt légzőgyakorlatok (pl. „gumibaba” felfújása, leeresztése)
- Hanggyakorlatok
- A hangadás megfigyelése (ásítás, nevetés, lelkiállapotok, hangulatok tükröződése a hangban)
- A hang tulajdonságairól szerzett tapasztalatok megfogalmazása (magas–mély, halk hangos)
- Egymás hangjának felismerése, utánzása
- Hangkitalálás (a saját hangtól eltérő hangzások játékos próbálgatása)
- Szavak, rövid mondatpárok játékos variálása

- Játékos hangerő-gyakorlatok
- Artikulációs gyakorlatok
- A kiejtés, az artikulációs mozgások megfigyelése
- A beszédszervek mozgásának „ügyesítése” szavak, szólamok ismételt ejtésével
- Szájról olvasás – kezdetben hangok, majd szavak
- Szólancok pontos hangzó- és szóvégejtéssel
- Hangsúlygyakorlatok
- A szóhangsúly gyakorlása (az első szótag nyomatékos ejtésének gyakorlása egyre hosszabb szavakban)
- Az összetett szavak előtagjának és a teljes személynév első tagjának hangsúlya

Fantáziajátékok

- Elképzelt tárgyak, helyszínek, figurák részletes kigondolása csoportban
- A közösen kitalált figurák, helyszínek, tárgyak köré szervezett játék

Ritmikus mozgással kombinált koncentrációs gyakorlatok

- Játékos, mozgással és szöveggel összekapcsolt ritmikus koordinációs gyakorlatok (pl.: versek, mondókák ütemezése tapssal, járással, mozgással különböző tempóban)
- Térkitöltő gyakorlatok
- Ritmikus, mozgással és szöveggel összekapcsolt számolás gyakorlatok
- Gyermekversek, mondókák ritmus- és mozgásváltással

Dramatikus játékok

- Mimetikus (egyéni és csoportos) improvizációk zenére
- Szituációs játékok pl. szó, mondat, helyszín megadásával

Komplex drámafoglalkozások

- Központi figura köré épülő dráma (hangaláfestés, szerep a falon, térképek és ábrák készítése, állókép, gyűlés, véletlenül meghallott beszélgetés, képaláírás, maszkok, beépített szereplő, gondolatkövetés konvenciók felhasználásával)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a tér használatát és az abban való tájékozódást
- a helyszín fogalmát, jelentőségét
- a figyelemösszpontosítás fontosságát, alapvető technikáit
- a beszédtevékenység részeit (légzés, hangadás, kiejtés)
- a hang tulajdonságait (pl. mélység, magasság)
- a legfontosabb légző- és hangképző gyakorlatokat
- a ritmikus mozgással kombinált koncentrációs gyakorlatokat

Legyenek képesek

- egyszerű képzettársításra, annak játékbeli alkalmazására
- egyes érzelmi állapotok verbális és mozgásos kifejezésére
- a tanult mozgáselemek összekapcsolására
- az adott tér használatára és az abban való tájékozódásra
- a helyszín fogalmának alkalmazására, jelentőségének felismerésére
- a tanult beszédgyakorlatok tudatos alkalmazására
- tanári irányítás mellett zajló komplex dramatikus tevékenységben való részvételre

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok*Ismertesse meg a tanulókkal*

- a figyelem–összpontosítás tudatos alkalmazását
- a megfigyelés és önmegfigyelés fontosságát
- a bizalomra épülő kapcsolatteremtés és kapcsolattartás szabályait
- a tiszta, érthető beszéd alapjait
- a történet, a jelenet, jelenet kezdete és vége, a főhős, a szereplők fogalmát
- a szereplők ábrázolását segítő egyes technikákat (pl. beszédstílus, testtartás)
- a beszédtevékenység részeinek egymásrautaltságát
- a feszítés–lazítás alapgyakorlatait
- a mimikai bemelegítés gyakorlatait

Fejlessze a tanulók

- figyelem–összpontosító képességét
- megfigyelő képességét
- együttműködő képességét
- verbális megnyilvánulásainak tisztaságát
- fogalmazási és kifejező képességét
- dramatizáló képességét
- rögtönzési képességét
- elméleti drámaelméleti tudását

Ösztönözze a tanulókat

- figyelmük tudatos összpontosítására
- a külvilág és önmaguk érzékeny megfigyelésére
- önálló és tudatos kapcsolatteremtésre
- a nemkívánatos viselkedésformák konstruktív visszajelzésére, megváltoztatására
- önálló verbális megnyilvánulásra
- pontos és kifejező szerepjátékra
- önálló dramatizálásra

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Gimnasztikus gyakorlatok játékos helyzetekben, nehezített járásmóddal, fordított testhelyzetben
- Indítás és megállás különböző tempóban, helyzetben, magasságban történő gyakorlása versenyjátékok segítségével (pl. tapsos fogó, csendkirály – típusú játékok)

Lazító gyakorlatok

- Feszítés–lazítás fekvő, állva, ülve
- Az arc ellazítása, „kirázása” kilégzés közben

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- A különböző légzéstípusok megfigyelése (váll, mellkas, rekesz)
- A célszerű beszédlegzés folyamatának ismertetése
- Saját légzés megfigyelése nyugalmi állapotban és beszéd közben
- Zörej nélküli belégzést követő kilégzés a laza testtónus megőrzése mellett
- Kapacitásnövelő gyakorlatok versekkel, mondókákkal a laza testtónus megtartása mellett (legfeljebb 40–50 szótag)
- Hanggyakorlatok
- Játékos hangerőpróbálgatás
- Hangok próbálgatása az erős érzelmi–indulati állapotok kifejezésére
- Artikulációs gyakorlatok
- Az áll nyitó mozdulatát megerősítő gyakorlatok
- Nyelvmozgást ügyesítő gyakorlatok
- Ritmus és tempógyakorlat
- Versek ütemezése kötött mozgással
- Hangsúly- és hanglejtésgyakorlatok
- Számnevek, évszámok hangsúlya
- A kijelentés hanglejtése

Koncentrációs gyakorlatok

- Játékok számokkal
- Kérdés–felelet típusú játékok
- Mozgáskoncentrációs játékok
- *Kapcsolatteremtő és bizalomgyakorlatok*
- Kapcsolatteremtés szemkontaktussal, érintéssel, kézfogással, hanggal
- Vakvezető játékok alapváltozatai

Improvizációs játékok

- Mimetikus improvizációk (mozdulatra, hangeffektusokra, tárgyakkal)
- Hétköznapi élethelyzetek felidézése mozgással és beszéddel

- Szituációs játékok (pl.: befejezetlen történetre, képzőművészeti alkotások reprodukcióival, a szereplők jellegzetes vonásainak megadásával)
- Rövid történetek (ismert mesék) elmesélése zenére, kisebb csoportokban előkészített improvizációkkal

Komplex drámafoglalkozások

- Reális (de eltávolított) szituációk kibontása drámán keresztül
- Csoportról szóló drámaóra (a jelmezöltés, befejezetlen anyagok, interjú, forró szék, szerepcsere, kiscsoportos improvizáció, mimes játék, az igazság pillanata, belső hangok, szertartás, vita konvenciók felhasználásával)

Drámaelméleti alapok

- Verses mesék, mesék, elbeszélések szerkezetének érzékeltetése (történet, jelenet, jelenet kezdete és vége, főhős, szereplők, helyszín)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a figyelem-összpontosítás tudatos alkalmazását
- a megfigyelés és önmegfigyelés fontosságát
- a bizalomra épülő kapcsolatteremtés és kapcsolattartás szabályait
- a tiszta, érthető beszéd alapjait
- a történet, a jelenet, jelenet kezdete és vége, a főhős, a szereplők fogalmát
- a szereplők ábrázolását segítő egyes technikákat (pl. beszédstílus, testtartás)
- a feszítés-lazítás alapgyakorlatait
- a mimikai bemelegítés gyakorlatait

Legyenek képesek

- figyelmük tudatos összpontosítására
- társaik, önmaguk és a felnőtt világ érzékeny megfigyelésére
- a bizalom megélésére
- érzékeny kapcsolatteremtésre és a kapcsolat megtartására
- tiszta és kifejező verbális megnyilatkozásokra
- egy nagyobb lélegzetű vers vagy próza pontos, tiszta, érthető elmondására
- aktív szerepjátékra

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- az együttérző beleélés szükséges voltát
- a szavak nélküli közlések jelentőségét
- a nonverbális kommunikáció csatornák működését
- a kommunikációs jelek jelentéshordozó erejét
- a feszültség élményét és fogalmát
- az analógias gondolkodás alapjait
- a karakter fogalmát
- a gyakran alkalmazott páros és kiscsoportos kooperációs játékokat

Fejlessze a tanulók

- légzéskapacitását
- térhez igazodó beszédét
- artikulációs képességét
- empátiás képességét
- verbális és nonverbális kommunikációs képességét
- fantáziáját és kreativitását
- differenciált kifejezőképességét
- fogalmi gondolkodását
- kooperációs készségét

Ösztönözze a tanulókat

- elfogadó együttműködésre
- érzelmeik és szándékaik pontos kifejezésére
- a nonverbális kommunikációs jelek tudatos használatára
- a nonverbális kommunikációs jelek minél pontosabb értelmezésére

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Versenyjátékok, különböző típusú fogójátékok, nehezített fogó és üldözésszerű játékok a megfelelő intenzitású jelenlét megteremtésére és a feszültség elvezetésére
- Különböző tempójú, karakterű és funkciójú futástípusok
- Testrész-vezetéses futások, páros fogó, a vezetőt követő futás
- Lazító gyakorlatok
- Feszítés-lazítás testrészenként

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlat
- A be- és kilélegzett levegő mennyiségének fokozatos növelése a laza testtónus megtartása mellett kapacitásnövelés versekkel, mondókákkal (legfeljebb 50–60 szótag)
- Hanggyakorlatok
- A térhez igazodó hangerő gyakorlása
- Az emelt hangvétel gyakorlása a test megfelelő tónusának összehangolásával (pl.: rikkancs, piaci árus, idegenvezető)
- Artikulációs gyakorlatok
- Nyelvtörő mondókák
- A hosszú magánhangzók pontos ejtésének gyakorlatai
- Szájról olvasási gyakorlatok (versek, verssorok)
- Ritmus és tempógyakorlat
- Ütemezés változó tempóban kitalált mozgással, tánccal, tapsjátékkal
- Hangsúly-és hanglejtésgyakorlat
- A kérdés hangsúlya kérdőszóval és anélkül
- A kérdés hanglejtése kérdőszóval és anélkül

Kapcsolatteremtő és kommunikációs játékok

- Az arc, tekintet, gesztusok kifejezőképességét fejlesztő játékok, gyakorlatok
- Érzelmi állapotok kifejezése testtartással, gesztusokkal
- Üzenetek (pl.: utasítások, parancsok, kérések) küldése tekintettel és gesztusokkal

Fantáziajátékok

- Tárgyjátékok, tárgyak megszólaltatása, képzeletbeli tárgyak
- Képzelt lények megszemélyesítése, beszélgetése
- Belső képek megjelenítése mozgással és beszéddel

Improvizációs játékok

- Szituációs játékok vázlat megadásával
- Különböző karakterek megjelenítése páros vagy kiscsoportos improvizációkban
- Feszültségteli hétköznapi helyzetek megjelenítése és értelmezése
- Látott vagy hallott történetek feszültségteli jeleneteinek felidézése improvizációkban

Páros és kiscsoportos kooperációs játékok

- Tükörjátékok
- Távolságtartó játékok
- Szoborjátékok

Ön- és társismereti játékok

- Tulajdonságok megfogalmazásával járó játékok (apróhirdetés, tulajdonságok vására)
- Egyszerű visszajelzésekre építő játékok

Komplex drámafoglalkozások

- Erkölcsi dilemmákat vizsgáló drámaórák (pl.: a szakértő köntösében, telefonbeszélgetés, az élet egy napja, fórum-színház, Hogyan történt? konvenciókkal)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- az együttérző beleélés szükséges voltát
- a szavak nélküli közlések jelentőségét
- a nonverbális kommunikáció csatornák működését
- a kommunikációs jelek jelentéshordozó erejét
- az analógiás gondolkodás alapjait
- egyes karakterjellemzőket
- a gyakran alkalmazott páros és kiscsoportos kooperációs játékokat
- a belső feszültség élményét, szerepét a drámai történetekben

Legyenek képesek

- a szavak nélküli közlések különböző élethelyzetekben való felismerésére
- a nonverbális kommunikációs csatornák használatára
- aktív részvételre különböző élethelyzeteket feldolgozó improvizációkban, komplex drámaórákban
- feszültségteremtő drámai jelenetek létrehozására
- beszédüket a térhez igazítani
- pontosan körülírt feladatok kiscsoportokban történő elvégzésére

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- az elemző gondolkodás lényegét, használatát
- különböző hétköznapi élethelyzetek és morális problémák dramatikus megjelenítésének egyes módjait
- a konfliktus és a feszültség fogalmát, különbözőségét
- a színpadi tér kreatív használatának alapjait
- az artikuláció ritmus- és tempóformáló szerepét
- az időmértékes versek ritmizálását
- a tagadás hangsúlyát
- az improvizáció szabályait
- a színpadi létezés alapszabályait
- a figyelem felkeltésének és megtartásának eljárásait

Fejlessze a tanulók

- légzőkapacitását
- kifejező beszédét
- testkontrollját
- elemző gondolkodási képességét
- szóbeli és nem szóbeli kifejezőképességét
- fogalmazási képességét
- helyzetfelismerési képességét
- problémamegoldó képességét
- együttműködési képességét
- megfigyelési képességét
- analógias gondolkodását
- előadói képességét
- improvizációs képességét

Ösztönözze a tanulókat

- önmaguk és környezetük tudatos megfigyelésére
- kritikus és önkritikus gondolkodásra
- különböző élethelyzetek és morális problémák erőszakmentes kezelésére
- beszédük és mozdulataik koordinált és kifejező használatára
- a különböző közlésformák differenciált alkalmazására
- egy-egy életkoruknak megfelelő rövid vers vagy prózai mű részletének bemutatására
- a munkaforma önálló megválasztásra egy-egy probléma feldolgozása során
- életkoruknak megfelelő rangos színházi előadások, színházi nevelési programok, filmek megtekintésére és a látottak közös feldolgozására a dráma eszközeivel

Tananyag*Mozgásgyakorlatok*

- Futásos és kikerüléses gyakorlatok: ritmus és irányváltásos futások (szituációval), testrész-vezetéses futások
- Egyensúly-játékok: toló és húzó mozdulatok játékos formában
- Lazítógyakorlat
- Feszítés-lazítás testrészenként

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- Légzőkapacitás növelése a laza testtónus megtartása mellett (legfeljebb 60–70 szótag)
- Hanggyakorlatok
- Hangkitalálás
- Artikulációs gyakorlatok
- Nyelvtörők, versek pontos, pergő kiejtéssel
- Magánhangzók gyakorlatai (különös figyelemmel az időtartamra)

- Szinkronizálási (leolvasási) gyakorlatok versekkel
- Ritmus-és tempógyakorlat
- Időmértékes versek ritmizálása
- Hangsúlygyakorlat
- A tagadás hangsúlyai

Bizalomgyakorlatok

- Vakvezetési gyakorlatok

Improvizációs játékok

- Rögtönzések életkori témákra
- Hétköznapi szituációkat feldolgozó páros rögtönzések
- Rögtönzések közmondásokra
- Rögtönzések megadott konfliktusra
- Rögtönzések megadott témára
- Rövid monológok különböző élethelyzetekben

Komplex drámafoglalkozások

- Erkölcsi, életkori és társadalmi problémák feldolgozása drámával
- Ismert történetek, regények részleteinek feldolgozása drámán keresztül (pl.: riportkészítés, montázs, újrajátszás, stílusváltás, analógia, mélyítés konvenciók által)

Színjátékos gyakorlatok

- A színpadi létezés alapszabályai
- Rövid vers vagy prózai mű részletének önálló előadása
- Rögzített kiscsoportos improvizációk nézők előtt
- A figyelem felkeltése és megtartása

Követelmények

A tanulók ismerjék

- különböző hétköznapi élethelyzetek és morális problémák dramatikus megjelenítésének egyes módjait
- a konfliktus és a feszültség fogalmát, különbözőségét
- a színpadi tér kreatív használatának alapjait
- az időmértékes versek ritmizálását
- a tagadás hangsúlyát
- az improvizáció szabályait
- a színpadi létezés alapszabályait
- a figyelem felkeltésének és megtartásának eljárásait

Legyenek képesek

- mozgásuk, testtartásuk kontrollálására a csoportos gyakorlatok során
- véleményalkotásra a látott színművek, filmek és improvizációk elemző megbeszélésekor
- kifejező szóbeli és mozgásos megnyilvánulásokra
- különböző élethelyzetek kritikus és önkritikus elemzésére
- részvételre különböző élethelyzeteket feldolgozó improvizációkban, tanítási drámákban
- konfliktushelyzetek erőszakmentes megoldására
- a tér tudatos használatára
- a ritmus és tempó tudatos alkalmazására

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok*Ismertesse meg a tanulókkal*

- a bizalom fontosságát
- a legfontosabb bizalomgyakorlatokat
- a kontraszt fogalmát, tudatos, jelentést hangsúlyozó és jelentésteremtő használatát
- a beszédszervek tudatos, célszerű és pontos használatának fontosságát
- a drámák alapvető munkaformáit

Fejlessze a tanulók

- megismerő, önmegismerő képességét
- önfegyelmét, színpadi fegyelmét
- asszociációs képességét
- konstruktivitását
- elemző gondolkodási képességét
- kritikai és önkritikai képességét
- előadói képességeit
- improvizációs képességét
- problémamegoldó képességét
- együttműködési képességét
- analógiás gondolkodását
- előadói képességét
- improvizációs képességét

Ösztönözze a tanulókat

- önálló döntéshozatalra
- hiteles és őszinte színpadi jelenlétre
- előrevivő, építő gondolkodásra
- a feszültségteli helyzetek, konfliktusok elemzésére, a konfliktusokkal való szembenézésre
- más csoportok munkájának beható megismerésére
- színházi és mozgásszínházi előadások megtekintésére
- színházi előadásokat bemutató tévéfelvételek, videofilmek, dokumentumfilmek megtekintésére

Tananyag*Mozgásgyakorlatok*

- Egyensúlygyakorlatok
- Vezetékes gyakorlatok
- Forgás, gurulás, támaszhelyzetek talajon

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- Nyelvtörő mondókák légzésszabályozással
- Hanggyakorlat
- Erős érzelmek, indulatok hangjának próbálgatása versekkel
- Artikulációs gyakorlat
- Szinkronizálás
- Ritmus-és tempógyakorlat
- Az időmértékes versek gyakorlása tetszőleges ritmuskísérettel
- Hangsúly-és hanglejtésgyakorlat
- Számnevek, évszámok, összetett szavak, nevek, ikerszavak hangsúlya
- Az összetett mondatok hangsúly- és hanglejtés-variációi

Fantáziajátékok

- Irodalmi művek „új címe”
- Képzőművészeti alkotások „előzménye”
- Kevésbé ismert irodalmi művek befejezése, folytatása
- Tárgyak nem rendeltetésszerű alkalmazása

Bizalomgyakorlatok

- Dőléses, billenéses gyakorlatok

Improvizációs gyakorlatok

- Versek indulati tartalmaira épülő improvizációk
- Versek által keltett hangulatokra épülő improvizációk
- Mozgáselemekből építkező improvizációk
- Rögtönzés zenei effektek beépítésével
- Rögtönzések szimbólumok, ellentétek megadásával
- Etűdök (indulatok, hangulatok, érzelmek megadásával)

Komplex drámafoglalkozások

- Erkölcsi, életkori és társadalmi problémák feldolgozása drámával
- Ismert történetek, regények részleteinek feldolgozása drámán keresztül (az eddig tanult konvenciók alkalmazásával)

Ön- és társismereti játékok

- Vélemények közlését és fogadását lehetővé tévő szabályjátékok (pl. mi lenne, ha?, telefon, ilyenek látlak)

Színjátékos gyakorlatok

- Rövid monológ önálló előadása
- Rögzített páros improvizációk nézők előtt
- Kapcsolattartás a partnerrel

Követelmények*A tanulók ismerjék*

- a legfontosabb bizalomgyakorlatokat
- a kontraszt fogalmát
- a beszédszervek tudatos, célszerű és pontos használatának fontosságát
- a drámák alapvető munkaformáit

Legyenek képesek

- ellentétek tudatos, jelentést hangsúlyozó és jelentésteremtő alkalmazására
- egy-egy drámai szöveg mozgásban és szóban való megjelenítésére
- a beszédfolyamat részeinek tudatos irányítására
- bonyolultabb feladatok kiscsoportokban történő elvégzésére
- a munka eredményének bemutatására
- véleményalkotásra a látott színművek, filmek és improvizációk elemző megbeszélésekor
- kifejező szóbeli és mozgásos megnyilvánulásokra
- részvételre különböző élethelyzeteket feldolgozó improvizációkban, tanítási drámákban
- a tér tudatos használatára ritmus és tempó tudatos alkalmazására

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- különböző színházi terek jellemzőit
- a dobozszínházi tér hangsúlyos pontjait és irányait
- a színházi formanyelv alapelemeinek alkalmazását egy adott drámai szöveg megközelítésében
- a tanult drámai konvenciók alkalmazási lehetőségeit a szerepépítés folyamatában
- a mindennapi és a színpadi beszéd különbségeit
- a különböző szerkezetű tanítási drámák lényeges jegyeit
- az alárendelő mondatok hangsúlyozását, hanglejtését
- a „félre” és a monológ technikai alapjait

Fejlessze a tanulók

- színházi fogékonyságát
- kritikai és önkritikai képességét
- más művészetek iránti fogékonyságát
- önállóságát, magabiztosságát

Ösztönözze a tanulókat

- az előző évek során tapasztaltak, tanultak alkalmazására
- kísérletezésre, rugalmas gondolkodásra
- konstruktív együttműködésre
- drámai művek olvasására
- színházzal rokon művészeti tevékenységek megismerésére, gyakorlására
- önálló, magabiztos megnyilvánulásra
- más, hasonló művészeti tevékenységet folytató csoportok tevékenységének megismerésére
- őszinte, építő szándékú kritikai megnyilvánulásokra
- nyilvánosság előtti fellépésre

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Lassított mozgás(különböző helyzetekben)
- A mozdulat megállítására vonatkozó gyakorlatok

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- Koncentrációs légzőgyakorlatok mozgás közben
- Hanggyakorlatok
- Szöveges hangerő-gyakorlatok
- Életkorok hangadási karakterének tanulmányozása, próbálgatása
- Artikulációs gyakorlatok
- Pontos, laza pergő artikuláció járás, mozgás, fizikai terhelés közben
- Egymás artikulációjának megfigyelése, utánzása
- Ritmus-és tempógyakorlatok
- Ritmusgyakorlatok tempóváltással
- Hangsúly-, hanglejtésgyakorlatok
- Az alárendelő mondatok hangsúly-és hanglejtés variációi

Színházi alapismeretek

- Színházi térformák (pl.: dobozszínház, körszínház)
- Mozgás a dobozszínház terében (a tér hangsúlyos pontjai és irányai)
- A „félre” technikája
- Monológ *Színjátékos gyakorlatok*
- Különböző drámai konvenciók (pl.: állókép, gondolatkövetés) alkalmazása az improvizációk és egy adott színdarab megjelenítésének előkészítésében
- Különböző drámai konvenciók (pl.: belső hangok, „forró szék”) alkalmazása a szerepépítés folyamatában
- Rögtönzések érzelmi állapotok, színjátékos stílusok, szöveg megadásával
- Rögtönzések drámarészletek alapján, a mögöttes tartalmának és a szereplők érzelmi állapotának kibontásával

Felkészülés a vizsgára

- Improvizációk létrehozása és javítása tanári segítséggel
- Jelenet létrehozása és javítása tanári segítséggel vagy
- Rövid előadás létrehozása tanári irányítással

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a különböző színházi terek jellemzőit
- a dobozszínházi tér hangsúlyos pontjait és irányait
- a tanult drámai konvenciók alkalmazási lehetőségeit a szerepépítés folyamatában
- a mindennapi és a színpadi beszéd különbségeit
- a különböző szerkezetű tanítási drámák lényeges jegyeit
- az alárendelő mondatok hangsúlyozását, hanglejtését
- a „félre” és a monológ technikai alapjait

- az előző évek tapasztalatainak alkalmazási, hasznosítási lehetőségét
- a fejlesztő és szinten tartó beszédes játékokat, beszédgyakorlatokat

Legyenek képesek

- alkotó és eredeti módon hasznosítani az előző évek tapasztalatait
- munkaformát választani az adott gondolat, érzelem kifejezése érdekében
- a munkaformák alkalmazására egy kötött drámai szöveg megjelenítésének előkészítésében
- a munkaformák tudatos alkalmazására egy komplex drámafoglalkozás során
- részvételre egy adott mű színpadi feldolgozásának előkészítésében
- a helyes színpadi beszédre dramatikus és színpadi munkájukban egyaránt
- az alapfokon elsajátított képességeiknek megfelelő improvizációban, jelenetben vagy színházi előadásban való közreműködésre

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanulók ismerjék

- saját teste lehetőségeit, illetve érzékszervei hatékonyságát
- a különböző verbális és gesztusnyelvi megnyilatkozásokat, illetve saját eszköztára ez irányú fejlettségének mértékét
- a különböző, szerepjátékokban alkalmazható mozgásformákat, illetve saját eszköztára ez irányú fejlettségének mértékét
- az empátiás képesség szerepét társas helyzetekben, kortársaival és másokkal való kapcsolatában
- a kreatív dramatizálás alapvető eszköztárát, a dramatizálás egyes lépéseit
- a megismert munkaformák tudatos és kreatív alkalmazásának lehetőségeit saját ötletei, gondolatai kidolgozásában, illetve egy kötött drámai szöveg megjelenítésének előkészítésében
- azokat a dramatikus technikákat valamint a társművészetek alapvető kifejezőeszközeit, amelyek a körülöttük lévő világról való gondolkodásban, véleményalkotásban, s azok kommunikációjában segítséget nyújtanak

Legyenek képesek

- figyelme tudatos összpontosítására, fegyelmezett feladatvégzésre
- társai, önmaga és a felnőtt világ érzékeny megfigyelésére
- a verbális, vokális és nonverbális kommunikációs csatornák tudatos használatára
- a bizalom átélésére, az empátiás képesség működtetésére társas helyzetekben
- személyes élményei felszínre hozására és a szerepjátékokban való alkalmazására

- drámában és színjátékokban a szerepnek és a helyzetnek megfelelő kapcsolatteremtésre
- pontos és érzékletes szerepjátékokra társaival és egyénileg
- a dramatizálás alapvető eszköztárának önálló alkalmazására, kreatív dramatizálásra
- saját teste, mozgásai, illetve a tér és a térben mozgó társak differenciált és pontos érzékelésére, a tér kreatív használatára
- a megismert munkaformák tudatos és kreatív alkalmazására saját ötletei, gondolatai kidolgozásában, illetve egy kötött drámai – szöveg megjelenítésének előkészítésében
- társadalmi, életkori és erkölcsi problémákról szóló drámajátékokban való aktív közreműködésre, valamint a problémák életkorának megfelelő szintű vizsgálatára és megfogalmazására

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Dráma és színjáték improvizáció 2–3 perc színpadi produkció

– jelenet 3–5 perc vagy

– előadás 15 perc

A vizsga tartalma

A dráma és színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

Improvizáció

Az improvizáció megadott instrukciók (pl.: a jelenet témája, figurái, tárgyai, helyszíne, időpontja) alapján rögtönzött szöveges vagy szöveg nélküli 2–3 fős jelenet lehet. A szaktanárnak a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, legalább tíz tételből álló tételsort kell összeállítania. A tételsor tartalmazhat szöveg nélküli vagy szöveges feladatokat. Az egyes tételeknek tartalmazniuk kell a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat (helyszín, szereplők, cselekmény, konfliktus).

A felkészülési idő 5 perc.

Színpadi produkció

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján tanári

irányítással készített prózai színházi produkció (2–3 fős jelenet/csoportos előadás) vagy szerkesztett játék lehet. A tanuló a csoportban, közös akciókban, együttes játékban közreműködve, illetve egyéni színpadi feladatok megoldásával egyaránt számot adhat a tanulmányai során megszerzett képességeiről, jártasságáról.

A vizsga értékelése

- Improvizáció
- Az instrukciók megértése, követése
- Együttműködés (közös jelenetépítés, társak ötleteinek elfogadása, cselekménybe illesztése),
- Színpadi jelenlét
- Figyelem, koncentráció (játékban maradás képessége, egyértelmű szerepbe lépés, szituációban maradás, egyértelmű kilépés a szerepből)
- Sűrítés képessége
- A jelenet szerkezete, íve (a jelenet nyitása, zárása, jelenetépítés)
- Színpadi produkció
- A színpadi helyzetek megértése, az önálló játékok közös játékba illesztése
- Együttműködés (a partner impulzusainak elfogadása, a partner felé irányuló impulzusok erőssége, közös cselekményvezetés, társakkal összehangolt váltások, közös játéktípus kialakítása, tartása)
- Figyelem, koncentráció
- Színpadi jelenlét
- Ritmusérzék (a jelenet tempójának közös kialakítása, együttes tempóváltás)
- Atmoszférateremtés
- Verbális kifejezőeszközök használata

Továbbképző évfolyamok**7. évfolyam****Fejlesztési feladatok***Ismertesse meg a tanulókkal*

- a túlzó karakteres ábrázolás formajegyeit
- a figurába lépés, kilépés, figuraváltás törvényszerűségeit, hatásmechanizmusát
- az intenzitás fogalmát
- a bemelegítés, ráhangolás gyakran alkalmazott szabályjait
- a koncentráció, az együttműködés jelentőségét a színjátszásban
- az alkat, a személyiség szerepét a színházi alkotómunkában
- a fokozás, kiállítás, váltás gyakorlatát
- a foglalkozás legfontosabb munkaformáit
- a kollektív alkotás „játékszabályait”, a közös munka meghatározó normáit
- a társak játékát blokkoló vagy előmozdító megnyilvánulások különbségét
- az idő múlását, a helyszínváltozást, a figuraváltást jelző alapvető színházi konvenciókat (etűdön belül)
- a feszültség, a fordulat, a jelenetnyitás és –zárás szerepét, fontosságát

Fejlessze a tanulók

- koncentrációját
- kezdeményezőképességét
- megfigyelőképességét önmaga és a társak reakcióinak megfigyelése terén
- arányérzékét hatás, idő, tempó, játékmód vonatkozásában
- együttműködési képességét

Ösztönözzé a tanulókat

- az együttműködésre, a társak játékából való építkezésre
- közösségi alkotásra
- diákszínjátész előadások megtekintésére
- drámai művek olvasására
- a színjátékos tevékenységen keresztül az önkifejezésre és a valóságra való reagálásra
- közösségi alkotásra
- színházi előadások megtekintésére felvételtől

Tananyag

Ezen az évfolyamon az alapfokot elvégző, többnyire kamaszkorú fiataloknak a valóságtól a színpadig vezető út megkezdését kívánjuk lehetővé tenni. Önmaguk megismerése, saját személyiségük, képességeik adta lehetőségeik és korlátaik felismerése, a körülöttük lévő világ és a másik ember megfigyelése jelenti a munka első szakaszát. Ehhez szükséges, hogy félelem és gátlás nélküli légkör jöjjön létre a foglalkozásokon, amelyben mindenki képes felszabadultan játszani, ugyanakkor kíváncsian és türelemmel tudja követni társai játékát. Alkotó közösséggé kell, hogy formálódjon a csoport, ahol ki-ki kiteljesítheti a játékban személyiségét. Számos szabályjátékra, koncentrációs gyakorlatra, csoportépítő- és bizalomjátékra van szükség, hogy mindenkinél kialakuljon a felszabadult, egyben koncentrált színjátékos állapot. Az alapfokú képzés során elsajátítottak tapasztalatait figyelembe véve a hétköznapi életanyagból építkező, kevés szereplős, rögtönzésre épülő etűdök létrehozása, kidolgozása jelentheti a színpad, a színpadi munka felé vezető út következő fázisát.

Szabályjátékok

- Ismerkedő játékok
- Csoportépítő játékok
- Önismereti játékok
- Verbális és mozgásos koncentrációs játékok
- Bizalomjátékok
- Agresszióvezető gyakorlatok
- Feloldó, felszabadító gyakorlatok
- Fantáziajátékok

Szobrok, állóképek

- Egyéni szobrok
- Páros szobrok
- Csoportos állóképek (pl.: szobrok, megadott helyszínek, megadott figurák, megadott hangulatok, kapcsolatok pillanatai – két- és háromszereplős állóképek)
- Történetmesélés állóképekkel
- Drámai tartalmú állóképek (tablók)

Szabályokhoz kötött szituációs játékok

- Szinkronjátékok
- Hotelportás
- Ismételd a mozdulatot
- Lavina
- Stoppos játékok

Hangjátékok

- Történetmesélés hangokkal
- Atmoszférateremtés hangokkal
- Hangjátékok helyzetre, témára

Spontán improvizációk

- Csoportos (egyidejű, egyénre épülő) improvizációk
- Spontán improvizációk egyéni vagy páros munkában, az improvizáció alapszabályainak betartásával (légy jelen; tartsd a szabályokat; tartsd a kapcsolatot; abba ne hagyd; ne nézz ki)

Etűdök

- Etűdök szöveg nélkül
- Etűdök szöveghelyettesítő eszközökkel
- Etűdök tárgyak használatával
- Etűdök megadott szövegre
- Etűdök vágyképekre, álmokra, félelmekre, konfliktusos élethelyzetekre
- Etűdök indítása, fordulatai, tetőpontja, lezárása
- A kontraszt szerepe, alkalmazása; az ellenpont–technika
- Etűdök túlzó, elrajzolt, szélsőséges játékmódban
- Etűdsorozatok szerkesztési elvei
- Etűdsorozatok összeállítása önálló munkában

Mozgásgyakorlatok

- Versenyjátékok és egyéb játékfajták: különböző típusú, a korábbi évek anyagában szereplő játékok ismételt feldolgozása a színházi jelenlét elvárásainak megfelelő intenzitással
- Lépés- és járásgyakorlatok: karakterformák keresése, ritmikai és dinamikai szempontok figyelembevételével különböző típusú lépés anyag és járásgyakorlat esetén
- A gerinc hullámmozgása, a láb karakteres vezetése, a kar plasztikus lehetőségeinek kibontása tervezési feladatban

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- Kapacitásnövelés (90–100 szótag)
- Légzésszabályozás növekvő szólamokkal
- Koncentrációs légzőgyakorlatok a figyelem megosztásával (pl.: kötött mozgássor végrehajtása közben)
- Hanggyakorlatok
- A hangerőt szabályozó gyakorlatok (folyamatos és fokozatos erősítés és halkítás)
- A hangmagasságot szabályozó gyakorlatok
- Fizikai állapotok és azok változásának tanulmányozása hangadásban
- Artikulációs gyakorlatok
- A pontos, pergő artikuláció gyakorlása folyamatos szövegmondás közben
- Artikulációs gyakorlatok suttogva és hang nélkül
- Ritmus- és tempógyakorlatok
- Időmértékes versek gyakorlása néma szövegmondással, ritmizálva
- Verssorok fölismerése ritmusképük hallatán
- Saját és a társak nevének fölismerése azok ritmusa alapján
- Gyakorlatok a tempó fokozásával és csillapításával
- Hangsúlygyakorlatok
- Az értelmi-, érzelmi hangsúly tanulmányozása

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a figurába lépés, kilépés, figuraváltás szabályszerűségeit
- a koncentráció, az együttműködés jelentőségét a színjátásban
- a bemelegítés, ráhangolás gyakran alkalmazott szabályjait
- az alkat, a személyiség szerepét a színházi alkotómunkában
- a fokozás, kiállítás, váltás eljárásait, hatását
- a foglalkozás legfontosabb munkaformáit
- a kollektív alkotás „játékszabályait”, a közös munka meghatározó normáit
- a társak játékát blokkoló vagy előmozdító megnyilvánulások különbségét
- az idő múlását, helyszínváltozását, figuraváltást jelző alapvető színházi konvenciókat
- a feszültség, a fordulat, a jelenetnyitás és –zárás szerepét, fontosságát

Legyenek képesek

- a túlzó, szélsőséges, elrajzolt játékmód verbális és nem verbális eszközeit a kifejezés érdekében mozgósítani
- gesztusok felnagyítására, túlzó mimikára, karakteres megszólalásmódokra
- saját testi adottságaik, személyiségük szerint fogalmazni
- alkalmazni az idő múlását, a helyszín változását, illetve a figuraváltást jelző alapvető színházi konvenciókat egy jeleneten (improvizáción) belül

- csendben figyelni társaik játékát
- a kollektív alkotás „játékszabályait”, a közös munka meghatározó normáit figyelembe véve társaikkal együtt dolgozni
- a szituáció alapelemeit figyelembe véve improvizálni

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a típus fogalmát, jelentőségét a színház művészetében
- a tipizáló és egyénített ábrázolásmód sajátosságait, eszközkészletét
- a túlzó ábrázolásmód sajátosságait, eszközkészletét, fokozatait
- az egyes színészi kifejezőeszközök (pl.: arcjáték, gesztus, megszólalásmód) együttes és elkülönített használatának jelentését, hatását, az ebben rejlő kifejezőerőt
- a történetmesélés színházi lehetőségeit
- a kollektív játék formai jegyeit (pl.: kórusmegszólalás, kóruscselekvés, helyszínek közös megjelenítése, a narráció formái)
- az előadásra készülés, a néző elé állás „játékszabályait”, morálját
- a szerepek kontextusba ágyazottságának fontosságát

Fejlessze a tanulók

- képességét a koncentrált állapot megtartására
- a befelé figyelési képességét
- a helyes önértékelését, önkritikáját
- az odaadó, önfeledt, mégis tudatos játékképességét
- a vitakészségét, az érvelés kultúráját
- az ötleteinek, gondolatainak artikulációját
- a nyitottságát, empátiáját
- a felelősségérzetét a közösségi alkotás és annak produktumai iránt

Ösztönözze a tanulókat

- az együttműködésre, a társak játékából való építkezésre
- saját ötleteik megfogalmazására, megvalósítására, önálló alkotásra a foglalkozásokon
- a színjátékos tevékenységen keresztül az önkifejezésre és a valóságra való reagálásra
- közösségi alkotásra, azok bemutatására
- diákszínjátszó előadások, fesztiválok megtekintésére
- színházi előadások megtekintésére
- a színházi portálok figyelemmel követésére
- a látottak, olvasottak értelmezésére, megbeszélésére

Tananyag

A 8. évfolyam során végzett munka célja, hogy a tanulók legyenek képesek típusfigurákat, tipikus élethelyzeteket megjeleníteni improvizációkban és rögzített jelenetben egyaránt. Ismerjék meg és bátran használják a túlzó játékmód színjátékos eszközkészletét. Tudjanak lényegi vonásokat sűríteni és kiemelni. Előtérbe kerülnek az együttes játék, a közösségi alkotás munkaformái, mint a kórusos megszólalás, csoportos improvizáció.

Szabályjátékok

- Összetett, többirányú figyelmet követelő koncentrációs gyakorlatok
- Ön- és társismereti játékok
- A bizalomgyakorlatok összetett változatai

Improvizációk típusfigurákkal

- A lélektani típusok a hétköznapiakban, típusfigurák megfigyelése
- Hétköznapi típusok megjelenítése: jellemzőik sűrítése
- Egyéni típusfigura-tanulmányok
- Hétköznapi típusfigurák különböző szituációkban
- Típusfigurák típushelyzetei

Színjátékos eszközök fejlesztése

- A színészi kifejezőeszközök elkülönített használatára rávezető gyakorlatok
- A gesztusok felerősítésének, a megszólalások felhangosításának gyakorlatai
- A váltás technikái
- Kórusgyakorlatok
- Térérzékelés, térhasználat gyakorlatai

Etűdök, improvizációk

- Csoportos improvizációk
- Etűdök típusfigurákkal
- Etűdök tipikus élethelyzetekkel
- Páros, hármas és csoportos improvizációk felkészüléssel és felkészülés nélkül, a szituáció több alapelemének megadásával
- Etűdök műalkotás (festmény, fotó, zene) alapján
- Etűdsor adott figurákra
- Jelenet építése

Drámaórák

- A színpadra állított alkotás erkölcsi problémáit feldolgozó drámaprojekt
- A próbaprojekt során felmerült problémákat feltáró drámaprojekt

Mozgásgyakorlatok

- Gyakorlattervezés: különböző típusú gyakorlatok gyakorlatsorrrá fűzése, a színpadi elvárások figyelembevételével
- Tréningtervezés: egy adott feladathoz szükséges tréning megtervezése, s önálló levezetése, önálló, a saját színházi feladatának megfelelő bemelegítő mozgássor megtervezése és elvégzése

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
 - Kapacitásnövelő gyakorlatok legfeljebb 100–110 szótag
 - Légzőgyakorlatok fizikai igénybevétel közben
 - Légzőgyakorlatok a suttogott és a hangos beszéd váltogatásával)
- Hanggyakorlatok
 - Szöveges hangerőgyakorlatok
 - Szöveges hangmagasság gyakorlatok
 - A lágy/meleg hangvétel; a kemény/hideg hangvétel; a hangerő és a hangmagasság váltásai szöveges gyakorlatokban
 - Az érzelmek, indulatok hangformáló szerepének tanulmányozása, megszólaltatása
- Artikulációs gyakorlatok
 - A suttogott és a halk beszéd célszerű artikulációja
 - Gyakori artikulációs hibák fölismerése hallás útján
 - A beszédtempótól, hangerőtől és –színtől független, pontos, kifejező artikuláció gyakorlása
- Ritmus- és tempógyakorlatok
 - Ritmusjátékok hangos és néma szövegmondással
 - A hangsúlyos verselésű és az időmértékes versek gyakorlása; egyszerű prózai szövegek ritmizálása
- Hangsúly és hanglejtés gyakorlatok
 - Az érzelmek hangsúlyai
 - A szórend és a hangsúly kapcsolata

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a tipizáló és egyénített, a túlzó és személyes ábrázolásmód sajátosságait, különbségeit, viszonyát, eszközkészletét
- az egyes színészi kifejezőeszközök (pl.: arcjáték, gesztus, megszólalásmód) együttes és elkülönített használatának gyakorlati alkalmazását
- a kollektív játék formai jegyeit (pl. kórusmegszólalás, kóruscselekvés, helyszínek közös megjelenítése, a narráció formái)
- egy előadás feszültségének, fordulatainak, a kezdetnek és végnek jelentőségét
- a történetmesélés színházi eszköztárát
- az előadásra készülés, a néző elé állás „játékszabályait”, morálját

Legyenek képesek

- alkalmazni a tipizáló ábrázolás eszközeit
- a színészi váltás alaptechnikáinak alkalmazására
- egyes színészi kifejezőeszközök együttes és elkülönített használatára
- személyes élményeiket, gondolataikat figurába, jelenetbe fogalmazni
- a kontextust figyelembe véve rögtönözni
- instrukciókat az improvizációba építeni
- különböző munkaformákban együtt dolgozni társaikkal
- ötleteiket az alkotófolyamathoz igazítani, mások ötleteit játszani
- – jelenet nyitni és zárni, jelenetet építeni

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok*Ismertesse meg a tanulókkal*

- tipizáló ábrázolásmód mélyítésének, egyénítésének lehetőségeit
- a kellékhasználat szabályszerűségeit, alapelveit
- a jelmez figurateremtő jelentőségét
- a realista–naturalista játékmód sajátosságait, eszközkészletét
- az élményfelidézés (pl.: belső képek, emlékek, mozdulatok) lehetőségeit, technikáit
- a színjáték hitelességét, személyességét, mélységét szolgáló módszereket (csendek, belső hang, belső
- monológ, mozdulatlan – „eszköztelen játék”, ellenpontoszó játék, elhallgatottat feltáró cselekvés)
- az elmélyítés technikáit (figurák előléte, jelenet előzményei, feszítő körülmények, cselekvések, döntések következményei)
- szó és gesztus ellentmondásának jelentését és hatását
- a drámai dialógus sajátosságait
- az egyszerű státuszjátékokat

Fejlessze a tanulók

- képességeit az érzetek felidézése terén
- verbális kifejezőerejét
- érzékenységét
- toleranciáját
- konfliktuskezelő képességét
- megjelenítési képességét az összetett, ellentmondásos figurák és helyzetek ábrázolása során

Ösztönözze a tanulókat

- önálló alkotásra egy előadás elkészítésének során
- a diákszínjátszás legfontosabb eseményeinek figyelemmel kísérésére
- különböző műfajú színházi előadások megtekintésére
- jelentős színházi alkotások megtekintésére felvételtől
- az ismertebb színházi folyóiratok olvasására

Tananyag

A típusfigurák egyéni vonásokkal való felruházása (egyénítése) a jellemábrázolás felé tett jelentős lépés: a tanév első szakaszában ezzel foglalkozunk – tudva azt, hogy az egyénített típus nem azonos a jellemmel. Az embert megmutatni változásai folyamatában, fejlődésében, a vágyaival és törekvéseivel, kinyilvánított akaratával és titkaival, érzelmeivel és gondolataival – mindez a színészi munka magasiskolájához tartozik. Ezt az alapfokú művészeti képzés során csak elemeiben sajátíthatják el a tanulók.

A jellemábrázolás felé törekedve ismerik meg a realista–naturalista játékmód színészi eszközkészletét, és azokat az eljárásokat, amelyek segítségével elmélyíthetik, gazdagíthatják és árnyaltabbá tehetik az ábrázolást. Megtapasztalják a szöveg és a nem verbális jelek ellentmondásainak jelentését, az ebben rejlő kifejezőerőt, és képessé válhatnak összetett jelentés színjátékos megfogalmazására, annak megértésére. Ellentmondásos és szélsőséges érzelmeket követelő élethelyzetekben hitelességre törekedve tudnak megnyilvánulni. Megvizsgálják az emberi cselekedetek mozgatórugóit, a kommunikáció természetét, ezáltal gazdagodik önismeretük és emberismeretük.

A típusfigurák egyénítése improvizációban

- Típusfigurák atipikus helyzetben
- Egyéni jellemrajz–tanulmányok
- Egyazon figura különféle helyzetekbe helyezésével
- Jellem változását ábrázoló etűdsor
- Etűdök a figura „háttérének” kidolgozására
- A realista–naturalista játékmód sajátosságai, eszközkészlete
- A drámai feszültség növelésének technikái
- Egy drámai mű jelenetének kapcsán a lélektani háttér kidolgozása
- Az élményfelidézés (pl.: belső képek, emlékek, mozdulatok) lehetőségei, technikái
- A színjáték hitelességének feltételei, törvényszerűségei
- A színjáték hitelességét, személyességét, mélységét szolgáló módszerek (csendek, belső hang, belső monológ,
- mozdulatlan – „eszköztelen játék”)
- „belülről kifelé”: az érzetektől a kifejezésig
- „kívülről befelé”: a cselekvéstől az érzetelig, állapotig
- A kellékhasználat szabályszerűségei, alapelvei
- A kellékhasználat gyakorlatai

- Etűdök kellékekkel
- A jelmez figurateremtő jelentősége
- Színjáték jelmezben
- Szó és gesztus ellentmondása a színészi kifejezésben
- A drámai dialógus természete
- Emberi taktikák és stratégiák: páros vagy csoportos improvizációk egy cél elérésének különböző stratégiáira
- Emberi taktikák és stratégiák: fórum–színház
- Egyszerűbb státuszjátékok

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a kellékhasználatra épülő rögtönzések gyakorlatát
- a jelmez figurateremtő jelentőségét
- az élményfelidézés (pl.: belső képek, emlékek, mozdulatok) lehetőségeit, technikáit
- a színjáték hitelességét, személyességét, mélységét szolgáló módszereket (csendek, belső hang, belső monológ, mozdulatlan – „eszköztelen játék”, ellenpontosító játék, elhallgatottat feltáró cselekvés)
- a drámai feszültség növelésének technikáit
- egy-egy jelenet lélektani háttérének jelentőségét
- a realista–naturalista játékmód sajátosságait, eszközkészletét
- a drámai dialógus sajátosságait

Legyenek képesek

- egyszerűbb státuszjátékokat játszani
- a rögtönzések visszaidézésére, újraformálására, csiszolására
- önállóan, tanári instrukciók nélkül alkalmazni a sűrítés, drámai feszültség növelésének egyes technikáit
- kelléket használva improvizálni
- jelmezben improvizálni
- hitelességre törekedve játszani
- a színjáték hitelességét, személyességét, mélységét szolgáló módszerek valamelyikének alkalmazására
- emberi taktikák és stratégiák jelentbe emelésére
- típusfigurák elmélyítésére

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a stilizáció eljárásait
- szimbolikus ábrázolás eljárásait
- a szerepépítést elősegítő egyes munkamódszereket, eljárásokat (pl.: belső monológ, szereplők elő- és utóéletének megírása, emblematikus tárgy, gesztus)
- a szerep felépítésének nélkülözhetetlen feltételeit (pl. szereptudás, darabismeret, háttérismeretek)
- a jellemábrázolás legfontosabb követelményeit
- a cselekvő elemzés alapjait
- egy előadás stílár egységének jelentőségét, a stílár elmozdulásban rejlő kifejezőerőt
- a drámai alapanyag színrevitelének állomásait és ezek célját
- egy előadás hatásdramaturgiájának alapvető tényezőit (pl.: tempó, kontraszt, várakozás)
- a státuszok jelentőségét
- a különböző státuszjeleket

Fejlessze a tanulók

- közös célért, közösségben végzett tevékenységének lelki feltételeit
- szimbolikus színpadi jelek alkotására és értelmezésére irányuló képességeit
- szerepformálási képességeit
- a jeleneteken átívelő folyamatos jelenlét képességét

Ösztönözze a tanulókat

- rendszeres színházlátogatásra (ezen belül diákszínpadi előadások megtekintésére)
- a diákszínházi és az alternatív színházi világ legfontosabb eseményeinek figyelemmel kísérésére
- színházi irodalom és szakajó olvasására
- az elsajátított színjátszó képességek, készségek, ismeretek közönség előtt történő bemutatására
- legalább egy – a tanultak elsajátítását segítő – színvonalas (élő) színházi előadás megtekintésére

Tananyag

A záró évfolyamon a tanulókkal magasabb szinten ismétljük a továbbképző legfontosabb gyakorlatait, ezáltal tudatosítjuk bennük az általuk és velük bejárt utat, lehetőséget nyújtunk a színjátszó képességek, készségek és ismeretek szintetizálására. Új elem, hogy stilizációval, szimbolikus ábrázolással tudjanak összetettebb, ambivalensebb,

egyetemesebb jelenségek kifejezésére kísérletet tenni. Ezáltal elmélyülnek a művészi ábrázolás, színházi jelentésképzés kérdéseiben.

A tanulók megismerkednek a státuszjátékok alapjaival és a bonyolultabb szerkezetű, hosszabb időt igénybe vevő improvizációkkal.

A tanév során készülő jelenetek, ezekből szerkesztett játék vagy előadás egyfajta szintézisre ad lehetőséget,

ezzel együtt a képzés során megszerzett tudás alkalmazására: a következőket, igényes színházi alkotómunka megismerésére, annak megtapasztalására, hogy a színházi jelek rendszerében minden elemnek tudatos alkotói szándékot kell tükröznie. Ennek részeként a tanulók a színészi munka mellett kapjanak módot arra, hogy egy produkció létrehozásához szükséges más színházi tevékenységekben is (csoport szinten: az összes alapvető fontosságú színházi munkában) kipróbálhassák magukat.

Szabályjátékok

- Ön- és társismereti játékok („helyem a csoportban”)
- Összetettebb, nagyobb koncentrációt igénylő bizalomgyakorlatok Fantáziát fejlesztő feladatok a szimbolikus kifejezés jegyében Státuszjátékok alapjai, „sajátstátusz”-játékok, státuszok váltogatása Etűdök különböző stílusokban – stílusgyakorlatok
- A szerepek, a kontextus, az atmoszféra tartása hosszú improvizációkban
- Hosszú improvizációk a stílus, a státusz, a színpadi kapcsolat tartásával, illetve ezek tudatos váltásával
- A színész játéka – amikor a mozgásé, a gesztusé a főszerep
- Gesztikus tartalmak a szimbolikus kifejezés érdekében) A vokális kifejező eszközök színpadi használata
- Etűdök zenei motívumok alapján
- A különböző auditív színházi eszközök alkalmazása (pl.: emberi és zenei hang, zöreij)
- A szöveg, mint a stilizáció kiindulópontja (asszociációkeltő alapanyag) A szöveg, mint vokális alkotás alapja

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a drámai alapanyag színrevitelének állomásait és ezek célját
- a cselekvő elemzés alapjait
- egy előadás stílárís egységének jelentőségét, a stílárís elmozdulásban rejlő kifejezőerőt
- a szimbolikus ábrázolás és a stilizáció gyakorlati jelentőségét, hatását
- a szerepépítést elősegítő egyes munkamódszereket, eljárásokat (pl.: belső monológ, szereplők elő- és utóéletének megírása, emblematikus tárgy, gesztus) illetve feltételeket (szereptudás, darabismeret, háttérismeretek)
- a státusz jelentőségét
- a különböző státuszjeleket
- egy előadás hatásdramaturgiájának alapvető tényezőit (pl.: tempó, kontraszt, várákozás)
- a stilizáció és a szimbolikus ábrázolás színpadi lehetőségeit

Legyenek képesek

- a megszerzett készségek alkalmazására a kifejezés érdekében
- a kifejezés érdekében az „eszköztelen” színpadi létezésről az expresszív játékmódig tartó skálán különböző
- megnyilvánulásokra
- több jeleneten áthúzódó szerepív ábrázolására
- különböző státuszú figurák megformálására
- jeleneten belül státuszt módosítani
- jellemfejlődés alapszintű bemutatására
- társaikkal kisebb csoportokban önálló jelenetalkotási munkára
- az improvizáció stiláris egységének megőrzésére, a stiláris váltás tudatos használatára
- ötleteiket az éppen készülő jelenethez, illetve a színre állított produkcióhoz, a színre állítás folyamatához igazítani

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után**A tanulók ismerjék**

- a leggyakoribb drámai/színházi konvenciókat, azok alkalmazását
- a legfontosabb kortárs és/vagy történeti színházi stílusokat, színházi műfajokat
- egy jelenet indításának, zárásának, fordulatainak, feszültségének, tétjének gyakorlati jelentőségét és hatását
- a színházi alkotófolyamatot, illetve az együttjátszást szolgáló cselekvésformákat, technikákat
- a szerepépítés legfontosabb módszereit, a színészi játék alapvető iskoláit
- a színészi alkotómunka fázisait, főbb összetevőit

Legyenek képesek

- koncentráltan, társaira figyelve, velük együttműködve részt venni tréningeken, próbamunkában, előadásokon
- a színjátskót, mint kommunikációs formát használni az önkifejezésre, a valóság tanulmányozására,
- színházi improvizációra
- az improvizációk elemzésére, értékelésére
- egyes színészi technikák tudatos alkalmazására
- karakterábrázolásra mozgásos, nyelvi, beszédtechnikai eszközökkel
- alkattól, képességektől függően különféle szerepek megformálására
- rendezői instrukciók mentén végzett munkára
- drámai szövegek értő, színházi megközelítésű olvasására

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Dráma és színjáték improvizáció 3–5 perc színpadi produkció

– jelenet 5–7 perc

vagy

– előadás 15–30 perc

A vizsga tartalma

A dráma és színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

Improvizáció

Az improvizáció megadott instrukciók (pl. a jelenet témája, figurái, tárgyai, helyszíne, időpontja) alapján rögtönzött szöveges és szöveg nélküli kétfős jelenet lehet. A szaktanárnak – a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő – legalább tíz kétfős improvizációs feladatból álló tételsort kell összeállítania. A tételsornak szöveggel és szöveg nélkül elvégzendő feladatokat egyaránt kell tartalmaznia. Az egyes tételekben meg kell adni a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat. A vizsgán a tanulók szabadon vagy a szaktanár irányításával párokat alkotnak, és közösen húznak a feladatokat tartalmazó tételek közül. Az etűd bemutatása után a vizsgabizottság instrukciók alapján variációk bemutatását kéri. A felkészülési idő 5 perc.

Színpadi produkció

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján készített prózai színházi produkció (2–3 fős jelenet/csoportos előadás) vagy szerkesztett játék lehet. A produkcióban a tanulónak egyéni feladatok, önálló akciók végrehajtásával kell közreműködnie.

A vizsga értékelése

- Improvizáció
- Az instrukciók megértése, követése
- A színpadi megjelenítés alapvető szabályainak alkalmazása (érthetőség, láthatóság)
- Együttműködés (közös jelenetépítés, társak ötleteinek elfogadása, cselekménybe illesztése, rugalmasság –
- reakció váratlan történésekre)
- Stílusérzék (közös játékstílus kialakítása, a választott stílus megtartása, illetve együttes stílusváltás, vagy a játékstílusok tudatos ütköztetése a kifejezés érdekében, az egyes elemek – gesztus, beszédmód, nyelv, mozgás egysége)
- Figyelem, koncentráció

- Karakterábrázolás (a karakter tartása, a karakter tipikus jegyeinek kiemelése, a karakterépítés eszköztárának gazdagsága)
- A színjáték hitelessége (az ábrázolás mélysége, igazságtartalma, személyessége, a figurák közti viszonyok, viszonyváltozás érzékletes ábrázolása)
- Az improvizáció „dramaturgiája” (a jelenet indítása, jelenet zárása, cselekményépítés, sűrítés képessége, feszültségteremtés, fordulatok)
- Atmoszférateremtés
- Színjátszói kifejezőeszközök, intenzitás
- Fantázia, ötletesség, humor
- Színpadi produkció (előadás, jelenet)
- Koncentráció, figyelem
- Együttműködés (a jelenet tempójának közös kialakítása, a partner impulzusainak elfogadása, erős impulzusok küldése a partner felé, közös cselekményvezetés, társakkal összehangolt váltások, közös játékstílus kialakítása, tartása)
- Hiteles játékmód (nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközök hiteles alkalmazása, személyessége, életélmények, tapasztalatok játékká formálása, a figurák közti viszonyok, viszonyváltozás érzékletes ábrázolása)
- A játék intenzitása
- Karakterábrázolás (a karakter tartása, a karakter tipikus jegyeinek kiemelése, a karakterépítés eszköztárának gazdagsága, a karakterábrázolás elmélyítése, személyessé tétele)
- Stílusérzék (alkalmazkodás a produkció játékstílusához, közös stílushoz illeszkedő színjátékos kifejezőeszközök)
- Ritmusérzék (a játék tempójának érzékelése, tartása, pontos, társakhoz igazodó tempóváltás)
- Feszültségteremtés
- Atmoszférateremtés
- Verbális kifejezőeszközök használata

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

1. Színpad vagy dobogók
2. Egészalakos tükör
3. Ritmus- és dallamhangszerek
4. CD-lejátszó vagy magnó
5. Tévé, videó- vagy DVD-lejátszó
6. Videokamera
7. Alapvető fénytechnika (reflektorok, állványok, fényszabályozó egység, árnylámpák, spotlámpák, mobil fényforrások)
8. A gyakorlatokat, improvizációkat, etűdök vagy előadások létrehozását segítő CD-k, DVD-k
9. Tornaszőnyeg